

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

Norway
grants

Developed within M100 HUB

KLÍMAVÁROS SZERZŐDÉS

Niror Nission
Cities hub Románia

*Inspired by the EU Mission for Climate-Neutral and Smart Cities
Aligned with the NetZeroCities approach*

PRIMĂRIA
MUNICIPIULUI

2030–2035

KLÍMAVÁROSI
MEGÁLLAPOD
ÁS

IAȘI VÁROS
(és IAȘI METROPOLITAN TERÜLET)

JOGI NYILATKOZAT

Ez a dokumentum, amelyet a Mirror Mission Cities Hub Romania keretében dolgoztak ki, mind szerkezetét, mind tartalmát tekintve az Európai Bizottság által kidolgozott módszertanból merít ihletet, amely az EU klímasemleges és intelligens városok missziójában hivatalosan részt vevő 112 város számára készült, a Klíma-városi szerződésekhez kapcsolódó dokumentumok (a klímasemlegességi cselekvési terv, a beruházási terv és a kötelezettségvállalások) kidolgozására szolgál.

Az M100 Klímavárosi Szerződésnek az Európai Bizottság által meghatározott modellhez való igazításával célunk annak biztosítása, hogy ez a dokumentum összhangban legyen az éghajlatsemlegességre való átállással kapcsolatos európai stratégiai prioritásokkal és irányelvekkel.

TARTALOM

I. KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSOK	1
HATÁROZOTT CÉL	1
IRÁNYELVEK	4
II. CÉLKITŰZÉSEK	6
BEVEZETÉS	6
MUNKAFOLYAMAT	8
ÜVEGHÁZHATÁSÚ GÁZOK KIBOCSÁTÁSÁNAK ALAPJÁUL SZOLGÁLÓ LETÁR	11
JELLENLEGI POLITIKÁK ÉS STRATÉGIÁK	20
INTÉZKEDÉSI TERV	25
HATÁSÚT	51
A MARADÉK KIBOCSÁTÁSRA VONATKOZÓ STRATÉGIA	56
A NYOMON KÖVETÉS, ÉRTÉKELÉS ÉS TANULÁS MUTATÓI	62
ÉRDEKELTEK	74
AKADÁLYOK	91
KOCKÁZATOK	98
LEHETŐSÉGEK	107
TÁMOGATÁSI IGÉNYEK	110
III. BERUHÁZÁSI TERV	112
MEGLÉVŐ FORRÁSOK ÉS FINANSZÍROZÁS	112
STRATÉGIAI FORRÁSOK ÉS FINANSZÍROZÁS	114
KÖLTSÉGFORGATÓK ÉS TŐKETERVEZÉS	117
A MONITOROZÁS, ÉRTÉKELÉS ÉS TANULÁS PÉNZÜGYI MUTATÓI	124
A TŐKE KÉPZÉSÉRE ÉS BEFEKTETÉSÉRE VONATKOZÓ KLÍMAPOLITIKÁK	125
KILÁTÁSOK ÉS KÖVETKEZŐ LÉPÉSEK	127

ÁBRÁK

1. ÁBRA: HATÁSOK ÚTVONALAI: MOBILITÁS ÉS KÖZLEKEDÉS	51
2. ÁBRA: HATÁSI ÚTVONALAK: ÉPÍTETT KÖRNYEZET	51
3. ÁBRA: HATÁSI ÚTVONALAK: ENERGIARENDSZEREK	52
4. ÁBRA: HATÁSI ÚTVONALAK: ZÖLD INFRASTRUKTÚRA ÉS TERMÉSZETALAPÚ MEGOLDÁSOK	52
5. ÁBRA: HATÁSI ÚTVONALAK: HULLADÉK ÉS KÖRFORGÁSOS GAZDASÁG	52
6. ÁBRA: HATÁSI ÚTVONALAK: SZERVEZETI ÉS IRÁNYÍTÁSI INNOVÁCIÓ.....	53
8. ÁBRA: IAŞI VÁROS BEVÉTELFORRÁSAI A	
2019–2023	112
9. ÁBRA: IAŞI VÁROS BEVÉTELFORRÁSAI A 2019–2023-AS KÖLTSÉGVETÉSI VÉGREHAJTÁS ALAPJÁN	
2019–2023	115

TÁBLÁZATOK

1. TÁBLÁZAT: CO ₂ -KIBOCSÁTÁS 2021-BEN ÉS 2030-BAN – ÖSSZEFOGLALÁS.....	3
2. TÁBLÁZAT: CO ₂ -KIBOCSÁTÁS 2021-BEN ÉS 2035-BEN – ÖSSZEFOGLALÁS	3
3. TÁBLÁZAT: A CÉLKITŰZÉS KIALAKÍTÁSÁT IRÁNYÍTÓ ALAPELVEK	4
4. TÁBLÁZAT: A CÉLKITŰZÉS MEGVALÓSÍTÁSÁT, ÉRTÉKELÉSÉT ÉS NYOMON KÖVETÉSÉT IRÁNYÍTÓ ALAPELVEK.....	5
5. TÁBLÁZAT: AZ ÜVEGHÁZHATÁSÚ GÁZOK KIBOCSÁTÁSÁNAK ALAPVETŐ LETÁRA	11
6. TÁBLÁZAT: VÉGLEGES ENERGIAFOGYASZTÁS FORRÁSOK SZERINTI SZEKTOROKONKÉNT	13
7. TÁBLÁZAT: ALKALMAZOTT KIBOCSÁTÁSI TÉNYEZŐK.....	14
8. TÁBLÁZAT: ÜHG-KIBOCSÁTÁS FORRÁSÁGYAZATOK SZERINT	14
9. TÁBLÁZAT: TERVEZETT INTÉZKEDÉSEK FORRÁSÁGA SZERINT	15
10. TÁBLÁZAT: KIBOCSÁTÁSI RÉ 2030-RA	17
11. TÁBLÁZAT: KIBOCSÁTÁSI RÉ 2035-RE	18
12. TÁBLÁZAT: VONATKOZÓ POLITIKÁK, STRATÉGIÁK, KEZDEMÉNYEZÉSEK, SZABÁLYOZÁSOK	20
13. TÁBLÁZAT: EGYÉNI INTÉZKEDÉSEK.....	25
14. TÁBLÁZAT: INTÉZKEDÉSEK PORTFÓLIÓJA.....	50
15. TÁBLÁZAT: HATÁSÚT	53
16. TÁBLÁZAT: MUTATÓK KÖTÉSE	62
17. TÁBLÁZAT: MUTATÓK METADATAI: A TÖMEGKÖZLEKEDÉSEL TÖRTÉNT NAPI UTAZÁSOK ARÁNYA (%)	

18. TÁBLÁZAT: MUTATÓK METADATAI: A NAPI UTAZÁSOK MOTORIZÁLATLAN KÖZLEKEDÉssel TÖRTÉNT RÉSZARÁNYA (%)	64
19. TÁBLÁZAT: MUTATÓK METADATAI: AZ ELEKTROMOS JÁRMŰVEK RÉSZESEDÉSE A MAGÁN- ÉS KERESKEDELMI JÁRMŰPARK ÖSSZES JÁRMŰVE KÖZÖTT (%).....	64
20. TÁBLÁZAT: MUTATÓK METADATAI: FEJENKÉNTI ZÖLDTERÜLET	65
21. TÁBLÁZAT: MUTATÓK METADATAI: A FELÚJÍTOTT ÖNKORMÁNYZATI ÉPÜLETEK ARÁNYA (%)	66
22. TÁBLÁZAT: MUTATÓK METADATAI: A FELÚJÍTOTT LAKÓÉPÜLETEK ARÁNYA (%)	67
23. TÁBLÁZAT: MUTATÓK METADATAI: AZ ÚJ NZEB+ KÖZÉPÜLETEK ARÁNYA (%)	68
24. TÁBLÁZAT: MUTATÓ METADATÁK: A TÁVFÚTÉSI RENDSZER VESZTESÉGEINEK CSÖKKENÉSE (%) ..	69
25. TÁBLÁZAT: MUTATÓ METADATÁK: A SAJÁT MEGÚJULÓ ENERGIAFORRÁSOKBÓL BESZÁLLÍTOTT VÁROSI VILLAMOSENERGIA-FOGYASZTÁS ARÁNYA (%).....	69
26. TÁBLÁZAT: MUTATÓK METADATAI: AZ ENERGIAHATÉKONY LÁMPÁK RÉSZESEDÉSE A KÖZVILÁGÍTÁSBAN (%).....	70
27. TÁBLÁZAT: MUTATÓK METADATAI: A FENNTARTHATÓSÁGI PROGRAMOKBAN RÉSZTVEVŐ HÁZTARTÁSOK ARÁNYA (%)	71
28. TÁBLÁZAT: MUTATÓK METADATAI: A FENNTARTHATÓSÁG ÉRDEKÉBEN INDÍTOTT POLGÁRI RÉSZVÉTELI ÉS TUDATOSÍTÓ KAMPÁNYOK SZÁMA	72
29. TÁBLÁZAT: IAȘI VÁROSÁT ÉRINTŐ NEMZETKÖZI PROJEKTEK ÉS HÁLÓZATOK	81
30. TÁBLÁZAT: FŐBB AKADÁLYOK.....	91
31. TÁBLÁZAT: FŐBB KOCKÁZATOK.....	99
32. TÁBLÁZAT: IAȘI VÁROS TERÜLETÉN AZONOSÍTOTT ÉGHAJLAT-KOCKÁZATOK	104
33. TÁBLÁZAT: IAȘI VÁROS TERÜLETÉN AZONOSÍTOTT SEBESSÉGES KOCKÁZATI TÉNYEZŐK	104105
34. TÁBLÁZAT: A 2024-RE JÓVÁHAGYOTT HELYI KÖLTSÉGVETÉS SZERINTI, CÉLTERÜLETEK SZERINTI FINANSZÍROZÁSI ELOSZTÁS	113
35. TÁBLÁZAT: A VÁROS BEVÉTELFORRÁSAINAK TERVEZETT ELOSZTÁSA A 2024-RE JÓVÁHAGYOTT HELYI KÖLTSÉGVETÉS SZERINT	115
36. TÁBLÁZAT: A VÁROS TERVEZETT TŐKEFORRÁSAI A 2025–2035 KÖZÖTTI IDŐSZAKBAN	116
37. TÁBLÁZAT: KÖLTSÉGEK, TŐKETERVEZÉS ÉS GAZDASÁGI MUTATÓK INTÉZKEDÉSEK SZERINT	118
38. TÁBLÁZAT: ÖSSZEFOGLALÓ KÖLTSÉGEK ÉS CO2-KIBOCSÁTÁS-CSÖKKENTÉSEK INTÉZKEDÉSI TERÜLETEK SZERINT	123
39. TÁBLÁZAT: PÉNZÜGYI MUTATÓK INTÉZKEDÉSI TERÜLETEK SZERINT	124
40. TÁBLÁZAT: A TŐKE BEFEKTETÉSÉT LEHETŐVÉ TEVŐ KLÍMAPOLITIKÁK	125

RÖVIDÍTÉSEK

- AFOLU (mezőgazdaság, erdőgazdálkodás és egyéb földhasználat)
- CO2 (szén-dioxid)
- CSR (vállalati társadalmi felelősségvállalás)
- EEIP (Energiahatékonyság-javítási program)
- ESG (környezet, társadalom, irányítás)
- EU (Európai Unió)
- EV (elektromos jármű)
- GCAP (Zöld városi cselekvési terv)
- GDP (bruttó hazai termék)
- GHG (Üvegházhatású gáz)
- GUP (Általános városfejlesztési terv)
- IMA IDA (Iasi-i nagyvárosi térség közösségek közötti fejlesztési egyesület)
- IPPU (Ipari folyamatok és termékhasználat)
- ITC (információs technológia és kommunikáció)
- IUDS (Integrált városfejlesztési stratégia)
- KM (kilométer)
- KV (kilovolt)
- KWH/M2 (kilowattóra négyzetméterenként)
- LAU (helyi közigazgatási egység)
- M100 (Mirror Mission Cities Hub Romania)
- METREX (Európai nagyvárosi régiók és területek hálózata)
- MaaS (mobilitás szolgáltatásként)
- MW (milliwatt)
- NBS (természetalapú megoldások)
- NRRP (Nemzeti helyreállítási és reziliencia-terv)
- NGO (nem kormányzati szervezet)
- OP (operatív program)
- PAYT (Pay-as-you-throw)
- PJ (petajoule)
- PIIC (Polgári Részvétel és Innovációs Program)
- PPP (köz-magán partnerség)

Kizárólag hivatalos használatra

- RD (kutatás és fejlesztés)
- RDI (kutatás, fejlesztés és innováció)
- RES (megújuló energiaforrások)
- SECAP (Fenntartható energia- és éghajlat-cselekvési terv)
- SUMP (Fenntartható városi mobilitási terv)
- TOD (közlekedésorientált fejlesztés)
- TDM (utazási igénykezelés)
- UEFISCDI (Felsőoktatási, Kutatási és Innovációs Finanszírozási Végrehajtó Ügynökség)
- UHI (városi hősziget)
- HÉA (hozzáadottérték-adó)
- VC (kockázati tőke)

I. KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁS OK

HATÁLY

Röviden (2–3 oldalon) mutassa be a következő szempontokat:

- A helyi klímasemlegesség kontextusát, kiemelve a helyi szinten elfogadott stratégiai irányvonalakat.
- A klímasemlegességi cselekvési terv kidolgozásával kapcsolatos jelentőség és/vagy lehetőségek, különös tekintettel a vonatkozó európai stratégiai prioritásokra.
- A klímasemlegesség elérésére irányuló, a klímasemlegességi cselekvési tervben hivatalosan jóváhagyott jövőkép (és/vagy cél és/vagy célkitűzések) és célértékek, kiemelve a tervezett CO₂-kibocsátás-csökkentéseket.
- A klímasemlegességi cselekvési tervben meghatározott legfontosabb prioritások.
- A cselekvési tervben vázolt intézkedések végrehajtásától várható átfogó közvetlen hatás, valamint a becsült teljes költségvetés.
- A helyi önkormányzatoknak emellett elkötelezettséget kell vállalniuk a közberuházásokra vonatkozó magas építészeti színvonal betartása mellett, különösen azok esetében, amelyek jelentős közösségi vagy környezeti hatással járnak.

Iași önkormányzata, az Iași-i Nagyvárosi Terület Közösségek Közötti Fejlesztési Egyesülettel és a NetZeroCity Helyi Koalícióval együtt határozottan elkötelezett amellett, hogy 2030-ra elérje a klímasemlegességet, és 2035-ig tovább gyorsítsa a CO₂-kibocsátás csökkentését – célul tűzve ki a szennyező kibocsátások 80,30%-os csökkentését 2030-ra és 91,70%-os csökkentését 2035-re. Ezt a merész jövőképet egy világos stratégiai iránymutatás-csomag támasztja alá, amelynek célja az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentése és a fenntarthatóság beépítése a városi és nagyvárosi élet valamennyi szektorába.

2030-ra célunk, hogy a 2021-es kiindulási értékhez képest 80,30%-kal, azaz 583 194,33 tonnával csökkentsük a CO₂-kibocsátást egy sor átalakító jellegű, kiemelt intézkedés révén:

- A **távfűtési rendszer** modernizálása, a szén-dioxid-intenzitás csökkentését célzó beruházások felgyorsításával és kiterjesztésével, miközben aktívan ösztönözzük a lakosokat, hogy csatlakozzanak vissza a központi infrastruktúrához.
- A **fenntartható mobilitás** előmozdítása a környezetbarát közlekedési kezdeményezések kiterjesztésével és azok nagyvárosi szintre emelésével, különös hangsúlyt fektetve a közúti és vasúti tömegközlekedési hálózatok bővítésére és népszerűsítésére.
- A **lakossági szektor** dekarbonizálása a többlakásos épületek integrált energiahatékonysági beruházásainak fokozásával, szoros együttműködésben a proaktív lakástulajdonosi társulásokkal.
- A **magánszektor** átalakulásának ösztönzése, a helyi vállalkozások határozott elkötelezettségének támogatásával, hogy javítsák épületeik és működésük energiahatékonyságát. Számos vállalat máris lépéseket tesz a megújulóenergia-megoldások bevezetése, az elektromos járműflottákra való átállás, valamint a fenntartható magatartásformák népszerűsítése érdekében alkalmazottai körében.

Ezzel párhuzamosan, a NetZeroCity Helyi Koalíció által generált kiemelkedő lendületre építve, kiterjedi „puha” intézkedéseket fogunk végrehajtani, amelyek a kormányzásra, a szervezeti és társadalmi innovációra összpontosítanak. E dinamikus hálózat mozgósításával célunk a polgárok, intézmények és szervezetek bevonása

és a vállalkozásokat egyaránt bevonni – inspirálva a fenntartható magatartást és beépítve az éghajlat-tudatos gyakorlatokat közösségünk minden szintjén. Ezzel egy széles körű, a közös felelősségvállaláson alapuló kultúrát fogunk kialakítani a kollektív szén-dioxid-lábnymunk csökkentése érdekében.

Hosszabb távlatokban, 2035-re szándékunkban áll elmélyíteni éghajlati vezető szerepünket azáltal, hogy a 2021-es szinthez képest 91,70%-os, azaz 666 009,61 tonnás CO₂-kibocsátás-csökkentést érünk el, amelyet egy integrált, prioritási intézkedésekből álló csomag hajt majd végre:

- A fenntartható **városi mobilitás** folytatása, a tiszta tömegközlekedés, a kerékpározás és a gyaloglás széles körű használatának ösztönzése, miközben enyhítjük a forgalmi torlódásokat.
- Az **energiarendszer** további átalakítása a távfűtési hálózat hatékonyságának folyamatos javításával, a megújuló energia termelésének növelésével és a közvilágítás modernizálásával.
- A **beépített környezet** korszerűsítése a köz- és lakóépületek energiahatékonyságának növelésével, valamint a közel nulla energiaigényű épületekre vonatkozó szabványok szélesebb körű alkalmazásával.
- A **zöld infrastruktúra** fejlesztése a zöldterületek bővítésével és modernizálásával, valamint a városi reziliencia erősítését szolgáló zöld-kék folyosók létrehozásával.
- A **körforgásos gazdaság gyakorlatainak** előmozdítása a hatékony hulladékgazdálkodási ökoszisztéma kialakításával, amelynek középpontjában a jobb szelektív hulladékgyűjtés, az újrafelhasználás és az újrahasznosítás áll.
- A **kormányzási, szervezeti és társadalmi innováció** további előmozdítása az éghajlat-semleges magatartásformák beépítése, a helyi éghajlat-politikai irányítás megerősítése, valamint a lakosok és az érdekelt felek felhatalmazása érdekében, hogy a változás aktív mozgatórugóivá váljanak.

Ezen összehangolt és ambíciózus intézkedések révén egyértelmű és megvalósítható útvonalat fogunk kijelölni a klímasemlegesség felé, előmozdítva a rendszerszintű átalakulást valamennyi szektorban, miközben biztosítjuk, hogy lakosaink, vállalkozásaink és intézményeink aktívan alakítsák városunk és nagyvárosi térségünk zöldebb, egészségesebb, klímasemlegesebb és ellenállóbb jövőjét.

Ezen kötelezettségvállalások fényében hivatalosan is ígéretet teszünk arra, hogy 2030-ra elérjük a klímasemlegességet Iași városában és nagyvárosi térségében. Erre a mérföldkőre építve elszántan törekszünk még ambíciózusabb célok elérésére 2035-ig, tovább gyorsítva az alacsony szén-dioxid-kibocsátású jövő felé vezető átállásunkat.

Bízunk abban, hogy Iași városa az éghajlatváltozás mérséklésének legjobb gyakorlatai terén vezető európai példává válhat, bemutatva, hogy a helyi és nagyvárosi törekvések összehangolása, a közösségi részvétel erősítése, valamint a magánszektor, a civil társadalom, az akadémiai körök és a közigazgatás közötti együttműködés előmozdítása hogyan eredményezhet hatékony és kiterjeszthető éghajlatvédelmi intézkedéseket.

A Klímasemlegességi Cselekvési Terv (CNAP), amely a Klímavárosi Szerződésünk (CCC) részét képezi, Iași önkormányzatának Integrált Városfejlesztési Stratégiájára épül, és szorosan összhangban áll az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank támogatásával kidolgozott Zöld Városi Cselekvési Tervvel (GCAP).

Ezen stratégiai összehangoláson túl a CCC szilárd alapot nyer a már meglévő politikákból, programokból, beruházásokból, projektekből és közösségi kezdeményezésekből, amelyek a környezeti fenntarthatóság, az éghajlatváltozás mérséklése és az ahhoz való alkalmazkodás terén már folyamatban vannak. Ez az integrált megközelítés biztosítja, hogy minden zöld és éghajlatközpontú intézkedésünk egy egységes fenntarthatósági, mérséklési és reziliencia-vízió felé irányuljon. **Ez a koherencia maximalizálja a lakosaink és az érdekelt felek számára nyújtott előnyöket, miközben biztosítja éghajlat-semlegességi céljaink hatékony elérését.**

1. TÁBLÁZAT: CO2-KIBOCSÁTÁS 2021-BEN ÉS 2030-BAN – ÖSSZEFOGLALÁS

SZEKTOR	CO2-TONNA – KIINDULÓ ÉV (2021)	CO2-kibocsátás tonnában – célérték (2030) *80%-os csökkentés	CO2-KIBOCSÁTÁS – CÉL (2030) * A CNAP-INTÉZKEDÉSEK SZERINT	CSÖKKENTÉS %-BAN 2021 ÉS 2030 KÖZÖTT
ÉPÜLETEK	409 645,48	81 929,10	87 853,05	78,55%
KÖZLEKEDÉS	279 641,83	55 928,37	43 434,19	84,47%
HULLADÉK	2 463,58	492,72	1 266,19	48,60%
IPARI FOLYAMATOK ÉS TERMÉKFELHASZNÁLÁS (IPPU)	32 112,33	6 422,47	9 276,34	71,11
MÉGESZTÉS, ERDŐGAZDÁLKODÁS ÉS FÖLDHASZNÁLAT (AFOLU)	2 393,39	478,68	1 232,50	48,50%
ÖSSZESEN	726 256,60	145 251,32	143 062,28	80,30%

2. TÁBLÁZAT: CO2-KIBOCSÁTÁS 2021-BEN ÉS 2035-BEN – ÖSSZEFOGLALÁS

SZEKTOR	CO2-TONNA – KIINDULÁSI ÉV (2021)	CO2-kibocsátás tonnában – célérték (2035) *80%-OS CSÖKKENTÉS	CO2-KIBOCSÁTÁS – CÉL (2035) * A CNAP-INTÉZKEDÉSEK SZERINT	CSÖKKENTÉS %-BAN 2021 ÉS 2035 KÖZÖTT
ÉPÜLETEK	409 645,48	81 929,10	36 306,53	91,14%
KÖZLEKEDÉS	279 641,83	55 928,37	16 167,17	94,22%
HULLADÉK	2 463,58	492,72	577,95	76,54%
IPARI FOLYAMATOK ÉS TERMÉKFELHASZNÁLÁS (IPPU)	32 112,33	6 422,47	6 293,39	80,40
MÉGESZTÉS, ERDŐGAZDÁLKODÁS ÉS FÖLDHASZNÁLAT (AFOLU)	2 393,39	478,68	901,95	62,31
ÖSSZESEN	726 256,60	145 251,32	60 247,00	91,70%

IRÁNYELVEK

Adjon rövid áttekintést (1 oldal) azokról az elvekről, amelyek a klímasemlegességi cselekvési terv kidolgozási folyamatát irányították, valamint azokról, amelyek a kijelölt időkereten belül a terv végrehajtását és nyomon követését fogják irányítani.

A CÉLKITŰZÉS KIALAKÍTÁSÁT IRÁNYÍTÓ ALAPELVEK

A klímasemlegességi cselekvési terv kidolgozását irányító alapelvek egy részvételi és átlátható megközelítésen alapulnak, amelynek célja az összes helyi érdekelt fél bevonása és előnyös érintése, miközben figyelembe veszi a nagyvárosi perspektívát is. Ezek az alapelvek összhangban állnak az európai, nemzeti és helyi irányelvekkel. A kidolgozási folyamatot kifejezetten az **EU klímasemleges és intelligens városokért felelős missziója** irányította, hogy beépítse a **nettó nulla kibocsátási célok elérésére vonatkozó szabványait**. Ennek következtében a terv olyan alapelveket testesít meg, amelyek elősegítik az együttműködést, a koordinációt, az inkluzivitást és a hatékonyságot.

Ezek az irányadó elvek biztosítják, hogy a klímasemlegességi cselekvési terv integrált legyen és összhangban álljon a CO₂-kibocsátás csökkentésére irányuló legfontosabb helyi stratégiákkal és tervekkel, ideértve a **Zöld Város cselekvési tervet, a Jászvásár önkormányzatára és nagyvárosi térségére vonatkozó integrált városfejlesztési stratégiát, a fenntartható városi mobilitási tervet, valamint a fenntartható energia- és éghajlat-cselekvési tervet**. Ezen túlmenően a terv ágazatközi megközelítést alkalmaz, biztosítva az együttműködést és a koordinációt a különböző érdekelt felekkel és a különböző ágazatok között.

3. TÁBLÁZAT: A CÉLKITŰZÉS KIALAKÍTÁSÁT IRÁNYÍTÓ ALAPELVEK

Együttműködésen alapuló kidolgozás Az érdekelt felek véleményének és igényeinek tükrözése egy részvételi folyamat keretében	Klímai igazságosság A kiszolgáltatott közösségek védelme és számukra lehetőségek biztosítása
Integráció és reagálóképesség A cselekvési terv integrálása a városi és nagyvárosi rendszerekbe	Tényeken alapuló A cselekvési terv kidolgozása különböző stratégiai dokumentumokból, elemzésekből, tanulmányokból, területi és ágazati jelentésekből, valamint hivatalos statisztikákból származó adatok alapján
Átfogó tervezés A cselekvések egységességének és összehangoltságának biztosítása, elkerülve az eltéréseket a célzott kibocsátási területek, az érdekelt felek csoportjai és a közösség típusok között	Vertikális összehangolás Az éghajlat-semlegességi cselekvési terv összehangolása más releváns dokumentumokkal és szabályozásokkal helyi, nemzeti és európai szinten
Konvergencia A nettó nulla kibocsátási célok és célkitűzések előmozdítása, valamint a nagyvárosi szintű egyenlőtlenségek csökkentése	Vízszintes összehangolás A javasolt tevékenységek erősítése az ágazatok közötti dimenzió integrálásával, az ágazatok és az érdekelt felek közötti koordináció és együttműködés elősegítésével
Koordináció Összhangba hozása az önkormányzati és nagyvárosi stratégiákkal, tervekkel és kötelezettségvállalásokkal.	A cselekvések prioritásainak meghatározása A cselekvések prioritásainak meghatározása az éghajlatsemlegességi célokra gyakorolt közvetlen hatásuk, a potenciális további előnyök, a helyi éghajlati kihívásokra és az azonosított kedvezményezetti igényekre való reagálóképesség, a felkészültségi szint, az európai és nemzeti éghajlatsemlegességi prioritásokkal való összhang, valamint a végrehajtáshoz szükséges finanszírozási források elérhetősége alapján
A járulékos előnyök elve A helyi CO ₂ -kibocsátás csökkentésére irányuló törekvés, miközben széles körű társadalmi, egészségügyi, gazdasági és ökológiai előnyök is keletkeznek.	

A CÉLKITŰZÉSEK MEGVALÓSÍTÁSÁT, ÉRTÉKELÉSÉT ÉS NYOMON KÖVETÉSÉT IRÁNYÍTÓ ALAPELVEK

Ezek az elvek mind **városi, mind nagyvárosi szinten** előnyöket biztosítanak **minden érdekelt fél számára**, összhangban az európai, nemzeti és helyi ajánlásokkal. Ezenkívül magukban foglalják az iránymutatásokat és

szabványait is magukban foglalják. A cél egy **inkluzív, részvételen alapuló és átlátható folyamat** biztosítása a **cselekvési terv végrehajtása, értékelése és nyomon követése során**.

A város és nagyvárosi területe már bevezette a részvételi döntéshozatali folyamatot, amint azt az Iasi önkormányzat és nagyvárosi terület integrált városfejlesztési stratégiája is bizonyítja. Ezt a stratégiát a **többszintű kormányzás és az érdekelt felek bevonására vonatkozó végrehajtási elvek** alapján dolgozták ki. Ezért a kormányzási rendszerben gyökerező alábbi elveket is beépítik a folyamatba:

4. TÁBLÁZAT: A CÉLKITŰZÉSI TERV VÉGREHAJTÁSÁT, ÉRTÉKELÉSÉT ÉS NYOMON KÖVETÉSÉT IRÁNYÍTÓ ALAPELVEK

Felelősség Elszámoltathatóság a kötelezettségvállalások teljesítése és a kibocsátáscsökkentési célok elérése terén, az éghajlatváltozás hatásainak enyhítése mellett	Több érdekelt fél közötti együttműködés A közintézmények, a civil társadalom, az akadémiai körök és a magánszektor közötti együttműködés előmozdítása az erőforrások és a szakértelem kihasználása érdekében a klímasemlegességi célok elérése érdekében
Átláthatóság Megbízható kommunikációs stratégia kidolgozása a széles és specifikus célközönség elérésére, egyúttal biztosítva a sokszínű tájékoztató anyagokhoz való hozzáférést	Részvételi alapú nyomon követés és ismeretcsere A klímasemlegességi cselekvési terv végrehajtásának értékelése és felügyelete, az eredmények megosztása az érdekelt felekkel, valamint a intézkedések finomítása az alábbiak révén: → szisztematikus és elfogultan értékelések elvégzése; → az adatok és eredmények nyomon követése megbízható forrásokból származó, szabványosított értékelések segítségével; → az értékelési és nyomonkövetési eredmények alapján rendszeres fejlesztések végrehajtása a rugalmas intézkedések elősegítése érdekében; → A tudás megosztása annak biztosítása érdekében, hogy az információk és a szakértelem az érdekelt felek széles köréhez eljussanak.
Újszerűség és innováció Kutatási és fejlesztési kezdeményezések finanszírozása, valamint innovatív megközelítések és csúcstechnológiák integrálása a tervezett intézkedések végrehajtásának javítása érdekében	Klimai igazságosság Az inkluzivitás biztosítása a részvételi döntéshozatali folyamat beépítésével és a hátrányos helyzetű csoportok védelmét szolgáló konkrét intézkedések kidolgozásával, ezáltal megakadályozva a kiszolgáltatott közösségek marginalizálódását a klímasemlegességre való átállás során

Ennek következtében az aláíró érdekelt felek együttesen támogatják a város és a nagyvárosi térség klímasemlegességre való átállásra irányuló törekvését. Közös erőfeszítéseik aláhúzzák azt a közös elkötelezettséget, hogy aktívan hozzájáruljanak Iasi útjához a klímasemleges várossá válás felé, különös tekintettel a nagyvárosi szinten elérhető előnyökre. Iasi-ban több mint 100 érdekelt fél írt alá nyilatkozatot Iasi éghajlati céljainak támogatására, és létrehozták a NetZero Koalíciót (<https://iasi2035.ro/>), amely folyamatosan törekszik arra, hogy bővüljön azoknak az érdekelt feleknek a köre, akik aktívan dolgoznak Iasi éghajlati céljainak elérésén.

II. CÉLKITŰZÉSI TERV

BEVEZETÉS

Röviden (1-2 oldalon) írja le azt a helyi kontextust, amelyben a cselekvési terv kidolgozásra kerül, és vázolja fel az általános hiányosságokat, amelyek orvoslására a terv irányul, figyelembe véve a vonatkozó helyi stratégiákat és politikákat, a társadalmi-gazdasági fejlődési tényezőket, a környezeti feltételeket és az éghajlati szempontokat stb.

Iași önkormányzata elkötelezett az éghajlatsemlegességre való átállás felgyorsítása és az összes lakos életminőségének javítása mellett. Bár jelentős előrelépés történt, egyértelműen tudatában van annak, hogy e célok eléréséhez minden szektoron átvívelő együttműködésre van szükség, amelynek alapját a CO₂-kibocsátás teljes leltárának elkészítése és a kibocsátáscsökkentési terv képezi. Ennek érdekében a klímasemlegességi cselekvési tervet a „100 klímasemleges és intelligens város” kezdeményezés módszertanának megfelelően dolgozták ki, amely működési keretet biztosít a nagy projektek megvalósításához és a NetZeroCity helyi koalíció mozgósításához. Iași önkormányzata Románia legkevésbé fejlett régiójában, az északi régióban található, amely perifériás földrajzi elhelyezkedése miatt kihívásokkal szembesül, mégis következetesen dacolva az esélyekkel lenyűgöző társadalmi-gazdasági fejlődést ért el.

Iași, a fenntartható fejlődés mellett elkötelezett város, jelentős előrelépéseket tett az éghajlatváltozás kezelése és a városi életkörülmények javítása terén. A Polgármesterek Szövetségének aláírójaként Iași kidolgozta Fenntartható Energia- és Éghajlat-cselekvési Tervét, amely az önkormányzati, lakó- és szolgáltatóépületekre, a közvilágításra, valamint a közlekedési szektorra irányuló intézkedéseket tartalmaz. A város 2020-ban csatlakozott az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD) „Zöld városok” programjához, ami jelentős lépést jelentett a fenntartható jövő felé. 2023-ban Iași kidolgozta Zöld Város Cselekvési Tervét, egy átfogó dokumentumot, amelynek célja a város legfontosabb környezeti kihívásainak kezelése. A terv célja, hogy Iašit tiszta levegőjű, bőséges zöldterületekkel rendelkező, hatékony energiafelhasználású és mindenki számára akadálymentes várossá alakítsa. A terv kiemelten kezeli a különböző városi infrastruktúra- és szolgáltatási ágazatokban – többek között a közlekedés, az energiaellátás, a zöldterületek és a hulladékgazdálkodás területén – végrehajtandó intézkedéseket. Az éghajlat-semlegességi cselekvési terv szorosan illeszkedik a „Zöld város” cselekvési terv céljaihoz: az abban javasolt intézkedésekre építve egyértelmű ütemtervet határoz meg a kibocsátás 2030-ig történő jelentős csökkentésére, valamint a 2035-ig tervezett még nagyobb mértékű csökkentések előmozdítására.

A városháza kezdeményezésein túl a város fenntartható fejlődésének egyik fő előnye a magánszektor és az aktív civil társadalom bevonása. Az elmúlt évtizedben Iași önkormányzata sikeresen valósított meg köz- és magánszféra közötti partnerségi projekteket jelentős üzleti és kiskereskedelmi infrastruktúra kiépítése érdekében, és ezzel sikerült további magánbefektetéseket vonzania, amelyek fellendítették a helyi és regionális gazdaságot. A jászvásári Palas Campus jelenleg az informatika és az autóipar területén világszerte elismert vállalatoknak ad otthont, több mint 5 000 alkalmazottal. A köz- és magánszféra közötti partnerségi projektek magukban foglalják a kiváló minőségű közterekbe és a zöld infrastruktúrába történő beruházásokat is. Ezen felül a civil társadalmi szervezetek is részt vesznek olyan projekteket, amelyek célja az életminőség javítása, valamint a polgári részvétel és az együttműködés mechanizmusainak biztosítása. Ez az élénk civil társadalom tovább fogja erősíteni a város rezilienciáját azáltal, hogy mozgósítja a polgárokat, a szakértőket és a magánszektor, amelyek kulcsszerepet fognak játszani a NetZeroCity helyi koalícióban.

Iasi városa az elmúlt években lenyűgöző fejlődésen ment keresztül, mint az üzleti élet és az oktatás egyik fő központja, ugyanakkor jelentős éghajlati kihívásokkal is szembesül. Románia második legnépesebb városa, becsült lakossága 320 000 fő (a nagyvárosi térségben pedig 500 000 fő), az üzleti élet és a felsőoktatás egyik fő központjaként szolgál, hozzájárulva gyors társadalmi-gazdasági fejlődéséhez. 2017 és 2021 között az egy főre jutó GDP Iasi megyében 41%-kal nőtt, elérve a 9 762 eurót, míg magában a városban az egy főre jutó GDP körülbelül 14 100 eurót tett ki, meghaladva az országos átlagot, amely 11 904 euró volt¹. Ez a gazdasági növekedés fokozott építkezésekhez és városfejlesztéshez vezetett, ami az infrastruktúra-tervezés és a fenntartható földhasználat terén jelentett kihívásokkal járt együtt.

A város gyors fejlődése jelentősen befolyásolta a szén-dioxid-kibocsátást és a levegőminőséget is, elsősorban a magánautók használatának növekedése, a nagy forgalom és a megnövekedett üzemanyag-fogyasztás miatt. A földgáz és a biomassza használata az egyéni háztartási fűtésben, valamint a központi fűtési rendszer csökkenő hatékonysága tovább súlyosbítja a légszennyezést, amelyhez jelentősen hozzájárulnak az Iasi 1 és a Holboca kapcsolt hő- és villamosenergia-termelő erőművek kibocsátásai. A szilárd hulladékgazdálkodás szintén kiemelt fontosságú kihívást jelent: a nem megfelelő hulladékválogatás és a hulladéklerakókra való támaszkodás kockázatot jelent a talajvízkészletekre nézve. Noha a zöldterületek kiterjedése az elmúlt években nőtt, Iasi számára egy másik kulcsfontosságú kihívás az, hogy minden lakos számára nagyobb arányú zöldterületet biztosítson. A népsűrűség gyors növekedésével az egy főre jutó zöldterületek bővítése és modernizálása prioritást élvez, amit a szén-dioxid-elkülönítés és -tárolás biztosításának szükségessége is kísér. Ebben az összefüggésben az éghajlat-semlegességi cselekvési terv olyan célzott beavatkozásokat tartalmaz, amelyek várhatóan jelentősen csökkentik a szén-dioxid-kibocsátást 2030-ra, és még nagyobb mértékű csökkentést érnek el 2035-re, miközben a helyi közösséget összehangolt és strukturált módon aktívan mozgósítják az átállás támogatására.

A cselekvési tervet az M100 Mirror Mission Cities Hub Romania keretében dolgozták ki, amely tíz román várost támogat abban, hogy 2035-re elérjék a klímasemlegességet. Az európai modellhez igazodva azonban a Klímavárosi Szerződés 2030-ra tűzi ki a klímasemlegesség elérésének határidejét Iasi városában, a további éghajlatváltozás-mérséklési intézkedések pedig 2035-ig nyúlnak. Az M100 Nemzeti Központ azon három román város modelljére és bevált gyakorlataira épít, amelyeket már kiválasztottak a „100 klímasemleges és intelligens város” misszióban való részvételre. Iasi önkormányzata máris jó úton halad a cél elérése felé, és arra törekszik, hogy példaképpé váljon más romániai és külföldi városok számára, felismerve, hogy az éghajlati kihívások gyors, összehangolt fellépést igényelnek. A cselekvési tervben szereplő intézkedések hat területre összpontosulnak: fenntartható városi mobilitás, zöld infrastruktúra és természetalapú megoldások, hulladékgazdálkodás és körforgásos gazdaság, beépített környezet, energiarendszerek, valamint olyan nem kötelező jellegű intézkedések, amelyek a klímasemlegesség érdekében megerősítik a helyi kormányzást és elősegítik a viselkedésváltozást. Ezen összehangolt erőfeszítések révén Iasi bebizonyítja, hogy az ambiciózus éghajlat-politikai intézkedések nemcsak csökkenthetik a környezeti hatásokat és elérhetik a CO₂-kibocsátás-csökkentési célokat, hanem virágzó helyi gazdaságot és magas életminőséget is biztosíthatnak minden lakos számára.

¹ Iasi önkormányzatának zöld városi cselekvési terve

MUNKAFOLYAMAT

A város klímasemlegesség felé vezető útjának átfogó keretein belül vázolja fel a cselekvési terv elkészítéséhez szükséges munkalépéseket, beleértve mind a már lezárt, mind a jövőben várható szakaszokat.

→ Ezen felül határozza meg az ütemtervet és a legfontosabb mérföldköveket (beleértve a minőségbiztosításhoz kapcsolódókat is – pl. a tervezett tervezési pályázatokat) a cselekvési terv kidolgozásának következő iterációihoz.

Az Iasi-i Nagyvárosi Terület Közösségek Közötti Fejlesztési Egyesület (IMA IDA) támogatást kért az Európai Bizottság és a Világbank által kezdeményezett „Funkcionális területek az EU-ban” projekt keretében. Segítséget kértek egy klímasemlegességi cselekvési terv kidolgozásához, amelynek inspirációját a kolozsvári klímasemlegességi cselekvési terv sikeres példája jelentette, amely szintén figyelembe veszi a nagyvárosi tényezőket. Ebben az összefüggésben – a projektnek a tudásmegosztásra és a funkcionális területi szintű klímaátállás előmozdítására helyezett hangsúlyának vezérelve – a jászvásári klímasemlegességi cselekvési terv kidolgozása technikai támogatást kapott a Világbanktól az „EU funkcionális területei” projekt keretében. Ez a kezdeményezés nem csupán Iasi önkormányzatának közvetlen javát szolgálta, hanem a környező nagyvárosi térségre is pozitív hatással volt. Ennek megfelelően, Iasi önkormányzatának és az Iasi Nagyvárosi Térség Közösségek Közötti Fejlesztési Egyesületének irányítása alatt a cselekvési terv várhatóan pozitív hatást fog gyakorolni nagyvárosi szinten, és végső soron az együttműködésen alapuló, ágazatok közötti kezdeményezések révén minden lakos javát szolgálja.

A cselekvési terv kidolgozásának folyamata két fázisból áll: a már lezárt és a jövőbeli fázisból. A klímasemlegességi cselekvési terv tervezési fázisát a jászvásári városháza és a Jászvásári Nagyvárosi Terület Közösségek Közötti Egyesület szakértőinek szoros együttműködése keretében hajtották végre. Konkrétan a jászvásári városházát illetően azok a szereplők, akik a Zöld Város Cselekvési Terv kidolgozásáért feleltek, részt vettek a klímasemlegességi cselekvési terv előkészítésében is. Ez a megközelítés a klímacélok kezelő helyi stratégiai dokumentáció kidolgozásában részt vevő munkatársak közötti folytonosság, következetesség, egység és koherencia fenntartását célozta.

BEFEJEZETT FÁZISOK:

KONTEXTUELEMZÉS

Háromszintű elemzést végeztünk az adatokról, politikákról, iránymutatásokról és szabályozásokról európai, országos és helyi szinten. A cél az volt, hogy biztosítsuk az átfogó klímasemlegességi keretrendszerrel való összhangot, valamint a módszertanok és célok beépítését. Az első szint az európai dokumentumok vizsgálatát jelentette, különös tekintettel az Európai Bizottság által a városi klímaszerződésekre kidolgozott módszertanra. Ezzel az EU-modellt és módszertant adaptáltuk és beépítettük a helyi klímasemlegességi cselekvési tervünkbe, biztosítva, hogy az megfelelően a kezdeményezés keretében részt vevő 112 klímasemleges város szabványainak.

Országos szinten megvizsgáltuk és összehangoltuk a 2021–2030-as Nemzeti Integrált Energia- és Éghajlatváltozási Tervet, valamint a román nemzeti várospolitikát. Ezen felül követtük az M100 Mirror Mission Cities Hub által követett jövőképet, amelyet a Kutatási, Innovációs és Digitalizációs Minisztérium, valamint a Beruházási és Európai Projektek Minisztériuma indított el az UEFISCDI-vel együttműködésben. Az ezekkel a forrásokkal való összehangolás biztosítja a kapcsolódást az országos keretekhez, és átfogó megközelítést nyújt.

A helyi körülmények elemzése magában foglalta az akadályok és kockázatok azonosítását célzó, adatelemzésen alapuló átfogó vizsgálatot, valamint a meglévő és a tervezett költségvetések értékelését. Ez lehetővé tette számunkra, hogy megértsük, hogyan valósítsuk meg a változást, azonosítsuk a rendelkezésre álló erőforrásainkat, és meghatározzuk az éghajlati intézkedések hatékony végrehajtásához szükséges igényeket. Kiszámítottuk az üvegházhatású gázok kibocsátását a legfontosabb szektorokban – épületek, közlekedés, hulladékgazdálkodás, ipari folyamatok és termékhasználat (IPPU), mezőgazdaság, erdőgazdálkodás és földhasználat (AFOLU) – a jóváhagyott hivatalos dokumentumokból, elemzésekből, tanulmányokból, jelentésekből, valamint hazai és nemzetközi forrásokból származó statisztikák alapján. Ez lehetővé tette számunkra, hogy szektoronként célzott csökkentési célokat tűzzünk ki. Ezen felül elemeztük a meglévő politikákat és stratégiákat, ideértve a 2023-as Zöld Város Cselekvési Tervet, a Jászvásár önkormányzat és a Jászvásár nagyvárosi térség 2021–2030-as integrált városfejlesztési stratégiáját, a Jászvásár önkormányzat 2018-as általános városrendezési tervét, a 2030-as fenntartható energia- és éghajlat-cselekvési tervet, a 2020 utáni fenntartható városi mobilitási tervet, a 2030-as hőenergia-ellátási stratégiát, a Jászvásár város energiahatékonyság-növelési programját, valamint a szennyvízelvezetési szolgáltatások fejlesztési stratégiáját (a teljes lista a „Jelenlegi politikák és stratégiák” című részben található). A meglévő tervek, stratégiák és kötelezettségvállalások vizsgálatával biztosítottuk a városi és nagyvárosi politikák, valamint a stratégiai irányvonalak szektorokon átívelő és egymással összefüggő dimenzióját, olyan eszközöket biztosítva, amelyek egymást erősítik és tovább mozdítják elő az éghajlatvédelmi intézkedéseket.

KIDOLGOZÁSI FOLYAMAT

A cselekvési terv kidolgozása egy, az összes érdekelt felet bevonó részvételi folyamat létrehozásával kezdődött, amelyet az éghajlatsemlegességre való átállásra vonatkozó jövőkép, a célok és a szükséges intézkedések meghatározása követett, e befogadó folyamat alapján.

A részvételi folyamat kialakítása után a megelőző szakaszban összegyűjtött információkra alapozva egyértelmű jövőképet fogalmaztunk meg a klímasemlegesség elérésére vonatkozóan. Ezután a szükséges intézkedéseket kibocsátási területek és főbb fókuszterületek alapján megvalósítható tételekké csoportosítottuk. Ez a szakasz magában foglalta ezen intézkedések összehangolását más helyi stratégiai dokumentumokban felvázolt prioritásokkal, célokkal és projektekkel is.

A következő lépésben konkrét célokat tűztünk ki a CO₂-kibocsátás csökkentésére, a járulékos előnyökre, valamint az éghajlati és pénzügyi mutatókra vonatkozóan. Kiszámítottuk mind az egyedi, mind a kumulatív költségvetéseket, és meghatároztuk a finanszírozási forrásokat és formákat. Azonosítottuk a releváns érdekelt feleket, elemeztük a kapcsolódó kockázatokat, és ennek megfelelően megterveztük a kockázatcsökkentő intézkedéseket.

Végül megoldásokat határoztunk meg a fennmaradó CO₂-kibocsátás ellentételezésére. Ezen felül azonosítottuk a cselekvési terv továbbfejlesztésére irányuló jelenlegi és jövőbeli lehetőségeket, elismervé, hogy segítségre van szükség a terv finomításához és hatékonyságának optimalizálásához.

A JÖVŐBEN VÁRHATÓ FÁZISOK

NYOMKÖVETÉS, ÉRTÉKELÉS ÉS FEJLESZTÉS

A nyomon követés, értékelés és fejlesztés fázisa magában foglalja a CO₂-kibocsátás-csökkentések nyomon követését, valamint a terv éves nyomon követését és értékelését. Ezen a folyamatos folyamaton alapulva a tervet rendszeresen frissítik és fejlesztik annak hatékonysága és relevanciája biztosítása érdekében.

Az Iași-i Városháza műszaki szakértői az Iași-i Nagyvárosi Terület Közösségek Közötti Fejlesztési Egyesület munkatársaival együttműködve évente nyomon követik a kockázatokat, és értékelik a cselekvési tervben meghatározott MEL (nyomon követés, értékelés és tanulás) mutatókat. A Zöld Város Cselekvési Tervre létrehozott irányítási struktúránk felügyeli a terv végrehajtását és irányítását. A

Végrehajtási és Nyomonkövetési Munkacsoport, amelyet egy kijelölt koordinátor vezet, felügyeli az előrehaladást. Ezen felül a tervet **kétévente frissíti a Végrehajtási és Nyomonkövetési Munkacsoportunk, a NetZeroCity Helyi Koalíció hozzájárulásával, amely a területre jellemző tartalmat biztosítja.** Minden frissítés tartalmazza a befejezett intézkedéseket, az új beavatkozásokat és a változó kontextuális tényezőket, biztosítva az EU-s és nemzeti éghajlat-irányelvekkel való összhangot, miközben tükrözi a helyi változásokat.

ÜVEGHÁZHATÁSÚ GÁZOK KIBOCSÁTÁSÁNAK ALAPÉRTÉKE LELTÁR

Ismertesse és fejtse ki részletesen a város által elvégzett legfrissebb üvegházhatású gázok (GHG) leltárát, a kibocsátási alapértékek megállapítása, valamint a klímasemlegesség eléréséhez szükséges kibocsátási rés azonosítása érdekében.

- Feltétlenül értékelje az üvegházhatású gázok (GHG) alapérték-leltárát is – ehhez hivatkozhat: az adatgyűjtés forrásaira és azok indoklására, a kiindulási kibocsátási átváltási tényezőkre, a jövőbeli adatgyűjtési folyamatok javítására javasolt intézkedések stb.

A 2021-es évre vonatkozó alapkibocsátás kiszámításához több stratégiai dokumentumot is figyelembe vettek. Így az alkalmazott átváltási tényezők egy része a Fenntartható Energia és Éghajlat-politikai Cselekvési Tervből (47. oldal) származik, más részét pedig más rendelkezésre álló információk alapján becsülték meg.

5. TÁBLÁZAT: ÜVEGHÁZHATÁSÚ GÁZOK KIBOCSÁTÁSÁNAK ALAPVONAL-LELTÁRA

ENERGIAFORMÁK	KIBOCSÁTÁSI TÉNYEZŐK [TCO2- ECHIV/MWH]	FORRÁSOK
Villamos energia 2021	0,3	Szabványos IPPC
Hőenergia	0,285	Fenntartható energia és éghajlat-politikai cselekvési terv
Földgáz	0,202	Fenntartható energia és éghajlat-politikai cselekvési terv
Dízel	0,268	Fenntartható energia és éghajlat-politikai cselekvési terv
Benzin	0,250	Fenntartható energia és éghajlat-politikai cselekvési terv
Fa	0,410	Fenntartható energia és éghajlat-politikai cselekvési terv
Villamos energia 2035	0,176	A JRC tudományos információs rendszeréről és adatbázisáról szóló jelentés, 2022
Hőenergia 2035	0,141	A helyi energiatermelő létesítményekbe történő beruházások alapján meghatározva
Zöld villamos energia	0	Becsítés szerint 0

KÖZLEKEDÉS 2021 – 1 067 766,14 MWh/év energia | 279 641,83 tonna CO2/év kibocsátás

- **Tömegközlekedés:** A 2021-es energiahatékonyság-javítási program (EEIP) tartalmazza a tömegközlekedés 2021-es energiaigényét (48. oldal), amely összesen 11 105,00 MWh/év villamos energiát és 47 615,73 MWh/év dízelüzemanyagot jelent.

- **Önkormányzati közlekedés:** Az önkormányzati közlekedésre vonatkozó adatok csak a 2012-es évre állnak rendelkezésre a Fenntartható Energia- és Éghajlat-cselekvési Tervben (49. oldal), és becslések szerint körülbelül 50 MWh/év dízel és 6 MWh/év benzin felhasználásra vonatkoznak.

- **Magán- és kereskedelmi közlekedés:** A magán- és kereskedelmi közlekedésre vonatkozó adatok a Fenntartható Energia és Éghajlat-védelmi Cselekvési Tervben (49. oldal) szerepelnek, és becslések szerint évente körülbelül 376,665 MWh dízel | 251,110 MWh/év benzinre 2012-re vonatkozóan, 90 838 járműre becsülve. 2021-re vonatkozóan nincs rendelkezésre álló információ. Ugyanakkor a Jogosítványok és Járműnyilvántartások Főigazgatósága adatai szerint, amelyeket különböző weboldalak idéznek, 2023-ban körülbelül 144 564 járművet regisztráltak Iasi városában, ami körülbelül 159,14%-os növekedést jelez. Amíg más információk nem állnak rendelkezésre, e dokumentum céljára a 2021-es évre vonatkozó energiaigényt a 2023-ban regisztrált járművek teljes száma alapján, valamint a 2012-es energiaadatok figyelembevételével extrapoláljuk. Így a magán- és kereskedelmi közlekedés teljes energiaigényét 2021-re körülbelül 599 424,68 MWh/év dízelre és 399 616,45 MWh/év benzinre becsüljük. Elektromos járművekre vonatkozóan nem állt rendelkezésre információ.

- **Közvilágítás és közlekedési lámpák:** A 2021-es energiahatékonyság-javítási program tartalmazza a közvilágítás és a közlekedési lámpák 2021-es energiaigényét (45. oldal), amelyet 9 948,28 MWh/év villamos energiára becsülnek.

ÉPÜLETEK 2021 – 1 741 866,81 MWh/év energia | 409 645,48 tonna CO₂/év kibocsátás

- **Magánépületek:** A 2021. évi energiahatékonysági program tartalmazza a magánépületek teljes villamosenergia-igényét (54. oldal), amelyet 180 486,90 MWh/évre becsülnek. Ugyanez a dokumentum a szükséges hőenergiát körülbelül 132 336 MWh/évre, a földgázigényt körülbelül 910 313,71 MWh/évre, a biomasszát pedig körülbelül 79 995,44 MWh/évre becsüli.
- **Középületek:** Az Energhatékonsági Program 2021 a középületek 2020. évi teljes energiaigényét (54. oldal) a következőképpen adja meg: 7 972,37 MWh/év villamos energia, 18 234,56 MWh/év földgáz és 35 024,00 MWh/év hőenergia.

- **Szolgáltatási épületek:** Az energiahatékonysági program a teljes szolgáltatási épületekhez hozzárendelhető, meg nem nevezett fogyasztókra vonatkozóan 68 941,91 MWh hőenergia becslést ad (84. oldal).

A szolgáltatói épületeket ebben az összefüggésben az Energhatékonsági Programban meghatározottak szerint a lakó- és középületeken kívüli összes többi épületként határozzuk meg. A Fenntartható Energia- és Éghajlat-cselekvési Terv tartalmaz információkat a szolgáltatói épületek energiaigényéről, azonban ezek a becslések csupán két épületet vesznek figyelembe. A stratégiai dokumentumokban nem állt rendelkezésre információ a szolgáltatói épületek 2021-es energiaigényéről. A Sentinel2 és a Landsat által szolgáltatott műholdas adatok felhasználásával azonban lehetőség nyílik Iasi város lakó- és nem lakó célú beépített területeinek teljes kiterjedésének elemzésére. Így 2020-ra vonatkozóan Iasi város 2 393 114 négyzetméter nem lakó célú beépített területet regisztrált. Az összes többi beépített terület (a nem lakóépületek kivételével) nagysága körülbelül 9 893 504 négyzetméter volt (az épületek alaprajzi területe). Ez azt jelenti, hogy a lakóépületek – beleértve a középületeket is – 167 360 MW/év hőenergiát igényeltek a 9 893 504 négyzetméteres épületalapterületre vetítve, míg a nem lakóépületek (tercier épületek) 68 941,91 MWh/év hőenergiát igényeltek a 2 393 114 négyzetméteres épületalapterületre vetítve. Ha megtartjuk a beépített területek és a lakóépületek, valamint a nem lakóépületek hőenergia-igénye közötti arányokat, akkor az összes szolgáltatói szektorba tartozó épület teljes energiaigényét körülbelül 77 684,89 MWh/év villamos energiára, 382 757,34 MWh/év földgázra és 68 941,91 MWh/év hőenergiára lehet becsülni. A biomasszát nem vették figyelembe ebben a becslésben, amely a középületek és a lakóépületek kivételével minden más épületet magában foglal. Az IPPU és az AFOLU energiaigényének levonása után a szolgáltatói szektorra körülbelül 55 397,09 MWh/év villamos energia, 272 944,26 MWh/év földgáz és 49 162,48 MWh/év hőenergia jut.

IPPU 2021 – 141 345,56 MWh/év energia | 32 112,33 tonna CO₂/év kibocsátás

A Metroverse adatbázis szerint a város teljes gazdasági profiljából körülbelül 26,7% sorolható az IPPU-szektorba, pontosabban a feldolgozóiparba (11,49%) és az építőiparba (15,21%). Ez a két szektor így a teljes szolgáltatói épületek szektorának 26,7%-át teszi ki, ami körülbelül 20 741,86 MWh/év villamos energiát, 102 196,21 MWh/év földgázt és 18 407,49 MWh/év hőenergiát jelent.

HULLADÉK 2021 – 9 145,83 MWh/év energia | 2 463,58 tonna CO₂/év kibocsátás

Az energiahatékonysági program meghatározza a hulladékgazdálkodási szektor energiaigényét (49. oldal). Ezek az igények a következők: 407,54 MWh/év villamos energia, 8 708,25 MWh/év dízel és 30,04 MWh/év benzin.

AFOLU 2021 – 10 534,74 MWh/év energia | 2 393,39 tonna CO₂/év kibocsátás

A Metroverse adatai szerint a város teljes gazdasági profiljából körülbelül 1,99% tulajdonítható az AFOLU-szektornak, így ez a szolgáltatói épületek szektorának 1,99%-ára becsülhető. Ez körülbelül 1 545,93 MWh/év villamos energiát, 7 616,89 MWh/év földgázt és 1 371,94 MWh/év hőenergiát jelent.

6. TÁBLÁZAT: VÉGLEGES ENERGIAFOGYASZTÁS FORRÁSOK SZERINTI SZEKTOROKONKÉNT

→ Adja meg a bázisévet: 2021

→ A használt mértékegység megjelölése: MWh/év

	1. HATÁLY	2. KÖR	3. KÖR	ÖSSZES
ÉPÜLETEK	79 995,44	1 661 871,37	0,00	1 741 866,81
ÜZEMANYAG-TÍPUS / FELHASZNÁLT ENERGIA	79 995,44 MWh biomassa	243 856,36 MWh villamos energia 1 201 492,53 MWh földgáz 216 522,48 MWh hőenergia		243 856,36 MWh villamos energia 1 201 492,53 MWh földgáz 216 522,48 MWh hőenergia 79 995,44 MWh biomassa
KÖZLEKEDÉS	1 046 712,86	21 053,28	0,00	1 067 766,14
ÜZEMANYAG-TÍPUS / FELHASZNÁLT ENERGIA	647 090,41 MWh dízel 399 622,45 MWh benzin	21 053,28 MWh villamos energia	0,00 MWh dízel	647 090,41 MWh dízel 399 622,45 MWh benzin 21 053,28 MWh villamos energia
HULLADÉK	8 738,29	407,54	0,00	9 145,83
ÜZEMANYAG-TÍPUS / FELHASZNÁLT ENERGIA	8 708,25 MWh dízel 30,04 MWh benzin	407,54 MWh villamos energia	0,00	407,54 MWh villamos energia 8 708,25 MWh dízel 0,00 MWh GPL
IPARI FOLYAMATOK ÉS TERMÉKFELHASZNÁLÁS (IPPU)	0,00	141 345,56	0,00	141 345,56
ÜZEMANYAG-TÍPUS / FELHASZNÁLT ENERGIA		20 741,86 MWh villamos energia 102 196,21 MWh földgáz 18 407,49 MWh hőenergia	0,00	20 741,86 MWh villamos energia 102 196,21 MWh földgáz 18 407,49 MWh hőenergia
MÉGESZTÉS, ERDŐGAZDÁLKODÁS ÉS TERÜLETHASZNÁLAT (AFOLU)	0,00	10 534,74	0,00	10 534,74
ÜZEMANYAG-TÍPUS / FELHASZNÁLT ENERGIA	0,00	1 545,93 MWh villamos energia	0,00	1 545,93 MWh villamos energia

	1.KÖR	2.KÖR	3.KÖR	ÖSSZESEN
		energia 7 616,87 MWh földgáz 1 371,94 MWh hőenergia		energia 7 616,87 MWh földgáz 1 371,94 MWh hőenergia

7. TÁBLÁZAT: ALKALMAZOTT KIBOCSÁTÁSI TÉNYEZŐK

→ Adja meg az elsődleges energiatípust és az üvegházhatású gázok (GHG) kibocsátási tényezőjét az alkalmazott módszertan szerint: CO₂

→ Adja meg az alkalmazott módszert, pl. GPC, IPCC, CRF, nemzeti stb.: IPCC

ELSŐDLEGES ENERGIA/ENERGIAF- ORRÁS	SZÉN-DIOXID (CO ₂)	METÁN (CH ₄)	DITRÓXID (N ₂ O)	F-gázok (hidrofluor- karbonok és perfluor-karbonok)	KÉN- HEXAFLUORID (SF ₆)	NITRÓGEN- TRIFLUORID (NF ₃)
VILLAMOS ENERGIA 2021 (*1)	0,3	-	-	-	-	-
FÖLDGÁZ (*2)	0,202	-	-	-	-	-
HŐ ENERGIA 2021 (*3)	0,285	-	-	-	-	-
DIESEL (*4)	0,268	-	-	-	-	-
BENZIN (*5)	0,250	-	-	-	-	-
FA (BIOMASSA) (*6)	0,410	-	-	-	-	-
ELEKTROMOS ENERGIA 2035 (*7)	0,176	-	-	-	-	-
HŐ ENERGIA 2035 (*8)	0,141	-	-	-	-	-
MEGÚJULÓ ENERGIA (napelemek) (*9)	0	-	-	-	-	-

A fent említett átváltási tényezők forrásai:

1. IPPC szabvány
2. Fenntartható energia- és éghajlat-politikai cselekvési terv
3. Fenntartható energia- és éghajlat-politikai cselekvési terv
4. Fenntartható energia- és éghajlat-politikai cselekvési terv
5. Fenntartható energia- és éghajlat-politikai cselekvési terv
6. Fenntartható energia- és éghajlat-politikai cselekvési terv
7. A JRC tudományos információs rendszeréről és adatbázisáról szóló jelentés, 2022
8. A helyi energiatermelő létesítményekbe történő beruházások alapján meghatározva
9. Becslés szerint 0.

8. TÁBLÁZAT: ÜHG-KIBOCSÁTÁS FORRÁSÁG SZEKTORONKÉNT

→ Adja meg a bázisévet: 2021

→ Adja meg az egységet: tonna CO₂/év

	1.KÖR	2.KÖR	3.KÖR	ÖSSZES
ÉPÜLETEK	32 078,17	377 567,31	0,00	409 645,48
KÖZLEKEDÉS	273 325,84	6 315,98	0,00	279 641,83
HULLADÉK	2 341,32	122,26	0,00	2 463,58

IPARI FOLYAMATOK ÉS TERMÉKEK (IPPU)	0,00	32 112,33	0,00	32 112,33
Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás és földhasználat (AFOLU)	0,00	2 393,39	0,00	2 393,39
ÖSSZESEN	307 745,33	418 511,27	0,00	726 256,60

A táblázat az egyes intézkedésekből származó kibocsátáscsökkentéseket azok hatókörének megfelelően kategorizálja. Például, ha a tárgyalt intézkedések célja a hálózati áramellátással kapcsolatos CO₂-kibocsátás csökkentése, akkor az értékeket a 2. hatókörhöz rendelik.

9. TÁBLÁZAT: TERVEZETT INTÉZKEDÉSEK FORRÁSÁGAK SZERINT

ALAPÉV	2030			2035		
HATÁLY	1.HATÁLY	2.HATÁLY	3.HATÁLY	1.HATÁLY	2.HATÁLY	3.HATÁLY
ÉPÜLETEK	21 250,21	295 294,52	0,00	21 820,97	345 045,42	0,00
II.1 A zöldterületek bővítése és a zöldterületek kiterjesztése és korszerűsítése a szén-dioxid-elnyelés és -tárolás céljából	2 806,60	36 288,95	0,00	2 850,77	36 734,60	0,00
II.2 Zöld-kék folyosókból álló nagyvárosi hálózat létrehozása folyosók	2 700,50	31 785,55	0,00	2 788,84	32 825,31	0,00
IV.1 A középületek épületek	0,00	8 033,93	0,00	0,00	8 095,19	0,00
IV.2 A lakóépületek energiahatékonyágának növelése épületek	0,00	62 844,95	0,00	0,00	83 392,96	0,00
IV.3 Az nZEB+ szabványok bevezetése az új középületek esetében	0,00	6 142,55	0,00	0,00	6 268,11	0,00
V.1 A fűtési rendszer hatékonyságának és vonzerejének növelése fűtési rendszer	15 743,10	64 916,74	0,00	16 181,36	75 530,66	0,00
V.2 A helyi megújuló energiaforrások termelési kapacitások konszolidációja	0,00	8 897,70	0,00	0,00	11 178,98	0,00
VI.1 A helyi klímasemlegesség iránti elkötelezettség növelése semlegesség iránt	0,00	32 462,71	0,00	0,00	35 492,78	0,00
VI.2 Az éghajlat-semleges magatartásbeli változás előmozdítása és támogatása	0,00	43 307,18	0,00	0,00	54 791,11	0,00
VI.3 A klímasemlegesség érdekében a helyi kormányzás közötti összehangolás	233 089,21	5,74	0,00	262 296,51	-2 157,97	0,00
KÖZLEKEDÉS	78 164,98	0,00	0,00	80 770,48	0,00	0,00
I.1 A környezetbarát tömegközlekedés használatának ösztönzése	32 799,10	0,00	0,00	33 345,75	0,00	0,00

I.2 Az alternatív mobilitás népszerűsítése, különös tekintettel a kerékpározásra és a gyaloglásra

ALAPÉV	2030			2035		
I.3 A főbb sugárutak és kereszteződések	54 665,17	0,00	0,00	68 331,46	0,00	0,00
II.1 A szén-dioxid-megkötésre szolgáló zöldterületek bővítése és modernizálása és tárolás céljából	26 519,46	552,60	0,00	30 022,41	561,30	0,00
II.2 Zöld-kék folyosókból álló nagyvárosi hálózat létrehozása folyosókból	28 220,97	531,71	0,00	30 015,87	549,11	0,00
V.3 A közvilágítás korszerűsítése	2 605,50	646,71	0,00	3 908,25	972,30	0,00
V.4 Zöld energiaellátás elektromos járművek számára	4 903,04	-1 745,92 az elektromos energia fokozott felhasználása miatt megnövekedett kibocsátás	0,00	9 128,00	-4 275,95 a villamosenergia-felhasználás növekedése miatt megnövekedett kibocsátás	0,00
VI.2 Az éghajlat-semleges magatartásváltozás ösztönzése és támogatása	5 211,00	20,63	0,00	6 774,30	35,27	0,00
HULLADÉK	1 104,35	93,04	0,00	1 771,93	113,70	0,00
II.1 A szén-dioxid-megkötésre szolgáló zöldterületek bővítése és modernizálása és tárolás céljából	204,85	10,70	0,00	208,07	10,87	0,00
II.2 Zöld-kék folyosókból álló nagyvárosi hálózat létrehozása folyosókból	197,10	10,29	0,00	203,55	10,63	0,00
III.1 A működőképes körforgásos gazdaság kialakítása ökoszisztéma	585,33	60,04	0,00	1 170,66	79,35	0,00
VI.2 Az éghajlat-semleges magatartásváltozás előmozdítása és támogatása	70,24	7,21	0,00	114,72	7,78	0,00
VI.3 A klímasegesség érdekében a helyi kormányzás konszolidációja seglegesség érdekében	46,83	4,80	0,00	74,92	5,08	0,00
IPARI FOLYAMATOK ÉS TERMÉKEK HASZNÁLATA (IPPU)	0,00	22 835,98	0,00	0,00	25 818,94	0,00
II.1 A szén-dioxid-megkötésre szolgáló zöldterületek bővítése és modernizálása és tárolás céljából	0,00	2 809,59	0,00	0,00	2 853,80	0,00
II.2 Zöld-kék folyosókból álló nagyvárosi hálózat létrehozása folyosókból	0,00	2 703,38	0,00	0,00	2 791,81	0,00
VI.1 A klímasegesség iránti helyi elkötelezettség növelése seglegesség iránt	0,00	9 623,90	0,00	0,00	10 884,88	0,00
VI.2 Az éghajlat-semleges magatartásváltozás előmozdítása és támogatása	0,00	5 774,34	0,00	0,00	7 256,59	0,00
VI.3 Helyi konszolidáció	0,00	1 924,78	0,00	0,00	2 031,85	0,00

ALAPÉV	2030			2035		
az éghajlatsemlegesség irányítása						
MEGYEI, ERDŐGAZDÁLKODÁS ÉS FÖLDHASZNÁLAT (AFOLU)	0,00	1 160,89	0,00	0,00	1 491,44	0,00
II.1 A szén-dioxid-megkötésre szolgáló zöldterületek bővítése és modernizálása és tárolása céljából	0,00	209,40	0,00	0,00	212,70	0,00
II.2 Zöld-kék folyosókból álló nagyvárosi hálózat létrehozása folyosókból	0,00	201,49	0,00	0,00	208,08	0,00
VI.1 A klímasemlegesség iránti helyi elkötelezettség növelése semlegesség iránt	0,00	125,00	0,00	0,00	157,45	0,00
VI.2 Az éghajlat-semleges magatartásváltozás előmozdítása és támogatása	0,00	416,67	0,00	0,00	692,78	0,00
VI.3 A klímasemlegesség érdekében a helyi kormányzás konszolidációja semlegesség érdekében	0,00	208,33	0,00	0,00	220,43	0,00

* A „zöld tömegközlekedés használatának ösztönzése” és az „elektromos járművek zöld energiaellátása” intézkedések növelni fogják a közlekedési ágazat villamosenergia-fogyasztását. Bár az elektromos járművek és az elektromos buszok kevesebb CO₂-kibocsátással járnak, mint a hagyományos belső égésű motorral hajtott járművek, az intézkedés várhatóan növelni fogja a zöld buszok és elektromos járművek számát Iasi városában. Ezen intézkedések CO₂-csökkentési arányát a közlekedési ágazat 2035-ös végső energiafelhasználása és végső CO₂-kibocsátása alapján számították ki 2021-hez viszonyítva. Figyelembe véve, hogy a hálózatról származó villamos energia átváltási tényezői 2021-ben eltérnek a 2035-ös értékektől, a közlekedési szektor 2035-ös végső villamosenergia-szükségletét 55 872,56 MWh villamos energiára becsülték, ami 8 723,17 tonna CO₂/év kibocsátással jár, míg 2021-ben 21 053,28 MWh villamos energiára becsülték, ami 6 315,98 tonna CO₂-kibocsátással jár. Ezen végső értékek alapján, figyelembe véve az egyes intézkedésekből származó lehetséges energiamegtakarításokat, meghatározták az egyes intézkedésekhez tartozó CO₂-értékeket.

10. TÁBLÁZAT: KIBOCSÁTÁSI RÉSZ 2030

	2021-ES ALAPKÖZÖS KIBOCSÁTÁS		2030-AS ALAPKÖVETELMÉNYEK KÖZÖTTI KIBOCSÁTÁS-CSÖKKENTÉSI CÉL		A CÉLKITŰZÉS BŐL EREDŐ KIBOCSÁTÁS-CSÖKKENTÉS 2030-IG		MARADÉK KIBOCSÁTÁS (KIBOCSÁTÁS 2030-BAN)		A CÉL ELÉRÉSE (abszolút)
	(abszolút)	(%)	(abszolút)	(%)	(abszolút)	(%)	(abszolút)	(%)	
ÉPÜLETEK	409 645,48	56,41%	327 716,38	80%	321 792,43	78,55%	87 853,05	61,41%	-5 923,95
KÖZLEKEDÉS	279 641,83	38,50%	223 713,46	80%	236 207,63	84,47%	43 434,19	30,36%	12 494,17
HULLADÉK	2 463,58	0,34%	1 970,87	80%	1 197,39	48,60%	1 266,19	0,89%	-773,47
IPARI FOLYAMATOK ÉS TERMÉKFELHASZNÁLÁS (IPPU)	32 112,33	4,42	25 689,86	80%	22 835,98	71,11%	9 276,34	6,48%	-2 853,88
MÉG MEGHATÁROZATLAN ÉS TERÜLETHASZNÁLAT	2 393,39	0,33%	1 914,71	80%	1 160,89	48,50%	1 232,50	0,86%	-753,82

(AFOLU)									
ÖSSZESEN	726 256,60	100,00%	581 005,28	80%	583 194,33	80,30%	143 062,28	100,00%	2 189,04

Referenciakibocsátás: A referenciakibocsátás az egyes szektorok 2021. évi kibocsátását jelenti, amelyet abszolút értékben és százalékos arányban is feltüntetnek.

A kiindulási kibocsátáscsökkentési cél: A kiindulási kibocsátáscsökkentési cél azt a kibocsátási szintet jelzi, amelyet az egyes szektoroknak 2030-ig el kell érniük, ha a 80%-os csökkentést teljesíteni kívánják.

A cselekvési terv által érintett kibocsátások: A cselekvési terv által érintett kibocsátások magukban foglalják az egyes szektorokban a tervezett beavatkozások alapján várható csökkentéseket.

Maradék kibocsátás: A maradék kibocsátás az egyes szektorokban 2035-re fennmaradó kibocsátást jelenti, miután a jelenlegi tervben szereplő összes intézkedést végrehajtották. Ezeket a maradék értékeket jövőbeli beavatkozásokkal vagy kompenzációval tovább kell csökkenteni.

Cél elérése: A „cél elérése” oszlop a jelenlegi intézkedések révén elért kibocsátáscsökkentés és a 80%-os csökkentési cél közötti különbséget mutatja. A negatív érték hiányt, a pozitív érték pedig a cél túlteljesítését jelzi.

- Az épületek szektorában **78,55%-os** csökkentés valósul meg, ami **5 923,95** tonna CO₂-val **elmarad** a 80%-os céltól.
- A közlekedési szektor **84,47%-os** csökkentést ért el, ami **12 494,17** tonna CO₂-val **meghaladja** a 80%-os célt.
- A hulladékgazdálkodási ágazat **48,60%-os** csökkentést ért el, ami **773,47** tonnával **elmarad** a CO₂-kibocsátás **80%-os csökkentési céljától**.
- Az IPPU-ágazat **71,11%-os** csökkentést ért el, ami **2 853,88** tonnával **elmarad** a CO₂-kibocsátásra vonatkozó **célkitűzéstől**.
- Az AFOLU-ágazat **48,50%-os** csökkentést ért el, ami **753,82** tonnával **elmarad** a CO₂-kibocsátásra vonatkozó **célértéktől**.

Össességében az éghajlatsemlegességi cselekvési terv keretében 2030-ig elért teljes kibocsátáscsökkentés **583 194,33** tonna CO₂-nak felel meg, ami a 2021-es referenciaértékhez képest **80,30%-os** csökkenést jelent. Ez azt jelenti, hogy a város **2 189,04** tonna CO₂-val **túlteljesíti a 80%-os összkibocsátás-csökkentési célt**. Ugyanakkor több szektor (épületek, hulladék, IPPU és AFOLU) továbbra is elmarad az egyéni célkitűzéseitől, és kiegészítő intézkedésekre vagy kiigazításokra lesz szükség a klímasemlegesség felé történő kiegyensúlyozott és stabil átmenet biztosítása érdekében.

11. TÁBLÁZAT: KIBOCSÁTÁSI RÉSZ 2035

	2021-ES KIINDULÁSI KIBOCSÁTÁS		2035-ÖS ALAPKÖVETELMÉNYES KIBOCSÁTÁS-CSÖKKENTÉSI CÉL		KIBOCSÁTÁS-CSÖKKENTÉS A 2035-IG TARTÓ CÉLKITŰZÉS		MARADÉK KIBOCSÁTÁS (KIBOCSÁTÁS 2035-BEN)		CÉL ELÉRÉSE (abszolút)
	(abszolút)	(%)	(abszolút)	(%)	(abszolút)	(%)	(abszolút)	(%)	
ÉPÜLETEK	409 645,48	56,41%	368 680,93	90%	373 338,94	91,14%	36 306,53	60,26%	4 658,02
KÖZLEKEDÉS	279 641,83	38,50%	251 677,64	90%	263 474,65	94,22%	16 167,17	26,83%	11 797,01
HULLADÉK	2 463,58	0,34%	2 217,22	90%	1 885,63	76,54%	577,95	0,96%	-331,59
IPARI FOLYAMATOK ÉS TERMÉKFELHASZNÁLÁS (IPPU)	32 112,33	4,42	28 901,09	90%	25 818,94	80,40%	6 293,39	10,45%	-3 082,16
MÉGESZTÉS, ERDŐGAZDÁLKODÁS	2 393,39	0,33%	2 154,05	90%	1 491,44	62,31%	901,95	1,50%	-662,61

ÉS FÖLDHASZNÁ- LAT (AFOLU)									
ÖSSZESEN	726 256,60	100,00%	653 630,94	90%	666 009,61	91,70%	60 247,00	100,00%	12 378,66

Alap kibocsátás: Ez az egyes szektorok 2021. évi üvegházhatású gáz (ÜHG) kibocsátását jelenti, abszolút értékekben (tonna CO₂e) és a város teljes kibocsátásának arányában kifejezve.

Alapvető kibocsátáscsökkentési cél: Ez az oszlop azokat a várható kibocsátáscsökkentéseket tükrözi, amelyek akkor valósulnak meg, ha minden szektor 2035-re **90%-os** kibocsátáscsökkentést ér el a 2021-es szinthez képest.

A cselekvési terv által érintett kibocsátások: Ezek azok a kibocsátáscsökkentések, amelyek várhatóan a jelenlegi klímasemlegességi cselekvési terv 2035-ig történő végrehajtásával valósulnak meg.

Maradék kibocsátás: Ez az összes tervezett intézkedés végrehajtását követően 2035-ben az egyes ágazatokban fennmaradó kibocsátást tükrözi.

A cél elérése: Ez azt jelzi, hogy az egyes szektorok teljesítik-e vagy túlteljesítik-e a 90%-os csökkentési célt. A **pozitív érték** azt jelzi, hogy a szektor **túlteljesíti a célt**, míg a **negatív érték hiányt** jelez.

A 2035-re vonatkozó adatok a következőket emelik ki:

- Az **építőipari** ágazat **91,14%-os** csökkentést ér el, ami **4 658,02** tonnával **haladja meg** a 90%-os célt.
- A **közlekedési** szektor **94,22%-os** csökkentést ér el, ami **11 797,01** tonnával **haladja meg** a 90%-os célt.
- A **hulladékgazdálkodási** szektor **76,54%-os** csökkentést ért el, ami **331,59** tonnával **elmarad** a CO₂-kibocsátásra vonatkozó célkitűzéstől.
- Az IPPU-ágazat **80,40%-os** csökkentést ért el, ami **3 082,16** tonnával **elmarad** a CO₂-kibocsátásra vonatkozó **célértéktől**.
- Az AFOLU-szektor **62,31%-os** csökkentést ért el, ami **662,61** tonnával **elmarad** a CO₂-kibocsátás-csökkentési céltől.

Össességében a cselekvési terv 2035-ig becslések szerint **666 009,61** tonna CO₂-csökkentést eredményez, ami a 2021-es kiindulási értékhez képest **91,70%-os** csökkentést jelent. Ez **12 378,66** tonnával meghaladja a város egészére vonatkozó célt, megerősítve, hogy a terv nem csupán teljesíti, hanem **túlteljesíti** a 90%-os klímasemlegességi célt.

JELENLÉGI POLITIKÁK ÉS STRATÉGIÁK

Adjon rövid, kontextusba ágyazott áttekintést és értékelést azokról a helyi, regionális és országos szintű politikákról, stratégiákról, kezdeményezésekről és/vagy szabályozásokról, amelyek relevánsak a város klímasemlegesség felé történő áttállása szempontjából.

12. TÁBLÁZAT: VONATKOZÓ POLITIKÁK, STRATÉGIÁK, KEZDEMÉNYEZÉSEK, SZABÁLYOZÁSOK

TÍPUS	SZINT	CÍM	LEÍRÁS	RELEVANCIA	CÉLKITÜZÉS
TERV	HELYI	2023-AS ZÖLD VÁROSI CÉLKITÜZÉSI TERV	A Zöld Város Cselekvési Tervet 2023-ban dolgozták ki az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD) „Zöld Városok” programja keretében, amelyhez a város 2020-ban csatlakozott. A terv a következő 15-20 évre vonatkozó célokat határozza meg.	A Zöld Város Cselekvési Terv felvázolja és rangsorolja a város legfontosabb környezeti kihívásait, miközben befektetési projekteket és politikai intézkedéseket javasol azok megoldására. A Zöld Iasi önkormányzat víziója egy olyan hely, ahol tiszta a levegő, bőségesek a zöldterületek, hatékony az energiafelhasználás és mindenki számára akadálymentes a város. A terv 44 intézkedést azonosított és rangsorolt különböző városi infrastruktúra- és szolgáltatási ágazatokban – többek között a közlekedés, az energia, a zöldterületek és a hulladékgazdálkodás területén –, amelyeket az elkövetkező öt évben kell végrehajtani.	Az éghajlat-semlegességi cselekvési tervben szereplő intézkedések összhangban állnak a 2023-as Zöld Város cselekvési tervvel, valamint a Jászvásár önkormányzatára és a Jászvásár nagyvárosi térségre vonatkozó 2021–2030-as integrált városfejlesztési stratégiával, és az ezekben a stratégiákban szereplő projektekre épülnek. A terv a fenntartható és hatékony városi mobilitás előmozdítására összpontosít, ideértve az ökológiai tömegközlekedés használatát, valamint a kerékpározás és a gyaloglás ösztönzését. Célja a forgalmi torlódások enyhítése és a zöldterületek bővítése a szén-dioxid-megkötés és -tárolás fokozása érdekében. A terv emellett prioritásként kezeli a zöld-kék folyosókból álló nagyvárosi hálózat kialakítását, valamint egy működőképes körforgásos gazdasági ökoszisztéma létrehozását. Az
STRATÉGIA	HELYI	IASI VÁROS ÉS AZ IASI-NAGYVÁROSI TERÜLET INTEGRÁLT VÁROSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJA 2021–2030	Az integrált városfejlesztési stratégia (IUDS) egy közép- és hosszú távú tervezési eszköz, amelynek célja Iasi önkormányzatának és Iasi nagyvárosi térségének jövőjének alakítása, a 2021 és 2030 közötti időszakra összpontosítva a beruházási döntések megalapozása érdekében.	Az IUDS 4. célkitűzése a szennyezésmentes közlekedési eszközökhöz igazított infrastruktúra révén mindenki számára elérhető, fenntartható mobilitás előmozdítására összpontosít. Különösen releváns az 5. célkitűzés is, amelynek címe: „A környezetbarát területek kialakítása intelligens közüzemi irányítási rendszerek és csökkentett energiafogyasztás alapján”, mivel ez a zöldterületek fejlesztését, valamint a környezeti hatások csökkentését célzó, magas színvonalú közüzemi szolgáltatások kiépítését tűzi ki célul. Ezek az intézkedések közvetlenül hozzájárulnak az éghajlatsemlegesség eléréséhez a fenntartható városi infrastruktúra előmozdítása és az általános energiafogyasztás csökkentése révén.	energiahatékonyság javítására irányuló erőfeszítések mind a középületekre, mind a lakóépületekre kiterjednek, az új középületekre vonatkozó nZEB+ szabványok bevezetése mellett. Ezen felül a terv célja a közvilágítás modernizálása, a villamos járművek számára zöld energia biztosítása, valamint a helyi megújulóenergia-termelés fellendítése. Ezeket az intézkedéseket olyan kezdeményezések támogatják, amelyek célja a klímasemlegesség iránti helyi elkötelezettség növelése, a klímasemleges magatartásbeli változások ösztönzése, valamint a helyi kormányzás megerősítése ezen a területen.
TERV	HELYI	IASI VÁROS ÁLTALÁNOS VÁROSFEJLESZTÉSI TERVE 2018	Az általános városfejlesztési terv meghatározza Iasi önkormányzat városfejlesztési céljait, intézkedéseit és szabályozásokat, és konkrét szabályozások révén biztosítja a szükséges feltételeket.	A közelmúltbeli városfejlesztés jelentősen növelte az építkezések számát a településen, de a városi tervezés terén tapasztalható adminisztratív koordináció hiánya miatt a minőség romlott	A klímasemlegességi cselekvési terv helyi szint feletti térbeli megközelítést alkalmaz, hogy nagyvárosi szinten kezelje a kibocsátási forrásokat, különösen a magánjárművel történő ingázásból származókat

TÍPUS	SZINT	CÍM	LEÍRÁS	RELEVANCIA	CÉLKITŰZÉS
			Eredetileg 1999-ben készült, majd 2018-ban frissítették; a város jövőbeli fejlődésének irányítására szolgáló alapvető dokumentumként szolgál, és biztosítja a jásvásári városi területrendezés szabályozási kereteit.	tervezés és infrastruktúra, beleértve a közműhálózatokat, a közúti hozzáférést, a kerékpár- és gyalogos útvonalakat, a tömegközlekedést, az oktatási, egészségügyi, sport- és helyi szolgáltatásokhoz kapcsolódó közösségi létesítményeket, valamint a nyilvános zöldterületeket.	autók. Ezen felül magában foglalja a nagyvárosi térségre kiterjedő szén-dioxid-megkötési intézkedéseket, valamint képzési programokat a közszereplők (beleértve a tervezésben és a döntéshozatalban részt vevőket) és más releváns érdekelt felek számára.
TERV	HELYI	FENNTARTHATÓ ENERGIÁ- ÉS ÉGHAJLAT- VÉDELMI TERV 2030	A Fenntartható Energia- és Klíma-cselekvési Terv (SECAP) egy stratégiai, közép- és hosszú távú dokumentum, amely felvázolja a helyi önkormányzat energia- és környezetvédelmi politikáját, és amelyet a Polgármesterek Szövetségének módszertana alapján dolgoztak ki. Elsődleges célja a végső energiafogyasztásból származó CO ₂ -kibocsátás csökkentése lași közigazgatási területén.	A terv a városi épületeket, a szolgáltatói épületeket, a lakóépületeket, a közvilágítást, az önkormányzati járműparkra, a tömegközlekedés re, a magán- és kereskedelmi közlekedést, a város villamosenergia- és hőenergia-termelő szektorára, a kibocsátási leltár 2012-ben meghatározott kiindulási értékével.	Az éghajlatsemlegességi cselekvési tervben meghatározott intézkedések célja, hogy lași városát 2030-ra éghajlatsemlegessé tegyék (2035-ig további kibocsátáscsökkentéssel), felgyorsítva az átállást és kiterjesztve a SECAP-ban vázolt intézkedéseket. A Klímasemlegességi Cselekvési Terv kiegészíti a SECAP kibocsátási leltárát is (a SECAP-ból hiányoznak az IPPU- és az AFOLU-szektorokra vonatkozó adatok). A terv a SECAP meglévő adataira épül, azokat ahol lehetséges, frissíti, és további nyílt forráskódú adatokat is beépít.
TERV	HELYI	2020 UTÁNI FENNTARTHATÓ VÁROSI MOBILITÁSI TERV	A fenntartható városi mobilitási terv az a eszköz, amely lași város és nagyvárosi térségének személy- és áruforgalmi igényeinek tervezése.	A Jásvásár növekedési pólum szintjén kidolgozott Fenntartható Városi Mobilitási Terv fő célja olyan intézkedések javaslata, amelyek a közlekedési eszközök társadalmi, gazdasági és környezeti szempontból fenntartható használatán, valamint a különböző mobilitási és közlekedési módok integrációján keresztül javítják a város elérhetőségét és kapcsolatait a nagyvárosi térség többi településével.	Az éghajlat-semlegességi cselekvési terv elsősorban az alternatív mobilitást támogató projektekre összpontosít, miközben biztosítja az integrált nagyvárosi tömegközlekedést és csökkenti a magánjárművektől való függőséget. A terv magában foglalja továbbá a park-and-ride létesítmények fejlesztését és az elektromos járművek számára zöld energia biztosítását töltőállomáshálózat révén, támogatva ezzel a város teljes energiafogyasztásának és kibocsátásának csökkentését.

TÍPUS	SZINT	CÍM	LEÍRÁS	RELEVANCIA	CÉLKITŰZÉS
STRATÉGIA	HELYI	2030-AS HŐENERGIA- ELLÁTÁSI STRATÉGIA	A stratégia célja, hogy reális úttervet nyújtson a klímasemlegesség eléréséhez. A stratégia kiterjed a város fűtési és hűtési igényeinek elemzésére. Áttekintést nyújt a távfűtési rendszerről és az épületszektorról, valamint a megújuló energia termelésének lehetőségeiről.	A stratégia kiemeli, hogy lași lakóépületeinek átlagos energiafogyasztása magasabb az országos átlagnál, ami átfogó energiahatékonysági intézkedéseket tesz szükségessé. A javasolt intézkedések mind a műszaki, mind a keresleti oldalt érintik (a távfűtési rendszer energiahatékonyságának növelése, az épületek felújítása, valamint az energiafogyasztással kapcsolatos magatartásváltozás).	Figyelembe véve, hogy a lakóépületek mintegy 70%-a földgázalapú egyedi fűtési rendszereket használ, az éghajlatsemlegességi cselekvési terv egyik fő célja a távűtési rendszer hatékonyságának növelése és több felhasználó bevonása. Ez egy geotermikus erőmű és egy nagy hatékonyságú kapcsolt hő- és villamosenergia-termelő erőmű építésével, valamint a központi fűtési hálózat modernizálásával valósul meg, ami jelentősen csökkenti a CO ₂ -kibocsátást.
PROGRAM	HELYI	IASI VÁROS ENERGIAHATÉKONYSÁ G-JAVÍTÁSI PROGRAMJA	A helyi energiahatékonysági terv fő célja az energiafogyasztás optimalizálása és alternatív energiaforrások felkutatása a racionális energiafogyasztás és a megújuló energiaforrások hatékony felhasználásának biztosítása érdekében.	A program az éghajlatsemlegesség eléréséhez kapcsolódó számos kulcsfontosságú területet ölel fel, nevezetesen: villamos energia; közvilágítás; önkormányzati épületek; szilárd hulladék; távfűtési rendszer; ivóvíz és szennyvíz; városi közlekedés.	A klímasemlegességi cselekvési terv összhangban áll a terv céljaival, és ambiciózus intézkedéseket tartalmaz a középületek és lakóépületek energiahatékonyságának javítására, ideértve a fotovoltaikus panelek telepítését, valamint az nZEB+ szabványok bevezetését az új középületekben. Kiterjed továbbá a közvilágítás energiahatékony rendszerekkel történő korszerűsítésére is.
STRATÉGIA	HELYI	IASI ÉS METROPOLITAN TERÜLETÉNEK IDEGENFORGALMI FEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJA 2018– 2030	A stratégia célja, hogy gazdag szabadidős tevékenységeket kínáljon a lakosok számára, és versenyképes, vonzó turisztikai célpontot alakítson ki a látogatók számára. Kidolgozásában részt vettek a helyi közösség tagjai, a vendéglátóipari hallgatók, valamint lași turisztikai ágazatának érdekelt felei.	A márka- és desztinációmenedzsment, valamint a minőségi turisztikai termékek és infrastruktúra fejlesztése mellett a terv a zöldterületek revitalizációját is fejlesztési irányként tartalmazza.	A klímasemlegességi cselekvési tervben szereplő, a zöldterületek fejlesztésére irányuló intézkedések (például a Bahlui folyó mentén kialakítandó zöld-kék folyosó), valamint a tömegközlekedési és kerékpáros infrastruktúra fejlesztése szintén a fenntartható turizmus ösztönzését szolgálja. A turisztikai szektor is kulcsszerepet fog betölteni a klímasemlegesség elérésében.
STRATÉGIA	HELYI	INTEGRÁLT LEVEGŐMINŐSÉG I TERV 2021–2025	Az integrált levegőminőségi terv hatékonysági szempontból intézkedéscsomagot tartalmaz, amelyet a jászvásári városháznak alkalmaznia kell annak érdekében, hogy a nitrogén- dioxid (NO ₂) és a lebegő részecskék (PM ₁₀ és PM _{2,5}) határértékei betartásra kerüljenek.	A stratégia kiemeli, hogy a városban nagyon sok olyan gépjármű van, amely alacsony kibocsátási normáknak felel meg (Non-Euro, Euro 1, 2 és 3), és hogy a gépjárműforgalom a jászvásári városi agglomeráció szintjén a szennyezés fő forrása. A kibocsátás mennyisége a gépjárműállomány növekedésének következtében emelkedett.	Az éghajlatsemlegességi cselekvési terv az alternatív mobilitás (gyaloglás, kerékpározás), a tömegközlekedés és az elektromos járművek használatát támogató intézkedéscsomaggal járul hozzá a levegőminőség javításához.

TÍPUS	SZINT	CÍM	LEÍRÁS	RELEVANCIA	CÉLKITÜZÉS
STRATÉGIA	HELYI	IASI VÁROS DIGITÁLIS ÁTALAKULÁSI STRATÉGIÁJA	A digitális transzformációs stratégiát 2019-ben dolgozták ki, miután Iasi önkormányzata sikeresen szerepelt az Európai Bizottság által szervezett 2017-es Digitális Városok Versenyen. A stratégiát az Európai Bizottság szakértői dolgozták ki helyi szakértőkkel együttműködve. A stratégia magában foglalja a klímasemlegességre való áttérés szempontjából releváns kulcsfontosságú területeket: intelligens kormányzás, intelligens környezet, intelligens életmód, intelligens gazdaság, intelligens emberek/polgárok.	Különösen az intelligens környezet célkitűzés keretében hozott intézkedések célja a hulladék fenntartható kezelése, a CO ₂ -kibocsátás csökkentése, az erőforrások felelősségteljes kezelése és a szennyezés megelőzése, miközben megőrzik a természeti környezet vonzerejét. Az intelligens mobilitás magában foglalja a városi forgalomirányítást, a tömegközlekedés és az infrastruktúra fejlesztését, az intelligens logisztika támogatását, valamint az alternatív és multimodális közlekedési lehetőségek népszerűsítését a jobb elérhetőség érdekében.	Az éghajlat-semlegességi cselekvési terv két további, a digitális átalakulási stratégiával összhangban álló beavatkozást is tartalmaz: a hulladékgyűjtés digitalizálását és egy, az éghajlati teljesítménymutatók nyomon követésére szolgáló webes platform fejlesztését, amelyek közvetlenül támogatják az éghajlati célok elérését, miközben biztosítják az elszámoltathatóságot és az átláthatóságot.
PROGRAM	HELYI	TÖBBÉVES PROGRAM A HASZNÁLT JÁRMŰVEK ÁRTALMATLANÍTÁS ÁRA IASI ÖNKORMÁNYZATÁBAN	A program célja a 15 évnél régebbi járművek kivonása a forgalomból a levegőtisztaság javítása, a zöldterületek védelme, valamint a köz-, magán- és haszongépjármű-flotta megújításának ösztönzése érdekében.	A program közvetlenül hozzájárul a város és a nagyvárosi terület szén-dioxid-kibocsátásának csökkentéséhez. A kedvezményezettek utalványokat kapnak régi járműveikért, amelyeket a Nemzeti Környezetvédelmi Ügynökség és a városi költségvetés finanszíroz.	A klímasemlegességi cselekvési terv kiegészíti a használt járművek leselejtezésére irányuló programot. A magántulajdonú gépjárműpark megújításának ösztönzéséhez kiterjedt elektromos jármű-töltőállomás-hálózat kiépítésére van szükség.
STRATÉGIA	NEMZETI	2021–2030-AS NEMZETI INTEGRÁLT ENERGIA- ÉS ÉGHAJLATVÁLTOZÁSI TERV (NIPECC)	A nemzeti energia- és éghajlatváltozási tervet 2019-ben fogadták el, és az EU energiapolitikai keretrendszerével összhangban fogalmazták meg, részletesen meghatározva a 2030-ra vonatkozó fő célkitűzéseket.	A terv szerint Románia célja, hogy 2030-ra növelje a megújuló energiaforrásokból származó energia arányát a teljes energiafogyasztásban a szélenergia és a fotovoltai energia beépített kapacitásának növelésével (a 2015-ös szinthez képest 6,9 GW-os többletkapacitás a megújuló energiaforrásokból), valamint a prosumerek számának növelésével.	Az éghajlatsemlegességi cselekvési terv összhangban áll a NIPECC céljaival az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentése és a megújuló energia termelési kapacitásának növelése tekintetében, felgyorsítva ezzel a nemzeti célok elérésének folyamatát.
POLITIKA	NEMZETI	ROMÁNIA VÁROSI POLITIKÁJA 2022–2035 (RUP)	Románia első várospolitikáját 2021-ben fogadták el, amely az új Lipcsei Charta négy célkitűzésén keresztül ülteti át azt (zöld és reziliens, igazságos és inkluzív, versenyképes, termelékeny és jól	A RUP második prioritása az „élhető és éghajlatbarát városok létrehozása a zöld-kék infrastruktúra fejlesztése révén a városi kockázatok enyhítése és az azokhoz való alkalmazkodás érdekében”. A RUP számos, az éghajlatváltozással kapcsolatos intézkedést tartalmaz	A klímasemlegességre való áttérésre vonatkozó cselekvési tervben szereplő beavatkozások összhangban állnak a román várospolitika céljaival és prioritásaival.

TÍPUS	SZINT	CÍM	LEÍRÁS	RELEVANCIA	CÉLKITŰZÉS
			(szabályozott városok).	alkalmazkodás és mérséklés, a légszennyezés csökkentése és a fenntartható városi mobilitás javítása, 2035-re kitűzött céllal.	

CÉLKITŰZÉSEK

A jelen tervben vázolt klímasemlegesség elérését célzó minden egyes intézkedés esetében töltsd ki az alábbi sablon alapján az űrlapot.

→ Ne felejtse el, hogy ebben a szakaszban szerepeltesse a szervezeti és irányítási innovációval kapcsolatos intézkedéseket, valamint a társadalmi és egyéb innovációs területekhez kapcsolódó intézkedéseket is feltétlenül vegye fel.

13. TÁBLÁZAT EGYEDI INTÉZKEDÉSEK

INTÉZKEDÉS CÍME	A KÖRNYEZETBARÁT TÖMEGKÖZLEKEDÉS HASZNÁLATÁNAK ÖSZTÖNZÉSE
INTÉZKEDÉS TÍPUSA	Műszaki beavatkozás
MÉRET ÉS CÉLCSOPORT (CÉLSZERVEZETEK)	Nagyvárosi terület
A MEGTEKINTÉS	FENNTARTHATÓ VÁROSI MOBILITÁS
TERÜLETE	Technológia/infrastruktúra
RENDSZERSZINTŰ	Közlekedés
HATÓESZKÖZ	
KIBOCSÁTÁSI	→ A „Dacia” villamos- és elektromos buszgarázs felújítása → Új tömegközlekedési járműtelep a Fortus ipari területen → Új villamosok és elektromos buszok beszerzése, beleértve a töltőberendezéseket is → A villamosvonalak kiterjesztése Valea Lupului felé → A villamosvonalak kiterjesztése Tomești felé → A villamosvonalak kiterjesztése Holboca felé → A BCU – Triumf (beleértve a Rondot is) villamosvonal felújítása → A Podu Ros – Anastasie Panu villamosvonal felújítása → Integrált és akadálymentes nagyvárosi tömegközlekedés (állomások, járműpark) → Városi vasút, beleértve az állomásokat és a parkolókat
TERÜLET(EK)	
AZ INTÉZKEDÉS HATÁLYA ALÁ TARTÓZÓ BEAVATKOZÁSOK	A környezetbarát tömegközlekedés előmozdítását célzó intézkedés számos jelentős beavatkozást foglal magában. Ezek közé tartozik a „Dacia” villamos- és elektromos buszgarázs rekonstrukciója a modernizálás és az üzemeltetési kapacitás növelése érdekében, valamint egy új tömegközlekedési garázs létrehozása a Fortus ipari területen a járműpark karbantartásának és üzemeltetésének támogatása céljából. Az intézkedés magában foglalja továbbá 16 új villamos és 49 elektromos busz beszerzését a szükséges töltőberendezésekkel együtt, amelyek célja a CO₂-kibocsátás csökkentése és a szolgáltatás hatékonyságának javítása. Ezen felül a villamosvonalakat kiterjesztik Valea Lupului, Tomești és Holboca felé, hogy bővítsék a tömegközlekedési hálózat lefedettségét és elérhetőségét. A legfontosabb villamosvonalakat, köztük a BCU–Triumf (Ronddal) és a Podu Roș–Anastasie Panu vonalakat is felújítják. Kialakításra kerül egy integrált és intelligens nagyvárosi tömegközlekedési rendszer, amely a jobb összeköttetést szolgáló korszerűsített állomásokkal és járműparkkal fog rendelkezni. Bevezetésre kerül egy nagyvárosi vasúti rendszer, amelyet új állomásokkal és parkolóhelyekkel egészítenek ki a nagyvárosi ingázás megkönnyítése érdekében. 2030-ra a tömegközlekedési lehetőségek bővítése nagyvárosi szinten hatalmas szerepet fog játszani az utazásból származó CO₂-kibocsátás jelentős csökkentésében. Ez a fejlesztés célja az autók használatának csökkentése lași lakói és a környező nagyvárosi területek lakói körében, függetlenül attól, hogy városi lakosokról van-e szó, akik a nagyvárosi LAU-kban lévő munkahelyeikre ingáznak, vagy nagyvárosi lakosokról, akik lași-ban található munkahelyeikre utaznak.
RÖVID LEÍRÁS	A tömegközlekedés felé történő közlekedési módváltás
EREDMÉNY	

A CÉLKITŰZÉS CÍME	A ZÖLD TÖMEGKÖZLEKEDÉS HASZNÁLATÁNAK ÖSZTÖNZÉSE
FELELŐS SZERVEZET / SZERV / SZEMÉLY	Önkormányzat, Közlekedési Minisztérium, tömegközlekedési üzemeltető, megyei tanács, nemzeti vasúttársaság, egyéni polgárok
ÉRINTETT ÉRDEKELT FELEK	Isaí önkormányzat, Isaí megyei tanács, Isaí nagyvárosi térség közösségek közötti fejlesztési egyesület, Isaí tömegközlekedési vállalat, a Közlekedési Minisztérium irányító hatósága, nemzeti vasúttársaság
AZ ÜVEGHÁZHATÁSÚ GÁZOK KIBOCSÁTÁSÁNAK CSÖKKENTÉSÉRE VONATKOZÓ BECSLÉS (ÖSSZESEN) KIBOCSÁTÁSI FORRÁS SZÉKTORONKÉNT	2030: Közlekedés: 76 307,62 tonna CO₂/év 2035: Közlekedés: 78 082,74 tonna CO₂/év 2030: 13,08% 2035: 11,72%
A TELJES CO₂-CSÖKKENTÉS %-ÁNAK ARÁNYA	N/A
MEGTERMELT MEGÚJULÓ ENERGIA (HA ALKALMAZANDÓ)	2030: Közlekedés: Villamos energia: -20 000,00 MWh/év (a villamos tömegközlekedés használatának növekedése miatti villamosenergia-fogyasztás növekedése) Dízel: 179 827,40 MWh/év Benzin: 119 884,94 MWh/év 2035: Közlekedés: Villamos energia: -22 000,00 MWh/év (a villamos tömegközlekedés használatának növekedése miatti villamosenergia-fogyasztás növekedése) Dízel: 185 821,65 MWh/év Benzin: 123 881,10 MWh/év
ELTÁVOLÍTOTT / HELYETTESÍTETT ENERGIA, MENNYISÉG VAGY ÜZEMANYAG-TÍPUS	2026–2035
ÜTEMTERV (KEZDET ÉS BEFEJEZÉS)	

A CÉLKITŰZÉS CÍME	AZ ALTERNATÍV MOBILITÁS ÖSZTÖNZÉSE, KÜLÖÖNSÖS FIGYELEMMEL A KERÉKPÁROZÁSRA ÉS A GYALOGLÁSRA
A KEZDEMÉNYEZÉS TÍPUSA	Műszaki beavatkozás
MÉRET ÉS CÉLCSOPORT (CÉLSZERVEZETEK)	Nagyvárosi terület
A CÉLKITŰZÉS	FENNTARTHATÓ VÁROSI MOBILITÁS
TERÜLETE	Technológia / Infrastruktúra
RENDSZER SZINTŰ HATÓESZKÖZ	Közlekedés
KIBOCSÁTÁSI TERÜLET(EK)	

A MEGÁLLAPODÁS CÍME	ALTERNATÍV MOBILITÁS ÖSZTÖNZÉSE, KÜLÖNSÖS FIGYELEMMEL A KERÉKPÁROZÁSRA ÉS A GYALOGLÁSRA
A MEGHATÁROZOTT BEAVATKOZÁSOK	→ „Iasi Velo City” – automatikus kerékpárkölcsönző állomások → Integrált nagyvárosi kerékpárhálózat → Intermodális létesítmények → A járdák és síkátorok korszerűsítése → „Rabla Local” – támogatás a szennyező autók kivonásához és elektromos járművekkel való cseréjéhez → Közös használatú területek a városi mobilitás előtérbe helyezése érdekében
RÖVID LEÍRÁS	Ez a kezdeményezés magában foglalja az „Iași Velo City” megvalósítását, egy városi szinten bevezetett automatizált kerékpárkölcsönző rendszert, amely kényelmes hozzáférést biztosít a rövid távú kerékpárhasználathoz. Ezen felül a járdák és gyalogos útvonalak felújítását is tervezik a gyalogosok biztonságának, akadálymentességének és kényelmének javítása érdekében. Ezen felül a kezdeményezés magában foglalja a nagyvárosi kerékpársávok és kerékpárutak bővítését is, a nagyvárosi terület különböző részei közötti összeköttetés javítása érdekében. Intermodális létesítményeket is kiépítenek majd a különböző közlekedési módok zökkenőmentes integrálása érdekében, ideértve a kerékpáros és gyalogos állomásokat is, ezáltal javítva az általános összeköttetést. A nagyvárosi területen a környezetbarát és aktív mobilitás elősegítésére javasolt beavatkozások elengedhetetlenek lesznek a CO₂-kibocsátás 2030-ig történő csökkentéséhez, mivel céljuk, hogy ösztönözzék Iași és nagyvárosi területének lakóit a fenntarthatóbb ingázási szokásokra azáltal, hogy a városba és onnan való utazásaikhoz tisztább közlekedési lehetőségeket választanak. Az intermodális megoldások e megközelítés egyik legfontosabb pillérét fogják képezni, hatékonyan támogatva a nagyvárosi szintű kerékpáros infrastruktúra fejlesztését és használatát. A kezdeményezés magában foglalja a „Rabla Local” program megvalósítását is, amely pénzügyi ösztönzőket kínál a lakosoknak a régi, szennyező járművek leselejtezésére, és ösztönzi azok elektromos járművekkel való cseréjét. Megosztott tér infrastruktúrát hoznak létre a gyalogosok, kerékpárosok és járművek közötti harmonikus együttélés elősegítése, valamint a városi biztonság és akadálymentesség javítása érdekében.
EREDMÉNY FELELŐS	Áttérés a nem motorizált közlekedésre
SZERVEZET / SZERVEZET / SZEMÉLY	Önkormányzat, a polgári részvétel, az aktív polgárság és a közösségi kezdeményezések területén aktív helyi civil szervezetek.
ÉRINTETT ÉRDEKELT FELEK	Iași önkormányzata, az Iași-i Nagyvárosi Terület Közösségek Közötti Fejlesztési Egyesület, az Iași-i Tömegközlekedési Vállalat, a helyi innovációs ökoszisztéma, a magánszektor, a „Gheorghe Asachi” Műszaki Egyetem (Iași), az „Alexandru Ioan Cuza” Egyetem (Iași), valamint a polgári részvétel területén aktív helyi civil szervezetek
AZ ÜHG-KIBOCSÁTÁS CSÖKKENTÉSÉRE VONATKOZÓ BECSLÉS (ÖSSZESEN) KIBOCSÁTÁSI FORRÁS SZEKTORONKÉNT	2030: Közlekedés: 32 799,10 tonna CO₂/év 2035: Közlekedés: 33 345,75 tonna CO₂/év 2030: 5,62% 2035: 5,01%
A TELJES CO₂-CSÖKKENTÉS %-ÁBAN KIFEJEZVE	N/A
MEGTERMELT MEGÚJULÓ ENERGIA (HA ALKALMAZANDÓ)	

INTÉZKEDÉS CÍME	AZ ALTERNATÍV MOBILITÁS ÖSZTÖNZÉSE, KÜLÖÖNSÖS FIGYELEMMEL A KERÉKPÁROZÁSRA ÉS A GYALOGLÁSRA
ELTÁVOLÍTOTT / HELYETTESÍTETT ENERGIA, MENNYISÉG VAGY ÜZEMANYAG-TÍPUS	2030: Közlekedés: Dízel: 77 650,85 MWh/év Benzin: 47 954,69 MWh/év 2035: Közlekedés: Dízel: 78 945,03 MWh/év Benzin: 48 753,94 MWh/év
IDŐKERET (KEZDET ÉS BEFEJEZÉS)	2026–2035

INTÉZKEDÉS CÍME AZ	A FŐBB BOULEVARDOK ÉS KERESZTEZŐDÉSEK FORGALMI TORLÓDÁSÁNAK CSÖKKENTÉSE
INTÉZKEDÉS TÍPUSA	Műszaki beavatkozás
MÉRET ÉS CÉLCSOPORT (CÉLZOTT SZERVEZETEK)	Nagyvárosi terület
A MEGLÉPÉS TERÜLETE	FENNTARTHATÓ VÁROSI MOBILITÁS
RENDSZER SZINTŰ	Technológia/infrastruktúra
HATÓESZKÖZ	Közlekedés
KIBOCSÁTÁSI TERÜLET(EK)	→ A C.A. Rosetti sugárút (DN 24) bővítése → Park & Ride létesítmények → Kisforgalmú körgyűrű → Kibocsátásmentes nyilvános parkoló → Anastasie Panu-Palat aluljáró → A Cerna-híd felújítása → A Socola felüljáró felújítása
A BEAVATKOZÁSOK KÖRÉBE TARTÓZÓ INTÉZKEDÉSEK	Ezen intézkedés keretében számos beavatkozást javasolnak a főbb sugárutak és kereszteződések mentén kialakuló forgalmi torlódások enyhítésére. A C.A. Boulevard Rosetti (DN 24) szélesítése a forgalom áramlásának javítását és a torlódások jelentős csökkentését célozza. Ezzel párhuzamosan a stratégiai helyszíneken kialakítandó Park & Ride létesítmények célja a tömegközlekedés használatának ösztönzése azáltal, hogy kényelmes parkolási lehetőségeket kínálnak az ingázóknak, és csökkentik az utakon közlekedő járművek számát. Ezen felül az önkormányzat egy, a belvárost körülvevő, könnyűforgalmú körgyűrű építését tervezi. Ez a beavatkozás a forgalom átirányítását és a sűrűn lakott városi területeken kialakuló torlódások enyhítését célozza. A kezdeményezés keretében kibocsátásmentes, elektromos járművek töltőállomásaival felszerelt nyilvános parkolók kialakítására is sor kerül. Ez a beavatkozás nemcsak a környezetbarát közlekedési alternatívákat támogatja, hanem a szennyezés csökkentéséhez is hozzájárul. Az Anastasie Panu-Palat aluljáró építése szintén a forgalom áramlásának javítását, a torlódások enyhítését és a közlekedési összeköttetés javítását célozza ezen a kritikus kereszteződésen. Ezen felül a Cerna-híd felújításának célja annak szerkezeti integritásának, biztonságának és tartósságának biztosítása, mint kulcsfontosságú közlekedési összeköttetés. Végül ez az átfogó intézkedés magában foglalja a Socola felüljáró felújítását is, amelynek középpontjában az állapot javítása, az élettartam meghosszabbítása, valamint a közlekedési útvonal biztonságának és hatékonyságának biztosítása áll.
RÖVID LEÍRÁS	

INTÉZKEDÉS CÍME	A FŐBB BOULEVARDOK ÉS KERESZTEZŐDÉSEK FORGALMI TORLÓDÁSÁNAK CSÖKKENTÉSE
EREDMÉNY	A városi forgalmi torlódások enyhítése
FELELŐS SZERVEZET / SZEMÉLY / EMBER	Önkormányzat, megyei tanács, tömegközlekedési vállalat, Közlekedési Minisztérium, magánszemélyek.
ÉRINTETT ÉRDEKELT FELEK	lași önkormányzat, lași megyei tanács, lași nagyvárosi térség közösségek közötti fejlesztési egyesülete, lași tömegközlekedési vállalat, a Közlekedési Minisztérium irányító hatósága
AZ ÜVEGHÁZHATÁSÚ GÁZOK KIBOCSÁTÁSÁNAK CSÖKKENTÉSÉRE VONATKOZÓ BECSLÉS (ÖSSZESEN) KIBOCSÁTÁSI FORRÁS SZÉKTORONKÉNT	2030: Közlekedés: 54 665,17 tonna CO₂/év 2035: Közlekedés: 68 331,46 tonna CO₂/év 2030: 9,37% 2035: 10,26%
A TELJES CO ₂ -CSÖKKENTÉS SZÁZALÉKOS ARÁNYA	N/A
MEGTERMELT MEGÚJULÓ ENERGIA (HA ALKALMAZANDÓ)	2030: Közlekedés: Dízel: 129 418,08 MWh/év Benzin: 79 924,49 MWh/év 2035: Közlekedés Dízel: 161 772,60 MWh/év Benzin: 99 905,61 MWh/év
ELTÁVOLÍTOTT / HELYETTESÍTETT ENERGIA, MENNYISÉG VAGY ÜZEMANYAG-TÍPUS	2026-2035
ÜTEMTERV (KEZDET ÉS BEFEJEZÉS)	

INTÉZKEDÉS	A ZÖLD TERÜLETEK BŐVÍTÉSE ÉS MODERNIZÁLÁSA A SZÉN-DIOXID-ELFOGÁS ÉS -TÁROLÁS CÉLJÁBÓL
CÍME AZ	Természetalapú megoldás
INTÉZKEDÉS TÍPUSA	A nagyvárosi területen élő összes polgár
MÉRET ÉS CÉLCSOPORT (CÉLZOTT SZERVEZETEK)	ZÖLD INFRASTRUKTÚRA ÉS TERMÉSZETALAPÚ MEGOLDÁSOK
A TEVÉKENYSÉG	Technológia/infrastruktúra
TERÜLETE RENDSZER	Épületek
SZINTŰ HATÓESZKÖZ	→ A Ciurchi Park felújítása → Városi kertek
KIBOCSÁTÁSI	
TERÜLET(EK)	
A MEGFELELŐ BEAVATKOZÁSOK	

A MEGÁLLAPODÁS CÍME	A ZÖLD TERÜLETEK BŐVÍTÉSE ÉS MODERNIZÁLÁSA A SZÉN-DIOXID-ELFOGÁS ÉS -TÁROLÁS CÉLJÁBÓL
RÖVID LEÍRÁS	→ Parkok korszerűsítése → Városi és nagyvárosi zsebparkok hálózata Ez a cselekvés négy fő beavatkozást foglal magában. A Ciurchi Park felújításának célja a park funkcionalitásának, esztétikai vonzerejének és ökológiai jelentőségének növelése azáltal, hogy a parkot a szabadidős tevékenységeket és a biológiai sokféleség megőrzését elősegítő, dinamikus zöldterületté alakítják át. Ezen felül a városi kertek kialakítása gazdagítja a helyi zöldterületeket, hozzáférhető szabadidős tereket biztosít a lakosok számára, és elősegíti a közösségi részvételt. A meglévő parkokban is modernizációs munkálatokat végeznek, hogy azokba kortárs kényelmi szolgáltatásokat, fenntartható tájrendezést és zöld infrastruktúrát építsenek be, és így fokozzák szabadidős és környezeti előnyeiket. A kezdeményezés keretében városi és nagyvárosi zsebparkok hálózatának kialakítását is tervezik. Ezek a stratégiailag elhelyezett, kis méretű parkok célja, hogy javítsák a zöldterületekhez való hozzáférést és növeljék az éghajlati ellenálló képességet. Figyelembe véve a zöldterületeket és a vízfolyásokat egyaránt célzó legújabb helyi kezdeményezéseket, ez a intézkedés várhatóan jelentős szerepet fog játszani a CO₂-kibocsátás megköthetésében 2030-ig, kiegészítve a helyi és nagyvárosi szennyezés csökkentésére javasolt intézkedések végrehajtását. Ezen felül 2035-re jelentősen kibővítik, hogy tovább erősítsék a természetes rendszerek kapacitását a fennmaradó CO₂-kibocsátás megköthetésére.
	A lakosok könnyű hozzáférése a közelükben található zöldterületekhez
SZERVEZET / SZERV / SZEMÉLY	Önkormányzat, Iași-i Nagyvárosi Terület Közösségek Közötti Fejlesztési Egyesület, Megyei Tanács.
ÉRINTETT ÉRDEKELT FELEK	Jászvásár önkormányzata, Jászvásár megyei tanács, a Jászvásári „Gheorghe Asachi” Műszaki Egyetem („G.M. Cantacuzino” Építészeti Kar, „Cristofor Simionescu” Vegyészmérnöki és Környezetvédelmi Kar), Jászvásári „Alexandru Ioan Cuza” Egyetem (Földrajz- és Geológiai Kar), a Román Építész Kamara (különösen a jászvásári fiókja), Nemzeti Környezetvédelmi Ügynökség, a Jászvásári Nagyvárosi Terület Közösségek Közötti Fejlesztési Egyesület, a környezetvédelem és a városi szektor területén aktív helyi civil szervezetek, a polgári részvétel és az aktív polgárság területén aktív helyi civil szervezetek, a helyi innovációs ökoszisztéma és a magánszektor, Északkeleti Regionális Fejlesztési Ügynökség.
	2030: Épületek: 35 840,90 tonna CO₂/év kibocsátáscsökkentés Épületek: 3 254,64 tonna CO₂ eltávolítása évente (a városi hősziget-hatás enyhítésének köszönhetően a hűtéshez szükséges villamos energia csökkenése miatt) Közlekedés: 24 466,56 tonna CO₂-csökkentés évente Közlekedés: 2 605,50 tonna CO₂ eltávolítása évente (a városi hősziget-hatás enyhítésének köszönhetően megnövekedett gyaloglás és a személygépkocsi-használat csökkenése miatt) IPPU: 2 809,59 tonna CO₂-csökkentés/év Hulladék: 215,55 tonna CO₂-csökkentés/év AFOLU: 209,40 tonna CO₂-csökkentés/év 2035: Épületek: 36 404,95 tonna CO₂-csökkentés évente Épületek: 3 180,41 tonna CO₂ eltávolítása évente (a városi hősziget-hatás enyhítésének köszönhetően a hűtéshez szükséges villamos energia-igény csökkenése miatt) Közlekedés: 24 851,61 tonna CO₂-csökkentés/év Közlekedés: 5 732,10 tonna CO₂ eltávolítása évente (a városi hősziget-hatás mérséklődése következtében megnövekedett gyaloglás és a személygépkocsi-használat csökkenése miatt) IPPU: 2 853,80 tonna CO₂-csökkentés/év Hulladék: 218,94 tonna CO₂-csökkentés/év AFOLU: 212,70 tonna CO₂-csökkentés/év
AZ ÜHG-KIBOCSÁTÁS CSÖKKENTÉSÉRE VONATKOZÓ BECSLÉS (ÖSSZESEN) KIBOCSÁTÁSI FORRÁS SZÉKTORONKÉNT	

INTÉZKEDÉS CÍME	A ZÖLD TERÜLETEK BŐVÍTÉSE ÉS MODERNIZÁLÁSA A SZÉN-DIOXID-ELFOGÁS ÉS -TÁROLÁS CÉLJÁBÓL
A TELJES CO₂-CSÖKKENTÉS SZÁZALÉKOS ARÁNYA	2030: 11,90% 2035: 11,03%
MEGTERMELT MEGÚJULÓ ENERGIA (HA ALKALMAZANDÓ)	N/A
ELTÁVOLÍTOTT / KICSERÉLT ENERGIA, TÉRFOGAT VAGY ÜZEMANYAG-TÍPUS	2030: Épületek: Villamos energia: 7 315,69 MWh/év Közlekedés: Dízel: 5 994,25 MWh/év Benzin: 3 996,16 MWh/év 2035: Épületek: Villamos energia: 8 534,97 MWh/év Közlekedés: Dízel: 13 187,34 MWh/év Benzin: 8 791,56 MWh/év
IDŐVONAL (KEZDET ÉS VÉG)	2026–2035

INTÉZKEDÉS	ZÖLD-KÉK KORRIDOROK METROPOLITÁN HÁLÓZATÁNAK LÉTREHOZÁSA
CÍME AZ	Természetalapú megoldás
INTÉZKEDÉS TÍPUSA	Nagyvárosi terület
MÉRET ÉS CÉLCSOPORT (CÉLZOTT SZERVEZETEK)	ZÖLD INFRASTRUKTÚRA ÉS TERMÉSZETALAPÚ MEGOLDÁSOK
A TEVÉKENYSÉG	Technológia/infrastruktúra
TERÜLETE RENDSZER	Közlekedés
SZINTŰ HATÓESZKÖZ	→ Zöld-kék folyosó a Bahlui folyó mentén
KIBOCSÁTÁSI TERÜLET(EK)	A „Bahlui folyó mentén húzódó zöld-kék folyosó” a zöld-kék folyosók nagyvárosi hálózatának létrehozását célzó intézkedés legfontosabb eleme. Ennek keretében a Bahlui folyó mentén fekvő területek helyreállítása és revitalizálása valósul meg. Az intézkedés magában foglalja zöldterületek, gyalogos- és kerékpárutak, valamint vízgazdálkodási rendszerek kialakítását, amelyek célja a biológiai sokféleség előmozdítása, a szennyezés csökkentése, valamint a lakosok és a látogatók számára egyaránt fenntarthatóbb és élvezetesebb városi környezet kialakítása.
A BEavatkozások hatálya	Az előző intézkedéshez hasonlóan ezt is prioritásnak tekintik a fennmaradó kibocsátások 2030-ig történő felszámolása szempontjából, és a közigazgatás aktívan dolgozik a megvalósítás felgyorsításán a határidőre történő végrehajtás érdekében. 2035-re az intézkedés hatását tovább fogják erősíteni
RÖVID LEÍRÁS	

INTÉZKEDÉS CÍME	ZÖLD-KÉK KORRIDOROKBÓL ÁLLÓ NAGYVÁROSI HÁLÓZAT LÉTREHOZÁSA
	a Bahlui-folyó mentén több természetalapú megoldás kidolgozásával, azzal a céllal, hogy maximalizálják azok hatását a fennmaradó CO ₂ -kibocsátás ellentételezésére.
EREDMÉNY FELELŐS	Zöld-kék gerinchálózat kialakítása a Bahlui folyó mentén
SZERVEZET / SZERV / SZEMÉLY	Önkormányzat, Iași-i Nagyvárosi Terület Közösségek Közötti Fejlesztési Egyesület, Megyei Tanács, a külvárosok közigazgatási szervei.
ÉRINTETT ÉRDEKELT FELEK	Iași önkormányzata, Iași megyei tanács, Prut-Bârlad Vízügyi Ügynökség, Iași-i „Gheorghe Asachi” Műszaki Egyetem („G.M. Cantacuzino” Építészeti Kar), „Alexandru Ioan Cuza” Jászvásári Egyetem (Földrajz és Geológia Kar), a Román Építész Kamara (különösen a jászvásári tagozat), a Nemzeti Környezetvédelmi Ügynökség, a Jászvásári Nagyvárosi Terület Közösségek Közötti Fejlesztési Egyesület, a környezetvédelem és a városi szektor területén aktív helyi civil szervezetek, a polgári részvétel területén aktív helyi civil szervezetek, a helyi innovációs ökoszisztéma és a magánszektor, Északkeleti Regionális Fejlesztési Ügynökség.
AZ ÜHG-KIBOCSÁTÁS CSÖKKENTÉSÉRE VONATKOZÓ BECSLÉS (ÖSSZESEN) KIBOCSÁTÁSI FORRÁS SZEKTORONKÉNT	2030: Épületek: 34 486,05 tonna CO₂/év kibocsátáscsökkentés Közlekedés: 23 541,68 tonna CO₂/év kibocsátáscsökkentés Közlekedés: 5 211,00 tonna CO₂ eltávolítása évente (a városi hősziget-hatás enyhítésének köszönhetően a gyaloglás növekedése és a személygépkocsi-használat csökkenése miatt) IPPU: 2 703,38 tonna CO₂-csökkentés évente Hulladék: 207,40 tonna CO₂-csökkentés évente AFOLU: 201,49 tonna CO₂-csökkentés évente 2035: Épületek: 35 614,16 tonna CO₂-csökkentés évente Közlekedés: 24 311,77 tonna CO₂-csökkentés évente Közlekedés: 6 253,20 tonna CO₂ eltávolítása évente (a városi hősziget-hatás enyhítésének köszönhetően a gyaloglás növekedése és a személygépkocsi-használat csökkenése miatt) IPPU: 2 791,81 tonna CO₂-csökkentés/év Hulladék: 214,18 tonna CO₂-csökkentés/év AFOLU: 208,08 tonna CO₂-csökkentés/év
	2030: 11,38% 2035: 10,42%
A TELJES CO ₂ -CSÖKKENTÉS %-ÁNAK ARÁNYA	N/A
MEGTERMELT MEGÚJULÓ ENERGIA (HA ALKALMAZANDÓ)	2030: Közlekedés: Dízel: 11 988,49 MWh/év (a gyaloglás növekedése és a személygépkocsi-használat csökkenése) Benzin: 7 992,33 MWh/év (a gyaloglás növekedése és a személygépkocsi-használat csökkenése)
ELTÁVOLÍTOTT / HELYETTESÍTETT ENERGIA, MENNYISÉG VAGY ÜZEMANYAG-TÍPUS	2035: Közlekedés: Dízel: 14 386,19 MWh/év (a gyaloglás növekedése és a személygépkocsi-használat csökkenése) Benzin: 9 590,79 MWh/év (a gyaloglás növekedése és a személygépkocsi-használat csökkenése)

A CÉL CÍME	ZÖLD-KÉK KORRIDOROK METROPOLITÁN HÁLÓZATÁNAK LÉTREHOZÁSA
ÜTEMTERV (KEZDET ÉS BEFEJEZÉS)	2026–2035

A	MŰKÖDŐ KÖRFORGÁSÚ GAZDASÁGI ÖKOSZISZTÉMA KIALAKÍTÁSA
KEZDEMÉNYEZÉS	Műszaki beavatkozás
CÍME A	
KEZDEMÉNYEZÉS	Lakónegyedek és területek
TÍPUSA	HULLADÉK ÉS KÖRFORGÁSOS GAZDASÁG
MÉRET ÉS CÉLCSOPORT (CÉLZOTT SZERVEZETEK)	Technológia/infrastruktúra
CÉLTERÜLET	Hulladék
RENDSZERES	→ Digitalizált szelektív hulladékgyűjtő pontok
HATÓESZKÖZ	→ Önkéntes hulladékválogató központok
KIBOCSÁTÁSI	→ A hulladékgyűjtő járműpark digitalizálása
TERÜLET(EK)	A működőképes körforgásos gazdasági ökoszisztéma kialakítását célzó intézkedés három beavatkozásból áll. Először is, a fejlett válogatási technológiával felszerelt digitalizált hulladékgyűjtő pontok telepítése javítja az újrahasznosítási folyamatok hatékonyságát és hozzáférhetőségét. Másodsor, a szelektív hulladékgyűjtésre szolgáló önkéntes központok létrehozása ösztönzi a közösség részvételét és elősegíti a megfelelő hulladékgazdálkodást. Végül, a hulladékgyűjtő járműpark digitalizálása GPS-integráció és útvonal-optimalizáló szoftver segítségével javítja a hatékonyságot, csökkenti a kibocsátást és javítja a hulladékgyűjtés átfogó irányítását.
ÉRINTETT BEAVATKOZÁSOK	Működőképes körforgásos gazdasági ökoszisztéma
RÖVID LEÍRÁS	lași önkormányzata, lași hulladékgazdálkodási vállalata
EREDMÉNYÉRT FELELŐS	lași önkormányzata, lași hulladékgazdálkodási vállalata, a környezetvédelem és a városi szektor területén aktív helyi civil szervezetek, a polgári részvétel, az aktív polgárság és a közösségi kezdeményezések területén aktív helyi civil szervezetek, a helyi innovációs ökoszisztéma és a magánszektor, az IND-AGRO-POLE klaszter (agrár-ipari technológiák és műszaki berendezések a mezőgazdaság és az élelmiszeripar számára)
SZERVEZET / SZERVEZET / SZEMÉLY	2030: Hulladék: 645,37 tonna CO ₂ /év
ÉRINTETT ÉRDEKELT FELEK	2035: Hulladék: 1 250,01 tonna CO ₂ /év
AZ ÜHG-KIBOCSÁTÁS CSÖKKENTÉSÉRE VONATKOZÓ BECSLÉS (ÖSSZESEN) KIBOCSÁTÁSI FORRÁS SZÉKTORONKÉNT	2030: 0,11 2035: 0,19%
A TELJES CO₂-CSÖKKENTÉS SZÁZALÉKOS ARÁNYA	

MEGNEVEZÉS	MŰKÖDŐ KÖRFORGÁSÚ GAZDASÁGI ÖKOSZISZTÉMA KIALAKÍTÁSA
MEGTERMELT MEGÚJULÓ ENERGIA (HA ALKALMAZANDÓ)	N/A
KIVONOTT/HELYETTESÍTETT ENERGIA, MENNYISÉG VAGY ÜZEMANYAG-TÍPUS	2030: Hulladék: Villamos energia: 101,89 MWh/év Dízel: 2 177,06 MWh/év Benzin: 7,51 MWh/év 2035: Hulladék: Villamos energia: 203,77 MWh/év Dízel: 4 354,13 MWh/év Benzin: 15,02 MWh/év
IDŐKERET (KEZDET ÉS VÉGE)	2026-2035

INTÉZKEDÉS	A KÖZÉPÜLETEK ENERGIAHATÉKONYSÁGÁNAK NÖVELÉSE
CÍME AZ	Műszaki beavatkozás
INTÉZKEDÉS TÍPUSA	Középületek
MÉRET ÉS CÉLCSOPORT (CÉLSZERVEZETEK)	ÉPÍTETT KÖRNYEZET
A MEGLÉPÉS TERÜLETE	Technológia/infrastruktúra
RENDSZER SZINTŰ	Épületek
HATÓESZKÖZ	→ Középületek (óvodák, iskolák, kórházak, közigazgatási épületek) hőszigetelése, beleértve a napelemeket, hőszivattyúkat és épületirányítási rendszereket (BMS)
KIBOCSÁTÁSI	
TERÜLET(EK)	A középületek energiahatékonyágának növelése átfogó intézkedéseket igényel, beleértve a legfontosabb létesítmények – például óvodák, iskolák, kórházak és közigazgatási épületek – hőszigetelésének felújítását. Ez a beavatkozás magában foglalja a szigetelés javítását, az ablakok és ajtók korszerűsítését, valamint a tetőszerkezet felújítását a hőveszteség minimalizálása érdekében. Ezen felül a napelemek és fotovoltaius rendszerek telepítése a napfény villamosenergia-termelésre való hasznosítása érdekében csökkenti a hagyományos energiaforrásoktól való függőséget. A hőszivattyúk beépítése hatékony megoldást jelenthet a beltéri hőmérséklet szabályozására, mivel a környezeti hőt hasznosítja. Ezen felül a fejlett épületirányítási rendszerek bevezetése optimalizálja a fűtési, szellőzési, légkondicionáló és világítási rendszerek működését, biztosítva azok hatékony, kizárólag szükség esetén történő használatát.
RÖVID LEÍRÁS	Energiamegtakarítás Önkormányzat, a célzott középületekben székhellyel rendelkező közintézmények, energiamenedzser Iasi önkormányzat, az Elektromos Fűtés Magánvállalat, a célzott középületekben székhellyel rendelkező közintézmények
EREDMÉNY FELELŐS	
SZERVEZET / SZERV / SZEMÉLY	
RÉSZVÉTEL	

A CÉLKITŰZÉS CÍME	A KÖZÉPÜLETEK ENERGIAHATÉKONYSÁGÁNAK NÖVELÉSE
ÉRINTETTEK	épületek, az Északkeleti Regionális Fejlesztési Ügynökség, a Román Zöld Épületek Tanácsa, a Jászvásári Műszaki Egyetem („G.M. Cantacuzino” Építészeti Kar), a Román Építész Kamara (különösen a jászvásári fiókja), a Nemzeti Környezetvédelmi Ügynökség, a Jászvásári Nagyvárosi Terület Közösségek Közötti Fejlesztési Egyesület
AZ ÜHG-KIBOCSÁTÁS CSÖKKENTÉSÉNEK BECSLÉSE (ÖSSZESEN) KIBOCSÁTÁSI FORRÁS SZEKTORONKÉNT	2030: Épületek: 8 033,93 tonna CO₂/év 2035: Épületek: 8 095,19 tonna CO₂/év
A TELJES CO ₂ -CSÖKKENTÉS %-OS ARÁNYA	2030: 1,38% 2035: 1,22%
MEGTERMELT MEGÚJULÓ ENERGIA (HA ALKALMAZANDÓ)	2030: Épületek: Villamos energia: 3 747,01 MWh/év Földgáz: 8 570,24 MWh/év Hőenergia: 12 258,40 MWh/év 2035: Épületek: Villamos energia: 4 065,91 MWh/év Földgáz: 9 299,63 MWh/év Hőenergia: 12 958,88 MWh/év
ELTÁVOLÍTOTT/HELYET TESÍTETT ENERGIA, MENNYISÉG VAGY ÜZEMANYAG-TÍPUS	2026–2035
ÜTEMTERV (KEZDET ÉS BEFEJEZÉS)	

INTÉZKEDÉS	A LAKÓÉPÜLETEK ENERGIAHATÉKONYSÁGÁNAK NÖVELÉSE
CÍME AZ	Műszaki beavatkozás
INTÉZKEDÉS TÍPUSA	Lakóövezet
MÉRET ÉS CÉLCSOPORT (CÉLZOTT SZERVEZETEK)	ÉPÍTETT KÖRNYEZET
A MEGLÉPÉS TERÜLETE	Technológia/infrastruktúra
RENDSZERSZINTŰ	Épületek
HATÓESZKÖZ	→ Többcsaládú házak hőszigetelése és szeizmikus megerősítése, beleértve a fotovoltaikus paneleket
KIBOCSÁTÁSI TERÜLET(EK)	A lakóépületek energiahatékonyságának javítását célzó intézkedés részeként az önkormányzat
A BEavatkozások KÖRÉBE TARTÓZÓ INTÉZKEDÉSEK	
RÖVID LEÍRÁS	

A MEGÁLLAPODÁS CÍME	A LAKÓÉPÜLETEK ENERGIAHATÉKONYSÁGÁNAK NÖVELÉSE
	megvalósítja a többlakásos épületek hőszigetelési felújítását és szeizmikus megerősítését, amelyhez napelemek beépítése is társul. Ez az átfogó megközelítés a lakóépületek energiahatékonyságának és szerkezeti integritásának javítását célozza. A hőszigetelési felújítási intézkedéseknek köszönhetően az épületek fűtési és hűtési energiafogyasztása csökken, ami következképpen csökkenti a közüzemi költségeket és a környezeti hatást. Ezen felül a fotovoltaiikus panelek beépítése elősegíti a tiszta és fenntartható energia előállítását, csökkentve a hagyományos energiaforrásoktól való helyi függőséget és biztosítva az energiahatékonyságot. A szeizmikus megerősítési intézkedések garantálják az épületek biztonságát és ellenállóképességét esetleges földrengések során, védve a lakókat és az ingatlanokat, miközben növelik az energiahatékonyságot is. Ez a kezdeményezés kiemelt fontosságú a helyi kibocsátás 2030-ig történő csökkentése szempontjából, amelynek megvalósításában kulcsszerepet játszanak a jászvásári többlakásos lakóépületek lakástulajdonosi társulásai. Ezek a társulások döntő szerepet játszanak a lakók mozgósításában, hogy támogassák a város egész területén elterjedt társasházak energiahatékonyságának javítását célzó helyi erőfeszítéseket. Erős elkötelezettségük és szervezeti kapacitásuk révén rendkívül hatékonyan tudják előmozdítani a célzott változásokat, mivel a hőszigetelési programok végrehajtása során létfontosságú összekötő szerepet töltenek be a polgárok és a közigazgatás között. Ezen felül a kezdeményezés az integrált, nagyszabású beavatkozások elvein alapul, amelyeket kifejezetten kettős hatás elérése érdekében terveztek meg: a földrengésbiztonsági intézkedésekkel párhuzamosan, összehangolt és koherens módon foglalkoznak az éghajlatváltozás mérséklésével és az ahhoz való alkalmazkodással.
EREDMÉNY FELELŐS	Energiamegtakarítás
SZERVEZET / SZERV / SZEMÉLY	Iași önkormányzata, a Román Építész Kamara (különösen az iași-i fiókja), a célzott magánépületekben működő háztulajdonosok és polgárok egyesületei, az Iași-i Műszaki Egyetem („G.M. Cantacuzino” Építészeti Kar)
ÉRINTETT ÉRDEKELT FELEK	Jászvásár önkormányzata, Jászvásár közfűtési vállalatai (Thermal Power Plant S.A. és Thermal Service S.A.), a Jászvásári Lakástulajdonosok Szövetsége, Északkeleti Regionális Fejlesztési Ügynökség, Román Zöld Építési Tanács, Energiaipari Vállalat
AZ ÜHG-KIBOCSÁTÁS CSÖKKENTÉSÉRE VONATKOZÓ BECSLÉS (ÖSSZESEN) KIBOCSÁTÁSI FORRÁS SZÉKTORONKÉNT	2030: Épületek: 62 844,95 tonna CO₂/év 2035: Épületek: 83 392,96 tonna CO₂/év
A TELJES CO ₂ -CSÖKKENTÉS %-ÁNAK ARÁNYA	2030: 10,78 2035: 12,52%
MEGTERMELT MEGÚJULÓ ENERGIA (HA ALKALMAZANDÓ)	2030: Épületek: Villamos energia: 36 097,38 MWh/év Földgáz: 182 062,74 MWh/év
KIVONOTT / HELYETTESÍTETT ENERGIA, MENNYISÉG VAGY ÜZEMANYAG-TÍPUS	

A CÉL CÍME	A LAKÓÉPÜLETEK ENERGIAHATÉKONYSÁGÁNAK NÖVELÉSE
	Hőenergia: 26 467,20 MWh/év 2035: Épületek: Villamos energia: 52 341,20 MWh/év Földgáz: 263 990,98 MWh/év Hőenergia: 29 113,92 MWh/év
ÜTEMTERV (KEZDET ÉS BEFEJEZÉS)	2026–2035

A CÉL CÍME	AZ NZEB+ SZABVÁNYOK VÉGREHAJTÁSA AZ ÚJ KÖZÉPÜLETEKRE VONATKOZÓAN
A MEGÁLLAPODÁS TÍPUSA	Műszaki beavatkozás
MÉRET ÉS CÉLCSOPORT (ÉRINTETT SZERVEZETEK)	Új középületek
A MEGHATÁROZÓ	ÉPÍTETT KÖRNYEZET
TÉNYEZŐK KÖRÉBEN A	Technológia/Infrastruktúra
KIBOCSÁTÁS TERÜLETE(I)	Épületek
A KEZELÉS ALÁ TARTÓZÓ BEAVATKOZÁSOK	→ nZEB+ szociális lakóépületek → nZEB+ Audiológiai és fonetikai központ a Dr. C. I. Parhon Kórházban → Intelligens városrész (a jövőbeli regionális sürgősségi kórház környékén)
RÖVID LEÍRÁS	Az új középületekre vonatkozó nZEB+ szabványok bevezetése magában foglalja a szociális lakásépületek és a Dr. C.I. Parhon Kórház audiológiai és fonetikai központjának felújítását. Ezen felül javaslat született egy intelligens városrész létrehozására a jövőbeli regionális sürgősségi kórház környékén. Az nZEB+ szociális lakóépületeken végrehajtandó beavatkozások számos intézkedést foglalnak magukban, például a hőszigetelés javítását, energiahatékony ablakok és ajtók beszerelését, megújulóenergia-rendszerek (pl. napelemek és hőszivattyúk) integrálását, valamint az energiafogyasztás optimalizálását szolgáló épületirányítási rendszerek bevezetését. A Dr. C.I. Parhon Kórház nZEB+ audiológiai és fonetikai központját úgy alakítják ki, hogy megfeleljen a szigorú energiahatékonysági szabványoknak. A jövőbeli Regionális Sürgősségi Kórházat körülvevő „Smart District” tekintetében a beavatkozást úgy fogják megtervezni, hogy olyan intézkedéseket integráljon, mint a megújuló energiaforrások energiatároló rendszerekkel, intelligens hálózatokkal és energiahatékony infrastruktúrával, elektromos jármű-töltőállomásokkal, környezetbarát közlekedési megoldásokkal, valamint IoT-eszközökkel és intelligens technológiákkal (a hatékony erőforrás-gazdálkodás és a valós idejű monitoring érdekében).
EREDMÉNY FELELŐS	A szinte nulla kibocsátású építési szabvány bevezetése minden középületre
SZERVEZET / SZERV / SZEMÉLY	Jászvásár önkormányzata, a célzott középületekben székhellyel rendelkező köztisztviselők, az energiaügyi menedzser
RÉSZTVEVŐ ÉRDEKELTEK	Jászvásár önkormányzata, a Villamos Fűtés Magánvállalat, a célzott középületekben székhellyel rendelkező köztisztviselők, az Északkeleti Regionális Fejlesztési Ügynökség, a Román Zöld Épületek Tanácsa, a Jászvásári Műszaki Egyetem („G.M. Cantacuzino” Építészeti Kar), a

A CÉLKITŰZÉS CÍME	AZ NZEB+ SZABVÁNYOK VÉGREHAJTÁSA ÚJ KÖZÉPÜLETEK ESETÉBEN
	Román Építész Kamara (különösen az Iași-i fiók), a Nemzeti Környezetvédelmi Ügynökség, az Iași-i Nagyvárosi Terület Közösségek Közötti Fejlesztéséért Egyesület
AZ ÜHG-KIBOCSÁTÁS CSÖKKENTÉSÉNEK BECSLÉSE (ÖSSZESEN) KIBOCSÁTÁSI FORRÁS SZEKTORONKÉNT	2030: Épületek: 6 142,55 tonna CO ₂ /év 2035: Épületek: 6 268,11 tonna CO ₂ /év
A TELJES CO₂-CSÖKKENTÉS SZÁZALÉKOS ARÁNYA	2030: 1,05% 2035: 0,94%
MEGTERMELT MEGÚJULÓ ENERGIA (HA ALKALMAZANDÓ)	N/A
KIVONOTT/HELYETTESÍTETT ENERGIA, MENNYISÉG VAGY ÜZEMANYAG-TÍPUS	2030: Villamos energia: 2 391,71 MWh/év Földgáz: 5 470,37 MWh/év Hőenergia: 10 507,20 MWh/év 2035: Villamos energia: 2 790,33 MWh/év Földgáz: 6 382,10 MWh/év Hőenergia: 10 857,44 MWh/év
ÜTEMTERV (KEZDET ÉS BEFEJEZÉS)	2026–2035

A CÉL CÍME	A TÁVFÜTÉSI RENDSZER HATÉKONYSÁGÁNAK ÉS VONZERŐJÉNEK NÖVELÉSE
A KEZDEMÉNYEZÉS TÍPUSA	Műszaki beavatkozások
MÉRET ÉS CÉLCSOPORT (CÉLSZERVEZETEK)	Kerületek (amelyeket központi fűtéssel látnak el)
A MEGHATÁROZOTT	ENERGIARENDSZEREK
INTÉZKEDÉSEK KÖRÉBE	Technológia/infrastruktúra
TARTÓZÓ	Épületek
BEAVATKOZÁSOK	→ A CET II Holboca szén-dioxid-kibocsátásának csökkentése geotermikus erőmű és nagy hatékonyságú kapcsolt hő- és villamosenergia-termelő erőmű építésével → Kogenerációs gáz- és hidrogénturbinák (hőmotorok) a CET I Tudor Vladimirescu-ban → A központi fűtési hálózat felújítása és korszerűsítése
AZ INTÉZKEDÉS KÖRÉBE TARTOZÓ BEAVATKOZÁSOK	A távfűtési rendszer hatékonyságának és vonzerejének növelésére javasolt intézkedés három fő beavatkozás köré épül: a CET II Holboca dekarbonizálása
RÖVID LEÍRÁS	

A MEGÁLLAPODÁS CÍME	A TÁVFŰTÉSI RENDSZER HATÉKONYSÁGÁNAK ÉS VONZERŐJÉNEK NÖVELÉSE
	egy geotermikus erőmű és egy nagy hatékonyságú kapcsolt hő- és villamosenergia-termelő erőmű építésével, gáz- és hidrogén-kapcsolt hő- és villamosenergia-termelő turbinák (hőmotorok) telepítésével a CET I Tudor Vladimirescu létesítményben, valamint a közüzemi hőellátó hálózat felújításával és korszerűsítésével. 2030-ig jelentős beruházásokat terveznek erre a tevékenységre, amely a helyi önkormányzat stratégiai projektnapirendjén a legmagasabb prioritású (sürgős 0) státuszt élvez. Ez a sürgősség nem csupán a rendszer magas energiafogyasztásából fakad, hanem abból is, hogy a korszerűsítés és a hatékonyságjavítás jelentős pozitív hatást eredményezhet. A távfűtési rendszer teljesítményének és hatékonyságának javítása várhatóan arra ösztönzi a lakosok sokkal nagyobb számát, hogy ezt válasszák otthonaik fűtésének előnyben részesített megoldásaként.
EREDMÉNY FELELŐS	Fenntartható központi fűtési rendszer
SZERVEZET / SZERVEZET / SZEMÉLY	Önkormányzat, központi fűtési szolgáltató, energiamedzser
ÉRINTETT ÉRDEKELT FELEK	Iasi önkormányzat, Iasi közfűtési vállalat, Iasi lakástulajdonosok szövetségei, Északkeleti Regionális Fejlesztési Ügynökség, Román Zöld Építési Tanács, Elektromos Fűtőmű Vállalat
AZ ŰHG-KIBOCSÁTÁS CSÖKKENTÉSÉRE VONATKOZÓ BECSLÉS (ÖSSZESEN) KIBOCSÁTÁSI FORRÁS SZÉKTORONKÉNT	2030: Épületek: 80 659,84 tonna CO₂/év 2035: Épületek: 91 712,03 tonna CO₂/év 2030: 13,83% 2035: 13,77%
A TELJES CO₂-CSÖKKENTÉS %-ÁNAK ARÁNYA	N/A
MEGTERMELT MEGÚJULÓ ENERGIA (HA ALKALMAZANDÓ)	2030: Földgáz: 240 298,51 MWh/év Hőenergia: 43 304,50 MWh/év Biomassza: 23 998,63 MWh/év 2035: Földgáz: 288 358,21 MWh/év Hőenergia: 47 634,95 MWh/év Biomassza: 27 998,40 MWh/év
ELTÁVOLÍTOTT / HELYETTESETT ENERGIA, MENNYISÉG VAGY ÜZEMANYAG-TÍPUS	2026-2035
ÜTEMTERV (KEZDET ÉS BEFEJEZÉS)	

A CÉL CÍME	A MEGÚJULÓ ENERGIA TERMELÉSÉHEZ SZÜKSÉGES HELYI KAPACITÁSOK MEGERŐSÍTÉSE
A TEVÉKENYSÉG TÍPUSA	Műszaki beavatkozás
MÉRET ÉS CÉL	Épületek (mind a közszolgáltatások nyújtására használt középületek, mind a magánlakások)

A MEGHATÁROZOTT INTÉZKEDÉS CÍME	A MEGÚJULÓ ENERGIA TERMELÉSÉRE SZOLGÁLÓ HELYI KAPACITÁSOK ÖSSZEVONÁSA
CSOPORT (CÉLZOTT SZERVEZETEK)	
A MEGFELEŐ	ENERGIARENDSZEREK
INTÉZKEDÉS TERÜLETE	Technológia/infrastruktúra
SZISZTEMIKUS	Épületek
HATÓKÖR KIBOCSÁTÁSI	→ Napelemes park a CET II Holboca területén
TERÜLET(EK)	A megújuló energia termelésére szolgáló helyi kapacitások konszolidációját célzó intézkedés keretében a CET II Holboca területén fotovoltaikus parkot hoznak létre, amelyhez kiterjedt napelem-rendszert telepítenek. A termelt villamos energiát a helyi hálózatba táplálják be, ami jelentősen csökkenti a fosszilis tüzelőanyagoktól való függőséget és az azzal járó üvegházhatású gázkibocsátást. Ennek következtében a fotovoltaikus park javítja a helyi energiaellátás fenntarthatóságát és elősegíti a tiszta energia használatát.
A HATÁLY ALÁ TARTÓZÓ BEAVATKOZÁSOK	
RÖVID LEÍRÁS	Megújuló forrásokból fedezett közintézményi energiafogyasztás
	Iasi önkormányzata, a célzott középületekben székhellyel rendelkező közintézmények, a célzott magánépületekben működő háztulajdonosok és polgárok egyesületei, energiamenedzser
EREDMÉNY FELELŐS	Iasi önkormányzata, Iasi központi fűtőműve, Iasi-i lakástulajdonosok szövetségei, Északkeleti Regionális Fejlesztési Ügynökség, Román Zöld Építési Tanács, Elektromos Fűtőmű Társaság
SZERVEZET / SZERV / SZEMÉLY	
RÉSZTVEVŐ ÉRDEKELTEK	2030: Épületek: 8 897,70 tonna CO ₂ /év
AZ ÜHG-KIBOCSÁTÁS CSÖKKENTÉSÉRE VONATKOZÓ BECSLÉS (ÖSSZESEN) KIBOCSÁTÁSI FORRÁS SZÉKTORONKÉNT	2035: Épületek: 11 178,98 CO ₂ /év
	2030: 1,53%
	2035: 1,68%
A TELJES CO₂-CSÖKKENTÉS %-ÁBAN KIFEJEZVE	2030: 20 000 MWh/év
	2035: 30 000 MWh/év
MEGTERMELT MEGÚJULÓ ENERGIA (HA ALKALMAZANDÓ)	2030: Épületek: Villamos energia: 20 000 MWh/év
	2035: Épületek: Villamos energia: 30 000 MWh/év
ELTÁVOLÍTOTT / HELYETTESÍTETT ENERGIA, MENNYISÉG VAGY ÜZEMANYAG-TÍPUS	2026–2035
ÜTEMTERV (KEZDET ÉS	

A CÉL CÍME	A MEGÚJULÓ ENERGIA TERMELÉSÉRE IRÁNYULÓ HELYI KAPACITÁSOK ÖSSZEVONÁSA
VÉGE)	

A	A KÖZVILÁGÍTÁS MODERNIZÁLÁSA
MEGHATÁROZOT	Műszaki beavatkozás
T INTÉZKEDÉS	Épületek (mind a közszolgáltatások nyújtására használt középületek, mind a magáncélú lakóépületek)
CÍME AZ	
INTÉZKEDÉS	ENERGIA RENDSZEREK
TÍPUSA	Technológia/infrastruktúra
MÉRET ÉS CÉLCSOPORT (CÉLSZERVEZETEK)	Közlekedés
A CÉLKITŰZÉS TERÜLETE	→ A közvilágítás korszerűsítése
RENDSZER SZINTŰ	A közvilágítás modernizálására irányuló intézkedés a meglévő infrastruktúra energiahatékonyabb és fenntarthatóbb technológiákkal történő korszerűsítésére összpontosít. A támogatott beavatkozás magában foglalja a hagyományos világítótestek LED-es lámpákkal való cseréjét, távoli felügyeletet és vezérlést lehetővé tevő intelligens világítási rendszerek bevezetését, valamint a világítási terv optimalizálását a fény szennyezés és az energiafogyasztás csökkentése érdekében. Ennek eredményeként az önkormányzat az intézkedés révén javítja a láthatóságot, növeli a biztonságot és jelentős energiamegtakarítást ér el, miközben csökkenti a közszolgáltatás környezeti hatását is.
HATÓESZKÖZ	
KIBOCSÁTÁSI	
TERÜLET(EK)	
A BEavatkozások KÖRÉBE TARTÓZÓ INTÉZKEDÉSEK	Kiemelten energiahatékony közvilágítási rendszer
	Önkormányzat és a közvilágítási szolgáltató
	Iași önkormányzata, Iași közvilágítási szolgáltatója, Északkeleti Regionális Fejlesztési Ügynökség, energiaszolgáltató vállalat
RÖVID LEÍRÁS	2030: Közlekedés: 3 252,21 tonna CO ₂ /év
	2035: Közlekedés: 4 880,55 tonna CO ₂ /év
EREDMÉNY FELELŐS	
SZERVEZET / SZERV / SZEMÉLY	2030: 0,56%
RÉSZTVEVŐ ÉRDEKELTEK	2035: 0,73%
AZ ÜHG- KIBOCSÁTÁS CSÖKKENTÉSÉRE VONATKOZÓ BECSLÉS (ÖSSZESEN) KIBOCSÁTÁSI FORRÁS SZEKTORONKÉNT	N/A
	2030: Villamos energia: 6 963,80 MWh/év (energiamegtakarítás a közvilágításból)
A TELJES CO ₂ - CSÖKKENTÉS %-ÁBAN KIFEJEZVE	
MEGTERMELT MEGÚJULÓ ENERGIA (HA ALKALMAZANDÓ)	
ELTÁVOLÍTOTT / HELYETTESÍTETT	

A MEGÁLLAPODÁS CÍME	A KÖZVILÁGÍTÁS MODERNIZÁLÁSA
ENERGIA, MENNYISÉG VAGY ÜZEMANYAG-TÍPUS	Dízel: 5 994,25 MWh/év (a jobb utcai világítás ösztönzi a gyaloglást és az autók használatának csökkentését) Benzin: 3 996,16 MWh/év (a jobb utcai világítás ösztönzi a gyaloglást és az autók használatának csökkentését) 2035: Villamos energia: 7 958,62 MWh/év (energiamegtakarítás a közvilágításból) Dízel: 8 991,37 MWh/év (a jobb utcai világítás ösztönzi a gyaloglást és az autózás visszaszorítását) Benzin: 5 994,25 MWh/év (a jobb utcai világítás ösztönzi a gyaloglást és az autózás visszaszorítását)
IDŐVONAL (KEZDET ÉS VÉG)	2026-2035

INTÉZKEDÉS CÍME	ZÖLD ENERGIAELLÁTÁS AZ ELEKTROMOS JÁRMŰVEK SZÁMÁRA
AZ INTÉZKEDÉS	Műszaki beavatkozás
TÍPUSA	Épületek (mind a közszolgáltatások nyújtására használt középületek, mind a magánlakások)
MÉRET ÉS CÉLCSOPORT (CÉLSZERVEZETEK)	ENERGIARENDSZEREK
A TEVÉKENYSÉG	Technológia/infrastruktúra
TERÜLETE	Közlekedés
RENDSZER SZINTŰ	
HATÓESZKÖZ	→ Elektromos járművek töltőállomásainak hálózata
KIBOCSÁTÁSI TERÜLET(EK)	A kezdeményezés egy zöld energiával ellátott elektromos járművek töltőállomásainak hálózatát célozza meg, amelyeket stratégiai helyeken helyeznek el a város egész területén, hogy a járművezetők számára kényelmes hozzáférést biztosítsanak. Így a beavatkozások lehetővé teszik a járművek gyors és hatékony feltöltését. Ezzel a kezdeményezéssel az önkormányzat célja az elektromos járművek széles körű elterjedésének támogatása, a fosszilis tüzelőanyagoktól való függőség csökkentése, valamint a lakosság körében a fenntartható mobilitási magatartásformák népszerűsítése.
A PROGRAM KÖRÉBE TARTOZÓ BEAVATKOZÁSOK	A köz- és magántulajdonú elektromos járművek arányának növelése
RÖVID LEÍRÁS	Iași önkormányzat, Energiaipari vállalat Iași önkormányzat, Energia Társaság, Északkeleti Regionális Fejlesztési Ügynökség
EREDMÉNY FELELŐS	2030: Közlekedés: 3 157,12 tonna CO ₂ /év 2035: Közlekedés: 4 852,05 tonna CO ₂ /év
SZERVEZET / SZERV / SZEMÉLY	
ÉRINTETT ÉRDEKELT FELEK	2030: 0,54% 2035: 0,73%
AZ ÜHG-KIBOCSÁTÁS CSÖKKENTÉSÉRE VONATKOZÓ BECSLÉS (ÖSSZESEN) KIBOCSÁTÁSI FORRÁS SZÉKTORONKÉNT	
A TELJES CO₂-CSÖKKENTÉS SZÁZALÉKOS ARÁNYA	

MEGNEVEZÉS	ZÖLD ENERGIAELLÁTÁS ELEKTROMOS JÁRMŰVEK SZÁMÁRA
MEGTERMELT MEGÚJULÓ ENERGIA (HA ALKALMAZANDÓ)	2030: 18 800 MWh megújuló energia 2035: 35 000 MWh megújuló energia
KIVONOTT/HELYETTESÍT ETT ENERGIA, MENNYISÉG VAGY ÜZEMANYAG-TÍPUS	2030: Villamos energia: -18 800 MWh/év (a villamosenergia-igény növekedése – a megújuló energiát nem tárolják akkumulátorokban, hanem a hálózatba pumpálják, így az elektromos járművek feltöltéséhez szükséges villamos energiát, bár megújuló forrásokból állítják elő, közvetlenül a hálózatról veszik) Dízel: 11 280,00 MWh/év Benzin: 7 520,00 MWh/év 2035: Villamos energia: -35 000,00 MWh/év (a villamosenergia-igény növekedése – a megújuló energiát nem akkumulátorokban tárolják, hanem a hálózatba pumpálják, így az elektromos járművek feltöltéséhez szükséges villamos energia – bár megújuló forrásokból származik – közvetlenül a hálózatról kerül felhasználásra) Dízel: 21 000,00 MWh/év Benzin: 14 000,00 MWh/év
IDŐTARTAM (KEZDET ÉS VÉGE)	2026–2035

INTÉZKEDÉS	A KLÍMASSEMLEGESSÉG IRÁNTI HELYI ELKÖTELEZETTSÉG ERŐSÍTÉSE
CÍME AZ	Egyéb intézkedések
INTÉZKEDÉS TÍPUSA	A klímasemlegességi cselekvési terv végrehajtásában várhatóan részt vevő valamennyi érdekelt fél
MÉRET ÉS CÉLSOPORT (CÉLSZERVEZETEK)	NEM KÖTELEZŐ JELLEGŰ INTÉZKEDÉSEK (KÖZIGAZGATÁSI ÉS TÁRSADALMI INNOVÁCIÓ)
A MEGLÉPÉS TERÜLETE	Demokrácia/Résztétel
RENDSZER SZINTŰ	Épületek Közlekedés IPPU AFOLU
HATÓESZKÖZ	→ Platform a zöld városrészek nagyköveteinek
KIBOCSÁTÁSI	→ A klímasemlegességért felelős polgári kezdeményezések (munkacsoportok, hackathon, épülettulajdonosok számára kiírt verseny stb.)
TERÜLET(EK)	A klímasemlegesség iránti helyi elkötelezettség erősítését célzó intézkedés részeként számos kulcsfontosságú beavatkozás kerül végrehajtásra, amelyek jelentős szerepet játszanak a kollektív gondolkodásmód átalakításában a gyorsabb áttérés irányába. Az egyik központi intézkedés a Zöld Szomszédsági Nagykövetek Platformjának létrehozása, amelynek célja, hogy felhatalmazza a közösség tagjait arra, hogy szomszédságaikban a fenntarthatóság és a klímasemlegesség szószólóivá váljanak. A NetZeroCity Helyi Koalíció által koordinált platform várhatóan átalakító változásokat fog előidézni a helyi közösségeiben azáltal, hogy ösztönzi a lakosokat arra, hogy mindennapi életükben klímabarát szokásokat vegyenek fel, ami végső soron a szennyező kibocsátások mérhető csökkenéséhez vezet. Ugyanakkor a Koalíció támogatásával elindul a „Civic Imagination for Climate Neutrality” (Polgári elképzelések a klímasemlegességért) program is, amelynek keretében olyan tevékenységek kerülnek megrendezésre, mint munkacsoportok, hackatons és épület tulajdonosok számára szervezett versenyek. Ez a kezdeményezés a társadalmi innováció előmozdítását célozza, és olyan eszközöket és lehetőségeket kíván biztosítani a polgárok számára, amelyek segítségével aktív szerepet vállalhatnak a klímaügyben
RÖVID LEÍRÁS	

A KEZDEMÉNYEZÉS CÍME	A KLÍMASEMLEGESSÉG IRÁNTI HELYI ELKÖTELEZETTSÉG ERŐSÍTÉSE
	intézkedés. A cél olyan gyakorlati, méretezhető megoldások kidolgozása, amelyek következetesen megvalósíthatók helyi szinten, a CO ₂ -kibocsátás csökkentése és megkötése érdekében.
EREDMÉNY FELELŐS	Önkormányzati és nagyvárosi éghajlat-irányítási mechanizmus
SZERVEZET / SZERVEZET / SZEMÉLY	A klímasemlegességi cselekvési terv végrehajtásában várhatóan részt vevő valamennyi érdekelt fél
ÉRINTETT ÉRDEKELT FELEK	A klímasemlegességi cselekvési terv végrehajtásában részt vevő valamennyi érdekelt fél
AZ ÜHG-KIBOCSÁTÁS CSÖKKENTÉSÉRE VONATKOZÓ BECSLÉS (ÖSSZESEN) KIBOCSÁTÁSI FORRÁS SZÉKTORONKÉNT	2030: Épületek: 32 462,71 tonna CO₂/év Közlekedés: 4 970,04 tonna CO₂/év IPPU: 9 623,90 tonna CO₂/év AFOLU: 125,00 tonna CO₂/év 2035: Épületek: 35 492,78 tonna CO₂/év Közlekedés: 6 023,85 tonna CO₂/év IPPU: 10 884,88 tonna CO₂/év AFOLU: 157,45 tonna CO₂/év
	2030: 8,09% 2035: 7,89%
A TELJES CO₂-CSÖKKENTÉS %-ÁNAK ARÁNYA	N/A
MEGTERMELT MEGÚJULÓ ENERGIA (HA ALKALMAZANDÓ)	2030: Épületek: Villamos energia: 18 281,04 MWh/év Földgáz: 90 071,61 MWh/év Hőenergia: 16 223,62 MWh/év Közlekedés: Villamos energia: 211,00 MWh/év Dízel: 11 389,07 MWh/év Benzin: 7 592,71 MWh/év IPPU: Villamos energia: 5 185,47 MWh/év Földgáz: 25 549,05 MWh/év Hőenergia: 4 601,87 MWh/év AFOLU: Villamos energia: 46,38 MWh/év Földgáz: 228,51 MWh/év Hőenergia: 41,16 MWh/év
ELTÁVOLÍTOTT / HELYETTESÍTETT ENERGIA, MENNYISÉG VAGY ÜZEMANYAG-TÍPUS	

A CÉLKITŰZÉS CÍME	A KLÍMASEMLEGESSÉG IRÁNTI HELYI ELKÖTELEZETTSÉG ERŐSÍTÉSE
	2035: Épületek: Villamos energia: 21 604,87 MWh/év Földgáz: 106 448,26 MWh/év Hőenergia: 16 371,11 MWh/év Közlekedés: Villamos energia: 255,42 MWh/év Dízel: 13 786,77 MWh/év Benzin: 9 191,18 MWh/év IPPU: Villamos energia: 6 222,56 MWh/év Földgáz: 30 658,86 MWh/év Hőenergia: 5 522,25 MWh/év AFOLU: Villamos energia: 77,30 MWh/év Földgáz: 380,84 MWh/év Hőenergia: 68,60 MWh/év
ÜTEMTERV (KEZDET ÉS BEFEJEZÉS)	2026–2035

INTÉZKEDÉS	A KLÍMASEMLEGES MAGATARTÁSVÁLTOZÁSOK ÖSZTÖNZÉSE ÉS TÁMOGATÁSA
CÍME AZ	Egyéb beavatkozások
INTÉZKEDÉS	
TÍPUSA	Városi szintű
MÉRET ÉS CÉLCSOPORT (CÉLZOTT SZERVEZETEK)	KÖNNYED BEAVATKOZÁSOK (KÖZIGAZGATÁSI ÉS TÁRSADALMI INNOVÁCIÓ)
A MEGLÉPÉS TERÜLETE	Demokrácia/Résztétel
RENDSZERSZINTŰ	Épületek Közlekedés IPPU Hulladék AFOLU
HATÓESZKÖZ	→ Tudatosságnövelő kampány a lakosok és a vállalatok számára városi szinten → Tudatosságnövelő kampány a lakosok és a vállalatok számára nagyvárosi szinten
KIBOCSÁTÁSI	
TERÜLET(EK)	Az előző intézkedéssel szoros összhangban ez a kezdeményezés is az éghajlat-semleges magatartásbeli változások előmozdítását és támogatását célozza, városi és nagyvárosi szinten egyaránt célzott tudatosságnövelő kampányok indításával a lakosok és a vállalkozások számára. A fő cél az egyének és a szervezetek tájékoztatása, oktatása és ösztönzése a klímasemleges gyakorlatok alkalmazására. Különböző kommunikációs és bevonási csatornák, valamint oktatási programok kihasználásával ezek a kampányok arra törekcsenek, hogy elmélyítsék a nyilvánosság megértését a szénlábnym csökkentésének fontosságáról a fenntartható gyakorlatok bevezetése és a saját ökoszisztémáikon belüli éghajlatvédelmi intézkedések aktív támogatása révén. Ez a kezdeményezés várhatóan nagy sikerrel jár majd, mivel a NetZeroCity Helyi Koalíció már lefektette az alapokat olyan korai erőfeszítések révén, amelyek erős támogatást kaptak mind a helyi lakosságtól, mind az üzleti szektortól. Például számos vállalat máris halad afelé, hogy épületeit és működését energiahatékonyabbá tegye, és több közülük is vizsgálja
RÖVID LEÍRÁS	

A KEZDEMÉNYEZÉS CÍME	A KLÍMASEMLEGES MAGATARTÁSVÁLTOZÁSOK ÖSZTÖNZÉSE ÉS TÁMOGATÁSA
	további intézkedések, mint például az elektromos járműflottákra való átállás, a zöld energiamegoldások alkalmazása és a klímatudatos magatartás népszerűsítése a munkavállalók körében. Ezen felül az ingatlanfejlesztők egyre inkább beépítik a szénlábnyom-csökkentést projektjeik tervezésébe és kivitelezésébe. A lakosság részéről a tudatosságnövelő erőfeszítések továbbra is arra fogják ösztönözni az egyéneket, hogy gyorsan csökkentsék személyes szokásaikhoz kapcsolódó kibocsátásaikat, megerősítve ezzel a többi „puha” intézkedés által előmozdított magatartásbeli változásokat. Ez az intézkedés és az előző együttesen a város 2030-ig tartó CO₂-kibocsátás-csökkentési stratégiájának kulcsfontosságú pilléreit fogják képezni, amelynek köszönhetően 2035-re a kibocsátáscsökkentés üteme még tovább gyorsulhat. Ezt a lehetőséget erőteljesen támogatja a magas szintű helyi elkötelezettség, az érdekelt felek aktív részvétele, valamint a társadalmi innováció egyre terjedő kultúrája Iași egész területén.
EREDMÉNYÉRT FELELŐS	A klímasemlegességért létrehozott helyi működési koalíció
SZERVEZET / SZERVEZET / SZEMÉLY	A klímasemlegességi cselekvési terv végrehajtásában várhatóan részt vevő összes érdekelt fél
ÉRINTETT ÉRDEKELT FELEK	A klímasemlegességi cselekvési terv végrehajtásában részt vevő összes érdekelt fél
AZ ÜHG-KIBOCSÁTÁS CSÖKKENTÉSÉRE VONATKOZÓ BECSLÉS (ÖSSZESEN) KIBOCSÁTÁSI FORRÁS SZEKTORONKÉNT	2030: Épületek: 48 554,88 tonna CO₂/év Közlekedés: 5 217,17 tonna CO₂/év IPPU: 5 774,34 tonna CO₂/év Hulladék: 77,44 tonna CO₂/év AFOLU: 416,67 tonna CO₂/év 2035: Épületek: 61 263,65 tonna CO₂/év Közlekedés: 6 803,43 tonna CO₂/év IPPU: 7 256,59 tonna CO₂/év Hulladék: 122,50 tonna CO₂/év AFOLU: 692,78 tonna CO₂/év
A TELJES CO₂-CSÖKKENTÉS %-ÁNAK ARÁNYA	2030: 10,30% 2035: 11,43%
MEGTERMELT MEGÚJULÓ ENERGIA (HA ALKALMAZANDÓ)	2030: Épületek: Villamos energia: 24 385,64 MWh/év Földgáz: 120 149,25 MWh/év Hőenergia: 21 652,25 MWh/év Biomassza: 7 999,54 MWh/év Közlekedés: Villamos energia: 222,10 MWh/év Dízel: 11 988,49 MWh/év
ELTÁVOLÍTOTT / HELYETTESÍTETT ENERGIA, MENNYISÉG VAGY ÜZEMANYAG-TÍPUS	

A KEZDEMÉNYEZÉS CÍME	A KLÍMASEMLEGES MAGATARTÁSVÁLTOZÁSOK ÖSZTÖNZÉSE ÉS TÁMOGATÁSA
	Benzin: 7 992,33 MWh/év IPPU: Villamos energia: 3 111,28 MWh/év Földgáz: 15 329,43 MWh/év Hőenergia: 2 761,12 MWh/év Hulladék: Villamos energia: 12,23 MWh/év Dízel: 261,25 MWh/év Benzin: 0,90 MWh/év AFOLU: Villamos energia: 154,59 MWh/év Földgáz: 761,69 MWh/év Hőenergia: 137,19 MWh/év 2035: Épületek: Villamos energia: 34 139,89 MWh/év Földgáz: 168 208,95 MWh/év Hőenergia: 22 301,82 MWh/év Biomassza: 11 199,36 MWh/év Közlekedés: Villamos energia: 288,73 MWh/év Dízel: 15 585,04 MWh/év Benzin: 10 390,03 MWh/év IPPU: Villamos energia: 4 148,37 MWh/év Földgáz: 20 439,24 MWh/év Hőenergia: 3 681,50 MWh/év Hulladék: Villamos energia: 19,97 MWh/év Dízel: 426,70 MWh/év Benzin: 1,47 MWh/év AFOLU: Villamos energia: 340,10 MWh/év Földgáz: 1 675,71 MWh/év Hőenergia: 301,83 MWh/év
IDŐKERET (KEZDET ÉS BEFEJEZÉS)	2026–2035
A MEGTEENDŐ INTÉZKEDÉS CÍME	A KLÍMASEMLEGESSÉG ÉRDEKÉBEN A HELYI IRÁNYÍTÁS MEGERŐSÍTÉSE
A MEGTEENDŐ INTÉZKEDÉS TÍPUSA	Egyéb beavatkozások

A MEGHATÁROZOTT INTÉZKEDÉS CÍME	A KLÍMASEMLEGESSÉG ÉRDEKÉBEN A HELYI IRÁNYÍTÁS KONSZOLIDÁCIÓJA
MÉRET ÉS CÉLCSOPORT (CÉLZOTT SZERVEZETEK)	Városi szint
A MEGHATÁROZOTT INTÉZKEDÉSEK KÖRÉBE	LÁGY BEAVATKOZÁSOK (KÖZIGAZGATÁSI ÉS TÁRSADALMI INNOVÁCIÓ)
TARTÓZÓ	Demokrácia/Résztétel
INTÉZKEDÉSEK	Épületek IPPU HULLADÉK AFOLU
INTÉZKEDÉSEK	→ Képzési program köztisztviselők és érdekelt felek számára
A MEGFELELŐ BEAVATKOZÁSOK	→ Webes platform az éghajlati mutatók nyomon követéséhez
RÖVID LEÍRÁS	A klímasemlegesség érdekében a helyi kormányzás megerősítését célzó intézkedés részeként az egyik kezdeményezés a helyi ökoszisztéma köztisztviselői és érdekelt felei – különösen a NetZeroCity Helyi Koalíció tagjai – számára szervezett képzési program megvalósítására összpontosít; a koalíció jelenleg több mint 100 tagot számlál (köztük vállalatokat, nem kormányzati szervezeteket, lakástulajdonosi társulásokat, közintézményeket, ügynökségeket és vállalkozásokat, valamint az akadémiai és a kutatás-fejlesztés-innováció (RDI) szektor szereplőit). Ezt az átfogó programot úgy fogják megtervezni, hogy a résztvevőket tájékoztassa a klímakérdésekről, a mérséklési stratégiákról, valamint a helyi kormányzás kulcsfontosságú szerepéről a klímasemlegesség elérésében, biztosítva, hogy az átállás részvételi alapon történjen, és többszintű, több szektort átfogó rendszerben valósuljon meg. A kezdeményezés foglalkozik majd a szén-dioxid-kibocsátás hatékony csökkentését célzó együttműködéshez elengedhetetlen mechanizmusokkal, struktúrákkal, eszközökkel, keretrendszerekkel és egyéb elemekkel. Ezen felül egy második beavatkozás a különböző éghajlati mutatók nyomon követésére szolgáló webalapú platform fejlesztésére fog összpontosítani. Világos, valós idejű adatok bemutatásával ez a platform lehetővé teszi a tényeken alapuló intézkedéseket a klímasemlegességre való átállás felgyorsítása érdekében, beleértve azoknak a területeknek az azonosítását is, amelyek célzottabb, gyorsabb és nagyszabású beavatkozásokat igényelnek. Ez a digitális megoldás folyamatosan nyomon követi a legfontosabb teljesítménymutatókat, elemzéseket biztosítva a tájékozott döntéshozatal támogatásához és a város klímasemlegességi céljainak hatékony előmozdításához.
EREDMÉNY FELELŐS	A klímasemlegességért létrehozott helyi működési koalíció
SZERVEZET / SZERV / SZEMÉLY	A klímasemlegességi cselekvési terv végrehajtásában várhatóan részt vevő valamennyi érdekelt fél
RÉSZTVEVŐ ÉRDEKELTEK	A klímasemlegességi cselekvési terv végrehajtásában részt vevő valamennyi érdekelt fél
AZ ÜHG-KIBOCSÁTÁS CSÖKKENTÉSÉRE VONATKOZÓ BECSLÉS (ÖSSZESEN) KIBOCSÁTÁSI FORRÁS SZÉKTORONKÉNT	2030: Épületek: 614,26 tonna CO₂/év IPPU: 1 924,78 tonna CO₂/év Hulladék: 51,63 tonna CO₂/év AFOLU: 208,33 tonna CO₂/év 2035: Épületek: 735,72 tonna CO₂/év IPPU: 2 031,85 tonna CO₂/év Hulladék: 80,00 tonna CO₂/év AFOLU: 220,43 tonna CO₂/év
A TELJES CO₂-CSÖKKENTÉS SZÁZALÉKOS ARÁNYA	2030: 0,48% 2035: 0,46%

MEGNEVEZÉS	A KLÍMASEMLEGESSÉG ÉRDEKÉBEN A HELYI IRÁNYÍTÁS KONSZOLIDÁCIÓJA
MEGTERMELT MEGÚJULÓ ENERGIA (HA ALKALMAZANDÓ)	N/A
KIVONOTT/HELYETTESÍT ETT ENERGIA, MENNYISÉG VAGY ÜZEMANYAG-TÍPUS	2030: Épületek: Villamos energia: 239,17 MWh/év Földgáz: 547,04 MWh/év Hőenergia: 1 050,72 MWh/év IPPU: Villamos energia: 1 037,09 MWh/év Földgáz: 5 109,81 MWh/év Hőenergia: 920,37 MWh/év Hulladék: Villamos energia: 8,15 MWh/év Dízel: 174,17 MWh/év Benzin: 0,60 MWh/év AFOLU: Villamos energia: 77,30 MWh/év Földgáz: 380,84 MWh/év Hőenergia: 68,60 MWh/év 2035: Épületek: Villamos energia: 302,95 MWh/év Földgáz: 692,91 MWh/év Hőenergia: 1 330,91 MWh/év IPPU: Villamos energia: 1 161,54 MWh/év Földgáz: 5 722,99 MWh/év Hőenergia: 1 030,82 MWh/év Hulladék: Villamos energia: 13,04 MWh/év Dízel: 278,66 MWh/év Benzin: 0,96 MWh/év AFOLU: Villamos energia: 108,22 MWh/év Földgáz: 533,18 MWh/év Hőenergia: 96,04 MWh/év
IDŐKERET (KEZDET ÉS VÉGE)	2026-2035

Mutassa be a célkitűzésekhez kapcsolódó intézkedéseket az egyes cselekvési területek szerint csoportosítva. Minden egyes cselekvési területhez használjon egy lapot, az alábbi sablon szerint.

→ Győződjön meg arról, hogy ebben a szakaszban feltünteti a szervezeti és irányítási innovációhoz kapcsolódó intézkedéseket, valamint a társadalmi és egyéb innovációs területekhez kapcsolódó intézkedéseket is.

14. TÁBLÁZAT: INTÉZKEDÉSEK PORTFÓLIÓJA

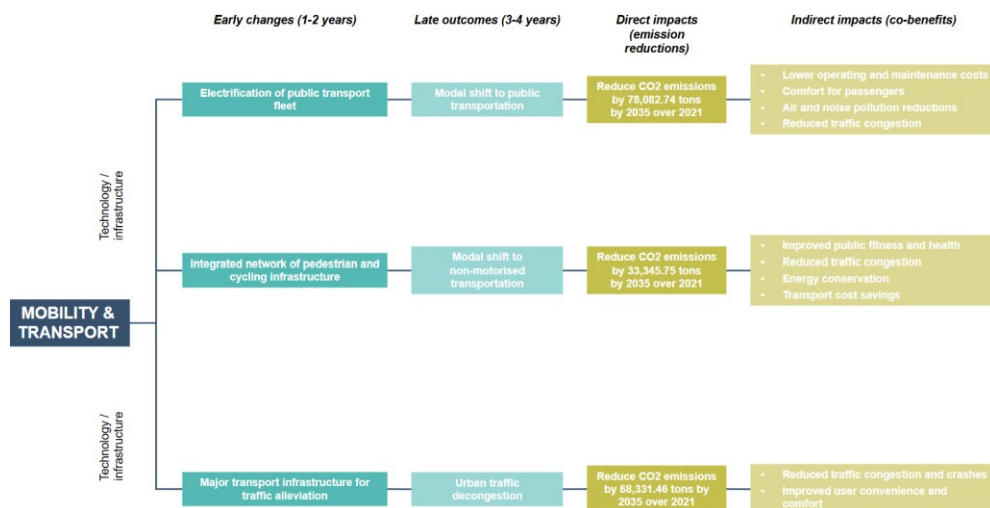
TEVÉKENYSÉGI TERÜLET	FENNTARTHATÓ VÁROSI MOBILITÁS
A FEDETT INTÉZKEDÉSEK LISTÁJA	→ A környezetbarát tömegközlekedés használatának ösztönzése → Az alternatív mobilitás népszerűsítése, különös tekintettel a kerékpározásra és a gyaloglásra → A főbb sugárutak és kereszteződések forgalmi torlódásainak enyhítése
CÉLTERÜLET	ZÖLD INFRASTRUKTÚRA ÉS TERMÉSZETALAPÚ MEGOLDÁSOK
A PROGRAM KÖRÉBE TARTOZÓ INTÉZKEDÉSEK LISTÁJA	→ A szén-dioxid-megkötés és -tárolás céljából szolgáló zöldterületek bővítése és modernizálása → Zöld-kék folyosók nagyvárosi hálózatának létrehozása
CÉLTERÜLET	HULLADÉK ÉS KÖRFORGÁSOS GAZDASÁG
A TÁMOGATOTT INTÉZKEDÉSEK LISTÁJA	→ Működőképes körforgásos gazdasági ökoszisztéma kialakítása
CÉLTERÜLET	ÉPÍTETT KÖRNYEZET
A PROGRAM KÖRÉBE TARTOZÓ INTÉZKEDÉSEK LISTÁJA	→ A középületek energiahatékonyságának növelése → A lakóépületek energiahatékonyságának növelése → Az nZEB+ szabványok bevezetése az új középületek esetében
CÉLTERÜLET	ENERGIARENDSZEREK
A PROGRAM KÖRÉBE TARTOZÓ INTÉZKEDÉSEK LISTÁJA	→ A távfűtési rendszer hatékonyságának és vonzerejének növelése → A megújuló energia termelésére szolgáló helyi kapacitások konszolidálása → A közvilágítás korszerűsítése → Zöld energiaellátás az elektromos járművek számára
CÉLTERÜLET	PUHA BEAVATKOZÁSOK (KÖZIGAZGATÁSI ÉS TÁRSADALMI INNOVÁCIÓ) (ÁTJÁRÓ TÉMA)
A PROGRAM KERETÉBEN MEGVALÓSULÓ INTÉZKEDÉSEK LISTÁJA	→ A klímasemlegesség iránti helyi elkötelezettség erősítése → A klímasemlegességet elősegítő magatartásbeli változások ösztönzése és támogatása → A klímasemlegesség érdekében a helyi kormányzás megszilárdítása

HATÁSÚT

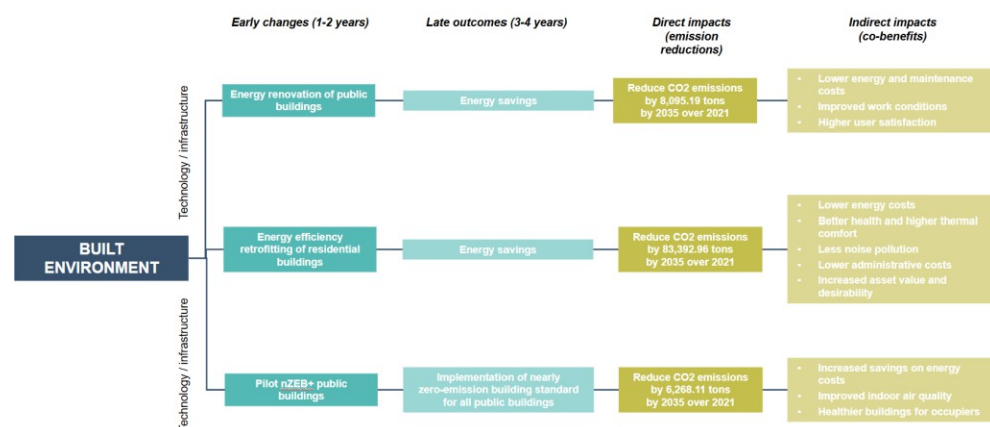
Adjon rövid leírást arról a változási elméletről, amelyet a klímasemlegesség elérése érdekében alkalmazni fog.

- A hatásútvonalak szemléltetéséhez használjon szöveges és vizuális elemeket is, amennyiben azok megfelelőek, majd mutassa be azokat a következő táblázatban.
- Ügyeljen arra, hogy ebben a szakaszban feltüntesse a szervezeti és irányítási innovációhoz kapcsolódó intézkedéseket, valamint a társadalmi és egyéb innovációs területekhez kapcsolódó intézkedéseket is.

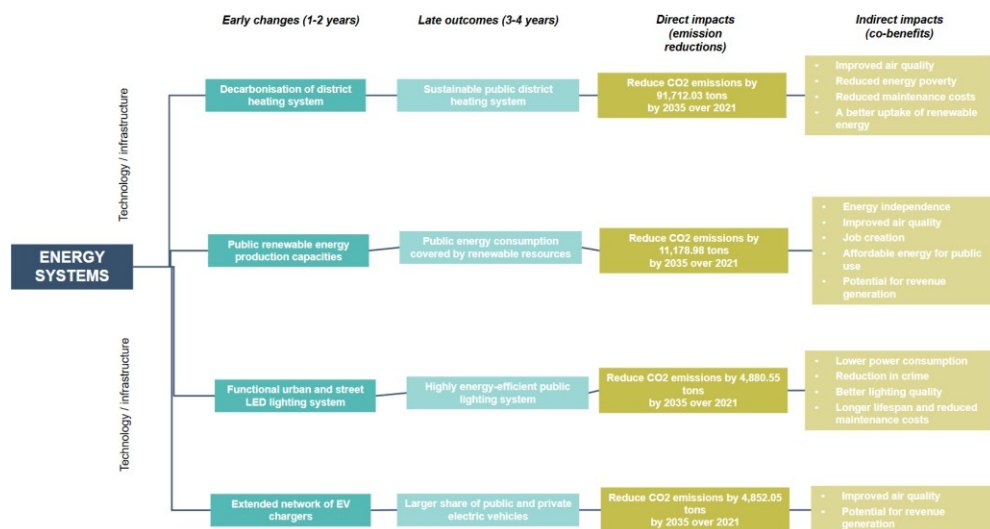
1. ÁBRA: HATÁSI ÚTVONALAK: MOBILITÁS ÉS KÖZLEKEDÉS

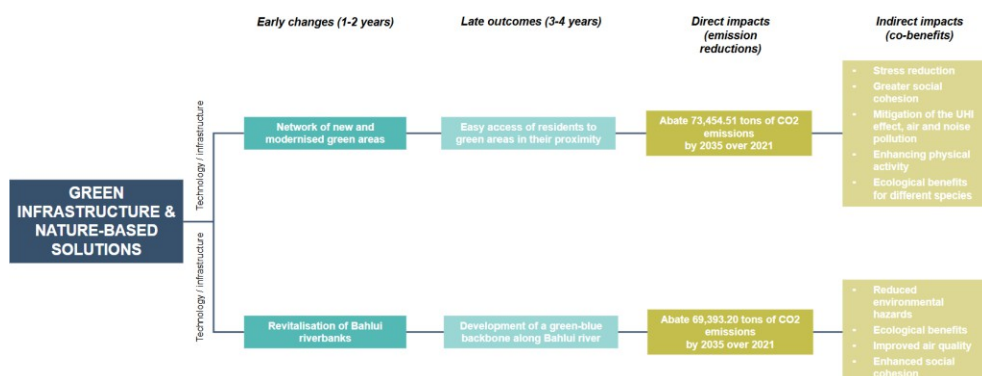
2. ÁBRA: HATÁSI ÚTVONALAK: ÉPÍTETT KÖRNYEZET

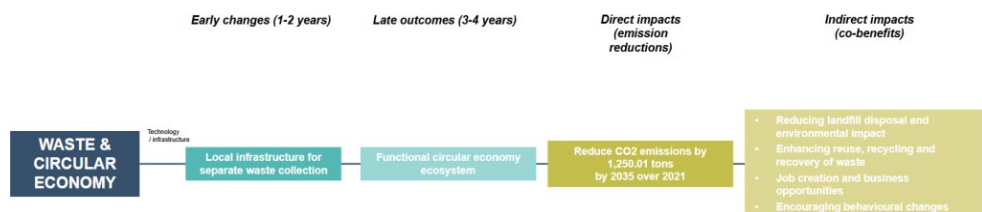
3. ÁBRA: HATÁSI ÚTVONALAK: ENERGIARENSZEREK

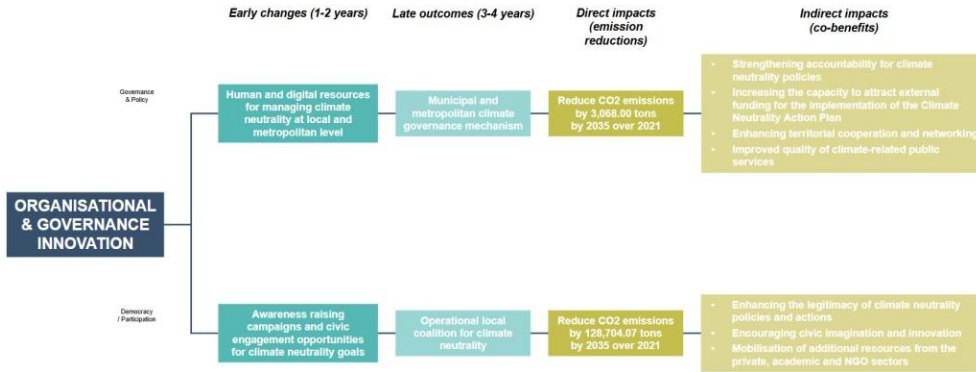
4. ÁBRA: HATÁSI ÚTVONALAK: ZÖLD INFRASTRUKTÚRA ÉS TERMÉSZETALAPÚ MEGOLDÁSOK

5. ÁBRA: HATÁSI ÚTVONALAK: HULLADÉK ÉS KÖRFORGÁSOS GAZDASÁG

6. ÁBRA: HATÁSI ÚTVONALAK: SZERVEZETI ÉS IRÁNYÍTÁSI INNOVÁCIÓ

15. TÁBLÁZAT: HATÁSI ÚTVONALAK

CÉLTERÜLETEK	RENDSZERES HATÓESZKÖZÖK	KORAI VÁLTOZÁSOK (1-2 ÉV)	KÉSŐBBI EREDMÉNYEK (3-4 ÉV)	KÖZVETLEN HATÁSOK (KIBOCSÁTÁS-CSÖKKENTÉS) 2021-2030	KÖZVETLEN HATÁSOK (KIBOCSÁTÁS-CSÖKKENTÉS) 2021-2035	KÖZVETETT HATÁSOK (MELLÉKHATÁSOK)
MOBILITÁS ÉS KÖZLEKEDÉS	Technológia / infrastruktúra	A tömegközlekedési járműpark elektromosítása	A tömegközlekedés és felé történő közlekedési módváltás	A CO2-kibocsátás 307,62 tonnával történő csökkentése	A CO2-kibocsátás 78 082,74 tonnával történő csökkentése	Alacsonyabb üzemeltetési és karbantartási költségek Az utasok kényelme A levegőszennyezés és a zajszennyezés csökkentése A forgalmi torlódások csökkentése
	Technológia / infrastruktúra	A gyalogos és kerékpáros infrastruktúra integrált hálózata	A nem motorizált közlekedés felé történő módváltás	A CO2-kibocsátás 32 799,10 tonnával történő csökkentése	A CO2-kibocsátás 33 345,75 tonnával történő csökkentése	A lakosság fizikai állapotának és egészségének javítása A közlekedési torlódások csökkentése Energiatakarékosság Közlekedési költségmegtakarítás
	Technológia / infrastruktúra	A forgalom enyhítését szolgáló főbb közlekedési infrastruktúra	A városi forgalom tehermentesítése	A CO2-kibocsátás 54 665,17 tonnával történő csökkentése	A CO2-kibocsátás 68 331,46 tonnával történő csökkentése	A forgalmi torlódások és balesetek csökkentése A felhasználói kényelem és komfort javítása
ENERGIA RENDSZEREK	Technológia / infrastruktúra	A távfűtési rendszer dekarbonizálása	Fenntartható központi fűtési rendszer	A CO2-kibocsátás 80 659,84 tonnával történő csökkentése	A CO2-kibocsátás 91 712,03 tonnával történő csökkentése	A levegőtisztaság javítása Az energiaszegénység csökkentése A karbantartási költségek csökkentése
	Technológia / infrastruktúra	A megújuló energiaforrásokból származó közszférai termelési kapacitások	A megújuló forrásokból fedezett állami energiafogyasztás	A CO2-kibocsátás 8 897,70 tonnával történő csökkentése	A CO2-kibocsátás 11 178,98 tonnával történő csökkentése	A megújuló energiaforrások jobb kihasználása Energiafüggetlenség A levegőtisztaság javítása Új munkahelyek teremtése Megfizethető energia a lakosság számára

CÉLTERÜLEK	RENDSZERES ESZKÖZÖK	KORAI VÁLTOZÁSOK (1-2 ÉV)	KÉSŐBBI EREDMÉNYE (3-4 ÉV)	KÖZVETLEN HATÁSOK (KIBOCSÁTÁSCSÖKKENTÉS) 2021-2030	KÖZVETLEN HATÁSOK (KIBOCSÁTÁSCSÖKKENTÉS) 2021-2035	KÖZVETETT HATÁSOK (MELLÉKHATÁSOK)
ÉPÍTETT KÖRNYEZET						Bevételi potenciál termelés
	Technológia / infrastruktúra	Működőképés városi és utcai LED-es világítási rendszer	Rendkívül energiahatékony közvilágítási rendszer	3 252,21 tonnával csökkentett CO ₂ -kibocsátás	A CO ₂ -kibocsátás 4 880,55 tonnával történő csökkentése	Alacsonyabb energiafogyasztás A bűnözés visszaszorítása Jobb világítási minőség Hosszabb élettartam és alacsonyabb karbantartási költségek Jobb levegőminőség
	Technológia / infrastruktúra	Az elektromos járművek töltőállomásainak kiterjesztett hálózata	A nyilvános és magán elektromos járművek arányának növekedése	A CO ₂ -kibocsátás 3 157,12 tonnával történő csökkentése	A CO ₂ -kibocsátás 4 852,05 tonnával történő csökkentése	Bevételszerzési lehetőségek
	Technológia / infrastruktúra	Középületek energetikai felújítása	Energiamegtakarítás	A CO ₂ -kibocsátás 8 033,93 tonnával történő csökkentése	A CO ₂ -kibocsátás 8 095,19 tonnával történő csökkentése	Alacsonyabb energia- és karbantartási költségek Jobb munkakörülmények Magasabb felhasználói elégedettség
ZÖLD INFRASTRUKTÚRA ÉS TERMÉSZETALAPÚ MEGOLDÁSOK	Technológia / infrastruktúra	Lakóépületek energiahatékony felújítása	Energiamegtakarítás	A CO ₂ -kibocsátás 62 844,95 tonnával történő csökkentése	A CO ₂ -kibocsátás 83 392,96 tonnával történő csökkentése	Alacsonyabb energiaköltségek Jobb egészség és nagyobb hőkomfort Kevesebb zajszennyezés Alacsonyabb adminisztratív költségek Az ingatlan értékének és vonzerejének növekedése
	Technológia / infrastruktúra	Kísérleti nZEB+ középületek	A szinte nulla kibocsátású építési szabvány bevezetése minden középületre	A CO ₂ -kibocsátás 6 142,55 tonnával történő csökkentése	A CO ₂ -kibocsátás 6 268,11 tonnával történő csökkentése	Megnövekedett energiaköltség-megtakarítás A beltéri levegőminőség javítása Egészségesebb épületek a használók számára
	Technológia / infrastruktúra	Új és korszerűsített zöldterületek hálózata	A lakosok könnyű hozzáférése a közelükben található zöldterületekhez	69 402,14 tonna CO ₂ -kibocsátás	73 454,51 tonna CO ₂ -kibocsátás	A stressz csökkentése Erősebb társadalmi kohézió Az városi hősziget-hatás, a levegőszennyezés és a zajszennyezés enyhítése A fizikai aktivitás fokozása Ökológiai előnyök különböző fajok számára
HULLADÉK ÉS KÖRFORGÁSOS GAZDASÁG	Technológia / infrastruktúra	A Bahlui folyó partjainak revitalizálása	Zöld-kék gerinchálózat kialakítása a Bahlui folyó mentén	66 351,00 tonnával csökkent tonna CO ₂ -kibocsátás	69 393,20 tonna CO ₂ -kibocsátás	A környezeti terhelés csökkentése veszélyek Ökológiai előnyök Jobb levegőminőség Erősödő társadalmi kohézió
	Technológia / infrastruktúra	A szelektív hulladékgyűjtés helyi infrastruktúrája	Működőképés körforgásos gazdasági ökoszisztéma	A CO ₂ -kibocsátás csökkentése 645,37 tonnával	A CO ₂ -kibocsátás csökkentése 1 250,01 tonnával	A hulladéklerakókba kerülő hulladék mennyiségének és a környezeti hatások csökkentése A hulladék újrafelhasználásának, újrahasznosításának és hasznosításának elősegítése

CÉLTERÜLEK	RENDSZERES ESZKÖZÖK	KORAI VÁLTOZÁSOK (1-2 ÉV)	KÉSŐBBI EREDMÉNY (3-4 ÉV)	KÖZVETLEN HATÁSOK (KIBOCSÁTÁS- CSÖKKENTÉS) 2021-2030	KÖZVETLEN HATÁSOK (KIBOCSÁTÁS- CSÖKKENTÉS) 2021-2035	KÖZVETETT HATÁSOK (MELLÉKHATÁSOK)
						Munkahelyteremtés és üzleti lehetőségek A viselkedésváltozás ösztönzése
SZERVEZETI ÉS IRÁNYÍTÁSI INNOVÁCIÓ	Irányítás és politika	Emberi és digitális erőforrások a klímasemlegesség kezeléséhez helyi és nagyvárosi szinten	Önkormányzati és nagyvárosi éghajlat-irányítási mechanizmus	A CO ₂ -kibocsátás 2 799,00 tonnával történő csökkentése	A CO ₂ -kibocsátás 3 068,00 tonnával történő csökkentése	A klímasemlegességi politikákért való elszámoltathatóság erősítése A klímasemlegességi cselekvési terv végrehajtásához szükséges külső finanszírozás vonzására irányuló kapacitás növelése A területi együttműködés és hálózatépítés erősítése A klímával kapcsolatos szolgáltatások minőségének javítása
	Demokrácia / részvétel	Tudatosságnövelő kampányok és polgári részvételi lehetőségek a klímasemlegességi célok elérése érdekében	A klímasemlegességért küzdő helyi koalíció	A CO ₂ -kibocsátás 107 236,60 tonnával történő csökkentése	A CO ₂ -kibocsátás 128 704,07 tonnával történő csökkentése	A klímasemlegességi politikák és intézkedések legitimitásának erősítése A polgári kezdeményezőkézség és innováció ösztönzése További erőforrások mozgósítása a magán-, az akadémiai és a civil szektorból

A MARADÉK KIBOCSÁTÁSOKRA VONATKOZÓ STRATÉGIA

Írja le a maradék kibocsátások kezelésére vonatkozó megközelítését.

Az üvegházhatású gázok kibocsátásának alapállományát ismertető szakaszban elvégzett elemzés szerint az éghajlat-semlegességi cselekvési terv végrehajtását követően 2030-ban helyi szinten 143 062,28 tonna, 2035-ben pedig 60 247,00 tonna CO₂-kibocsátás maradékmenyisége várható. A maradék kibocsátásokat a megfelelő kibocsátási területek szerint osztják fel:

MARADÉK KIBOCSÁTÁS 2030-BAN:

- ÉPÜLETEK: 87 853,05 tonna CO₂
- KÖZLEKEDÉS: 43 434,19 tonna CO₂
- HULLADÉK: 1 266,19 tonna CO₂
- IPARI FOLYAMATOK ÉS TERMÉKHASZNÁLAT: 9 276,34 tonna CO₂
- MÉG 2035-BEN:

MARADÉK KIBOCSÁTÁS 2035-BEN:

- ÉPÜLETEK: 36 306,53 tonna CO₂
- KÖZLEKEDÉS: 16 167,17 tonna
- HULLADÉK: 577,95 CO₂ tonn
- IPARI FOLYAMATOK ÉS TERMÉKEK HASZNÁLATA: 6 293,39 tonna CO₂
- MÉGESZTÉS, ERDŐGAZDÁLKODÁS ÉS TERÜLETHASZNÁLAT: 901,95 CO₂-tonna

Az önkormányzat maradék kibocsátások kezelésére irányuló stratégiája több dimenziót ölel fel, amelyeket az alábbiakban részletezünk.

A SZÉN-DIOXID-KIBOCSÁTÁS MEGKÖTÉSE

A cselekvési terv keretében a zöld infrastruktúrához és a természetalapú megoldásokhoz kapcsolódó intézkedések egyike kifejezetten a szén-dioxid-megkötés és -tárolás céljából szolgáló zöldterületek bővítésére és modernizálására összpontosít. Ez az intézkedés magában foglalja a Ciurchi Park fejlesztését, a meglévő parkok modernizálását, valamint új városi kertek és kis parkok létrehozását mind Iași városában, mind annak nagyvárosi területén. Ezen felül kiépül a Bahlui-folyó köré szerveződő, zöld-kék folyosókból álló agglomerációs hálózat. Ezek a beavatkozások elősegítik a légköri szén-dioxid aktív felszívódását és tárolását, mivel a zöldterületeken található fák és növényzet fotoszintézis útján megköti a szén-dioxidot, szerves anyaggá alakítja át, és oxigént bocsát ki. A pozitív hatást tovább erősíti a talajminőség javulása, amely további föld alatti szén-dioxid-tárolást tesz lehetővé.

A MARADÉK KIBOCSÁTÁS CSÖKKENTÉSE MÁS STRATÉGIAI DOKUMENTUMOKBAN FELVÁZOLT PROJEKTEK MEGVALÓSÍTÁSÁVAL

Az éghajlatsemlegességi cselekvési tervben vázolt beavatkozásokon túlmenően más helyi stratégiai dokumentumok is tartalmaznak a CO₂-kibocsátás csökkentését célzó intézkedéseket. Különösen a Zöld Város cselekvési terv foglalja magában a közlekedés és mobilitás, a földhasználat, a zöldterületek, a biológiai sokféleség és a természetalapú megoldások, az épületek, a szilárd hulladék, a víz és szennyvíz, az energia, valamint a világítás ágazatait célzó intézkedéseket. Mindezek az intézkedések közvetlenül hozzájárulnak a helyi CO₂-kibocsátás csökkentéséhez

kibocsátás csökkentéséhez. Ezen felül az intelligens város koncepciójának megvalósítására, a környezetvédelmi irányítás javítására és a kapacitásépítésre javasolt intézkedések tovább támogatják ezeket az erőfeszítéseket.

Ezen felül a közigazgatás jóváhagyott egyéb helyi stratégiákat, terveket és programokat is, amelyek olyan intézkedéseket tartalmaznak, amelyek közvetlenül hatással vannak a szénlábnyom csökkentésére. Ezek közül a legfontosabbak az integrált városfejlesztési stratégia és az általános városrendezési terv, a fenntartható városi mobilitási terv, a fenntartható energia- és éghajlat-cselekvési terv, a hőenergia-ellátási stratégia, a szennyvízelvezetési szolgáltatások fejlesztési stratégiája, valamint az Iași önkormányzat energiahatékonyság-javítási programja.

A MARADÉK KIBOCSÁTÁS CSÖKKENTÉSÉRE IRÁNYULÓ TOVÁBBI LEHETSÉGES INTÉZKEDÉSEK (AMELYEKET LEHETŐSÉG SZERINT MEGVALÓSÍTHATNAK)

Ezek az intézkedések, amelyekkel a jászvásári önkormányzat és a Jászvásári Nagyvárosi Terület Egyesület szakemberei már tisztában vannak, közép- és hosszú távon valósíthatók meg, attól függően, hogy a helyi érdekelt felek számára megfelelő lehetőségek nyílnak-e. Ezek a lehetőségek magukban foglalhatják a projektekhez nyújtott, vissza nem térítendő finanszírozási forrásokat (pl. a „Horizon Europe” programot), az egyetemekkel és K+F szervezetekkel való partnerségeket, a civil társadalom kezdeményezéseit (pl. helyi közös tervezési kezdeményezéseket, mint például a „Climathons”), valamint a magánszektorral való együttműködéseket (pl. magánvállalatok által kifejlesztett innovatív megoldások kísérleti bevezetése azok helyi tesztelése és validálása céljából).

Épületek: Az építőipari szektorral kapcsolatos CO₂-kibocsátás további csökkentését célzó egyéb innovatív intézkedések a következők lehetnek:

- **Mesterséges intelligencián alapuló energiaoptimalizálás:** A mesterséges intelligencia és a gépi tanulási algoritmusok felhasználhatók az energiafelhasználás valós idejű irányítására és optimalizálására, a fűtés, a hűtés és a világítás beállítására a használati szokások és az időjárás-előrejelzések alapján.
- **Szén-dioxid-elnyelő beton:** Az élettartama alatt szén-dioxidot elnyelő, szén-dioxid-keményített beton felhasználása hozzájárulhat a gyártás során keletkező kibocsátás csökkentéséhez és a légtérből származó szén-dioxid megkötéséhez.
- **Biodiverz zöldtetők:** A biodiverz zöldtetők kialakítása fokozhatja a szén-dioxid-megkötést, javíthatja az épületek hőszigetelését, és hozzájárulhat a városi biodiverzitáshoz.
- **Vertikális kertészet:** A vertikális kertek beépítése az épületek homlokzatába természetes hőszigetelést biztosíthat, csökkentheti a városi hősziget-hatást, valamint hozzájárulhat a helyi élelmiszer-termeléshez, ezzel csökkentve az élelmiszer-szállítással járó szén-dioxid-lábnyomot.
- **Napelemes árnyékoló rendszerek:** A napelemekkel felszerelt árnyékoló rendszerek megakadályozhatják a túlzott napfény bejutását, és megújuló energiát termelhetnek az épület számára.
- **Építőanyag-újrahasznosítási platformok:** Az építőanyagok cseréjére és újrahasznosítására szolgáló digitális platformok ösztönözhetik az épületek bontását a lebontás helyett, megkönnyítve az anyagok újrahasznosítását és más célra való felhasználását.
- **Moduláris építkezés:** Elő lehetne mozdítani a moduláris építési technikákat, amelyek során az építőelemeket előre gyártják, és azok könnyen szétszerelhetők és újrahasznosíthatók, csökkentve ezzel az építkezéssel és a bontással járó hulladékot és kibocsátást.
- **Geotermikus hőszivattyúk:** A geotermikus hőszivattyú-rendszerek kihasználhatják a stabil föld alatti hőmérsékletet a rendkívül hatékony fűtéshez és hűtéshez, jelentősen csökkentve ezzel az energiafogyasztást.

- **Fázisváltó anyagok (PCM-ek):** Az épületek falain és mennyezeteiben elhelyezett PCM-ek fázisátalakulás során hőenergiát képesek elnyelni és leadni, ezzel stabil beltéri hőmérsékletet biztosítva és csökkentve a fűtési, szellőztetési és légkondicionálási terhelést.
- **Az energiamegtakarítás játékosítása:** A játékosítási elemek ösztönözhetik a lakókat az energiafelhasználás csökkentésére, az energiamegtakarítási mérföldkövek eléréséért járó jutalmakkal, elősegítve ezzel a fenntarthatóság kultúráját.
- **Személyre szabott energia-irányítópultok:** A személyre szabott energia-irányítópultok valós idejű visszajelzést adhatnak a lakóknak energiafogyasztási szokásaikról, és személyre szabott intézkedéseket javasolhatnak a helyzet javítására.

Közlekedés: A közlekedési szektorból származó kibocsátások további csökkentése érdekében számos innovatív intézkedés hajtható végre. Ezek az intézkedések javíthatják a közlekedési rendszerek hatékonyságát, elősegíthetik a tisztább technológiák használatát, és ösztönözhetik az átállást fenntarthatóbb közlekedési módokra.

- **Intelligens közlekedési rendszerek (ITS):** Olyan ITS-technológiák bevezetése, amelyek valós idejű forgalomfigyelés és adaptív jelzőlámpa-vezérlés révén optimalizálhatják a forgalom áramlását, csökkenthetik a torlódásokat és minimalizálhatják az üresjárat idejét.
- **Autómegosztási programok:** Az elektromos és hibrid járművekkel működő autómegosztási szolgáltatások kiterjesztése csökkenthetné a magántulajdonban lévő autók számát és az összkibocsátást.
- **Hidrogénüzemű járművek:** A nehéz teherfuvarozásra szánt hidrogénüzemű járművek fejlesztésének és bevezetésének támogatása kibocsátásmentes alternatívát jelenthet a dízel- és benzinmotorok helyett.
- **Városi konszolidációs központok:** Az utolsó mérföld logisztikai központok hálózatának bővítése, ahol az árut összegyűjtik, majd alacsony kibocsátású járművekkel vagy teherkerékpárokkal szállítják ki, csökkenthetné a közutakon közlekedő szállító járművek számát.
- **Zöld teherszállítási programok:** Olyan programok bevezetése, amelyek ösztönzik a teherszállító vállalatokat az üzemanyag-hatékony gyakorlatok alkalmazására, a tisztább technológiák használatára és az útvonalak optimalizálására.
- **Autonóm elektromos shuttle-járatok:** Az autonóm elektromos shuttle-járatok bevezetése a tömegközlekedésben és az „utolsó mérföld” összeköttetésében javíthatja a hatékonyságot és csökkentheti a kibocsátást a városi területeken.
- **Integrált multimodális mobilitási csomópontok:** Olyan mobilitási csomópontok kialakítása, amelyek különböző közlekedési módokat – például buszokat, villamosokat, kerékpár- és autómegosztást – egyetlen helyen egyesítenek, hogy megkönnyítsék a különböző közlekedési módok közötti zökkenőmentes átszállást.
- **Tömegközlekedés-orientált fejlesztés (TOD):** A tömegközlekedési csomópontok környékén a nagy sűrűségű, vegyes használatú fejlesztések ösztönzése a hosszú ingázási távolságok szükségességének csökkentése és a tömegközlekedés használatának előmozdítása érdekében.
- **Mobilitás, mint szolgáltatás (MaaS):** Olyan MaaS-platfomok bevezetése, amelyek különböző közlekedési szolgáltatásokat integrálnak egyetlen alkalmazásba, valós idejű információkat és zökkenőmentes fizetési lehetőségeket biztosítva a felhasználók számára a multimodális utazásokhoz.

- **Közlekedési igénykezelés (TDM):** Olyan TDM-programok bevezetése, amelyek ösztönzőket nyújtanak a tömegközlekedés, a telekocsi, a kerékpározás és a gyaloglás használatára, valamint tájékoztatást nyújtanak a közlekedési döntések környezeti hatásairól.

Hulladék: További intézkedéseket lehetne bevezetni a hulladékgazdálkodási szektorral kapcsolatos kibocsátások további csökkentése érdekében:

- **Fejlett szelektív hulladékgyűjtési technológiák:** Olyan automatizált szelektív hulladékgyűjtési rendszerek bevezetése, amelyek mesterséges intelligenciát és robotikát alkalmaznak az újrahasznosítható anyagok hatékony elkülönítésére a vegyes hulladékarakomból, növelve ezzel az újrahasznosítási arányt és csökkentve a hulladéklerakók igénybevételét.
- **Komposztálási kezdeményezések:** A közösségi komposztálási programok kiterjesztése a szerves hulladékok fenntarthatóbb kezelése érdekében hozzájárulhat a hulladéklerakókból származó metánkibocsátás csökkentéséhez.
- **Anaerob lebontás:** Olyan anaerob lebontó létesítmények fejlesztése, amelyek a szerves hulladékot biogázzá alakítják, amely megújuló energiaforrásként használható, miközben tápanyagban gazdag fermentált anyagot is termelnek, amelyet műtrágyaként lehet felhasználni.
- **Energiaviisszanyeréssel járó hulladékégetés:** Olyan hulladékégető üzemek használata, amelyek energiát nyernek ki az újrahasznosíthatatlan hulladékból, és azt villamos energiává és hővé alakítják át, csökkentheti a hulladéklerakókba szállított hulladék mennyiségét.
- **Anyagok újrafelhasználása és felértékeltetése:** Az anyagok újrafelhasználásának és felértékeltetésének ösztönzése olyan kezdeményezések révén, mint a „repair café”-k, a „maker space”-ek és az újrafelhasználható tárgyak cseréjére szolgáló online platformok.
- **Hulladékmentes programok:** Olyan hulladékmentes programok bevezetése, amelyek ösztönzik a vállalkozásokat és a közösségeket a hulladéktermelés minimalizálására olyan gyakorlatok révén, mint a nagykereskedelmi beszerzés, az újratöltő állomások és a hulladék-auditok.
- **Iskolai programok:** Hulladékgazdálkodási oktatási programok bevezetése az iskolákban, hogy a diákokat a fenntarthatóságról és a hulladékgazdálkodásról tanítsák, és már fiatal kortól kezdve elősegítsék a környezeti felelősségvállalás kultúrájának kialakulását.
- **Pay-As-You-Throw (PAYT) rendszer:** Olyan PAYT-rendszerek bevezetése, amelyek a háztartásokat és a vállalkozásokat a keletkező hulladék mennyisége alapján terhelik meg.
- **Erőforrás-csere hálózatok:** Olyan hálózatok létrehozása, ahol az egyik iparág hulladékát vagy melléktermékeit egy másik iparág nyersanyagként használja fel, ezzel csökkentve az összhulladékot és elősegítve az erőforrás-hatékonyságot.
- **Az egyszer használatos műanyagok betiltása:** Az egyszer használatos műanyagokra vonatkozó tilalmak vagy korlátozások érvényesítése a műanyag hulladék mennyiségének csökkentése és a fenntartható alternatívák használatának ösztönzése érdekében.
- **Hulladékelterítési célok:** Ambíciós hulladékelterítési célok kitűzése az önkormányzatok és a vállalkozások számára a hulladéklerakókba és a hulladékégetőbe kerülő hulladék mennyiségének csökkentése, valamint az újrahasznosítás és a komposztálás ösztönzése érdekében.

IPPU: További stratégiák hajthatók végre az IPU-szektorral kapcsolatos CO₂-kibocsátás csökkentése érdekében. Ezek közül a lehetséges stratégiák közül néhány a következő lehet:

- **Helyszíni megújuló energia:** Ösztönzők napelemek, szélturbinák és egyéb megújuló energiarendszerek telepítésére ipari telephelyeken a tiszta energia előállítása és a fosszilis tüzelőanyagoktól való függőség csökkentése érdekében.
- **Ipari internet (IIoT):** IIoT-eszközök és érzékelők telepítése az ipari folyamatokra vonatkozó adatok gyűjtése céljából, lehetővé téve az ipari szektor nyomon követését.
- **Hulladékmentes gyártás:** Olyan hulladékmentes kezdeményezések megvalósítása, amelyek célja a hulladéktermelés kiküszöbölése a folyamatok áttervezése, az anyagok helyettesítése és az újrahasznosítás révén.
- **Körforgásos üzleti modellek:** Olyan körforgásos gazdasági üzleti modellek bevezetésének ösztönzése, amelyek a termékek és anyagok újrafelhasználására, felújítására és újrahasznosítására összpontosítanak, hogy meghosszabbítsák azok életciklusát és csökkentsék az erőforrás-fogyasztást.
- **Szén-dioxid-árazási mechanizmusok:** Szén-dioxid-árazási mechanizmusok – például szén-dioxid-adók vagy kibocsátáskereskedelmi rendszerek – bevezetése az iparágak ösztönzése érdekében, hogy csökkentsék szén-dioxid-lábnyomukat és befektessenek tisztább technológiákba.

AFOLU: A mezőgazdasági, erdőgazdálkodási és egyéb földhasználati (AFOLU) szektorból származó kibocsátás csökkentése érdekében különféle intézkedéseket is be lehet vezetni, amelyek a fenntartható földgazdálkodásra, a szén-dioxid-megkötés fokozására és a környezetbarát mezőgazdasági gyakorlatok előmozdítására összpontosítanak.

- **A városi mezőgazdaság ösztönzése:** A városi mezőgazdasági projektek, például a tetőkert, a közösségi kertek és a vertikális gazdálkodás fejlesztésének ösztönzése a zöldterületek és a helyi élelmiszer-termelés növelése érdekében.
- **Rendezési szabályzatok:** A rendezési szabályzatok aktualizálása a városi mezőgazdaság lehetővé tétele és ösztönzése érdekében lakó-, kereskedelmi és ipari területeken.
- **Talajegészség-javító programok:** A talajegészséget javító gyakorlatok – például a takarónövény-termesztés, a csökkentett talajművelés és a szerves talajjavítók alkalmazása – ösztönzése és kötelezővé tétele, amelyek fokozzák a talaj szén-dioxid-tároló képességét és csökkentik az eróziót.
- **Természetvédelmi szolgalmi jogok:** Természetvédelmi szolgalmi jogok létrehozása a mezőgazdasági területek és az erdők védelme érdekében, hogy azok ne kerüljenek átváltásra városfejlesztési célokra, és így megőrizték szerepüket a szén-dioxid-megkötésben és a fenntartható élelmiszer-termelésben.
- **Hatékony öntözőrendszerek:** Kötelezővé kell tenni a hatékony öntözőrendszerek, például a csepegtető öntözés és az esővízgyűjtés alkalmazását a vízfelhasználás csökkentése és a talajegészség javítása érdekében.
- **Szerves hulladékgyűjtés:** Kötelező szerves hulladékgyűjtési programok bevezetése a szerves hulladékok hulladéklerakókba kerülésének elkerülése és azok városi mezőgazdaságban és kertépítésben felhasználható komposztká alakítása érdekében.
- **Komposztáló létesítmények:** Helyi komposztáló létesítmények létrehozását és kötelező üzemeltetését kell előírni a szerves hulladék kezelése és a komposzt előállítása érdekében, ezzel csökkentve a hulladéklerakókból származó metánkibocsátást és javítva a talaj egészségét.
- **Fenntarthatósági műhelyek:** A helyi gazdák, kertészek és lakosok számára kötelezővé kell tenni és finanszírozni kell a fenntartható mezőgazdasági gyakorlatokról és a földgazdálkodási technikákról szóló műhelyeket és képzési programokat.

→ **Műszaki segítségnyújtás:** Műszaki segítségnyújtás és erőforrások biztosítása a gazdák, földtulajdonosok és közösségi csoportok számára a fenntartható gyakorlatok hatékony megvalósítása érdekében.

MARADÉK KIBOCSÁTÁSOK NYOMON KÖVETÉSE

A fent említett maradék-kibocsátási stratégia végrehajtásából származó eredmények hatékony értékelése érdekében a Klímasemlegességi Cselekvési Terv egyéb szakaszaiban vázolt nyomonkövetési folyamat a CO₂-kibocsátás-csökkentés mellett átfogóan foglalkozik a szén-dioxid-megkötés kérdéskörével is.

A NYOMKÖVETÉS, ÉRTÉKELÉS ÉS A TANULÁSHOZ

16. TÁBLÁZAT: MUTATÓK ÖSSZETÉTELE

INTÉZKEDÉS	CÉL / HATÁS	A MUTATÓ CÍME	MUTATÓ KÓDJA	CÉLÉRTÉKEK		
				2027	2030	2035
A környezetbarát tömegközlekedés használatának ösztönzése	A tömegközlekedéssel megtett napi utazások aránya (%)	Közlekedési módok aránya	IS-NZC-11	33%	45%	50
Az alternatív mobilitás népszerűsítése, különös tekintettel a kerékpározásra és a gyaloglásra	A nem motorizált közlekedési módok aránya a napi utazásokban (%)	Közlekedési módok aránya	IS-NZC-12	35%	40%	42
Zöld energiaellátás az elektromos járművek számára	Az elektromos járművek aránya a magán- és haszongépjármű- állományban (%)	Közlekedési módok aránya	IS-NZC-13	2%	20	25
A szén-dioxid-megkötés és -tárolás céljából a zöldterületek bővítése és modernizálása Zöld-kék folyosókból álló nagyvárosi hálózat létrehozása	Egy főre jutó zöldterületek	Zöldterületek	IS-NZC-14	20 négyzet méter egy főre jutóban	35 négyzet méter fejenké nt	38 négyzet méter fejenké nt
A körforgásos gazdaság működőképes ökoszisztémájának kialakítása	A szelektív hulladékgyűjtés aránya (%)	Külön gyűjtés	IS-NZC-15	20	30	60
A középületek energiatakarékosságának növelése	A felújított önkormányzati épületek aránya (%)	Energiamegta karítás a közférában	IS-NZC-16	70%	80%	90
A lakóépületek energiatakarékosságának növelése	A felújított lakóépületek aránya (%)	A magánszektor energiamegtak arítása	IS-NZC-17	50	60	80%
Az nZEB+ szabványok bevezetése az új középületek esetében	Az új NZEB+ középületek aránya (%)	Energiamegta karítás a közférában	IS-NZC-18	80%	100%	100%
A távfűtési rendszer hatékonyságának és vonzerejének növelése	A távfűtési rendszer veszteségeinek százalékos csökkenése (%)	Energiamegta karítás a közférában	IS-NZC-19	20	35%	37
A megújuló energia termelésére szolgáló helyi kapacitások konszolidációja	A saját megújuló forrásokból származó villamos energia aránya a település villamosenergia- fogyasztásában (%)	Megújuló energia	IS-NZC-110	80%	100%	100%
A közvilágítás korszerűsítése	Az energiatákarékony izzók aránya a közvilágításban (%)	Energiamegta karítás a közférában	IS-NZC-111	70%	90	100%
A klímasemlegesség iránti helyi elkötelezettség erősítése	A fenntarthatósági programokban részt vevő háztartások aránya (%)	Zöld energia a háztartások számára	IS-NZC-112	15%	50	80%
Az éghajlat-semleges viselkedésbeli változások népszerűsítése és támogatása	A fenntarthatóság érdekében szervezett polgári részvételi és tudatosságnövelő kampányok száma	A polgárok tudatossága	IS-NZC-113	20	30	35
A helyi önkormányzatok összefogása a klímasemlegesség érdekében	A klímával foglalkozó képzési program résztevőinek száma	Kormányzás	IS-NZC-114	50	500	700

MEGTEENDŐ LÉPÉS	EREDMÉNY / KEZELT HATÁS	MUTATÓ CÍME	MUTATÓ KÓDJA	CÉLÉRTÉKEK		
				2027	2030	2035
	semlegesség					

Minden javasolt mutatóhoz tölts ki egy „Metadata Indicator” (Mutató metaadatok) táblázatot az alábbi sablon felhasználásával.

17. TÁBLÁZAT: MUTATÓK METADATAI: A NAPI UTAZÁSOK TÖMEGKÖZLEKEDÉSEL TÖRTÉNT RÉSZARÁNYA (%)

MUTATÓ NEVE	A napi utazások tömegközlekedéssel történő aránya (%)
A MUTATÓ	Százalék
MÉRŐEGYSÉGÉN	A tömegközlekedéssel megtett napi utazások aránya az összes napi utazáshoz viszonyítva.
EK	A tömegközlekedéssel megtett napi utazások teljes száma osztva a napi utazások teljes számával (minden közlekedési módot beleértve), szorozva 100-zal.
MEGHATÁROZÁS	
A	igen
SZÁMÍTÁS	
A MUTATÓ KÖZVETLEN HATÁSOKAT MÉR (AZAZ AZ ÜVEGHÁZHATÁSÚ GÁZOK KIBOCSÁTÁSÁNAK CSÖKKENÉSÉT)?	Közlekedés
HA IGEN, MELY KIBOCSÁTÁSI FORRÁSOKRA VAN HATÁSA?	igen
A MUTATÓ KÖZVETETT HATÁSOKAT (AZAZ MELLÉKHATÁSOKAT) MÉRI?	Jobb levegőminőség, Kevesebb forgalmi dugó, Kevesebb zajszennyezés, Közlekedési költségmegtakarítás
HA IGEN, MELYIK MELLÉKHASZNOT MÉRI?	igen
A MUTATÓT A MEGLÉVŐ CDP/SCIS/COVENANT OF MAYORS PLATFORMOK IS FIGYELEMBE VESZIK?	Tömegközlekedési szolgáltatók
VÁRT ADATFORRÁS	4
VÁRT ELÉRHEŐSÉG (1-5)	5 évente
AJÁNLOTT ADATGYŰJTÉSI GYAKORISÁG	Átfogó forgalmi tanulmány
A MUTATÓT LEÍRÓ EREDMÉNYEK	A fenntartható városokra vonatkozó referencia-keretrendszer, ISO 37110:2022
EGYÉB, EZT A MUTATÓT HASZNÁLÓ MUTATÓRENDSZEREK	Fenntartható városok és közösségek, Románia várospolitikai mutatói

18. TÁBLÁZAT: MUTATÓ METADATÁK: A NAPI UTAZÁSOK MOTORIZÁLATLAN KÖZLEKEDÉSI ESZKÖZÖKKEL TÖRTÉNT RÉSZARÁNYA (%)

MUTATÓ NÉV	A nem motorizált közlekedési eszközökkel megtett napi utak aránya (%)
MUTATÓ EGYSÉG	Százalék
MEGHATÁROZÁS	A gyaloglás vagy kerékpározáshoz hasonló nem motorizált közlekedési módokkal megtett napi utazások aránya a napi utazások teljes számához viszonyítva.
SZÁMÍTÁS	A nem motorizált közlekedési módokkal (gyaloglás, kerékpározás stb.) megtett napi utazások teljes száma osztva a napi utazások teljes számával, szorozva 100-zal.
A MUTATÓ KÖZVETLEN HATÁSOKAT MÉR (AZAZ AZ ÜVEGHÁZHATÁSÚ GÁZOK KIBOCSÁTÁSÁNAK CSÖKKENÉSÉT)?	igen
HA IGEN, MELY KIBOCSÁTÁSI FORRÁSOKRA VAN HATÁSA?	Közlekedés
A MUTATÓ KÖZVETETT HATÁSOKAT (AZAZ MELLÉKHATÁSOKAT) MÉR?	igen
HA IGEN, MELYIK MELLÉKHASZNOT MÉR?	Jobb levegőminőség, kevesebb forgalmi dugó, kevesebb zajszennyezés, jobb fizikai állapot és egészség, közlekedési költségmegtakarítás
A MUTATÓT A MEGLÉVŐ CDP/SCIS/COVENANT OF MAYORS PLATFORMOK IS FIGYELEMBE VESZIK?	igen
VÁRT ADATFORRÁS	Felmérések, gyalogosok és kerékpárosok számlálása
VÁRT ELÉRHETŐSÉG (1-5)	4
AJÁNLOTT ADATGYŰJTÉSI GYAKORISÁG	5 évente
A MUTATÓT LEÍRÓ EREDMÉNYEK	Átfogó forgalmi tanulmány
EGYÉB, EZT A MUTATÓT HASZNÁLÓ MUTATÓRENDSZEREK	A fenntartható városokra vonatkozó referencia-keretrendszer, ISO 37110:2022 Fenntartható városok és közösségek, Románia várospolitikai mutatói

19. TÁBLÁZAT: MUTATÓK METADATAI: AZ ELEKTROMOS JÁRMŰVEK ARÁNYA A MAGÁN- ÉS KERESKEDELMI JÁRMŰPARK ÖSSZES JÁRMŰVE KÖZÖTT (%)

MUTATÓ NEVE	Az elektromos járművek aránya a magán- és haszongépjármű-állományban (%)
MUTATÓ	Százalék
MÉRŐEGYSÉGE	Az elektromos járművek (EV-k) aránya a magán- és haszongépjárművek együttes teljes állományához viszonyítva.
MEGHATÁROZÁS	Az elektromos járművek (EV-k) teljes száma a magán- és haszongépjármű-állományban
SZÁMÍTÁS	

MUTATÓ NEVE	Az elektromos járművek aránya a magán- és haszongépjármű-állományban (%)
	osztva a járművek teljes számával (elektromos és nem elektromos egyaránt), szorozva 100-zal.
A MUTATÓ KÖZVETLEN HATÁSOKAT MÉR (AZAZ AZ ÜVEGHÁZHATÁSÚ GÁZOK KIBOCSÁTÁSÁNAK CSÖKKENÉSÉT)?	igen
HA IGEN, MELY KIBOCSÁTÁSI FORRÁSOKRA VAN HATÁSA?	Közlekedés
A MUTATÓ KÖZVETETT HATÁSOKAT (AZAZ MELLÉKHATÁSOKAT) MÉRI?	igen
HA IGEN, MELYIK MELLÉKHASZNÁT MÉRI?	Jobb levegőminőség
A MUTATÓT A MEGLÉVŐ CDP/SCIS/COVENANT OF MAYORS PLATFORMOK IS FIGYELEMBE VESZIK?	nem
VÁRT ADATFORRÁS	
VÁRT ELÉRHETŐSÉG (1-5)	A járműnyilvántartó hatóságok regisztrációs adatai, elektromos járművek értékesítési jelentései
AJÁNLOTT ADATGYŰJTÉSI GYAKORISÁG	4
A MUTATÓT LEÍRÓ EREDMÉNYEK	Évente
EGYÉB, EZT A MUTATÓT HASZNÁLÓ MUTATÓRENDSZEREK	Átfogó forgalmi tanulmány
	N/A

20. TÁBLÁZAT: MUTATÓK METADATAI: FEJENKÉNTI ZÖLDTERÜLET

MUTATÓ NÉV	Egy főre jutó zöldterület
MUTATÓ EGYSÉG	Százalék
MEGHATÁROZÁS	A zöldterületek teljes területe négyzetméterben kifejezve, lakosonként.
SZÁMÍTÁS	A zöldterületek teljes területe osztva a lakosság számával.
A MUTATÓ KÖZVETLEN HATÁSOKAT MÉR (PL. AZ ÜVEGHÁZHATÁSÚ GÁZOK KIBOCSÁTÁSÁNAK CSÖKKENÉSÉT)?	igen
HA IGEN, MELY KIBOCSÁTÁSI FORRÁSOKRA VAN HATÁSA?	AFOLU

A MUTATÓ NEVE	Egy főre jutó zöldterület
A MUTATÓ KÖZVETETT HATÁSOKAT (AZAZ MELLÉKHATÁSOKAT) MÉRI?	igen
HA IGEN, MELYIK MELLÉKHASZNÁT MÉRI?	A városi hősziget-hatás, a levegő- és zajszennyezés mérséklése, ökológiai előnyök, a fizikai aktivitás fokozása, a stressz csökkentése
A MUTATÓT A MEGLÉVŐ CDP/SCIS/POLGÁRMESTEREK SZÖVETSÉGE PLATFORMOK IS FIGYELEMBE VESZIK?	igen
VÁRT ADATFORRÁS	CORINE Land Cover, Nemzeti Statisztikai Intézet
VÁRT ELÉRHETŐSÉG (1-5)	5
AJÁNLOTT ADATGYŰJTÉSI GYAKORISÁG	Évente
A MUTATÓT LEÍRÓ EREDMÉNYEK	Helyi zöldterület-nyilvántartás
EGYÉB, EZT A MUTATÓT HASZNÁLÓ MUTATÓRENDSZEREK	A fenntartható városokra vonatkozó hivatkozási keret, ISO 37110:2022 Fenntartható városok és közösségek, Románia várospolitikai mutatói

21. TÁBLÁZAT: MUTATÓ METADATÁK: A FELÚJÍTOTT ÖNKORMÁNYZATI ÉPÜLETEK ARÁNYA (%)

MUTATÓ NÉV	A felújított önkormányzati épületek aránya (%)
MUTATÓ EGYSÉG	Százalék
MEGHATÁROZÁS	A felújításon átesett önkormányzati épületek aránya.
SZÁMÍTÁS	A felújított önkormányzati épületek száma osztva az önkormányzati épületek teljes számával, szorozva 100-zal.
A MUTATÓ KÖZVETLEN HATÁSOKAT MÉR (PL. AZ ÜVEGHÁZHATÁSÚ GÁZOK KIBOCSÁTÁSÁNAK CSÖKKENÉSÉT)?	igen
HA IGEN, MELY KIBOCSÁTÁSI FORRÁSOKRA VAN HATÁSA?	Épületek
A MUTATÓ KÖZVETETT HATÁSOKAT (AZAZ MELLÉKHATÁSOKAT) MÉRI?	igen
HA IGEN, MELYIK MELLÉKHASZNOT MÉRI?	Megnövekedett energiaköltség-megtakarítás, hosszabb élettartam és alacsonyabb karbantartási költségek, jobb beltéri levegőminőség, jobb munkakörülmények
A MUTATÓT FIGYELEMBE VESZI-E A MEGLÉVŐ CDP/SCIS/POLGÁRMESTEREK SZÖVETSÉGE?	igen

MUTATÓ NÉV	A felújított önkormányzati épületek aránya (%)
PLATFORMOK?	
VÁRT ADATFORRÁS	Iași városháza
VÁRT ELÉRHETŐSÉG (1-5)	5
AJÁNLOTT ADATGYŰJTÉSI GYAKORISÁG	Évente
A MUTATÓT LEÍRÓ EREDMÉNYEK	Belső jelentés
EGYÉB, EZT A MUTATÓT HASZNÁLÓ MUTATÓRENDSZEREK	A fenntartható városokra vonatkozó referencia-keretrendszer, ISO 37110:2022 Fenntartható városok és közösségek, Románia várospolitikai mutatói

22. TÁBLÁZAT: MUTATÓ METADATÁK: A FELÚJÍTOTT LAKÓÉPÜLETEK ARÁNYA (%)

MUTATÓ NÉV	A felújított lakóépületek aránya (%)
MUTATÓ EGYSÉG	Százalék
MEGHATÁROZÁS	A felújított lakóépületek aránya.
KISZÁMÍTÁS	A felújított lakóépületek száma osztva a lakóépületek teljes számával, szorozva 100-zal.
A MUTATÓ KÖZVETLEN HATÁSOKAT MÉR (PL. AZ ÜVEGHÁZHATÁSÚ GÁZOK KIBOCSÁTÁSÁNAK CSÖKKENÉSÉT)?	igen
HA IGEN, MELY KIBOCSÁTÁSI FORRÁSOKRA VAN HATÁSA?	Épületek
A MUTATÓ KÖZVETETT HATÁSOKAT (AZAZ MELLÉKHATÁSOKAT) MÉRI?	igen
HA IGEN, MELYIK MELLÉKHASZNOT MÉRI?	Megnövekedett energiaköltség-megtakarítás, hosszabb élettartam és alacsonyabb karbantartási költségek, jobb beltéri levegőminőség, jobb egészség és nagyobb hőkomfort, megnövekedett ingatlanérték és vonzerő
A MUTATÓT A MEGLÉVŐ CDP/SCIS/COVENANT OF MAYORS PLATFORMOK IS FIGYELEMBE VESZIK?	igen
VÁRT ADATFORRÁS	Iași városháza
VÁRT ELÉRHETŐSÉG (1-5)	5
AJÁNLOTT ADATGYŰJTÉSI GYAKORISÁG	Évente

MUTATÓ NEVE	A felújított lakóépületek aránya (%)
A MUTATÓT LEÍRÓ EREDMÉNYEK	Éves jelentés
EGYÉB, EZT A MUTATÓT HASZNÁLÓ MUTATÓRENDSZEREK	A fenntartható városokra vonatkozó referencia-keretrendszer, ISO 37110:2022 Fenntartható városok és közösségek, Románia várospolitikai mutatói

23. TÁBLÁZAT: A MUTATÓ METADATAI: AZ ÚJ NZEB+ KÖZÉPÜLETEK ARÁNYA (%)

MUTATÓ NEVE	Az új NZEB+ középületek aránya (%)
MUTATÓ EGYSÉGE	Százalék
MEGHATÁROZÁS	Az újonnan épített, a közel nulla energiaigényű épületekre (NZEB) vonatkozó szabványoknak megfelelő középületek aránya.
SZÁMÍTÁS	Az NZEB+ szabványoknak megfelelő újonnan épített középületek száma osztva az új középületek teljes számával, szorozva 100-zal.
A MUTATÓ KÖZVETLEN HATÁSOKAT MÉR (AZAZ AZ ÜVEGHÁZHATÁSÚ GÁZOK KIBOCSÁTÁSÁNAK CSÖKKENÉSÉT)?	igen
HA IGEN, MELY KIBOCSÁTÁSI FORRÁSOKRA VAN HATÁSA?	Épületek
A MUTATÓ KÖZVETETT HATÁSOKAT (AZAZ MELLÉKHATÁSOKAT) MÉRI?	igen
HA IGEN, MELYIK MELLÉKHASZNOT MÉRI?	Megnövekedett energiaköltség-megtakarítás, hosszabb élettartam és alacsonyabb karbantartási költségek, jobb beltéri levegőminőség
A MUTATÓT A MEGLÉVŐ CDP/SCIS/COVENANT OF MAYORS PLATFORMOK IS FIGYELEMBE VESZIK?	nem
VÁRT ADATFORRÁS	lași városháza
VÁRT ELÉRHETŐSÉG (1-5)	5
AJÁNLOTT ADATGYŰJTÉSI GYAKORISÁG	Évente
A MUTATÓT LEÍRÓ EREDMÉNYEK	Belső jelentés
EGYÉB, EZT A MUTATÓT HASZNÁLÓ MUTATÓRENDSZEREK	N/A

24. TÁBLÁZAT: MUTATÓ METADATÁI: A TÁVFŰTÉSI RENDSZER VESZTESÉGEINEK CSÖKKENÉSE SZÁZALÉKOSAN (%)

MUTATÓ NÉV	A távfűtési rendszer veszteségeinek százalékos csökkenése (%)
MUTATÓ EGYSÉG	Százalék
MEGHATÁROZÁS	A távfűtési rendszerben bekövetkező energiaveszteség százalékos csökkenése.
SZÁMÍTÁS	A távfűtési rendszer kezdeti és végső veszteségei közötti különbség, osztva a kezdeti veszteségekkel, szorozva 100-zal.
A MUTATÓ KÖZVETLEN HATÁSOKAT MÉR (AZAZ AZ ÜVEGHÁZHATÁSÚ GÁZOK KIBOCSÁTÁSÁNAK CSÖKKENÉSÉT)?	igen
HA IGEN, MELY KIBOCSÁTÁSI FORRÁSOKRA VAN HATÁSA?	Épületek
A MUTATÓ KÖZVETETT HATÁSOKAT (AZAZ MELLÉKHATÁSOKAT) MÉRI?	igen
HA IGEN, MELYIK MELLÉKHASZNOT MÉRI?	Jobb levegőminőség, alacsonyabb energiaköltségek
A MUTATÓT A MEGLÉVŐ CDP/SCIS/COVENANT OF MAYORS PLATFORMOK IS FIGYELEMBE VESZIK?	nem
VÁRT ADATFORRÁS	lași távfűtő vállalat
VÁRT ELÉRHETŐSÉG (1-5)	5
AJÁNLOTT ADATGYŰJTÉSI GYAKORISÁG	Évente
A MUTATÓT LEÍRÓ EREDMÉNYEK	Belső jelentés
EGYÉB, EZT A MUTATÓT HASZNÁLÓ MUTATÓRENDSZEREK	N/A

25. TÁBLÁZAT MUTATÓ METADATÁK: A SAJÁT MEGÚJULÓ FORRÁSOKBÓL BESZÁLLÍTOTT VÁROSI VILLAMOSENERGIA-FOGYASZTÁS ARÁNYA (%)

MUTATÓ NEVE	A saját megújuló forrásokból származó villamosenergia-fogyasztás aránya a település villamosenergia-fogyasztásában (%)
MUTATÓ EGYSÉGE	Százalék
MEGHATÁROZÁS	A települési létesítmények által fogyasztott villamos energia azon része, amelyet helyi megújuló forrásokból állítanak elő.

MUTATÓ NEVE	A saját megújuló forrásokból származó villamos energia aránya a település villamosenergia-fogyasztásában (%)
SZÁMÍTÁS	A település megújuló energiaforrásaiból előállított villamos energia mennyisége a település teljes villamosenergia-fogyasztásához viszonyítva, szorozva 100-zal
A MUTATÓ KÖZVETLEN HATÁSOKAT MÉR (PL. AZ ÜVEGHÁZHATÁSÚ GÁZOK KIBOCSÁTÁSÁNAK CSÖKKENTÉSÉT)?	igen
HA IGEN, MELY KIBOCSÁTÁSI FORRÁSOKRA VAN HATÁSA?	
A MUTATÓ KÖZVETETT HATÁSOKAT (AZAZ MELLÉKHATÁSOKAT) MÉRI?	igen
HA IGEN, MELYIK MELLÉKHASZNOT MÉRI?	A megújuló energiaforrások szélesebb körű felhasználása, energiafüggetlenség, alacsonyabb energia- és karbantartási költségek
A MUTATÓT FIGYELEMBE VESZIK-E A MEGLÉVŐ CDP/SCIS/COVENANT OF MAYORS PLATFORMOK?	nem
VÁRT ADATFORRÁS	lasi városháza
VÁRT ELÉRHETŐSÉG (1-5)	5
AJÁNLOTT ADATGYŰJTÉSI GYAKORISÁG	Évente
A MUTATÓT LEÍRÓ EREDMÉNYEK	Belső jelentés
EGYÉB, EZT A MUTATÓT HASZNÁLÓ MUTATÓRENDSZEREK	N/A

26. TÁBLÁZAT: MUTATÓ METADATÁK: AZ ENERGIAHATÉKONY LÁMPÁK ARÁNYA A KÖZVILÁGÍTÁSBAN (%)

MUTATÓ NEVE MUTATÓ	Az energiahatékony izzók aránya a közvilágításban (%)
EGYSÉGE MEGHATÁROZÁS	Százalék
SZÁMÍTÁS	A közvilágítási rendszerekben használt energiahatékony izzók aránya.
A MUTATÓ KÖZVETLEN HATÁSOKAT MÉR (PL. AZ ÜVEGHÁZHATÁSÚ GÁZOK KIBOCSÁTÁSÁNAK CSÖKKENTÉSÉT)?	A közvilágításban használt energiahatékony izzók száma a teljes telepített izzószámhoz viszonyítva, szorozva 100-zal.
	igen

MUTATÓ NEVE	Az energiahatékony izzók aránya a közvilágításban (%)
HA IGEN, MELY KIBOCSÁTÁSI FORRÁSOKRA VAN HATÁSA?	Közlekedés (a közvilágításból származó CO ₂ -kibocsátást a közlekedési ágazatban számolták el).
A MUTATÓ MÉR-E A KÖZVETETT HATÁSOKAT (AZAZ A MELLÉKELŐNYÖKET)?	igen
HA IGEN, MELYIK MELLÉKELŐNYT MÉR?	A bűnözés csökkenése, jobb világítási minőség
A MUTATÓT A MEGLÉVŐ CDP/SCIS/COVENANT OF MAYORS PLATFORMOK IS FIGYELEMBE VESZIK?	nem
VÁRT ADATFORRÁS	Közvilágítási üzemeltető
VÁRT ELÉRHETŐSÉG (1-5)	5
AJÁNLOTT ADATGYŰJTÉSI GYAKORISÁG	Évente
A MUTATÓT LEÍRÓ EREDMÉNYEK	Belső jelentés
EGYÉB, EZT A MUTATÓT HASZNÁLÓ MUTATÓRENDSZEREK	A fenntartható városokra vonatkozó hivatkozási keret, ISO 37110:2022 Fenntartható városok és közösségek, Románia várospolitikai mutatói

27. TÁBLÁZAT: MUTATÓ METADATÁI: A FENNTARTHATÓSÁGI PROGRAMOKBAN RÉSZTVEVŐ HÁZTARTÁSOK ARÁNYA (%)

MUTATÓ NEVE	A fenntarthatósági programokban részt vevő háztartások aránya (%)
MUTATÓ EGYSÉGE	Százalék
MEGHATÁROZÁS	Az Iași-i Városháza által végrehajtott fenntarthatósági programokban részt vevő háztartások aránya
SZÁMÍTÁS	A fenntarthatósági programokban részt vevő háztartások száma (adókedvezmények, támogatások és alacsony kamatozású hitelek energetikai felújításra, szén-dioxid-adók, új épületekre vonatkozó előírások) osztva a háztartások teljes számával, szorozva 100-zal.
A MUTATÓ KÖZVETLEN HATÁSOKAT MÉR (PL. AZ ÜVEGHÁZHATÁSÚ GÁZOK KIBOCSÁTÁSÁNAK CSÖKKENÉSÉT)?	igen
HA IGEN, MELY KIBOCSÁTÁSI FORRÁSOKRA VAN HATÁSA?	Épületek
A MUTATÓ KÖZVETETT HATÁSOKAT (AZAZ MELLÉKHATÁSOKAT) MÉR?	igen

MUTATÓ NEVE	A fenntarthatósági programokban részt vevő háztartások aránya (%)
HA IGEN, MELYIK MELLÉKELŐNYT MÉRI?	Viselkedésváltozás ösztönzése, Ökológiai előnyök
A MUTATÓT A MEGLÉVŐ CDP/SCIS/POLGÁRMESTEREK SZÖVETSÉGE PLATFORMOK IS NYILVÁNTARTJÁK?	nem
VÁRT ADATFORRÁS	Iași Városháza
VÁRT ELÉRHETŐSÉG (1-5)	5
AJÁNLOTT ADATGYŰJTÉSI GYAKORISÁG	Évente
A MUTATÓT LEÍRÓ EREDMÉNYEK	Belső jelentés
EGYÉB, EZT A MUTATÓT HASZNÁLÓ MUTATÓRENDSZEREK	N/A

28. TÁBLÁZAT: MUTATÓK METADATAI: A FENNTARTHATÓSÁG ÉRDEKÉBEN MEGVALÓSULT POLGÁRI RÉSZVÉTELI ÉS TUDATOSÍTÓ KAMPÁNYOK SZÁMA

MUTATÓ NEVE	A fenntarthatóság érdekében szervezett polgári részvételi és tudatosságnövelő kampányok száma
MUTATÓ EGYSÉGE	Szám
MEGHATÁROZÁS	Az önkormányzat által vagy más szereplőkkel együttműködésben szervezett, a fenntarthatóság előmozdítását célzó, polgári részvétellel járó kezdeményezések vagy projektek (pl. rendezvények, képzések, műhelyek) teljes száma.
SZÁMÍTÁS	A szervezett kezdeményezések száma
A MUTATÓ KÖZVETLEN HATÁSOKAT MÉR (PL. AZ ÜVEGHÁZHATÁSÚ GÁZOK KIBOCSÁTÁSÁNAK CSÖKKENÉSÉT)?	nincs
HA IGEN, MELY KIBOCSÁTÁSI FORRÁSOKRA VAN HATÁSA?	N/A
A MUTATÓ KÖZVETETT HATÁSOKAT (AZAZ MELLÉKHATÁSOKAT) MÉRI?	igen
HA IGEN, MELYIK MELLÉKHASZNÁT MÉRI?	Viselkedésbeli változások ösztönzése, a polgári fantázia és innováció ösztönzése
A MUTATÓT FIGYELEMBE VESZIK-E A MEGLÉVŐ CDP/SCIS/POLGÁRMESTEREK SZÖVETSÉGE PLATFORMOK?	nincs

MUTATÓ NEVE	A fenntarthatóság érdekében szervezett polgári részvételi és tudatosságnövelő kampányok száma
VÁRT ADATFORRÁS	Belső tevékenységi jelentések
VÁRT ELÉRHETŐSÉG (1-5)	5
AJÁNLOTT ADATGYŰJTÉSI GYAKORISÁG	Évente
A MUTATÓT LEÍRÓ KIMUTATÁSOK	Tevékenységi jelentések – Iași önkormányzat
EGYÉB, EZT A MUTATÓT HASZNÁLÓ MUTATÓRENDSZEREK	N/A

ÉRDEKELTEK

Adjon rövid áttekintést azokról a legfontosabb érdekelt felekről, akik jelentős befolyással vagy hatással bírnak a helyi klímasemlegességre való átállásra.

- Feltétlenül emelje ki azokat a belső és külső érdekelt feleket is, akik a klímasemlegességre való átállás szempontjából releváns belső és külső érdekelt feleket is feltétlenül emelje ki a szükséges finanszírozás tekintetében. Ezeknél az érdekelt feleknél adja meg a finanszírozási kérdéseket mind a befolyás, mind az érdekek oszlopban, amennyiben alkalmazható.

Iasi önkormányzata elkötelezett amellett, hogy minden rendelkezésre álló lehetőséget kihasználjon egy olyan átfogó megközelítés keretében, amely magában foglalja az infrastruktúrát, a kapacitásokat, a folyamatokat, az erőforrás-áramlásokat, a szövetségeket és a pénzügyi forrásokat. Ez a megközelítés arra irányul, hogy felgyorsítsa a helyi klímasemlegességi célok elérését, miközben egyidejűleg erősíti a rezilienciát és lehetővé teszi a nagyvárosi térség fenntartható fejlődését. A klímasemlegesség elérése összetett célkitűzés, amely minden szektorban és különböző területi szinteken összehangolt fellépést igényel. Olyan inkluzív stratégiát igényel, amely bevonja a releváns hatóságokat, a civil társadalmat, a magánszektor, az akadémiai köröket és a polgárokat. Iasi önkormányzata vezeti ezt a kezdeményezést azáltal, hogy aktívan bevonja az érdekelt feleket a helyi szinttől a nemzeti szintig.

Ez a stratégia a „Zöld város” cselekvési tervben kialakított irányítási modellre épült. Ennek következtében a „Zöld város” cselekvési terv kidolgozásában részt vevő munkatársakat és struktúrákat mozgósították a klímasemlegességi cselekvési terv kidolgozására. A végrehajtás és a nyomon követés érdekében Iasi önkormányzata szintén a „Zöld város” cselekvési tervben kialakított irányítási modellt fogja alkalmazni. Ez a megközelítés lehetővé teszi a CO₂-csökkentési intézkedések hatékony koordinációját, növeli a csapat szakértelmét, és javítja a belső folyamatokat a klímasemlegességi dimenzió megfelelő kezelése érdekében.

Ezen felül Iasi önkormányzata a NetZeroCity Helyi Koalíció bővítését tűzte ki célul, hogy elmélyítse és kiszélesítse az együttműködést a helyi vállalkozásokkal, civil szervezetekkel, az akadémiai szférával és más érdekelt felekkel, elősegítve ezzel az egységes, szektorokon átívelő erőfeszítéseket a város klímasemlegességi céljainak előmozdításában. Felismerve a technikai segítségnyújtás szükségességét, Iasi önkormányzata azt tervezi, hogy biztosítja, hogy csapatai felkészüljenek a klímasemlegességi feladatok kezelésére, és azokat zökkenőmentesen integrálják a szélesebb körű zöld kezdeményezésekbe. Ez a támogatás segíteni fog az Iasi-i Nagyvárosi Terület IDA-jának is abban, hogy konkrét intézkedések révén az egész nagyvárosi területen terjeszthesse a klímacélokat. Iasi önkormányzatának proaktív megközelítése nemcsak fenntarthatóbbá teszi a várost, hanem példát is mutat más román városok számára arra, hogy a közzsféra hogyan tud jelentős éghajlatváltozási kezdeményezéseket előmozdítani.

Ebben a folyamatban a következő érdekelt felek vesznek részt:

- **A helyi magánszektor képviselői:** A helyi ökoszisztéma klímasemlegesség elérésében való részvételének erősítése érdekében a NetZeroCity Helyi Koalíció hatékonyan összehangolja a helyi magánszektor érdekelt feleit a kitűzött CO₂-kibocsátás-csökkentési célokkal.
- **A civil társadalom (helyi civil szervezetek és tudományos körök):** A civil társadalom – beleértve a helyi civil szervezeteket és a tudományos köröket – döntő szerepet játszik cselekvési tervünkben. A Zöld Városi Cselekvési Terv kidolgozásának részvételi folyamatára alapozva feltérképeztük a civil szervezeteket, az akadémiai intézményeket, a veszélyeztetett közösségeket és egyéb érdekelt feleket a Zöld Város Cselekvési Terv kidolgozásának részvételi folyamatán alapulva. Ez az inkluzív megközelítés biztosítja, hogy szempontjaik beépüljenek nemcsak a már lezárt szakaszokba, hanem a jövőbeli intézkedésekbe is.
- **A finanszírozó szervezetek:** A finanszírozó szervezetek döntő szerepet játszanak az erőforrások stratégiai elosztásában és a klímabarát beruházások prioritásba helyezésében, hogy Iasi városát és nagyvárosi térségét egy

klímasemleges és reziliens jövő felé. A helyi szinten eddig végrehajtott éghajlat-politikák többsége a **kohéziós politika keretében** megvalósult **tematikus koncentráció** eredménye. A város beruházási költségvetése nagymértékben támaszkodik az uniós és nemzeti finanszírozásra. Az elmúlt két programozási időszakban az éghajlatváltozás mérséklésére és az ahhoz való alkalmazkodásra elkülönített uniós finanszírozás jelentős része közvetlenül befolyásolta a helyi prioritásokat. Ennek következtében Iași önkormányzata olyan területeken tette prioritássá a közbeavatkozásokat, mint az **energetikai felújítás, a tömegközlekedés, a városmegújítás és a zöld infrastruktúra.**

26. TÁBLÁZAT: ÉRDEKELT FELEK ELEMZÉSE

ÉRDEKELT FELEK	RENDSZER	HÁLÓZAT	BEFOLYÁS	ÉRDEK	RÉSZVÉTEL
IAȘI VÁROSHÁZA	FOLYAMAT	KÖZIGAZGATÁS	Együttműködés a polgárokkal, a helyi ökoszisztémával és különböző külső érdekelt felekkel a Klíma klímasemlegességi cselekvési tervben meghatározott intézkedések kidolgozása, végrehajtása, értékelése és nyomon követése.	Minden érdekelt fél mozgósítása a meghatározott mutatók teljesítése és a Klímasemlegességi Cselekvési Tervben kitűzött célok elérése érdekében.	magas
IAȘI VÁROSI TANÁCS	FOLYAMATOK	KÖZIGAZGATÁS	A klímasemlegességi cselekvési terv végrehajtásának támogatása erőforrások elkülönítésével, a klímasemleges politikák és szabályozások mellett.	Az éghajlati kérdések kezelésére irányuló erőfeszítések fokozása a polgárok érdekében.	magas
IAȘI METROPOLITAN TERÜLET KÖZÖTTI FEJLESZTÉSI SZÖVETSÉGE	SZÖVETSÉGEK	JOGHATÓSÁGOK KÖZÖTTI EGYESÜLET	Az éghajlatsemlegességre vonatkozó elképzelések, intézkedések és együttműködés kiterjesztése a helyi szintről a teljes nagyvárosi térségre.	Az együttműködés és a tudásátadás előmozdítása a helyi szintről a nagyvárosi szintre.	magas
IAȘI MEGYEI TANÁCS	SZÖVETSÉGEK	KÖZIGAZGATÁS	Intézkedések elfogadása a klímasemlegességi célok elérése érdekében megyei szinten, a környezettudatosság előmozdítása a vidéki közösségekben.	Iași klímasemlegességi átállási modelljének kiterjesztése megyei szintre.	mérsékelt
TÖMEGKÖZLEKÉSI HATÓSÁG	INFRASTRUKTÚRÁK	KÖZSZFÉRA	Hatékony, alacsony kibocsátású és kiváló minőségű tömegközlekedési szolgáltatások tervezése és megvalósítása, amelyek minden polgár igényeit kielégítő hatékony, alacsony kibocsátású és kiváló minőségű tömegközlekedés.	A járműpark korszerűsítése és a környezetbarát tömegközlekedési hálózat bővítése.	magas
IAȘI TÖMEGKÖZLEKÉSI VÁLLALAT	INFRASTRUKTÚRÁK	KÖZSZFÉRA			magas
THERMAL POWER PLANT SA	INFRASTRUKTÚRÁK	KÖZSZFÉRA	Az energiarendszer környezeti hatásainak minimalizálását célzó intézkedések tervezése és végrehajtása.	A belső folyamatok fejlesztése, a saját tulajdonú infrastruktúra hatékonyságának növelése, valamint a pénzügyi fenntarthatóság növelése.	magas
THERMAL SERVICE SA	INFRASTRUKTÚRÁK	KÖZSZFÉRA			magas
SALUBRIS S.A.	INFRASTRUKTÚRÁK	KÖZSZFÉRA	A hulladékgyűjtés és -szállítás olyan módon történő irányítása, amely elősegíti a fenntarthatóságot és csökkenti az üvegházhatású gázok kibocsátását.	A szennyezés mérséklése és egy tisztább, egészségesebb városi környezet elősegítése, a szolgáltatások hatékonyságának növelése és a pénzügyi fenntarthatóság biztosítása.	magas
KÖZSZOLGÁLTATÁSOK IAȘI SA	INFRASTRUKTÚRÁK	KÖZSZFÉRA	A zöldterületek fenntartható kezelése, valamint a biológiai sokféleség és az ökoszisztéma egészségének javítását célzó intézkedések végrehajtása.	Hozzájárulás a városi környezet általános ellenállóképességéhez az éghajlatváltozással szemben.	mérsékelt

ÉRDEKELT FELEK	RENDSZER	HÁLÓZAT	BEFOLYÁS	ÉRDEK	RÉSZVÉTEL
KÖRNYEZETVÉDELMI, IDEGENFORGALMI ÉS MEGYEI MEGYEI BIZOTTSÁG	FOLYAMAT	KÖZIGAZGATÁS	A környezetvédelemmel, a fenntartható turizmussal és a mezőgazdasági gyakorlatokkal kapcsolatos politikák és kezdeményezések felügyelete.	A természeti erőforrások és az ökoszisztémák védelmének előmozdítása, a fenntartható turisztikai gyakorlatok népszerűsítése, valamint a környezettudatos mezőgazdasági módszerek támogatása.	magas
APAVITAL S.A.	INFRASTRUKTÚRA	KÖZSZFÉRA	A víz- és szennyvízszolgáltatások irányítása az édesvízi ökoszisztémák megőrzése, a vízszenyezés felszámolása, valamint a vízhasználat szén-dioxid-semlegessé és körforgásossá tétele érdekében.	A vízkészletek védelmének erősítése és a szennyvíz-visszanyerési arányok növelése.	magas
„APA PRUT-BARLAD” ÜGYNÖKSÉG	INFRASTRUKTÚRA	KÖZSZFÉRA			
DELGAZ GRID S.A.	INFRASTRUKTÚRA	MAGÁNSZEKTOR	A földgázellátás környezeti hatásainak minimalizálása és az éghajlatváltozás mérséklése.	Az energiahatékonyság növelése, az infrastruktúra korszerűsítése és az együttműködés a kibocsátáscsökkentés érdekében.	magas
A ROMÁN ÉPÍTÉSZEK SZAKMAI SZÖVETSÉGE (KÜLÖNÖSÖSEN AZ IASI-I TAGSZERVEZET)	KÉPESSÉGEK	NGO	Az energiahatékonysági elvek, a megújuló anyagok, a körforgásos gazdaság és a természetbarát megoldások építészetbe való integrációjának előmozdítása a szén-dioxid-kibocsátás csökkentése és az ellenálló, öko-barát környezetek kialakítása érdekében.	A fenntartható építészet népszerűsítése, valamint az éghajlatot figyelembe vevő épülettervezés és kivitelezés ösztönzése.	közepes
CIVICA	KÉPESSÉGEK	NGO	Az aktív polgári szerepvállalás előmozdítása, valamint a polgárok bevonásának és részvételének ösztönzése az éghajlatváltozással kezdeményezésekben.	A kollektív felelősségérzet és az önrendelkezés előmozdítása a helyi közösségekben belül.	magas
AZ ALTERNATÍV KÖZLEKEDÉS ELŐMOZDÍTÁSÁÉRT LÉTREHOZOTT SZÖVETSÉG, IASI	SZÖVETSÉGEK	NGO	A fenntartható közlekedési módok használatának népszerűsítése és elősegítése.	Hozzájárulás a szén-dioxid-kibocsátás csökkentéséhez, a közlekedési torlódások enyhítéséhez, valamint egy éghajlatbarátabb és ellenállóbb közlekedési rendszer kialakításához Iasi városában.	magas
MŰSZAKI EGYETEM „GHEORGHE ASACHI” MŰSZAKI EGYETEM, IASI	KÉPESSÉGEK	K+F+I	A helyi klímasemlegesség előmozdítása az RDI-ben való részvétel és a személyre szabott tantervi integráció révén.	Az innováció ösztönzése és a klímasemlegességre fókuszáló akadémiai programok biztosítása.	magas
„ALEXANDRU IOAN CUZA” IASI-I EGYETEM	KÉPESSÉGEK	K+F+I			magas
ÉPÍTÉSZETI KAR „G.M. CANTACUZINO”	KÉPESSÉGEK	K+F+I			magas
„CRISTOFOR SIMIONESCU”	KÉPESSÉGEK	K+F+I			magas
FAKULTÁS FÖLDRAJZ ÉS GEOLÓGIA	KÉPESSÉGEK	K+F+I			magas

ÉRDEKELT FELEK	RENDSZER	HÁLÓZAT	BEFOLYÁS	ÉRDEK	ELKÖTELEZETTSÉG
IAȘI MEGYE	SZÖVETSÉGEK	KÖZIGAZGATÁS	A koordináció elősegítése és támogatás nyújtása a nemzeti célkitűzésekkel összhangban lévő éghajlat-politikák végrehajtásához.	A hatékony kormányzás biztosítása és az átfogóbb éghajlati célokkal való összhang megteremtése helyi szinten.	mérsékelt
IAȘI KERESKEDELMI, IPARI ÉS MEGYEI KAMARA	SZÖVETSÉGEK	KÖZSZFÉRA	Az éghajlatsemlegesség elveinek népszerűsítése a helyi üzleti hálózatban.	A helyi vállalkozások számára testreszabott klímasemlegességi kezdeményezések kidolgozása.	alacsony
MIHAIL STURZA IAȘI VÉSZHELYZETI FELÜGYELŐSÉG	KÉPESSÉGEK	KÖZSZFÉRA	A vészhelyzetek következményeinek csökkentése és az éghajlati reziliencia növelése kockázattertelékelés, felkészültségi képzés és nyilvános tudatosságnövelő kampányok révén.	A közbiztonság biztosítása, a vészhelyzeti beavatkozások koordinálása, valamint segítségnyújtás az éghajlatváltozással kapcsolatos válságok során.	mérsékelt
IAȘI IGAZGATÓSÁG KÖZEGÉSZSÉGÜGYI	KÉPESSÉGEK	KÖZSZFÉRA	Klíával kapcsolatos egészségügyi szakértelem biztosítása, az egészségközponitú politikák támogatása, az aktív közlekedés népszerűsítése, valamint a hőhullámra felkészülési tervek végrehajtása.	Az éghajlatváltozás egészségügyi hatásainak kezelése és az azok enyhítését célzó stratégiák támogatása.	mérsékelt
SAINT SPIRIDON MEGYEI KÓRHÁZ	KÉPESSÉGEK	KÖZSZFÉRA	Az éghajlatváltozás egészségügyi hatásainak kezelése és az azok enyhítését célzó stratégiák támogatása.		mérsékelt
IAȘI MEGYEI MUNKAÜGYI ÜGYNÖKSÉG	KÉPESSÉGEK	KÖZSZFÉRA	A munkaerő-fejlesztés és az éghajlatvédelmi kezdeményezések összehangolása, zöld munkahelyekhez kapcsolódó képzési programok kínálata, valamint a fenntartható iparágakban.	Képzett munkaerő képzése a zöld munkahelyekhez, a gazdasági növekedés elősegítése és a régió éghajlati ellenálló képességének javítása érdekében.	mérsékelt
IAȘI SZOCIÁLIS SZOCIÁLIS SEGÍTSÉGNYÚJTÁS	KÉPESSÉGEK	KÖZSZFÉRA	A szociális jóléti intézkedések integrálása az éghajlati reziliencia érdekében tett erőfeszítésekbe, annak biztosítása, hogy a kiszolgáltatott népességcsoportok hozzáférjenek az éghajlati kihívások kezeléséhez szükséges erőforrásokhoz és támogatási rendszerekhez, a közösségi reziliencia erősítését célzó programok végrehajtása, valamint a fenntartható megélhetés előmozdítása a hátrányos helyzetű csoportok körében.	A társadalmi méltányosság és a közösségi ellenállóképesség előmozdítása az éghajlati kihívások közepette.	magas
IAȘI SZOCIÁLIS SEGÍTSÉGNYÚJTÁSI ÉS GYERMEKVÉDELMI KAPACITÁSOK	KÉPESSÉGEK	KÖZSZFÉRA			mérsékelt
IAȘI MEGYEI KIFIZETÉSI ÉS SZOCIÁLIS ELLENŐRZÉS	KÉPESSÉGEK	KÖZSZFÉRA			mérsékelt
IAȘI KÖZÖSSÉGI ALAPÍTVÁNY	SZÖVETSÉGEK	NGO	A közösségi szellem élnékitése, a helyi klíma-kezdemenyyezések ösztönzése, magánforrások mozgósítása.	A közösség bevonásának elősegítése az éghajlatvédelmi kezdeményezésekbe.	mérsékelt
IAȘI KÖRNYEZETVÉDELMI ÜGYNÖKSÉG	INFRASTRUKTÚRÁK, FOLYAMATOK, KAPACITÁSOK	KÖZSZFÉRA	Különböző projektek végrehajtása, amelyek célja a természeti rendszerek éghajlatváltozással szembeni ellenálló képességének növelése.	Egy szén-dioxid-semlegesebb és ellenállóbb közösség kialakítása az éghajlatsemlegességet és a fenntartható fejlődés elveit népszerűsítő oktatási és tudatosságnövelő kampányok révén.	magas
ÖKOLÓGIAI ÉS FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉSI EGYESÜLET (AEDD) IAȘI	SZÖVETSÉGEK	NGO			mérsékelt
IAȘI MEGYEI MÉGÉSZETI IGAGZATÓSÁG	INFRASTRUKTÚRA, FORRÁSOK	KÖZSZFÉRA	A fenntartható gazdálkodási módszerek népszerűsítése és a mezőgazdaság éghajlatváltozással szembeni ellenálló képességének növelése.	Az éghajlatbarát mezőgazdasági technikák, az erőforrás-megtakarítás és a biológiai sokféleség megőrzésének ösztönzése, valamint támogatás nyújtása az szélsőséges időjárási események hatásainak enyhítéséhez.	Közepes

ÉRDEKELT FELEK	RENDSZER	HÁLÓZAT	BEFOLYÁS	ÉRDEK	RÉSZVÉTEL
IASI MEGYEI DIÁKÖSSZESÜLET	KÉPESSÉGEK, SZÖVETSÉGEK	KÉPVISELŐ SZÖVETSÉG	A diákok bevonása és felhatalmazása a környezeti és társadalmi kérdések kezelésére, beleértve azokat is, az éghajlatváltozással kapcsolatosakat is.	A környezetvédelmi felelősségvállalás és a polgári elkötelezettség kultúrájának előmozdítása.	mérsékelt
IASI MEGYEI ISKOLAFELÜGYELŐSÉG	KAPACITÁSOK	KÖZSZFÉRA	Az iskolák ösztönzése a helyi klímasegességű kezdeményezésekben.	A klímasegesség kultúrájának előmozdítása a diákok és a pedagógusok körében.	magas
IASI MEGYEI STATISZTIKAI FŐIGAZGATÓSÁG	KAPACITÁSOK	KÖZSZFÉRA	Környezeti és éghajlati adatok gyűjtése és terjesztése a vonatkozó mutatókkal együtt.	Tényeken alapuló politikák kidolgozásának, erőforrások elosztásának és az éghajlati kezdeményezések nyomon követését.	alacsony
ÉSZAKKELETI RÉGIÓFEJLESZTÉSI ÜGYNÖKSÉG	ALAPOK	REGIONÁLIS FEJLESZTÉSI ÜGYNÖKSÉG	Pénzügyi támogatást nyújt mind az állami, mind a magánszféra olyan kezdeményezéseire, amelyek célja az éghajlati klímasegesség elérésére irányuló állami és magánkezdeményezések számára.	A Északkeleti Regionális Programban meghatározott prioritások megvalósítása.	magas
ROMÁN ZÖLD ÉPÍTÉSZETI TANÁCS	SZÖVETSÉGEK	NGO (TANÚSÍTÓ SZERVEZET)	A legjobb gyakorlatok, technológiák és tanúsítások népszerűsítése az épületek klímasegességének elérése érdekében épületekben.	A beépített környezet átalakítása éghajlat-szemleges szektorra.	mérsékelt
BEFEKTETÉSEK ÉS EURÓPAI PROJEKTEK MINISZTERIUM	ALAPOK	KÖZSZFÉRA	A klímasegességű projektekre szánt források elosztása a különböző minisztériumok között, a közigazgatás azon törekvéseinek támogatása, hogy laji városát és agglomerációját széndioxid-semlegessé tegyék, valamint ennek népszerűsítése mások számára követendő példaként.	Románia éghajlat-szemleges céljainak elérésére irányuló törekvéseinek előmozdítása és megerősítése.	mérsékelt
PÉNZÜGYMINISZTERIUM	ALAPOK	KÖZSZFÉRA			
FEJLESZTÉS, KÖZMUNKÁK ÉS KÖZIGAZGATÁS MINISZTERIUM	ALAPOK	KÖZSZFÉRA			
KÖZLEKEDÉS MINISZTERIUM	ALAPOK	KÖZSZFÉRA			
ENERGIAÜGYI MINISZTERIUM	ALAPOK	KÖZSZFÉRA			
KÖRNYEZET MINISZTERIUM	ALAPOK	KÖZSZFÉRA			
KUTATÁS, INNOVÁCIÓ ÉS DIGITALIZÁCIÓ MINISZTERIUM	ALAPOK	KÖZSZFÉRA			
KERESKEDELMI BANKOK	ALAPOK	BANKINTÉZÉSEK	A klímasegességű célzó állami beruházások finanszírozása a helyi költségvetéseken túl, valamint a helyi üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentése érdekében.	Az éghajlat-szemlegesre vonatkozó európai elvek és célkitűzések betartása, miközben környezetbarát banki szolgáltatások kidolgozása.	Mérsékelt
MAGÁNVÁLLALATOK	ALAPOK	MAGÁNSZEKTOR	Klímasegességű projektek indítása a saját kibocsátás csökkentése érdekében, valamint az állami és közösségi kezdeményezések támogatása, többek között a CSR (vállalati társadalmi felelősségvállalás) kezdeményezések révén.	A márkaidentitás erősítése, miközben a klímasegességűt és az ellenálló képességet is megerősítik az éghajlatváltozás elleni küzdelem iránti fokozott tudatosság és elkötelezettség révén.	mérsékelt
ÁLLAMPOLGÁROK	KÉPESSÉGEK, FOLYAMATOK, SZÖVETSÉGEK, FORRÁSOK	CIVIL TÁRSADALOM	Részvétel és kezdeményezések a mindennapi életminőség javítása, az egyéni széndioxid-lábnym csökkentése, valamint a természetes ökoszisztémák védelme érdekében.	A jólét, az éghajlati reziliencia és az elégedettség növelése az aktív részvétel révén.	magas

Röviden írja le az éghajlat-szemlegesség elérését célzó részvételi modellt, kiemelve az együttműködést a helyi közösséggel (polgárok), a helyi érdekelt felekkel (pl. magánvállalatok,

nem kormányzati szervezetek, kutatóintézetek) és a külső partnerekkel (pl. más közigazgatási szervek, regionális fejlesztési ügynökségek, országos minisztériumok, egyéb szervezetek) való együttműködést.

- A releváns szempontok között szerepelhet a helyi kontextus, a közösségi és érdekelt felekkel való együttműködés terén szerzett korábbi tapasztalatok (pl. közösen kidolgozott és megvalósított projektek, stratégiai partnerségek), valamint a különböző külső partnerekkel való együttműködés.
- Mutassa be a jelen cselekvési terv kidolgozása során alkalmazott részvételi intézkedéseket (ha alkalmazandó) és a részvételi módszert (megközelítések, folyamatok, mechanizmusok, eszközök, struktúrák, kapacitásépítés), amelyeket a jelenlegi klímasemlegességi cselekvési terv végrehajtásának és nyomon követésének biztosítása érdekében alkalmazni fognak.
- Feltétlenül írja le azokat az intézkedéseket is, amelyek a szervezeti és irányítási, valamint a társadalmi és egyéb innovációs területekhez kapcsolódó intézkedéseket is.
- Ne felejtse el utalni a klímaigazságság elveinek tiszteletben tartására, különösen a marginalizált közösségek esetében.

A RÉSZVÉTELI KLÍMAINTÉZKEDÉSEK ALAPJA

A NetZeroCity helyi koalícióján keresztül Iași önkormányzata aktívan együttműködik a helyi közösséggel, az érdekelt felekkel és a külső partnerekkel a környezeti fenntarthatósági kezdeményezésekben, valamint az éghajlatváltozás mérséklésére és az ahhoz való alkalmazkodásra irányuló projektekből, egy részvételi modell keretében. Ez a megközelítés kihasználja az önkormányzat helyzetét és korábbi együttműködési tapasztalatait. Az elmúlt években Iași önkormányzata különböző szinteken vonta be az érdekelt feleket, a cselekvési kezdeményezések alapjainak lefektetésétől a klímatervek végrehajtásáig és nyomon követéséig. A folyamatos párbeszéd és együttműködés révén Iași önkormányzata arra törekszik, hogy az erőfeszítések összhangban legyenek az összes érintett változtatási igényeivel és szempontjaival, előmozdítva ezzel a klímacélok elérése felé vezető érdemi előrelépést.

AZ IAȘI VÁROSHÁZA ÁLTAL KIALAKÍTOTT RÉSZVÉTELI ÉS EGYÜTTMŰKÖDÉSI MECHANIZMUSOK

Az elmúlt években a jászvásári városháza számos eszközt fejlesztett ki, amelyek célja a közösséggel és a helyi ökoszisztémával való szorosabb együttműködés előmozdítása a fenntarthatósági intézkedések terén. A városháza erőfeszítéseit kiterjesztették más területeken való együttműködés elősegítésére is, azzal a végső céllal, hogy megszilárdítsák a község, a polgárok és más típusú érdekelt felek közötti kapcsolatot.

- Ennek a megközelítésnek egy releváns példája az önkormányzat által elindított digitális részvételi költségvetési platform (eportal.primaria-iasi.ro), amely a közigazgatás és a polgárok közötti partnerség fő keretét képezi. Mint ilyen, a platform elősegíti a közösség aktív részvételét ötletek, javaslatok és kezdeményezések révén, amelyek célja a helyi közösség életminőségének javítása. Ez a mechanizmus arra ösztönzi a polgárokat, hogy hozzájáruljanak a helyi költségvetésből finanszírozandó, helyi jelentőségű beruházási prioritásokkal kapcsolatos döntéshozatali folyamathoz.
- Hasonló megközelítés keretében Iași önkormányzata jelenleg a digitalizált helyi közigazgatásra áll át. Ennek érdekében számos olyan technológiai megoldást vezetett be, amelyek célja a polgárok és a hatóságok közötti interakció egyszerűsítése digitális platformok segítségével (primaria-iasi.ro). Ennek eredményeként a jászvásári városháza egy elektronikus szolgáltatási portált üzemeltet az űrlapok benyújtására és a polgárokkal való együttműködésre, amelyet kiegészít egy integrált megoldáscsomag, amely különböző virtuális feladatok ellátását szolgálja (pl. sajtóközlemények, a kérelmek állapotának nyomon követésére szolgáló platform, eszköz a közérdekű panaszok és bejelentések benyújtására, OpenData-portál, eTax-megoldás).

- **Az önkormányzat a helyi költségvetésből finanszírozott, éves, vissza nem térítendő támogatási programot valósít meg,** amelynek célja a közösségfejlesztési projektekből részt vevő civil szervezetek támogatása. A 2024-es támogatási körben hat fő területet érintő projektekre különítettek el forrásokat: sport, kultúra, ifjúság, átlátható és részvételi kormányzás, szociális-egészségügyi-oktatási-környezetvédelmi területek, valamint az írott kultúra. Ebben a finanszírozási ciklusban a Jászvásár önkormányzata 3,74 millió eurót különített el a felsorolt területeken belül a közösségvezérelt kezdeményezések előmozdítására.
- **Az önkormányzat emellett több vissza nem térítendő finanszírozási forrást is igénybe vesz olyan projektek megvalósítására, amelyek célja a polgárok és a természeti környezet közötti kapcsolat erősítése.** A „Zöld oázis a szomszédságunkban” projekt azzal tűnik ki, hogy kiemelt figyelmet fordít a kapcsolat kialakítására a polgárok és közvetlen természeti környezetük között. A projekt sikeresen biztosított finanszírozást a Regionális Operatív Programból öt leromlott állapotú terület rehabilitációjára és a ezekhez közvetlenül szomszédos három városi utca felújítására. A fő cél az volt, hogy ezeket a területeket a közösség számára szabadidős és kikapcsolódási helyszínekké alakítsák át, miközben egyidejűleg foglalkoznak a légszennyezés mérséklésével és a zajcsökkentő intézkedések előmozdításával.
- **Jászvásár városháza vissza nem térítendő forrásokat szerzett és szándékozik azokat továbbra is felhasználni adminisztratív kapacitásának fejlesztésére, valamint a szolgáltatott közösséggel, illetve Jászvásár város területén működő érdekelt felekkel való szorosabb együttműködés előmozdítására.** Az ilyen projektek néhány példáját az alábbiakban ismertetjük:
 - ◆ **Az „A tervezési kapacitás javítása a stratégiai dokumentumok aktualizálásával és az Iasi önkormányzat által nyújtott szolgáltatások minőségének növelésével” című,** az Adminisztratív Kapacitás Operatív Program által finanszírozott projekt keretében az Iasi önkormányzat a helyi szintű döntéshozatali folyamat fejlesztésére összpontosított. A projekt tevékenységei magukban foglalták a helyi döntések alátámasztására szolgáló koherens módszertanok és rendszerek bevezetését, azoknak a rendelkezésre álló erőforrásokhoz való igazítását, valamint a belső személyzet képzését. A projekt hatására nőtt a városi önkormányzat alkalmazkodóképessége és rugalmassága a polgárokkal, az üzleti közösséggel és más releváns érdekelt felekkel való kapcsolataiban. Következésképpen a projekt eredményei minden lakos, valamint a Iasi joghatósága alatt működő intézmények, vállalkozások és szervezetek javát szolgálták, beleértve az átutazókat is, mint például a diákokat, üzletembereket, művészeket, turistákat és kereskedőket.
 - ◆ Az „Administrative Capacity” operatív program által finanszírozott **Digital.IASI projekt** keretében az önkormányzat innovatív, webalapú, több intézményt összekötő digitális ökoszisztémát valósított meg az alá tartozó intézményei körében. Ez a felhőalapú technológián nyugvó ökoszisztéma magában foglalja a más intézményekkel való összekapcsolhatóságra és együttműködésre szolgáló, már meglévő képességeket, valamint a különböző eszközökről történő, bármikor elérhetőséget. Ezenkívül integrálja a minősített elektronikus aláírási és pecsételési funkciókat a böngészőbe, és egyszerűsíti a digitalizált eljárásokat, hogy javítsa a tisztviselők és a polgárok felhasználói élményét. Ezek a beavatkozások jelentősen javították a közigazgatási aktusok átláthatóságát és nyomon követhetőségét, miközben csökkentették a bürokratikus folyamatokat.
- **A nemzeti finanszírozási programok keretében támogatott projektek mellett Iasi önkormányzata olyan nemzetközi projektekből és hálózatokból is részt vett, amelyeket az Európai Bizottság által közvetlenül koordinált programok finanszíroztak.** Az alábbiakban összefoglaljuk az önkormányzat által az európai szerepvállalásának erősítése érdekében megvalósított legjelentősebb projekteket és hálózatokat

láthatóságának növelése, valamint szilárd partnerségek kialakítása érdekében több európai ország hasonló szervezeteivel, a közös kihívásokra vonatkozó innovatív megoldások közös kidolgozása révén.

29. TÁBLÁZAT: AZ IAȘI VÁROSÁT ÉRINTŐ NEMZETKÖZI PROJEKTEK ÉS HÁLÓZATOK

NEMZETKÖZI PROJEKTEK	NEMZETKÖZI HÁLÓZATOK
→ A NextGen YouthWork projekt (amelyet az URBACT IV finanszírozott) Iași önkormányzatát partnerként vonta be kilenc másik város mellett Hollandiából, Magyarországról, Finnországból, Olaszországból, Spanyolországból, Dániából, Lengyelországból és Macedóniából. A projekt célja egy jövőorientált, hibrid és fenntartható ifjúsági munka modell kidolgozása volt, hogy megoldást találjon a digitalizáció fiatalok életében betöltött egyre növekvő szerepéből fakadó kihívásokra. A projekt a jövőbeli „Digitális Ifjúsági Város” és „Digitális Ifjúsági Munkás” kialakítását célzó hosszú távú stratégiák kidolgozására összpontosított. Ezen felül elősegítette a részt vevő városok közötti tudás- és tapasztalatcserét, hogy rövid távú intézkedéseket dolgozzanak ki különböző ifjúsági kérdések kezelésére, például a digitális készségekkel rendelkező fiatalok számára új munkaterületek azonosítására, közösségi és politikai tevékenységekben való részvételük ösztönzésére, a hatékony támogató szolgáltatásokhoz való hozzáférésük javítására, a tehetséggondozás elősegítésére, valamint a cyberzaklatás elleni küzdelemre. → Az Interreg Europe által finanszírozott CLEAN-projekt (Technológiák és nyílt innováció az alacsony szén-dioxid-kibocsátású régiókért) keretében Iași városvezetője svéd, spanyol, olasz, francia, szlovén, finn és görög partnerekkel működött együtt. A projekt célja az volt, hogy hatékonyan megoldja az épületekre vonatkozó uniós energiahatékonysági célok elérésének kihívását. 2017 és 2021 között a partnerek együttműködtek annak érdekében, hogy javítsák politikai eszközeik hatékonyságát az energiahatékonyság növelésének előmozdítása érdekében. → Az önkormányzat részt vett az Interreg Europe által finanszírozott InnovaSUMP-projektben (Innovációk az alacsony szén-dioxid-kibocsátású városi közlekedés fenntartható városi mobilitási terveiben) is, kilenc több európai országból származó kilenc partnerrel együtt. Az InnovaSUMP-projekt fő célja az volt, hogy szakértelemmel és a megvalósítás előnyeinek bemutatásával elősegítse a fenntartható városi mobilitási tervek kidolgozását vagy frissítését. Ezen felül a projekt célja az alacsony szén-dioxid-kibocsátású mobilitás iránti határozott elkötelezettség előmozdítása és az „alacsony szén-dioxid-kibocsátású” gazdaság fejlesztése volt.	→ Iași önkormányzata az Urbact által támogatott DIGI-INCLUSION cselekvési terv-hálózat keretében, amelyet az Urbact támogat. Ez a hálózat a digitális befogadás erősítésével a társadalmi kirekesztés leküzdésére törekszik. Céljai közé tartozik a technológiához való hozzáférés biztosítása, valamint az egyének felhatalmazása arra, hogy kulcsfontosságú készségeket fejlesszenek ki, és teljes mértékben kihasználják a digitális világ által kínált lehetőségeket. → Iași önkormányzata részt vett a Civic eState hálózatban, egy Urbact által támogatott transzferhálózatban, amely a közjavakra épülő új városi közös irányítási modellek kidolgozására összpontosított közösségi javakra épülő városi közös kormányzás új modelljeinek kidolgozására összpontosított. A két évig tartó uniós együttműködés során a hálózat célja a városi közös kormányzás előmozdítása és a közsféra-közösség partnerségek kipróbálása volt, annak érdekében, hogy a lakosok és a helyi közösségek gyakorolhassák alkotmányos jogukat az önszerveződésre és a városi közös javakért való kollektív fellépésre. A hálózat eredményei a létfontosságú városi létesítmények kollektív kezelésének biztosítására irányultak, elősegítve a méltányos és nyílt hozzáférést, a részvételi döntéshozatalt, a fenntarthatóságot és a természet megőését a jövő generációk javára. A hálózatban holland, szlovák, spanyol, lengyel és belga partnerek is részt vettek.

→ **Annak érdekében, hogy nemcsak a helyi közösségen belül, hanem a szomszédos területeken is pozitív hatást gyakoroljon, Iași önkormányzata a közeli településekkel együtt számos településközi fejlesztési egyesületben vesz részt.** Ezek az együttműködések olyan integrált és fenntartható projektek kidolgozására irányulnak, amelyek kölcsönös előnyöket hoznak az önkormányzat és partnereinek, és végső soron a lefedett területek polgárainak és érdekelt feleinek is előnyöket biztosítanak. E kezdeményezés egyik legújabb példája az Iași-i Nagyvárosi Tömegközlekedési Egyesület létrehozása. Ezt az egyesületet az Iași-i nagyvárosi térség helyi közlekedésének szabályozására és integrálására hozták létre azzal a céllal, hogy növeljék az EU-források vonzásának képességét a közlekedési szolgáltatások infrastruktúrájába történő kulcsfontosságú beruházásokhoz, biztosítva ezzel az intelligens mobilitási rendszert a lefedett területen.

AZ IAȘI-I METROPOLITAN TERÜLET KÖZÖSSÉGEK KÖZÖTTI FEJLESZTÉSI EGYESÜLET ÁLTAL KIALAKÍTOTT EGYÜTTMŰKÖDÉSI KEZDEMÉNYEZÉSEK

Az Iași-i nagyvárosi térség magában foglalja Iași városát, valamint Aroneanu, Bârnova, Ciurea, Comarna, Costuleni, Dobrova, Golăiești, Grajduri, Holboca, Lețcani, Miroslova, Mogoșești, Movileni, Popricani, Prisăcani, Reditu, Românești, Scânteia, Schitu Duca, Tomești, Țigănași, Țuțora, Ungheni, Valea Lupului, Victoria és Voinești községeket.

2004-ben a Jászvásár Megyei Tanács, Jászvásár város önkormányzata és 13 szomszédos település megállapodást írt alá a Jászvásár-i Nagyvárosi Terület Közösségek Közötti Fejlesztési Egyesület (IMA IDA) létrehozásáról. A döntés közös fejlesztési célkitűzéseken és a kölcsönös előnyök elérése érdekében kialakítandó partnerségek előmozdításának szándékán alapult. Jelenleg az Iași-i Nagyvárosi Terület Közösségek Közötti Fejlesztési Egyesület tagjai az Iași Megyei Tanács, az Iași Városi Önkormányzat, valamint a fent említett 26 település önkormányzatai.

Az Iași-i nagyvárosi térség közösségek közötti fejlesztési egyesület stratégiai fejlesztési céljai a következőkre vonatkoznak:

- A közigazgatási-területi egységek szerepének megerősítése, mint Moldova és az EU keleti határának kulcsfontosságú fejlesztési központja.
- A kiegyensúlyozott és gyorsított gazdasági növekedés előmozdítása a nagyvárosi partnerek körében.
- A nagyvárosi közösségeken belüli harmonikus és koherens fejlődés biztosítása.
- A tagközösségek kulturális identitásának erősítése.
- A nagyvárosi térségben és azon túl az elérhetőség és az infrastruktúra fejlesztése.
- Hatékony és versenyképes közszolgáltatások biztosítása a nagyvárosi terület egészén.
- A nagyvárosi közigazgatások teljesítményének javítása.
- A nagyvárosi közösségek életkörülményeinek javítása.
- A rendelkezésre álló finanszírozási forrásokhoz való hozzáférés bővítése partnerségben megvalósított projektek révén.
- Nemzeti és nemzetközi partnerségek kialakítása az Iași-i nagyvárosi térség valamennyi tagjának javára.

Az Iași-i Nagyvárosi Terület Közösségek Közötti Fejlesztési Egyesület az Iași-i Önkormányzattal együtt az Iași-i Nagyvárosi Tömegközlekedési Egyesület tagja is. A csatlakozás motivációi a nagyvárosi tömegközlekedés minőségének javítása, a közlekedés és a mobilitás terén az európai környezetvédelmi előírásoknak való megfelelés, valamint a gazdasági fejlődés előmozdítása egy modern közlekedési infrastruktúra révén.

Az Iași-i Nagyvárosi Terület Közösségek Közötti Fejlesztési Egyesület a METREX tagja is, amely egy 1996-ban létrehozott közszervezetekből álló hálózat, amelynek célja az európai régiók és nagyvárosi területek teljesítményének javítása a lakosok életminőségének javítása érdekében.

Az Iași-i Nagyvárosi Terület Közösségek Közötti Fejlesztési Egyesület számos kezdeményezést indított el és valósít meg továbbra is, amelyek célja a Iași-i Nagyvárosi Területen belüli helyi közigazgatási szervek közötti szoros együttműködés előmozdítása, valamint a nemzetközi együttműködések erősítése. Ezeket a kezdeményezéseket elsősorban azzal a céllal hajtják végre, hogy előmozdítsák mind az egyének, mind a Iași-i Nagyvárosi Területen működő szervezetek érdekeit. Az alábbi lista összefoglalja az IMA IDA által végrehajtott főbb együttműködési projekteket és intézkedéseket.

Befejezett tevékenységek

- Az „**Integrált városfejlesztési tervek kidolgozása és irányítása**” projekt keretében az IMA IDA ukrainai és moldovai partnerekkel együttműködve segítette elő a kedvező gazdasági, társadalmi és környezeti feltételek megteremtését, miközben javította a infrastruktúra és a lakáskörülmények javításával a célvárosokban. A projekt egyidejűleg az Ungheni, Iași és Noua Suliță helyi önkormányzatainak stratégiai tervezési, elemzési, nyomonkövetési és értékelési képességeinek megerősítését tűzte ki célul, ezáltal intézményi támogatást nyújtva a

európai és nemzeti politikákkal összhangban, az igazgatott területek fejlődésének és versenyképességének előmozdítása érdekében.

- Az IMA IDA a **PUSH & PULL projekt** keretében 14 partnerrel működött együtt Lengyelországból, Spanyolországból, Belgiumból, Szlovéniából, az Egyesült Királyságból, Svédországból, Németországból, Hollandiából és Romániából. A projekt a parkoláskézelésre és a városi közlekedés hatékonyságának növelését célzó kapcsolódó stratégiákra összpontosított, és célja az európai városok városi mobilitásának javítása volt a parkolóhely-gazdálkodás és a mobilitáskézelési intézkedések integrálásával.
- A **DECOR HRD projekt** keretében az IMA IDA két másik partnerrel együtt az Iași-i nagyvárosi térség vidéki közösségeinek gazdasági fejlődésének elősegítésén dolgozott. A projekt célja a vidéki térségekben a humán erőforrás minőségének javítása volt képzés, tájékoztatás terjesztés és tanácsadás révén a vidéki térségekben a humán erőforrás minőségének javítására irányult, a helyi és regionális munkaerőpiacok igényeinek megfelelően a nem mezőgazdasági foglalkoztatási lehetőségek elősegítése érdekében.
- Mivel a környezetvédelem az IMA IDA egyik fő célkitűzése, a **„Tiszta Románia” projekt** – amelyet 2022-ben a Környezetvédelmi Alap Igazgatósága finanszírozott – hét területen támogatta a zöldítési tevékenységeket. Ezek a tevékenységek többféle hulladék – többek között üveg, textil, műanyag, elektromos és elektronikus hulladék, karton, gumi, gumiabroncsok és fém – gyűjtését eredményezték.
- 2022-ben az IMA IDA elindította a **„Tech Generation” programot**, amelyet a Digitális Községek Szövetsége támogatott a „Digitális Nemzet” márkanev alatt. A program 300 részvételi ösztöndíjat biztosított fiatal diákoknak és hallgatóknak. Ezen kezdeményezés révén a kedvezményezettek értékes digitális és informatikai készségeket sajátítottak el, amelyek révén helyi szinten új munkalehetőségekhez juthatnak.
- 2022-ben az IMA IDA **együttműködési megállapodást** írt alá az **„Alexandru Ioan Cuza” Jászvásári Egyetem Földrajz és Geológia Karával**, a Prut-Bârlad Vízgazdálkodási Hatósággal, a Jászvásári megyei tanáccsal, valamint a Jászvásár nagyvárosi területén található 22 település önkormányzatával. A megállapodás lehetővé tette a geomatika mesterképzésre beiratkozott hallgatók szakmai gyakorlatát, akiknek lehetőségük nyílt az IMA IDA-hoz kapcsolódó közintézményekben dolgozni. A szakmai gyakorlat ideje alatt különféle anyagok (grafikai anyagok, térképek, numerikus modellek, kutatási jelentések, közérdekű dokumentumok) készültek. Ezen felül egy online webes GIS-platfomot is kifejlesztettek a nagyvárosi tagok számára.

Folyamatban lévő intézkedések

- Az **„Kerékpárutak kiépítése a jászvásári nagyvárosi térségben”** című projekt, amelyet az IMA IDA, a Jászvásári Megyei Tanács, Bârnova község és Dobrovăț község által a Környezetvédelmi Alap Igazgatóságához benyújtott **„Kerékpárutak kiépítése Iași nagyvárosi térségében”** című projekt 17,14 km hosszú kerékpárút kiépítését támogatja a Bârnova-kolostortól a Dobrovăț-kolostorig vezető útvonalon. A kerékpárutat jelöléssel és táblákkal látják el, a projekt keretében pedig további kiegészítő létesítmények, például kerékpártárolók, pihenőhelyek és éjszakai világítás is megvalósulnak.
- Az IMA IDA tagja az **„Együttélés és nyitott kormányzás szereplői – a köztisztviselők és polgárok készségeinek és képességeinek fejlesztése az innováció jobb befogadása érdekében a helyi önkormányzatokban”** című cselekvési terv-hálózatnak. Ez a hálózat kilenc partnert foglal magában különböző európai országokból, köztük Belgiumból, Lengyelországból, Lettországból, Magyarországról, Szlovákiából, Spanyolországból, Dániából és a Hollandia. Az URBACT IV program keretében finanszírozott hálózat fő célja, hogy megoldást találjon a társadalmi innováció és a befogadás integrálásának kihívására a helyi önkormányzatok minden területén

kormányzás minden területén. Ezt a célt az önkormányzati alkalmazottak készségeinek és képességeinek fejlesztésével, valamint az állampolgári részvételt elősegítő új szervezeti struktúrák létrehozásával kívánják elérni, megerősítve ezzel a demokrácia alapjait.

- Az IMA IDA által végrehajtott hosszú távú projektek egyike a 2022-ben elindított **Metropolitan Market projekt**. A Metropolitan Market keretében több piacot szerveznek a nagyvárosi térségben, amely platformot biztosít a helyi termelők, gazdák, kézművesek és mások számára, hogy tapasztalatcserére és új kapcsolatok kiépítésére. Ezen piacok révén a polgároknak lehetőségük nyílik a kereskedőkkel való kapcsolatteremtésre, termékeik megismerésére és a termelési folyamat megértésére. A piacok különböző közösségekben való megrendezésével a projekt célja a helyi termékekhez való széles körű hozzáférés biztosítása, ezáltal elősegítve a gazdasági fejlődést és ösztönözve a helyi eredetű áruk fogyasztását.

NGO-K ÁLTAL VEZETETT, KÖZÖSSÉG-VEZÉRLT KEZDEMÉNYEZÉSEK

A jászvásári civil társadalom számos kezdeményezést valósít meg, amelyek célja a helyi közösség minden korosztályának mozgósítása olyan helyi kezdeményezésekben való részvételre, amelyek a környezetvédelemre, a helyi szén-dioxid-lábnyom csökkentésére és az éghajlatváltozással szembeni ellenálló képesség növelésére összpontosítanak. Az ezzel kapcsolatos legfontosabb példák rövid összefoglalását az alábbiakban mutatjuk be:

- **A Climathon Iași 2024** rendezvényt, amelyet az Impact Hub Bucharest szervezett az EIT Climate-KIC-kel együttműködésben és a Raiffeisen Bank Romania támogatásával, helyben a CIVICA Egyesület segítette elő. Ez az esemény platformként szolgált a polgárok számára, hogy részt vegyenek egy olyan innovatív ötletek versenyén, amelynek célja a Iași ellenállóképessége az éghajlatváltozás hatásaival szemben (hőhullámok, városi hőszigetek, hirtelen időjárás-változások). A résztvevőknek – akár egyénileg, akár csapatokban – olyan ambiciózus és fenntartható üzleti javaslatokat kellett kidolgozniuk, amelyek célja a hőterhelés enyhítése és a klímavédelem előmozdítása volt. A hackathon rendezvény során a résztvevők oktatókkal, vállalkozókkal és szakértőkkel együttműködve dolgoztak ki innovatív megoldásokat egy éghajlati változásokhoz jobban alkalmazkodó város megteremtése érdekében.
- **A Polgári Részvétel és Innováció Program** hálózati mechanizmusként működik, amelynek célja az Iași életminőségét javító és a helyi demokráciát erősítő helyi polgári kezdeményezések azonosítása, összekapcsolása és hatásuk felerősítése. A program részvételi megközelítéssel keresztül személyre szabott fejlesztési és támogatási lehetőségeket biztosít a civil csoportok és civil szervezetek számára, beleértve a tanulási lehetőségeket, a mentorálást és az erőforrásokhoz való hozzáférést. Ezeket a lehetőségeket úgy alakították ki, hogy javítsák a szervezetek képességét a közösségben történő változások előidézésére, a demokratikus döntéshozatali folyamatok megértésére, valamint szükség szerint a közérdekű döntések befolyásolására. A program a következőképpen törekszik a helyi környezet átalakítására:
 - Létrehozza a helyi szintű részvétel, együttműködés és polgári innováció támogatásához szükséges infrastruktúrát, kihasználva azoknak a polgároknak a hozzájárulását, akik idővel, szakértelemmel vagy pénzügyi forrásokkal kívánják javítani az Iași-i életminőséget.
 - Olyan tanulási és fejlesztési lehetőségek biztosítása, amelyek növelik az Iași életminőségét befolyásoló különböző kérdésekkel foglalkozó helyi polgári kezdeményezések hatását.
- **A „Citizens Lead” kezdeményezés**, amely az Open Society Foundations támogatását élvezi és amelyet a CIVICA Egyesület valósít meg, 2017–2018 során nyilvános találkozókra 2017–2018 során. Minden ülés előtt a jászvásári lakosokat arra ösztönözték, hogy javasoljanak megoldásokat és ötleteket, amelyeket a választott képviselők, a helyi önkormányzat és a közösség támogatásával lehetne megvalósítani. Ezek a találkozók, amelyeken legalább három helyi képviselő vett részt

és a helyi közigazgatás képviselői vettek részt, a javasolt megoldásokról a polgárokkal együtt folytattak megbeszéléseket és vitákat. A választott tisztségviselőknek azt javasolták, hogy fontolják meg a megoldások elfogadását. Minden találkozót követően munkacsoportokat hoztak létre a megvitatott javaslatok közös megvalósítása érdekében. Minden találkozó egy konkrét témára összpontosított, és a lakosokat arra ösztönözte, hogy javaslatokat tegyenek a kultúra, a tömegközlekedés és a városi mobilitás, a vállalkozói szellem, az ifjúság és a közterek területén (két panel: gyermekbarát város és barátságos városrészek).

→ **A #TrotuareLibere** (magyarul: #SzabadJárdák) kampány arra ösztönzi a polgárokat, hogy jelentsék be azokat az eseteket, amikor autók jogtalanul foglalják el a gyalogosok számára kijelölt járdákat, és nyújtsanak be petíciókat a városházához, védőoszlopok felszerelését kérve. A kampány részeként önkéntesek

különböző szervezetekből, többek között a 2019–2020-as romániai ifjúsági főváros, Iași, az EuRespect, az Iași-i Megyei Diákönkormányzat, a Real Sport Egyesület és a CIVICA Egyesület (a kampány koordinátora) tagjai szórólapokat osztottak a Grow Up Romania által indított #ParchezNuBlochez (magyarul: #IParkNotBlock) kampány keretében. Párbeszédet folytattak a polgárokkal, hogy megértsék álláspontjukat és lehetséges megoldásokat találjanak. Ezzel párhuzamosan megbeszéléseket kezdeményeztek az autótulajdonosokkal, hogy hangsúlyozzák: a járdák nem kijelölt parkolóhelyek, és azok eltorlaszolása nehézségeket okoz a fogyatékkal élők számára. A szórólapok osztogatásán túl a járásvásári helyi rendőrség képviselői írásbeli figyelmeztetéseket adtak ki az illegálisan parkoló autók tulajdonosainak.

MAGÁNSZEKTORI PROJEKTEK

A Palas Iași városi komplexum egy köz-magán partnerség, amely új értelmet adott Iași szívének, és fellendítette az északkeleti régió gazdaságát azáltal, hogy párbeszédet teremtett a vegyes funkciójú fejlesztés, a kulturális örökség és a közterületek között. A projekt öt beavatkozási területet foglal magában: a Palas Mallt, a Palas Gardent, a Palas Campust és a Palas Residentialt, valamint a Kultúrpalota felújítását. A komplexum kiindulópontja a Palas Mall volt, amely 2012-ben nyílt meg Románia első vegyes használatú fejlesztéseként, és amelyhez egy 50 000 mp-es kert – a Palas Garden – tartozik, amely Románia első, magánforrásokból kialakított nyilvános kertje.

A terület átalakulása a kert használatának folyamatos újragondolásával, a 2016-ban befejezett Kultúrpalota felújításával, valamint a 2023-ban megnyílt Palas Campus – egy innovációs és kreativitási központ – fejlesztésével **folytatódott,** amely világhírű vállalatokat (pl. Amazon, Microsoft) vonzott a területre. A városi komplexum tovább fog fejlődni az UNStudio által tervezett, egyedülálló lakóépület-projekt révén, amely újdonságot jelent majd a román építészeti tájban.

A Palas városi komplexum a város egy elmaradott területét élénk közösségi térré alakította át, amely az elmúlt évtizedben új értelmet adott a város szívének. A projekt a Kultúrpalota közelében, pontosabban a királyi udvar egykori telephelyén helyezkedik el, amelyek a projekt kidolgozásának idején mindkettő romos állapotban voltak. Ami Románia első vegyes funkciójú fejlesztési projektjeként indult – amely egy bevásárlóközpontot, több irodaházat és rendezvénytermet foglalt magában –, hamarosan köz-magán partnerséggé alakult az Iași-i önkormányzattal. Ezek az erőfeszítések az újonnan épült terek és a Kultúrpalota közötti kapcsolatra összpontosítottak, és így született meg a Palas Garden projekt, amely a palota és az új épületek által keretezett nyílt teret érintette. A teljes Palas-projekt városfejlesztési koncepciója a Kultúrpalota képviselőivel folytatott párbeszéd alapján alakult, amelynek felújítását a járásvásári önkormányzat 2016-ban fejezte be. A kertet úgy tervezték, hogy keretet adjon egy ikonikus

kilátást a Kultúrpalotára, rávilágítva annak korábban kevésbé ismert hátsó homlokzatára, és különféle típusú nyilvános tereket, valamint sétányokat biztosít. A tervezési koncepció megőrzi a tavat és a királyi udvar háztartásának régészeti maradványait, és tartalmazza a Palotához vezető monumentális lépcsőket, egy szabadtéri amfiteátrumot, egy velencei körhintát, valamint különböző tereket és zöldterületeket, amelyek használatát a látogatók folyamatosan újradefiniálják. A kertterület kialakítása és a környező épületekkel való interakciója arra ösztönzi a látogatókat, hogy felfedezzék, játszanak és kreatív módon használják a teret.

2020-ban a Palas Iași elnyerte az Amerikai Zöld Építési Tanács (USGBC) LEED Neighbourhood Development tanúsítványát, ezzel Közép- és Kelet-Európa első ilyen tanúsítvánnyal rendelkező projektjévé vált, és akkoriban Európában mindössze öt tanúsított projekt egyike volt. A díj elismeri a projekt közösségre gyakorolt hatását és előnyeit, kiemelve a szabadidős létesítményekhez való hozzáférést, az aktív mobilitás támogatását, valamint azt, hogy milyen sokféle módon ötvözi a társadalmi interakciót és a kulturális eseményeket.

2024-ben a Palas Campus kettős zöld tanúsítást szerzett: az EDGE-t, amelyet a Nemzetközi Pénzügyi Társaság (IFC) ítél oda, valamint a LEED Platinumot, a LEED-tanúsítás legmagasabb szintjét, amelyet az Amerikai Zöld Építési Tanács (USGBC) ítél oda. A BuildGreen, Közép- és Kelet-Európában a fenntartható épületek tervezésére, fejlesztésére és tanúsítására szakosodott vezető szervezet, támogatást nyújtott a tanúsítási folyamat során.

→ **Az irodakomplexumot a tervezési fázisban a fenntarthatósági szabványoknak megfelelő modern üzleti infrastruktúráként fogalmazták meg, így 2021-ben elnyerte a Nemzetközi Pénzügyi Társaság (a Világbank-csoport tagja) által Romániában odaítélt első zöld hitelt.** Konkrétan a pénzügyi intézmény 72 millió eurót kölcsönített el a projekt támogatására az EDGE Advanced tanúsítás megszerzéséhez, amelynek eredményeként a hagyományos épületekhez képest várhatóan legalább 40%-kal csökken az energia- és vízfogyasztás.

→ **Az épület kivételes teljesítményét számos paraméter alapján igazolták, ideértve az energiahatékonyságot, az alacsony szén-dioxid-kibocsátást, a vízmegtakarítást, az anyagfelhasználást és a konnektivitást.** Ez a beruházás zöldterületek, pihenőhelyek, 650 méter kerékpárút, 16 elektromos járművekhez való töltőállomás, több mint 200 kerékpárparkoló helyet, valamint hat, zuhanyzóval felszerelt öltözőt hoztak létre a környezetbarát mobilitás elősegítése érdekében. Ezen felül gyalogos összeköttetéseket alakítottak ki, új utat építettek a belvárosi forgalom optimalizálása érdekében, valamint öt szomszédos utcát szélesítettek és modernizáltak. A projekt részeként egy 625 férőhelyes mélygarázs is épült. A beépített berendezések 45%-kal csökkentik a vízfogyasztást, míg az épületirányítási rendszerbe integrált intelligens mérőrendszer biztosítja az erőforrások hatékony nyomon követését és kezelését. Ezen felül több mint 1 200 napelemet szereltek fel az energiaköltségek ellensúlyozása és az általános fenntarthatóság javítása érdekében.

→ **Ezen felül a Palas Campus elnyerte a LEED v4 Core and Shell Development értékelési rendszer szerinti LEED Platinum tanúsítványt,** teljesítve az előfeltételeinek, amelyeket az Amerikai Zöld Építési Tanács (U.S. Green Building Council) állapított meg, és a Green Business Certification Inc. hitelesített.

A legújabb projektek, mint például a Palace Campus és a Palace Residential, továbbra is feltárják a köz- és magánterületek közötti kapcsolatot, és hozzájárulnak a fenntarthatósági gyakorlatok beépítéséhez az épített környezetbe.

A CÉLKITŰZÉS MEGVALÓSÍTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES RÉSZVÉTELI INTÉZKEDÉSEK

A klímasemlegességi cselekvési terv kidolgozási folyamatában Iași önkormányzata és az IMA IDA egy részvételi megközelítést alkalmazott, amely két fő szakaszból állt: **a tervezet kidolgozásából és a nyilvános konzultációból.**

→ **A klímasemlegességi cselekvési terv kidolgozási szakasza alapos és inkluzív volt, magában foglalva a közösséggel és a helyi érdekelt felekkel folytatott konzultációt.** Gondoskodtunk arról, hogy a javasolt intézkedések összhangban legyenek a már jóváhagyott önkormányzati stratégiai dokumentumokkal. Az

elsődleges hivatkozási dokumentum a **Zöld Város Cselekvési Terv** volt, amelyet szintén részvételi megközelítéssel dolgoztak ki. A széles körű nézőpontok beépítése és a Zöld Város Cselekvési Terv széles körű támogatottságának biztosítása érdekében a tervezési folyamatba online és offline nyilvános konzultációs eszközökön keresztül vonták be a helyi érdekelt feleket, például:

- **MÉDIACSATORNÁK:** A Zöld Város Cselekvési Terv kidolgozása során az érdekelt felek bevonásának biztosítása érdekében Iași önkormányzata különböző (nyomtatott és digitális) médiacsatornákat és eszközöket vett igénybe. A felelős munkatársak hirdetményeket tettek közzé és cikkeket publikáltak a helyi Curierul de Iași lapban, valamint a Facebook-oldalt használták a szélesebb közönség elérésére. Ezen felül létrehoztak egy zárt Facebook-csoportot, az „Iași Oraș Verde”-t, amelynek mintegy 5 000 tagja van.
- **RENDEZVÉNYEK:** Az érdekelt felek bevonását célzó rendezvények keretében személyes találkozókat szerveztek, különös figyelmet fordítva a tematikus csoportos megbeszéléseket magukban foglaló külön ülésekre. Ezek a találkozók voltak a legdinamikusabbak, és kiemelték a legkülönbözőbb érdekelt felek jelentős hozzájárulásait. Ezen interakciók révén Iași önkormányzata képes volt prioritásokat meghatározni a Zöld Város Cselekvési Terv intézkedései között.

→ **A tervezet kidolgozásának befejezése után Iași önkormányzata megkezdte a nyilvános konzultációs szakaszt, hogy visszajelzéseket és további észrevételeket gyűjtsön a polároktól és az érdekelt felektől a dokumentum tartalmával kapcsolatban.** Ez a kezdeményezés a dokumentum minőségének javulásához vezetett, mivel a munkatársak beépítették az észrevételeket a dokumentáció végleges változatába.

A CÉLKITŰZÉSI TERV VÉGREHAJTÁSÁHOZ ÉS NYOMON KÖVETÉSÉHEZ SZÜKSÉGES RÉSZVÉTELI INTÉZKEDÉSEK

Belső szinten az önkormányzat biztosítja a klímasemlegességi cselekvési terv végrehajtását és nyomon követését azáltal, hogy átvesszi és adaptálja a Zöld Város Cselekvési Terv végrehajtásához jelenleg használt modell. Ezt a modellt összehangolják azokkal a köz- és magánszervezetekkel, amelyek a SECAP végrehajtásával és értékelésével voltak megbízva, biztosítva, hogy az egyéb releváns helyi stratégiai dokumentumokért felelős szakértők és struktúrák a klímasemlegességi cselekvési terv irányításában és értékelésében is részt vegyenek.

Ennek megfelelően, a Zöld Város Cselekvési Terv modelljével összhangban a Klímasemlegességi Cselekvési Tervet egy végrehajtási és nyomonkövetési munkacsoport fogja irányítani, amelynek felügyeletét egy kijelölt koordinátor, a polgármester által vezetett felügyelőbizottság, valamint a Zöld Város Cselekvési Terv nagykövetői látják el, akik egyben a klímasemlegesség nagyköveteiként is működnek majd, és így a NetZeroCity Helyi Koalíció részévé válnak, amelynek javasolt felépítését az alábbiakban részletezzük.

A Végrehajtási és Nyomonkövetési Munkacsoport (amelyet már a Zöld Város Cselekvési Terv keretében is figyelembe vettek) elsősorban az Iași-i Városháza alábbi igazgatóságaiból, osztályaiból és szakosított szolgálataiból fog állni (amelyek a SECAP végrehajtásában is részt vesznek):

- Igazgatóságok: Integrált városfejlesztési stratégia végrehajtása, Általános gazdasági és helyi közpénzügyek, Európai projektek, Építészeti és városépítési, Műszaki igazgatóság és közösségi szolgáltatások, Örökséggazdálkodás, Köz- és magáneredmény-nyilvántartás, Lakásügy Alap.
- Szakosodott szolgálatok: Energiahatékonyság és közművek, a környezeti minőség előmozdítása és nyomon követése, városi utak, tulajdonosi társulások.
- Statisztikai és Előrejelzési Osztály.
- Szükség szerint a helyi közigazgatási struktúrák keretében működő egyéb hivatalok és szolgálatok.

A CO₂-kibocsátás csökkentését célzó intézkedések együttműködésen alapuló végrehajtásának és nyomon követésének biztosítására az önkormányzat által kidolgozott fő részvételi mechanizmus a NetZeroCity Helyi Koalíció. Mivel a Klímasemlegességi Cselekvési Terv célja a meglévő helyi stratégiai dokumentumokkal való szoros összehangolás, a Koalíció a SECAP végrehajtócsapat számára javasolt struktúrát követi, és törekszik arra, hogy idővel még szélesebb körű helyi szervezeteket és struktúrákat vonjon be:

- Helyi közszolgáltató és közüzemi vállalatok: a fűtésért, a közvilágításért, a tömegközlekedésért, a szennyvíz- és hulladékgazdálkodásért, valamint a közterületek igazgatásáért és karbantartásáért felelős szervezetek.
- Villamosenergia- és földgázellátó és -elosztó vállalatok: mind a szolgáltatók, mind az elosztók.
- Energiaipari szolgáltatásokat nyújtó vállalatok: az energiahatékonyságra, tanácsadásra, energiaauditokra és energiagazdálkodásra szakosodott cégek.
- Üzleti környezet és helyi magánvállalatok: a helyi üzleti közösség.
- Szakmai szervezetek: szakemberek és szakértők különböző releváns területeken, például az energiahatékonyság, az energiatermelés, a megújuló energiaforrások, a környezetvédelem, az épületek és városi gazdálkodás.
- A polgárok érdekeit képviselő szervezetek: tulajdonosi társulások és nem kormányzati szervezetek.
- Polgárok.

A SECAP számára javasolt struktúrán túlmenően az önkormányzat bevonja a koalícióba a helyi tudományos intézményeket és a releváns K+F+I szervezeteket is, a helyi civil szervezetekkel és a helyi médiával együtt. Ezen felül, az átfogó nagyvárosi megközelítés biztosítása érdekében az önkormányzat az IMA IDA támogatásával bevonja azokat a szervezeteket és szereplőket is, amelyek mind az Iași-i nagyvárosi térség különböző településein, mind pedig a nagyvárosi szinten tevékenykednek.

A fenti szakaszok mindegyikében mind az Iași önkormányzat, mind az IMA IDA figyelembe veszi a marginalizált közösségeket, biztosítva, hogy igényeikre a cselekvési terv végrehajtása során kellőképpen figyelmet fordítsanak. Végül, az éghajlatsemlegesség iránti elkötelezettségükkel összhangban az Iași önkormányzat és az IMA IDA egyidejűleg fokozza az éghajlati reziliencia érdekében tett erőfeszítéseit, törekedve az éghajlatváltozás mérséklésére és az ahhoz való alkalmazkodásra irányuló intézkedések koherens integrációjára.

Ennek megfelelően a klímasemlegességi cselekvési terv végrehajtása során részvételi megközelítést alkalmaznak, különös figyelmet fordítva a kormányzati innovációval és a társadalmi innovációval kapcsolatos „puha” beavatkozásokra. A javasolt beavatkozások célja a klímasemlegesség iránti helyi elkötelezettség erősítése, a klímasemleges magatartásbeli változások ösztönzése, valamint a klímasemlegességet szolgáló helyi kormányzás megerősítése. A klímasemlegességi intézkedések hatékony végrehajtása

az érdekelt felekkel való együttműködés és bevonás révén valósul meg, amelyet a helyi igényekre reagáló, közösségvezérelt eszközök és stratégiák tesznek lehetővé.

→ **Az Iași önkormányzat, elkötelezettségének kifejezéséeként a klímasemlegességre vonatkozó dedikált keretrendszer létrehozása iránt, a Zöld Város Cselekvési Tervből származó meglévő operatív kormányzási struktúrát használja szilárd alapként.** Az Iași önkormányzat már proaktív lépéseket tett a NetZeroCity Helyi Koalíció létrehozására, amelynek célja a helyi vállalkozásokkal, civil szervezetekkel, az akadémiai szférával és más érdekelt felekkel.

→ **A „Környékbeli zöld nagykövetek platformja” létrehozásának célja a klímasemlegesség iránti helyi elkötelezettség erősítése.** Ez a platform különféle tevékenységeket és kezdeményezéseket fog magában foglalni, amelyek célja a lakosok bevonása a környezetileg fenntartható és klímasemleges gyakorlatok szöszölőivá. E platform révén a lakosok felhatalmazást kapnak arra, hogy magukévá tegyék a klímavédelmi kezdeményezéseket, és közösségeiken belül népszerűsítsék a fenntartható magatartást. Ezen felül polgári részvételi kezdeményezéseket – például munkacsoportokat, hackatont és épület tulajdonosok számára szervezett versenyeket – szerveznek, hogy aktívan bevonják a lakosokat a döntéshozatali folyamatba, és ösztönözzék részvételüket a klímabarát tevékenységekben. Összességében ez a részvételi intézkedés olyan együttműködési környezet megteremtésére törekszik, ahol a lakosok hozzájárulhatnak a klímasemlegesség helyi szintű elérésére irányuló közös erőfeszítéshez.

→ **Az éghajlat-semleges magatartásbeli változások népszerűsítése és támogatása magában foglalja a helyi lakosokat és vállalkozásokat célzó tudatosságnövelő kampányok indítását.** Ezek a kampányok

kifejezetten az Iași-i nagyvárosi térség lakosainak és vállalkozásainak tudatosságát hivatottak növelni. E kampányok révén Iași önkormányzata arra törekszik, hogy felvilágosítsa és ösztönözze az egyéneket és a vállalatokat a klímabarát magatartásformák és gyakorlatok alkalmazására. A tudatosság növelésével és a támogatás nyújtásával Iași önkormányzata elő kívánja segíteni a fenntartható magatartásformák felé történő széles körű átállást, hozzájárulva ezzel a klímasemlegesség elérésére irányuló közös erőfeszítésekhez.

→ **A klímasemlegesség érdekében a helyi kormányzás megerősítése több kulcsfontosságú kezdeményezés megvalósítását jelenti.** Először is, képzési programot dolgoznak ki a köztisztviselők és az érdekelt felek számára, hogy

hogyan jobban megértsék az éghajlattal kapcsolatos kérdéseket, és elsajátítsák a hatékony éghajlat-politikák és kezdeményezések végrehajtásához szükséges készségeket. Ezen felül létrehoznak egy webes platformot az éghajlatvédelmi intézkedésekhez kapcsolódó legfontosabb teljesítménymutatók nyomon követésére. Ez a platform valós idejű adatokat és elemzéseket biztosít, lehetővé téve az érdekelt felek számára, hogy nyomon kövessék az előrehaladást, azonosítsák a fejlesztésre szoruló területeket, és megalapozott döntéseket hozzanak az éghajlati célok előmozdítása érdekében. Ezek az erőfeszítések olyan szilárd irányítási struktúrák kiépítését célozzák, amelyek hatékonyan támogatják az éghajlatsemlegesség felé vezető utat.

Ezen felül, összhangban a cselekvési terv végrehajtásában a részvételi megközelítés iránti helyi elkötelezettséggel, Iași önkormányzata és az IMA IDA a következőket is meg fogja tenni:

→ **Az önkéntesség népszerűsítésével arra ösztönzik a polgárokat, hogy vállaljanak vezető szerepet a klímasemlegesség mellett való kiállásban.** Együttműködnek a helyi civil szervezetekkel annak érdekében, hogy lehetőséget biztosítsanak az aktív részvételre a klímabarát közösség felé vezető helyi átállásban, és inspirálják az egyéneket arra, hogy a változás változás szereplőivé váljanak.

→ **Együttműködnek az országos M100 város csoporttal.** Iași önkormányzata célja, hogy aktívan részt vegyen abban a város csoportban, amely az elkövetkező években Románia városi átállását a klímasemlegesség felé fogja vezetni, a három román város mellett, amelyek jelenleg az EU „Klímasemleges és intelligens városok” missziójának klímasemleges és intelligens városokért. A hasonló célokat követő városokkal, valamint az M100

koordinátorokkal való szoros együttműködés révén Iași önkormányzata meg kívánja erősíteni, megosztani és bővíteni kollektív tudását, lehetővé téve mind Iași, mind a többi román város számára a klímasemlegesség elérését.

→ **Előmozdítja a cselekvési terv kiterjesztését mind országos, mind nemzetközi szinten, aktívan részt véve a társszervezetektől való tanulási lehetőségekben.** Iași önkormányzata és Iași nagyvárosi térsége szorosan részt vesz különböző országos szövetségekben és nemzetközi hálózatokban, amint az e dokumentumban is látható. Ezen együttműködések révén a cél az, hogy megosszák a cselekvési terv végrehajtása során szerzett tudást és bevált gyakorlatokat, valamint tanuljanak a partnerektől.

→ **A globális partnerségek megerősítése a helyi éghajlati menetrend előmozdítása érdekében.** Jelenleg Iași önkormányzata hivatalos partnerséget alakít ki a Világbankkal, hogy technikai segítséget biztosítson a klímasemlegesség eléréséhez. Ezen felül a városháza fejleszti és új irányba tereli a korábbi együttműködési projektekből és hálózati tagságokból, például a METREX-ből származó meglévő partnerségeket, hogy előmozdítsa a helyi klímasemlegességre irányuló erőfeszítéseket.

→ **Külső források vonzása:** Erőfeszítéseket tesznek arra, hogy különféle külső forrásokat (pénzügyi, emberi, információs és anyagi) vonzzanak a város és agglomerációja felé, a klímasemlegességre való áttérés felgyorsítása érdekében.

A finanszírozás tekintetében erőfeszítéseket tesznek annak feltárására, hogyan vonzhatók be több magántőke a helyi klímasemlegességi projektekbe. Ennek célja a meglévő finanszírozási hiányok áthidalása, valamint a klímasemleges elemek és elvek beépítésének ösztönzése a magánszektorbeli kezdeményezésekbe.

→ **A Északkeleti Regionális Program keretében elérhető finanszírozáshoz való hozzáférés megkönnyítése.** Az önkormányzat együttműködik az Északkeleti Regionális Fejlesztési Ügynökséggel annak érdekében, hogy ösztönözze a magánvállalatokat vállalatokat arra, hogy igénybe vegyék az Északkeleti Regionális Program keretében rendelkezésre álló forrásokat, mivel ez a program jelentős lehetőségeket kínál a környezet- és éghajlatbarát beruházási projektek számára.

→ **A köz- és magánszféra közötti partnerségek (PPP-k) kihasználása.** Erőfeszítéseket tesznek további magánfinanszírozási lehetőségek feltárására a szén-dioxid-semlegességre való áttérés elősegítése érdekében. Az Iulius Company-val és a Centric IT Solutions-szal kialakított sikeres partnerségekre építve kiterjesztik a köz- és magánszféra közötti együttműködések, hogy ösztönözzék az innovációt és a befektetéseket a fenntartható, klímasemleges projektekbe.

→ **Olyan nem kötelező jellegű intézkedések, amelyek célja a magántőke mozgósítása a klímasemlegességet célzó beavatkozások érdekében.** A polgári részvételi tevékenységek ösztönzésére irányuló erőfeszítések révén a különböző helyi érdekelt felek felhatalmazást kapnak arra, hogy felhívják a figyelmet a kérdésre, és ösztönözzék a helyi vállalatokat – különösen a nemzetközi tevékenységet folytatókat – arra, hogy helyi kezdeményezésekbe történő befektetéssel igazodjanak az ESG-szabványokhoz.

→ **Közösségi finanszírozás a kis léptékű zöld és klímasemleges projektekhez szükséges magánforrások összegyűjtésére.** A CIVICA által támogatott olyan kezdeményezések, mint a PIIC (Program a polgári részvételért és az innovációért) vagy a Climathon, inspirációként szolgálnak majd az ebben az irányban tett jövőbeli erőfeszítésekhez.

AKADÁLYOK

Adjon összefoglalót a város klímasemlegesség felé történő átállását gátló főbb helyi akadályokról.

- Minden akadály esetében röviden vázolja fel, hogy az milyen hatással van a klímasemlegesség elérésének gátlására, és írja le a jelenlegi Klímasemlegességi Cselekvési Terv, jelenlegi Klímasemlegességi Cselekvési Terv végrehajtása révén.
- Feltétlenül vegye figyelembe az éghajlati beruházásokkal kapcsolatos akadályokat is: azokat a strukturális, politikai, gazdasági és pénzügyi akadályokat, amelyek gátolhatják a klímamegoldásokat támogató tőke bevonását.

Isi önkormányzata és nagyvárosi területe számos olyan akadály szembesül, amelyek gátolhatják a klímasemlegesség elérését. Az alábbi táblázat felsorolja ezeket az akadályokat a főbb kibocsátási területeken mind helyi, mind nagyvárosi szinten, valamint azokat a transzverzális és finanszírozási akadályokat is, amelyek jelentősen megnehezíthetik a jelenlegi cselekvési terv végrehajtását.

A táblázat azonban minden egyes akadályhoz bemutatja a főbb megoldásokat is, amelyek elsősorban a jelen tervben vázolt kumulatív beavatkozásokból, valamint a vonatkozó stratégiai dokumentumokból – különösen az Integrált Városfejlesztési Stratégiából és a Zöld Város Cselekvési Tervből – származó egyéb intézkedésekből származnak. Ezen felül a javasolt megoldások magukban foglalják az önkormányzat által folytatott számos folyamatban lévő erőfeszítést (projektek, programok és szabályozások) is, amelyek célja e akadályok Isi fenntartható fejlődésére és a klímasemlegesség felé vezető útjára gyakorolt hatásának enyhítése.

30. TÁBLÁZAT: FŐBB AKADÁLYOK

KIBOCSÁTÁSI TERÜLET	AZ AZONOSÍTOTT AKADÁLY	LEÍRÁS	JAVASOLT MEGOLDÁS
ENERGIA RENDSZEREK	Az energiaforrásokból származó magas CO ₂ -kibocsátás és az infrastruktúra hiányosságai	Helyi szinten az energiaszennyezés oka a fűtéshez használt nagy mennyiségű szén, a háztartásokban használt biomassza és földgáz, valamint az erőművek által kibocsátott szennyező anyagok. Isi központi területén az előregedett és romló állapotú energiahálózat gyakori áramkimaradásokat és feszültségingadozásokat okoz. Ezen felül az IMA területén a hőenergia-ellátás kizárólag Isi településen centralizált, így más területeken nincs központi rendszer. Továbbá az IMA-ban nem minden település rendelkezik központi földgázellátással.	Ezen akadály leküzdése érdekében a cselekvési terv hat integrált intézkedést vázol fel, amelyek célja az energiarendszer dekarbonizálása. Ezeket az intézkedéseket négy fő intézkedési területbe csoportosították, amelyek a következőkre irányulnak: a fűtési rendszer hatékonyságának és vonzerejének növelése, a helyi megújulóenergia-termelési kapacitások bővítése, a közvilágítás modernizálása, valamint a villamos járművek zöld energiával való ellátása.
ENERGIA RENDSZEREK	A közösségek és az ökoszisztémák korlátozott részvétele az energiahatékonyság és a zöld átállás terén	A polgárok, a helyi vállalkozások és más szervezetek nem rendelkeznek az energiahatékonysági és zöld energiamegoldások bevezetéséhez szükséges szakértelemmel, motivációval és erőforrásokkal.	Először is, az energiarendszer optimalizálására irányuló összes intézkedés végrehajtásával az önkormányzat a közösség vezetőjévé válik, és a jó gyakorlat mintaképvé az egyes polgárok viselkedése szempontjából. Ezen felül az önkormányzat befektet a helyi lakóépületek energiahatékonyságának javításába, biztosítva, hogy lakói energiahatékonyabb otthonokban éljenek. Továbbá a polgároknak szentelt kezdeményezések – mint például a „zöld környék nagykövetei” platform és a polgári részvételt elősegítő beavatkozások – kifejezetten arra irányulnak, hogy aktívan bevonják a polgárokat a helyi szén-dioxid-csökkentési erőfeszítésekbe, ösztönözve őket a fenntartható és klímasemleges gyakorlatok alkalmazására, többek között az energiofogyasztási szokásaik tekintetében is.

KIBOCSÁTÁSI TERÜLET	AZAZONOSÍTOTT AKADÁLY	LEÍRÁS	JAVASOLT MEGOLDÁS
ÉPÍTETT KÖRNYEZET	A klímasegítség felé vezető zöld átalakuláson még át nem esett barnamezős területek	Helyi szinten vannak elhagyott ipari területek, amelyek felújításra és zöld újjáépítési beruházásokra várnak. Ezen felül a természeti veszélyeknek kitett területek továbbra is beépíthetetlenek maradnak.	Helyi szinten az önkormányzat már elfogadott olyan stratégiai dokumentumokat (pl. IUDS) és tervezési dokumentumokat (pl. GUP), amelyek intézkedéseket javasolnak a barnamezős területek klímasegítségé tétele. Ezeket az intézkedéseket az önkormányzat és a nagyvárosi területen működő egyéb közigazgatási szervek a következő években tervezik végrehajtani. Ezekhez a beruházásokhoz a közigazgatás a Romániában és külföldön egyaránt meglévő bevált gyakorlatokból merít majd, azzal a céllal, hogy kihasználja azoknak a partnereknek a szakértelmét, akik már végrehajtottak hasonló kezdeményezéseket. Ezen felül az önkormányzat arra fog törekedni, hogy szoros együttműködést alakítson ki a potenciális magánbefektetői partnerekkel, a polgárok, a helyi környezet és az éghajlat számára nyújtott előnyök maximalizálása érdekében.
ÉPÍTETT KÖRNYEZET	Az épületállomány nagy része nem energiahatékony	A helyi épületállomány elégtelen energiahatékonyását tovább súlyosbítja a földgázárak emelkedése. Annak ellenére, hogy az EU és az állami költségvetés forrásokat különített el a hőszigetelési felújításokra, egyes tulajdonosok nem hajlandók ilyen beruházásokba belevágni, ami a hajlandóság hiányából, a tudatosság és a tájékozottság hiányából, illetve pénzügyi korlátokból fakad. Ráadásul számos lakó-, köz- és kereskedelmi épület esetében nehézségekbe ütközik a korszerűsítés, ugyanakkor a magas költségek gyakran visszatartják a tulajdonosokat és a fejlesztőket attól, hogy energiahatékony megoldásokba fektessenek be, a hosszú távú megtakarítási lehetőségek ellenére.	Ez a cselekvési terv egy ambiciózus intézkedéscsomag bevezetésével hivatott leküzdeni ezt az akadályt, amelynek célja a köz- és lakóépületek energiahatékonyágának növelése, valamint az új középületekre vonatkozó nZEB+ szabványok bevezetése. Ezen felül a háztulajdonosok vonakodásának csökkentése érdekében tudatosságnövelő kampányokat szerveznek, amelyek világosan elmagyarázzák az ilyen beruházások előnyeit. Emellett az önkormányzat korábbi, hasonló projektekbe történő beruházásai értékes tapasztalatot nyújtanak, és máris segítettek néhány polgárnak megérteni az ilyen kezdeményezések előnyeit.
MOBILITÁS ÉS KÖZLEKEDÉS	A szén-dioxid-mentes mobilitást nem kedvező helyi körülmények	A légszennyezés jelenti a legnagyobb kihívást Iasi városában, amely elsősorban a közlekedésből, nevezetesen a magánjárművek számának ugrásszerű növekedéséből ered. Ezt a problémát súlyosbítja a nem megfelelő forgalomirányítás, az elöregedő járműpark, valamint a korlátozott nem motorizált és tömegközlekedési lehetőségek. Ezen felül egyes városrészekben hiányzik a tömegközlekedési lefedettség, a meglévő megállók pedig romos állapotban vannak. A főutak forgalmi torlódásai gátolják a tömegközlekedés hatékonyságát, míg az IMA területén belül a nagy forgalmú települések nem megfelelő járatokkal küzdenek, az elővárosi területeken pedig hiányoznak a vasútállomások, ami akadályozza a vasút potenciális kihasználását. Ezen felül az IMA közsegeiben a felszerelt tömegközlekedési megállók hiánya, valamint az útvonal-térképek és menetrendek hiánya tovább súlyosbítja a problémát. A dombos lakóövezetekben található nem megfelelő gyalogos közlekedési területek és Iasi alulhasznosított vasútállomásai szintén hozzájárulnak ehhez az akadályhoz. Ezen felül a bővülő területeken hiányoznak a megfelelő gyalogos létesítmények, valamint a folyók és vasútvonalakon átvető átkelőhelyek. További hiányosságok kapcsolódnak a nagyvárosi és városi tömegközlekedés közötti átszállást elősegítő intermodális csomópontokhoz, valamint a külvárosi régiók forgalmi torlódásainak enyhítését szolgáló park-and-ride létesítmények hiányához. Az elektromos járművek magas költségei, a korlátozott támogatások és az energiaárak emelkedése, valamint a járművek korlátozott hatótávolsága és önállósága, továbbá az olcsó, de környezetre káros használt járművek beáramlása	Ez az akadály jelentősen csökkenni fog a jelen cselekvési tervben vázolt, a fenntartható városi mobilitást célzó intézkedések révén. Ezek az integrált intézkedések több, egymást kiegészítő szintet céloznak meg: a környezetbarát tömegközlekedés használatának ösztönzését, az alternatív mobilitás népszerűsítését – különös tekintettel a kerékpározásra és a gyaloglásra –, valamint a főbb sugárutak és kereszteződések forgalmi torlódásainak enyhítését. Így a területen javasolt több mint 20 beavatkozás jelentősen csökkenti a mobilitásból és a közlekedésből származó szennyezést (beleértve a CO ₂ -kibocsátást, a zajt és akár a vizuális szennyezést is), ezáltal javítva a levegőtisztaságot mind helyi, mind nagyvárosi szinten. Ezen felül a közigazgatás elfogadott egy átfogó városi fenntartható mobilitási tervet (SUMP), amely számos intézkedést javasol a helyi mobilitás és közlekedés fenntarthatóságának növelésére. A SUMP-ban javasolt projektek egy része már megvalósítás alatt áll.

KIBOCSÁTÁSI TERÜLET	AZAZONOSÍTOTT AKADÁLY	LEÍRÁS	JAVASOLT MEGOLDÁS
		más EU-tagállamokból származó árak csökkentik a lakosok érdeklődését az elektromos járművek használata iránt, különösen a hosszabb utazások esetében. Ezen felül a többlekásos lakóépületek parkolói elfoglalják a közösségi terek számára eredetileg kijelölt területek nagy részét.	
HULLADÉK ÉS KÖRFORGÁSOS GAZDASÁG	A hulladék- és szennyvízkezelés jelenlegi állapota és az azzal járó szennyezés	Helyi szinten a nem megfelelő forrasi szelektálás miatt a hulladék nagy része hulladéklerakókba kerül. Ráadásul a hulladéklerakókban szelektálás hiánya miatt el a hulladéklerakókból szelektálás, kezelés, újrahasznosítás vagy hasznosítás révén. Bár a hulladéklerakó higiéniai intézkedések mellett működik, a hulladékgázok nem kerülnek hasznosításra, ami a szivárgó szivárgóvíz beszivárgása révén potenciális kockázatot jelent a talajvízre nézve. A szennyvíz tekintetében a vízrendszer jelentős szennyezési kihívásokkal szembesül, elsősorban a várost kiszolgáló kombinált csatornahálózat miatt, ami a kevert esővíz és szennyvíz gyakori kibocsátását eredményezi a befogadó vízfolyásokba. Ezen felül egy átfogó vízvezetési főterv hiánya súlyosítja a csapadékvíz-gazdálkodási problémákat, míg a tavakban folyó halgazdálkodás kiterjedése hozzájárul a magasabb szerves terheléshez és az eutrofizációhoz.	Ez a cselekvési terv egy működőképes körforgásos gazdasági ökoszisztéma kialakítását célzó intézkedést javasol, amelynek célja a helyi hulladékgyűjtési és -kezelési rendszer javítása, hogy az környezetileg fenntarthatóbbá váljon. Ez az intézkedés magában foglalja a szelektív hulladékgyűjtéshez szükséges digitáliszt „öko-szigetek” telepítését, ugyanezen célból önkéntes központok létrehozását, valamint a hulladékgyűjtő járműpark digitalizáláson keresztüli modernizálását. Ezen felül a hulladék- és szennyvízkezelő infrastruktúra fejlesztése is megvalósul majd az egyéb releváns helyi stratégiai dokumentumokban – nevezetesen a GCAP-ban és az IUDS-ben – felvázolt célzott projektek révén. Ezekben a dokumentumokban szereplő projektek a rendszer optimalizálására is irányulnak, a CO2-kibocsátás és más szennyezési formák – különösen a szagok – mérséklése érdekében. Ezeket a tökeigényes beruházásokat kiegészítik azok a nem anyagi jellegű beavatkozások, amelyeket úgy terveztek, hogy ösztönözzék a polgárokat és a magánszervezeteket is olyan magatartásformákra, amelyek hozzájárulnak a szénlábnym csökkentéséhez, ideértve a háztartásokban és a vállalkozásokban a hulladéktermelést és az újrahasznosítási gyakorlatokat is. Ennek eredményeként az éghajlatsemlegességi cselekvési tervben szereplő valamennyi intézkedés – a többi stratégiai dokumentumban előírtakhoz kiegészítő intézkedésekkel együtt – elősegíti a körforgásos gazdaság elveinek integrálását mind helyi, mind nagyvárosi szinten, ezáltal enyhítve ezeket az infrastrukturális és magatartási akadályokat.
HULLADÉK ÉS KÖRFORGÁSOS GAZDASÁG	A fenntartható hulladékgazdálkodási és körforgásos gazdasági gyakorlatok elterjedését gátló társadalmi akadályok	Helyi szinten különböző magatartási akadályok – mint például a kényelem, a közöny, a bevált gyakorlatokkal való korlátozott ismerkedés, valamint az oktatás és a tudatosság hiánya – gátolják a fenntartható hulladékgazdálkodási gyakorlatokban (pl. szelektív hulladékgyűjtés, újrahasznosítás és komposztálás), valamint a körforgásos gazdaság kezdeményezéseiben való önkéntes részvételt.	
ZÖLD INFRASTRUKTÚRA ÉS TERMÉSZETALAPÚ MEGOLDÁSOK	A zöld-kék infrastruktúrával kapcsolatos hiányosságok	Bár vannak helyi parkok és kertek, ezek a területek jelenleg nem felelnek meg a zöldterületekre vonatkozó nemzeti és európai szabványoknak. A főbb hiányosságok közé tartoznak a jelenlegi zöldterületek kiterjesztéseként használt korlátozott számú szabad önkormányzati területek, a nem egyértelmű építési engedélyek, a perifériás fejlesztések során alkalmazott nem megfelelő területhasználati tervezés, a zöldterületek egyenetlen eloszlása, valamint az alapvető rekreációs létesítményekkel nem rendelkező új városrészek. Ezen felül a lakóövezetekben a parkolókat és a kihasználatlan területeket zöld közösségi területekké lehetne átalakítani, különösen mivel számos közterületet alakítottak át parkolóvá. A Bahlui folyópartjainak zöld-kék tengelyként rejlő potenciáljának elhanyagolása egy másik helyi hiányosság. Ráadásul, bár a talajminőség jelenleg talán nem jelent sürgető problémát, a folyamatban lévő tevékenységek – mint például az ipari üzemeltetés, a hulladékok lefolyása és a közlekedésből származó kibocsátások – környezeti és éghajlati kockázatokat jelentenek. Ezen felül, bár az IMA területén bőséges a vadvilág, gondosabb területhasznosítási tervezésre van szükség a helyi élőhelyek fragmentációjának megelőzése érdekében, különösen a belvárosban kívüli jövőbeli útbővítések fényében. A rossz vízminőség és a hulladékgazdálkodás	Az éghajlat-semlegességi cselekvési terv célzott intézkedéseket tartalmaz a zöld infrastruktúra és a természetalapú megoldások (NBS) területén, amelyek kiterjednek a szén-dioxid-megkötés és -tárolás céljából a zöldterületek bővítésére és modernizálására irányuló beavatkozásokra, valamint a Bahlui folyó mentén kialakítandó nagyvárosi zöld-kék folyosók hálózatának létrehozására. Ezen felül mind a polgárok, mind a vállalkozások ösztönzést kapnak arra, hogy aktívan járuljanak hozzá a városban belüli és a nagyvárosi térség zöldterületeinek fejlesztéséhez olyan célzott programok révén, mint a zöld városrészi nagykövek platformja, a polgári részvételi kezdeményezések (különösen a lakástulajdonosok számára meghirdetett pályázatokat), valamint a tudatosságnövelő és oktatási kampányok. Ezeknek az intézkedéseknek köszönhetően laji és nagyvárosi területének zöld elemei nem csupán megőrzésre kerülnek, hanem továbbfejlesztésre is, orvoslva a jelenlegi hiányosságokat a helyi közösség jobb kiszolgálása érdekében.

KIBOCSÁTÁSI TERÜLET	AZONOSÍTÓ TT AKADÁLY	LEÍRÁS	JAVASOLT MEGOLDÁS
		szintén veszélyeztetik a helyi vízi ökoszisztémákat. Végül a turisztikai területeken fokozott zöldítési erőfeszítésekre van szükség.	
ÁTJÁRÓ AKADÁLYOK	Egyéb kapcsolódó hiányosságok	Bár a vízszektor továbbra is stabilnak tekinthető a helyi szükségletek kielégítésére szolgáló felszíni és felszín alatti vízforrások rendelkezésre állása tekintetében, laji-ban számos probléma továbbra is fennáll (pl. a magas veszteségszint, ami felesleges energiafogyasztáshoz vezet, valamint a kezelt szennyvíz vagy szűrkevíz újrahasznosítására szolgáló rendszer hiánya). Ezen felül a kritikus rendszerek – mint például a közegészségügy, a vízellátás, az energiaellátás és a vészhelyzeti reagálás – nem elég ellenállóak az éghajlati ingadozásokkal és szélsőséges jelenségekkel szemben. Ezért sürgősszerű szükség van a városi rendszerek és szolgáltatások felkészültségének javítására, hogy az önkormányzat hatékonyabban tudjon megbirkózni olyan kihívásokkal, mint a hóhullámok és a városi hőszigetek, az egyre intenzívebb és rövidebb esőzések, valamint a természetalapú megoldások szélesebb körű alkalmazásának szükségessége.	A jelen cselekvési tervben javasolt beavatkozások e hiányosságok orvoslására irányuló közvetlen hozzájárulásán túlmenően a többi helyi stratégiai dokumentumban felvázolt projektek – a folyamatban lévő helyi programokkal együtt – úgy lettek kidolgozva, hogy enyhítsék e akadályok kedvezőtlen hatásait a polgárokra, a magánszervezetekre és a természeti környezetre mind laji városában, mind annak nagyvárosi térségében.
ÁTJÁRÓ AKADÁLYOK	A lakosok és szervezetek korlátai az éghajlat-semlegességet célzó intézkedések végrehajtásában	Ez az akadály a lakosok és a helyi szervezetek klímasemlegességgel kapcsolatos korlátozott tudatosságából és ismereteiből fakad, ami a helyi klímaátállási folyamat helytelen megértéséhez és az azzal szembeni elégtelen elkötelezettséghez vezet. Ezen felül általános hiányosságok tapasztalhatók a helyi szintű önkéntes tevékenységek koordinálásában és irányításában, amihez az önkéntes programok fenntartásához szükséges pénzügyi források elégtelensége társul, ami közvetlenül csökkenti azok hatékonyságát. Következésképpen ez a probléma gátolja a széndioxid-kibocsátás csökkentését célzó egyéni felelősségvállalást és közösségi kezdeményezéseket is.	Ezen akadály leküzdése a teljes cselekvési terv átfogó végrehajtásán múlik. Ugyanakkor a puha beavatkozások (és különösen a társadalmi innovációs beavatkozások) a legfontosabbak ezen akadályok megoldásában, mivel céljuk a közösség és a helyi ökoszisztéma klímasemlegességről való oktatása, valamint aktív bevonása a CO ₂ -kibocsátás csökkentését célzó önkormányzati és nagyvárosi kezdeményezésekbe.
ÁTJÁRÓ AKADÁLYOK	A klímagazságosság elérésére irányuló korlátozott kapacitás, különösen a nagyvárosi térség sebezhető vidéki közösségeiben	Az IMA-n belül számos vidéki közösség szembesül mélyen gyökerező szegénységgel, elégtelen humán tőke-fejlesztéssel (főként az oktatás és az egészségügy terén), valamint a normák alatti életkörülményekkel. Ezek a közösségek nemcsak a szegénység és a társadalmi kirekesztés kockázataival szembesülnek, hanem az éghajlatváltozásból eredő kockázatokkal is, mivel hiányzik belőlük mind az ellenálló képesség, mind a felkészültség a helyi klímasemlegességi folyamat támogatásához. Ezen felül az IMA szintjén növekszik a függőségi arány és csökken a munkaerő-pótlási arány. Ezek a problémák további kedvezőtlen hatásokat okoznak, elsősorban a klímaváltozással szembeni fokozott és egyenlőtlen sebezhetőséget, a mérséklési képesség csökkenését, valamint a közszolgáltatásokra – például a szociális segélyezési rendszerre – nehezedő fokozott nyomást.	Ezt a cselekvési tervet a klímagazságosság elvei iránti egyértelmű elkötelezettséggel dolgozták ki, biztosítva a legsebezhetőbb személyek jogainak védelmét, valamint elősegítve az éghajlatváltozással kapcsolatos kihívások és előnyök méltányos elosztását. Az IMA IDA-nak azonban kulcsfontosságú szerepe lesz e akadály enyhítésében, különösen figyelembe véve a marginalizált vidéki lakosság jelentős jelenlétét. Ebben az összefüggésben az IMA IDA nemcsak laji önkormányzatával, hanem a nagyvárosi térség egyéb közigazgatási szerveivel, valamint a nagyvárosi szinten működő releváns IDA-kkal és civil szervezetekkel is együttműködést fog kialakítani. Ezek az együttműködések a közösségfejlesztés, a társadalmi befogadás és az éghajlati reziliencia érdekében hozandó intézkedések végrehajtására fognak összpontosítani, azzal a céllal, hogy enyhítsék az éghajlatváltozásnak a kiszolgáltatott csoportokra gyakorolt kedvezőtlen hatásait. Ezeket az erőfeszítéseket azonban nem kizárólag a Klímasemlegességi Cselekvési Terv fogja irányítani; inkább főként az IUDS-ben és a Zöld Város Cselekvési Tervben felvázolt átfogó stratégiákra támaszkodnak majd, amelyek mélyebben foglalkoznak e kérdéskörrel.
ÁTJÁRÓ AKADÁLYOK	A városok terjeszkedése	Ez az akadály a folyamatos és nem megfelelően szabályozott városi terjeszkedésből fakad, amely különösen szembetűnő a külvárosi LAU-kban	Tekintettel e gátló tényező kiterjedt jellegére, megoldása elsősorban a

KIBOCSÁTÁSI TERÜLET	AZ AZONOSÍTOTT AKADÁLY	LEÍRÁS	JAVASOLT MEGOLDÁS
		IMA. Ez a terjeszkedés megnehezíti az éghajlatsemlegesség felé történő átmenetet, különösen ami az összes lakos számára biztosítandó éghajlati igazságszolgáltatást illeti. Ennek következtében az IMA-n belüli jelentős demográfiai növekedés aláásmasztja a külvárosiasodás tendenciáját, amelyet a gentrifikáció tovább súlyosbít. Ezen felül a gyorsan fejlődő településeken a városi terjeszkedést nem integrált városi tervezés irányította. Következésképpen a koherens városi tervezés hiánya az egy főre jutó zöldterületek csökkenéséhez is vezetett.	Általános városrendezési terv és a hozzá kapcsolódó rendeletek. Ezzel párhuzamosan az integrált városfejlesztési stratégia konkrét intézkedéseket javasol a hiányosságok orvoslására. Továbbá, mivel a városok terjeszkedése jelentősen befolyásolja a természeti környezetet, és mind helyi, mind nagyvárosi szinten hozzájárul a megnövekedett CO ₂ -kibocsátáshoz, az éghajlat-semlegességi cselekvési terv olyan beavatkozásokat tartalmaz, amelyek hozzájárulnak a káros hatások enyhítéséhez. Ugyanakkor szükség van az lași-i nagyvárosi térség területi fejlesztési tervére, amely átfogóan kezelné ezeket a hiányosságokat. Ennek érdekében tanulmányozni fogják a romániai sikeres modelleket, például az Oradea nagyvárosi térségben a szakemberek által kidolgozott területi fejlesztési tervet. Várhatóan az M100 Hub biztosítja majd a szükséges eszközöket az ilyen jellegű tudás- és tapasztalatcseréhez.
ÁTJÁRÓ AKADÁLYOK	Korlátozott közigazgatási kapacitás az európai klímasemlegességi célok fényében	Ez az akadály a közigazgatási személyzet korlátozott kapacitásából fakad, amelyet tovább súlyosbít a korábbi hasonló kezdeményezések hiánya, valamint az ilyen célok még európai szinten is csak a közelmúltban történt elfogadása. Az önkormányzat azonban korábban már kidolgozott releváns városfejlesztési dokumentumokat, például az IUDS-t és a GCAP-ot, amelyek különböző éghajlati vonatkozású szempontokkal foglalkoznak, bár nem kizárólag a klímasemlegességre összpontosítanak. Ezek a dokumentumok azonban általában a tágabb értelemben vett zöld átállást helyezik előtérbe, ahelyett, hogy kizárólag a CO ₂ -kibocsátás csökkentését céloznák meg az éghajlatváltozás mérséklése érdekében.	A klímasemlegességi cselekvési terv közvetlenül foglalkozik ezzel az akadállyal, különösen a javasolt kormányzati innovációs beavatkozások révén. Ezen felül a már meglévő Zöld Város Cselekvési Terv, amelyet az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank támogatásával dolgoztak ki, jelentős előnyt jelent, mivel kiterjedt részvételi folyamat keretében készült, és szakosodott műszaki szakértelemre támaszkodott. lași önkormányzata emellett partnerséget épít ki a Világbankkal, amelynek keretében műszaki segítséget kap a klímasemlegességi kérdésekben. Ezen felül erőfeszítéseket tesznek a nemzeti M100 Hub által biztosított kapacitásépítési lehetőségek, valamint más nemzetközi források – például a NetZeroCities, a CapaCities, az Urbact, az Interreg és az Európai Városi Kezdeményezés által kidolgozottak – kihasználására. Végül az lași önkormányzat az M100 Hubon, valamint annak hazai és nemzetközi partnereinek keresztül arra törekszik, hogy átvegye az EU Klímasemleges és Intelligens Városok Missziója címmel kitüntetett román városok, valamint az EU-misszióban részt vevő egyéb európai városok bevált gyakorlatait.
ÁTJÁRÓ AKADÁLYOK	Országos szintű adminisztratív akadályok	Ez az akadály számos adminisztratív kihívást foglal magában, az ágazatspecifikusaktól (pl. a veszélyes hulladékkezelésre vonatkozó nem egyértelmű jogszabályok, a „fizess, amennyit dobálsz” rendszerek bevezetésének elmaradása, a hulladéktermelés és az adóztatás közötti összehangolás hiánya, a mikromobilitásra vonatkozó kétértelmű szabályozás, a nagyvárosi közlekedésre vonatkozó szabályozási keret és az épületek energiahatékonyságának nyomon követésére szolgáló szabványosított mechanizmusok hiánya) egészen a több területet érintő akadályokig (pl. gyakori politikai változások, a nemzeti közigazgatáson belüli szolgálatok közötti koordináció hiánya, a közcélú infrastruktúra érdekében történő földkiszajátítás során felmerülő bürokratikus akadályok, a hatástalan közbeszerzési jogszabályok, az adózási bizonytalanságok). Ezeket az akadályokat tovább súlyosbítja a statisztikai adatok nem megfelelő gyűjtése, összefoglalása, nyomon követése és felhasználása az illetékes nemzeti hatóságok részéről.	Az M100 Hub fogja betölteni a fő csatorna szerepét a kérdések kommunikálásában, valamint a partnereinkkel és más nemzeti szereplőkkel való együttműködésben a problémák megoldása érdekében. Ezen felül lași önkormányzata és az IMA IDA aktívan részt vesz a releváns megbeszéléseken azokban a nemzeti és nemzetközi hálózatokban és platformokban, amelyekben mind lași önkormányzata, mind az IMA IDA részt vesz, azzal a céllal, hogy hatékony megoldásokat azonosítsanak és valósítsanak meg.

KIBOCSÁTÁSI TERÜLET	AZAZONOSÍTOTT AKADÁLY	LEÍRÁS	JAVASOLT MEGOLDÁS
FINANSZÍROZÁSI AKADÁLYOK	Az állami és magánszervezetek adósságszintjére vonatkozó korlátozások	Az állami intézmények és a magánszervezetek is gyakran meghatározott adósságkorlátok mellett működnek, ami gátolhatja klímasegítségű projektjeik előrehaladását. A korlátozás különösen súlyos az állami intézmények számára, amelyekre szabályozási korlátozások vonatkoznak az adósság felhalmozása tekintetében, ami csökkenti az ilyen projektek finanszírozásának megszerzésére irányuló képességüket.	Ezen akadály - amely jelenleg az egyik legsürgősebb - leküzdése érdekében a közigazgatásnak növelnie kell a helyi költségvetési bevételeit, és rendeznie kell a meglévő adósságait, beleértve a jelenlegi hiteleket is. Hasonlóképpen a magánvállalatoknak is intézkedéseket kell hozniuk a bevételeik növelése érdekében, miközben hatékonyan kell kezelniük a meglévő adósságaikat is. E megoldások megvalósítása azonban kihívást jelentő feladat lesz, és az elkövetkező években minden érintett félnek jelentős külső támogatásra lesz szüksége.
FINANSZÍROZÁSI AKADÁLYOK	A magánvállalatok részéről a klímasegítségű projektekhez nyújtott pénzügyi hozzájárulás elégtelensége	Számos tényező járul hozzá ehhez az akadályhoz, többek között a magánszektor vonakodása attól, hogy tőkétallokáljon a klímasegítségű projektekre, valamint az innovatív finanszírozási megoldásokhoz való hozzáférés nehézségei. A helyi vállalkozók és befektetők motiválása a szén-dioxid-kibocsátás-csökkentési projektekben való részvételre kihívást jelent a jövedelmezőséggel kapcsolatos aggodalmak, az új technológiákkal kapcsolatos bizonytalanság, a nemzeti szabályozási akadályok, valamint a klímasegítségű kapcsolatos ismeretek és tudatosság hiánya miatt befektetési lehetőségek terén. Ezen felül a magánvállalatok nehézségekkel szembesülnek a nemzeti és uniós költségvetésből elkülönített, vissza nem térítendő finanszírozás megszerzésében, míg a vállalkozók képzettségének hiányosságai és kockázatkülsősége szintén gátolják őket a kockázati tőke és más innovatív finanszírozási megoldások igénybevételeiben, ami vonakodáshoz vezet a rendelkezésre álló, de korábban kiaknázatlan finanszírozási programok felhasználása iránt. Ezen felül az IMA egyik fő gazdasági problémája a perifériás területek elmaradottsága, ahol kevés a foglalkoztatott és alacsony a vállalatok sűrűsége, mivel a vállalkozások és a munkavállalók többsége laji városában koncentrálódik. Ez a koncentráció területi egyenlőtlenségeket okoz, lassítva a klímasegítségű projektek terjedését az IMA többi településén működő vállalatok körében. Következésképpen a klímasegítségű projektek többsége elkerülhetetlenül laji városában fog megvalósulni, ami tovább súlyosbítja ezt a hiányosságot.	Ezen akadály leküzdése érdekében a város célja, hogy fokozza azoknak a vissza nem térítendő finanszírozási lehetőségeknek a népszerűsítését, amelyek a helyi vállalkozások számára elérhetők az Északkeleti Regionális Program, az egyéb nemzeti operatív programok, valamint az európai finanszírozási eszközök keretében. Ehhez szorosabb együttműködésre lesz szükség az Északkeleti Regionális Fejlesztési Ügynökséggel, amelynek az elkövetkező években kiterjedtebb népszerűsítő és tájékoztató kampányokat kell indítania a rendelkezésre álló vissza nem térítendő forrásokról. Ezen felül ez a cselekvési terv olyan intézkedéseket is tartalmaz, amelyek ösztönzik a magánvállalatokat a helyi klímasegítségű törekvésekben való részvételre, azzal a céllal, hogy több beruházást vonzzanak vállalkozóktól és befektetőktől olyan projektekbe, amelyek közvetlenül hozzájárulnak a CO2-kibocsátás csökkentéséhez.
FINANSZÍROZÁSI AKADÁLYOK	A javasolt intézkedések keretében tervezett beruházások finanszírozási nehézségei	A pénzügyi nehézségek több tényezőtől fakadnak, többek között a jelenlegi helyi költségvetés korlátozott forrásaiból, valamint a helyi pénzügyi kapacitást meghaladó magas beruházási költségekből. A javasolt klímasegítségű intézkedések közül sok jelentős előzetes beruházásokat igényel, amelyek meghaladják a rendelkezésre álló helyi bevételeket, különösen az emelkedő infláció fényében. Az önkormányzat a tervezett közberuházásokhoz szükséges uniós források megszerzésében is kihívásokkal szembesül a nemzeti szintű késedelmek, az instabilitás és a bonyolult eljárások miatt, amelyek akadályozzák a rendelkezésre álló, vissza nem térítendő finanszírozási programokhoz való hozzáférést. Ezt az akadályt tovább súlyosbítja a több finanszírozási forrás összehangolásának nehézsége, amelyet különféle finanszírozási kockázatok is fokoznak.	Az elkövetkező években laji önkormányzata az IMA-n belüli valamennyi közigazgatási szervvel együtt jelentős erőfeszítéseket fog tenni annak érdekében, hogy hozzájárjon az Északkeleti Regionális Program (NRRP), az egyéb nemzeti operatív programok, valamint egyéb nemzeti csatornák (például a Környezetvédelmi Alap Igazgatósága és a Nemzeti Beruházási Társaság révén elérhető támogatások) és nemzetközi források (nevezetesen az Európai Bizottság által közvetlenül kezelt finanszírozási programok, mint például a LIFE vagy a Horizon Europe) által biztosított forrásokhoz. Ezen felül kiemelt figyelmet fordítanak a kiegészítő finanszírozási források felkutatására, elsősorban a magántőke mozgósítására. Megvizsgálják azokat az új mechanizmusokat is, amelyeket eddig még nem teszteltek, de amelyek potenciálisan előnyösek lehetnek a szénlábnym csökkentéséhez szükséges beruházások finanszírozásában. Mindazonáltal, bár ezeket a kockázatsökkentő megoldásokat mind alkalmazni fogják, e korlát teljes kiküszöbölése nem garantált. Ezért,

KIBOCSÁTÁSI TERÜLET	AZAZONOSÍTOTT AKADÁLY	LEÍRÁS	JAVASOLT MEGOLDÁS
			Ennek a kérdésnek a megoldása továbbra is kulcsfontosságú pont marad az M100 Hub-ban való részvétel napirendjén.

KOCKÁZATOK

Készítsen rövid összefoglalót azokról a főbb kockázatokról, amelyek befolyásolhatják a város klímasemlegességi céljainak elérését.

- Minden kockázat esetében röviden vázolja fel, hogy az milyen mértékben akadályozza a klímasemlegesség elérését, és írja le a jelenlegi Klímasemlegességi Cselekvési Terv, és a jelenlegi Klímasemlegességi Cselekvési Terv végrehajtása révén.
- Ügyeljen arra is, hogy a klímabefektetések finanszírozásával kapcsolatos kockázatokat is belevegye.

Az alábbi táblázat felsorolja azokat a főbb kockázatokat, amelyek akadályozhatják a klímasemlegesség elérését Iasi városában és nagyvárosi területén, valamint azokat a legfontosabb megoldásokat, amelyeket e kockázatok kezelése érdekében fognak alkalmazni. Elemzésünk keretében azonosítottuk az egyes cselekvési területeket érintő elsődleges kockázatokat, valamint azokat, amelyek átfogó hatással vannak a klímasemlegességi cselekvési terv egészére. Ezen felül figyelembe vettük a javasolt beavatkozások finanszírozásával kapcsolatos kockázatokat is.

Ezen felül minden azonosított kockázat esetében konkrét kockázatcsökkentő megoldásokat dolgoztak ki annak érdekében, hogy csökkentsék azok hatását a tervben vázolt beruházások és kezdeményezések hatékony végrehajtására. A cselekvési tervben javasolt bizonyos intézkedések már természetüknél fogva hozzájárulnak a kockázatok többségének csökkentéséhez. Továbbá a város és az IMA IDA folyamatos erőfeszítéseket tesz az ismétlődő kihívások megoldására és az olyan felmerülő kockázatok enyhítésére, amelyek akadályozhatják az integrált, fenntartható városfejlesztésre vonatkozó céljaik elérését, ezáltal pozitívan hozzájárulva a klímasemlegességre irányuló törekvésekhez. Végül ez a cselekvési terv további eszközöket vezet be, amelyeket kifejezetten azoknak a kockázatoknak a mérséklésére szabtak, amelyek veszélyeztethetik Iasi 2030-ra kitűzött klímasemlegességi céljainak elérését.

Évente az Iasi-i Városháza műszaki szakértői az IMA IDA-val együttműködve elvégzik e kockázatok nyomon követését, valamint a cselekvési tervben meghatározott MEL-mutatók értékelését.

A helyi közigazgatáson belül a fenntarthatósággal és a klímasemlegességgel kapcsolatos munkák tekintetében a koherens operatív megközelítés fenntartása érdekében e cselekvési terv végrehajtását és felügyeletét – beleértve a javasolt beavatkozásokkal járó kockázatokat is – **az alábbiakban ismertetett, a GCAP végrehajtására és nyomon követésére korábban létrehozott irányítási struktúra fogja irányítani:**

- A Végrehajtási és Nyomonkövetési Munkacsoport nem csupán felügyeli a cselekvések végrehajtását és előrehaladását, hanem egy kijelölt koordinátor szoros felügyelete alatt azonosítja és enyhíti a velük kapcsolatos kockázatokat is.
- A GCAP Felügyelőbizottsága, amelynek elnöke Iasi polgármestere, szükség szerint megadja a végső jóváhagyást azokra az intézkedésekre, amelyekkel a felmerülő kockázatokat kezelni fogják.
- A NetZeroCity Helyi Koalícióhoz tartozó GCAP-nagykövetek feladata lesz, hogy a közigazgatás tudomására hozzák a helyi és nagyvárosi szinten azonosított kockázatokat, valamint javaslatokat tegyenek azok enyhítésére.
- Az IMA IDA munkatársai átfogó támogatást nyújtanak a fenti struktúráknak a Klímasemlegességi Cselekvési Terv végrehajtási szakaszában. Ezen felül kezelik és enyhítik az Iasi-i nagyvárosi térség többi településén felmerülő kockázatokat is.

Végül, az EU Klímasemleges és Intelligens Városok Missziójának modelljéhez igazodva, a nyomkövetési folyamatba beépül egy bizonytalansági keretrendszer, amelynek célja mind az előre meghatározott mutatók, mind a potenciális bizonytalanságok nyomon követése. M. Bodde, K. Van der Wel, P. Driessen és A. Wardekker által kidolgozott modellből merítve az önkormányzat négyféle, a stratégiai környezeti értékelések szempontjából releváns bizonytalansággal fog foglalkozni: a rendszer összetettségéből fakadó belső bizonytalanságokkal, az adatkorlátokból eredő tudományos bizonytalanságokkal, a különböző érdekelt felek értékeiből és a politikai légkörből fakadó társadalmi bizonytalanságokkal, valamint a jogi keret változékonyságából eredő jogi bizonytalanságokkal.

31. TÁBLÁZAT: FŐBB KOCKÁZATOK

CÉLTERÜLET	AZAZONOSÍTOTT KOCKÁZAT	A KOCKÁZAT LEÍRÁSA	KOCKÁZATCSÖKKENTŐ MEGOLDÁS
ENERGIA RENDSZEREK	A fűtési rendszer hatékonyságának és vonzerejének növeléséhez szükséges összetett beruházások	A tervezett beavatkozások sokrétű és bonyolult műszaki megoldásokat igényelnek, ami kihívást jelent olyan megbízható beszállítók megtalálásában, akik ezeket a megoldásokat gyorsan és versenyképes áron tudják biztosítani.	E kockázat enyhítése érdekében az önkormányzat bevonja a városháza valamennyi szakosodott műszaki osztályát, kihasználva azok korábbi hasonló beruházási projektek során szerzett szakértelmét. Ezen felül az önkormányzat szükség szerint együttműködik külső műszaki szakértőkkel is, akik kiegészítő támogatást nyújtanak azokban a folyamatokban, ahol további segítségre van szükség.
ÉPÍTETT KÖRNYEZET	A lakásállomány előregedése, különös tekintettel a magas szeizmikus kockázatú lakóépületekre	A magas szeizmikus kockázatú, előregedő lakóépületek jelenléte jelentős biztonsági aggályokat vet fel mind a lakók, mind a szomszédos ingatlanok számára, ami sürgős beavatkozást tesz szükségessé a potenciális katasztrófák kockázatának enyhítése érdekében. Ráadásul a régebbi épületek energiahatékonyságának javítása céljából történő utólagos korszerűsítése – szerkezeti sebezhetőségük miatt – a szükséges munkálatok tekintetében nehezebb és pénzügyileg terhesebb lehet. Végül az előregedő lakásállomány kezelése nem csupán energiahatékonysági fejlesztéseket igényel, hanem olyan intézkedéseket is, amelyek javítják az épületek ellenállóképességét a klímaváltozás hatásaival, és különösen a szélsőséges időjárási eseményekkel szemben. A szeizmikus kockázatok jelenléte további bonyolultságot jelent ezen épületek hosszú távú fenntarthatóságának és ellenállóképességének biztosításában.	A jelen Klímasemlegességi Cselekvési Tervben a köz- és lakóépületek energiahatékonyságának javítására irányuló intézkedések keretében vázolt munkálatok integrálhatók az épületek földrengésállóságának javítását célzó műszaki beavatkozásokkal. Ezen felül a GCAP javasolja az épületek földrengésállóságának javítását azáltal, hogy felméri azok jelenlegi állapotát a földrengéskockázat és az ellenállóképesség szempontjából, valamint becslíti a fejlesztésekhez szükséges beruházási költségeket. Továbbá a SECAP olyan programok kidolgozására irányuló intézkedéseket javasolt, amelyek célja a településen belül a földrengésveszélynek kitett épületek megerősítése.
ÉPÍTETT KÖRNYEZET	Növekvő költségek az építőiparban	Az infláció, valamint a román építőipari szektorban tapasztalható kereslet és kínálat közötti egyensúlyhiány miatt a tervezett intézkedések költségeinek emelkedése kockázata a javasolt beavatkozások költségvetésének növekedéséhez vezethet. Ez a kockázat egyaránt érintheti az új nZEB épületek építését és a meglévő épületeken tervezett energiahatékonysági munkálatokat.	A közigazgatás olyan műszaki tanulmányokat fog készíteni, amelyek a költség-hatékony és életképes beruházásokat helyezik előtérbe. Ezen felül átfogó piackutatás fogja alátámasztani a szerződés-kötési folyamatokat és a berendezések beszerzését, a lehető legjobb ajánlatok biztosítása érdekében. Az inflációval kapcsolatos eltéréseket a helyi költségvetésből fogják fedezni, az elsődleges finanszírozás pedig uniós forrásokból származik.
ÉPÍTETT KÖRNYEZET	Elégtelen kapacitás	Ez a szervezeti kockázat a közszolgálati alkalmazottak azon képességére vonatkozik, hogy a javasolt számos beavatkozást végrehajtsák, figyelembe véve azok jelentős méretét és összetettségét. A kockázat viszonylag alacsonyabb az épületek energiahatékonyságának növelését célzó beavatkozások esetében, mivel az önkormányzatnak már van tapasztalata ezen a területen. A kockázat azonban magasabb az nZEB-épületek és az intelligens városrész esetében, amelyek nagyobb mértékű innovációt és ismeretlen területeket jelentenek.	Az önkormányzat szükség szerint külső szakértőkkel fog együttműködni a magánszektorból, az akadémiai körökből és más illetékes szervezetektől, például a Román Zöld Építési Tanácstól, hogy bővítsék belső műszaki szakértelmét. Ezen felül a közigazgatás nyitott arra, hogy átvegye az e területen releváns tapasztalatokkal rendelkező hazai és nemzetközi partnereitől származó bevált gyakorlatokat, hogy jobban felkészülhessen ezekre az ambiciózus beruházásokra.
MOBILITÁS ÉS KÖZLEKEDÉS	A központi hatóságok intézkedéseiből/politikai áiból fakadó kihívások	A központi hatóságok lassú ütemben hajtják végre a nagy közlekedési infrastrukturális projekteket, és a nagyvárosi területek nem kapnak kellő figyelmet.	Ezek a kockázatok kétségtelenül a M100-hub keretében megvitatásra és megoldásra kerülő témák lesznek; a helyi közigazgatás azonban következetesen törekszik a korai

CÉLTERÜLET	AZAZONOSÍTOTT KOCKÁZAT	A KOCKÁZAT LEÍRÁSA	KOCKÁZATCSÖKKENTŐ MEGOLDÁS
MOBILITÁS ÉS KÖZLEKEDÉS	A közlekedési és mobilitási infrastruktúrával kapcsolatos projektekhez kapcsolódó pénzügyi bizonytalanságok	A közlekedési és mobilitási infrastruktúra-projektekhez kapcsolódó pénzügyi kihívásokat tovább súlyosbítják a magas végrehajtási költségek és az infláció állandó fenyegetése, amelyek megterhelik a már amúgy is korlátozott helyi költségvetési forrásokat. Ezt a kockázatot tovább fokozza az a szükségesség, hogy a beruházási költségeket rendszeresen ki kell igazítani, annak ellenére, hogy ezek az eljárások nehézkesek és költségesek. Az energiaárak emelkedése tovább növeli ezeket a kockázatokat. Ez a helyzet különösen befolyásolja az energiaalapú mobilitási megoldások, például az elektromos buszok és autók elterjedését, főként a lakosság körében.	valamint a mobilitási és közlekedési beruházások hatékony előkészítését és megvalósítását. Ezen felül megyei szinten létrehozták az Iasi-i Közösségek Közötti Infrastruktúra-fejlesztési Egyesületet, amelynek segítségével az Iasi-i Megyei Tanács – az Országos Közötti Infrastruktúra-igazgatási Társasággal és az Iasi megyei helyi önkormányzatokkal együttműködve – fogja irányítani a főbb közlekedési infrastruktúrát célzó projekteket. A mobilitási és közlekedési projektek megvalósításához (és implicit módon finanszírozásához) szolgáló másik értékes együttműködési mechanizmus az Iasi-i Nagyvárosi Tömegközlekedési Egyesület, amely a teljes funkcionális városi területen koordinálja a fenntartható mobilitást. Az egyesület fő feladata a vasútvonalak városi és nagyvárosi közlekedési tengelyekké alakításához szükséges finanszírozás biztosítása.
MOBILITÁS ÉS KÖZLEKEDÉS	A motorizációs index emelkedő tendenciája, amely nemcsak a lakossági parkolási igényeket növeli és megterheli az utcahálózatot – ezáltal veszélyeztetve a közterületi erőforrásokat –, hanem a motorizált közlekedéssel összefüggő magasabb szintű CO ₂ - és egyéb szennyezőanyag-kibocsátást is eredményez	A magasabb motorizációs indexhez kapcsolódó járműáradat nyomást gyakorol a meglévő infrastruktúrára, ami további útépitési és karbantartási munkálatok szükségességét vonja maga után. Az ilyen munkálatok az építési tevékenységekből származó további szén-dioxid-kibocsátáshoz és a közlekedéssel kapcsolatos infrastruktúra megnövekedett energiafogyasztásához vezethetnek. Ráadásul, mivel egyre több lakos választja a magánjárművet, csökkenhet a fenntartható mobilitási alternatívák (pl. tömegközlekedés, kerékpározás, gyaloglás) iránti társadalmi támogatás vagy igény, ami gátolja a közlekedési szektor szén-dioxid-kibocsátásának csökkentésére irányuló helyi előrelépést.	A klímasemlegességi cselekvési tervben a fenntartható városi mobilitás tekintetében felvázolt valamennyi intézkedés jelentős szerepet fog játszani e kockázat enyhítésében. Ezen intézkedések mellett megemlíthjük a fenntartható városi mobilitási tervben meghatározott projekteket is, valamint az integrált városfejlesztési stratégiában és a zöld városi cselekvési tervben javasolt beruházásokat. Ezek a beruházások együttesen egy átfogó és szilárd projektportfóliót alkotnak, amely kifejezetten az Iasi-i nagyvárosi térség közlekedési szektorának fenntarthatóságának javítását célozza.
ZÖLD INFRASTRUKTÚRA ÉS TERMÉSZETALAPÚ MEGOLDÁSOK	A természeti területeken végzett emberi beavatkozásokkal kapcsolatos környezeti sebezhetőségek	A zöld infrastruktúra tekintetében javasolt beavatkozások gondos környezetvédelmi tervezést igényelnek. Ezeket a projekteket megfelelő gondossággal kell végrehajtani a helyi biodiverzitás és a természetes élőhelyek védelme érdekében, minimalizálva az esetleges zavaró vagy invazív hatásokat.	A klímasemlegességi cselekvési tervben a zöld infrastruktúrára vonatkozóan felvázolt intézkedések végrehajtása során bevonásra kerülnek a városháza és más releváns közintézmények környezetvédelmi szakértelemmel rendelkező szakértői. Ezen felül a közigazgatás szakértői segítséget fog kérni külső szakértőktől, beleértve más közintézmények (pl. környezetvédelmi ügynökségek) képviselőit, valamint a magán-, az akadémiai és a nem kormányzati szektorból érkező szakértőket is. Szakértelmüket arra fogják felhasználni, hogy biztosítsák a célzott zöldterületeken végrehajtandó beavatkozások alapos környezetvédelmi tervezését.
ZÖLD INFRASTRUKTÚRA ÉS TERMÉSZETALAPÚ MEGOLDÁSOK	A földterületek átalakítására irányuló tendencia gyakran figyelmen kívül hagyja az új közterületek beépítésének szükségességét, különösen a kialakulóban lévő lakóövezetekben, ezáltal növelve a zöldterületek hiányának kockázatát.	Az új nyilvános zöldterületek bevonásának elmulasztása a szén-dioxid-megkötés lehetőségeinek elszalasztását jelenti, és az önkormányzat kockáztatja, hogy elveszíti a szén-dioxid-kibocsátás csökkentésének természetes mechanizmusát. Ezen felül a zöldterületek hiánya súlyosítja a városi hősziget-hatást, ami a hűtéshez szükséges energiafogyasztás növekedéséhez és az üvegházhatású gázok kibocsátásának emelkedéséhez vezet. Ráadásul elegendő zöldterület hiányában a levegő minősége tovább romolhat, ami egészségügyi problémákhoz vezethet, és növeli az energiaigényes légtisztító rendszerekre való támaszkodást, gátolva ezzel a szén-dioxid-kibocsátás csökkentésére irányuló helyi erőfeszítéseket.	E kockázat megoldása a Klímasemlegességi Cselekvési Tervben és a GCAP-ban vázolt beavatkozások integrált végrehajtásában rejlik, az IUDS-ben javasolt intézkedésekkel összehangolva. Ezeket az intézkedéseket alaposan összehangolják a GUP-ban a nyilvános zöldterületekre vonatkozóan meghatározott szabályokkal és irányelvekkel.

CÉLTÉR	AZAZONOSÍTOTT KOCKÁZAT	A KOCKÁZAT LEÍRÁSA	KOCKÁZATCSÖKKENTŐ MEGOLDÁS
		kibocsátás.	
HULLADÉK ÉS KÖRFORGÁSOS GAZDASÁG	A begyűjtött vegyes szilárd hulladék szelektálásához szükséges technikai infrastruktúra hiánya	Megfelelő válogatási infrastruktúra hiányában az összegyűjtött vegyes szilárd hulladék jelentős része a hulladéklerakókba kerül (ahol metán, egy erős üvegházhatású gáz keletkezik), ahelyett, hogy újrahasznosításra vagy komposztálásra kerülne. Ezen felül a nem megfelelő válogatási infrastruktúra akadályozhatja az újrahasznosítási folyamatot, mivel megnehezíti az újrahasznosítható anyagok kinyerését a vegyes hulladékarakomból, és így elszalasztott lehetőségeket eredményez az erőforrások megőrzése és a szűzanyagokból készült új termékek gyártásával járó energiafogyasztás csökkentése terén. Ezen felül hatékony válogató létesítmények hiányában a vegyes szilárd hulladék gyakran energiaigényesebb kezelési módszereket igényel, amelyek jelentős mennyiségű energiát fogyasztanak és üvegházhatású gázokat bocsáthatnak ki, ellentétben állva a klímasemlegesség elérésére irányuló helyi erőfeszítésekkel. Ráadásul a nem hatékony hulladékválogató infrastruktúra gátolhatja a lakosság bevonását és részvételét a helyi hulladékcsoökkentési kezdeményezésekben, mivel ha a lakosok úgy érzik, hogy a hulladék szétválogatására irányuló erőfeszítéseiket nem használják fel hatékonyan, kiábrándulhatnak és kevésbé lesznek motiváltak a fenntartható magatartásformák alkalmazására.	E kockázat megoldása az Iasi-i Községhatóság Hulladékgazdálkodási Fejlesztési Egyesület által vezetett munkán múlik, amelyet a hulladékgazdálkodási szolgáltatások irányításának és nyomon követésének felügyeletére, valamint a hulladékgazdálkodási rendszerek fejlesztésére és modernizálására irányuló közös beruházások elősegítésére hoztak létre. A vegyes szilárd hulladék szelektálására szolgáló műszaki infrastruktúra fejlesztése érdekében ez az IDA – a helyi közigazgatás támogatásával – együttműködik a helyi hulladékgazdálkodási szolgáltatókkal a Klímasemlegességi Cselekvési Tervben és a Zöld Város Cselekvési Tervben egyaránt előirányzott beruházások megvalósítása érdekében. A Klímasemlegességi Cselekvési Tervben felvázolt beavatkozásokon kívül a GCAP keretében a következőket is végrehajtják: → Ökoszigetek telepítése a szelektív szilárd hulladékgyűjtéshez → Hulladékgazdálkodási központ kialakítása → Digitalizációs intézkedések végrehajtása a hulladékgyűjtő szolgáltatók számára → Hulladék-energiává alakítási projekt elindítása a hulladéklerakó területén
HULLADÉK ÉS KÖRFORGÁSOS GAZDASÁG	A polgárok elégtelen részvétele a szelektív hulladékgyűjtésben	A polgárok szelektív hulladékgyűjtésben való alacsony részvétele több tényezőre vezethető vissza. Ezek közé tartozik a hulladékcsoökkentésre irányuló kollektív kultúra hiánya, a témával kapcsolatos elégtelen oktatás, a körforgásos gazdaság elveinek és előnyeinek korlátozott megértése, valamint a szelektív hulladéktátrátlatatlanság alkalmas helyek elégtelen rendelkezésre állása. Ennek következtében a polgároknak több időbe telhet a fenntartható hulladéktátrátlatatlansági gyakorlatok elsajátítása, ami potenciálisan késleltetheti a kívánt eredmények elérését. Ehhez a kockázathoz kapcsolódó egyik jelentős aggodalom a csomagolási hulladékok szelektív gyűjtésének nem megfelelő végrehajtása, különösen a kis üzletekben és az IMA területén élő vidéki lakosság körében.	Amint a polgárok rendelkezésére áll az a infrastruktúra, amely megkönnyíti a szelektív hulladékgyűjtést és az újrahasznosítást, ezek a létesítmények elősegítik a fenntartható hulladékgazdálkodás iránti nagyobb elkötelezettséget és a körforgásos gazdaság gyakorlati iránti nyitottságot. E tekintetben a közigazgatás vezető szerepe kulcsfontosságú lesz a szükséges közösségi elkötelezettség előmozdításában. Ezen túlmenően a cselekvési terv egy sor társadalmi innovációs beavatkozást javasol, amelyek célja a polgárok fenntarthatóbb magatartásra való ösztönzése, ami a szénlábnymok és a hulladéktermelésük csökkenésében is megnyilvánul majd. Ezen felül a NetZeroCity Helyi Koalíció – különösen a zöld városrész-nagykövetek által végzendő munkán keresztül – a tudatosságnövelésre, az információterjesztésre és a fenntartható közösségi kezdeményezések népszerűsítésére fog összpontosítani, ami környezeti és éghajlati tudatosságot fog kialakítani a polgárok körében, különösen a hulladéktermelés tekintetében.
IRÁNYÍTÁS ÉS TÁRSADALOM	Annak a kockázata, hogy a közösség és az érdekelt felek nem fogadják el a klímasemlegességre vonatkozó közjogi víziót	A cselekvési terv végrehajtásából származó pozitív hatások és járulékos előnyök kommunikációjának esetleges hatástalansága csökkentheti a javasolt klímasemlegességi intézkedések láthatóságát, hozzáférhetőségét és hatását. Ennek következtében előfordulhat, hogy a helyi klímasemlegességi jövőkép nem nyeri el a közvélemény megfelelő támogatását, vagy félreértések merülnek fel a cselekvési tervben vázolt beavatkozások végrehajtásának előnyeivel kapcsolatban. Ezt a kockázatot különösen fokozza az a tény, hogy az IMA bizonyos hallgatói – akik nemcsak a fiatal tehetségeket képviselik, hanem a változásra legfogékonyabb réteget is – úgy döntenek, hogy egyetemi tanulmányaikat Bukarestben és Kolozsváron folytatják, annak ellenére, hogy Jászvásár is jelentős egyetemi központ.	A klímasemlegességi cselekvési tervben felvázolt társadalmi innovációs beavatkozások közvetlenül hozzájárulnak a kockázat enyhítéséhez a NetZeroCity Helyi Koalíció koordinációja alatt. A Koalíció nagyköveti – akik közösen fogják irányítani a javasolt beavatkozásokat – révén elősegíti a helyi közösség megértését annak fontosságáról, hogy a szén-dioxid-lábnymok csökkentése nemcsak személyes jólétük, hanem a helyi környezet védelme szempontjából is elengedhetetlen. Ezen felül a Koalíció elősegíti az aktív polgári részvételt az éghajlatsemlegesség elérését célzó helyi kezdeményezésekben. Továbbá, amint azt korábban már említettük, a közigazgatás célja, hogy modern, proaktív és elkötelezett vezető szerepet töltsön be, és a közösséget az éghajlatsemlegesség felé vezesse. A

CÉLTERÜLET	AZAZONOSÍTOTT KOCKÁZAT	A KOCKÁZAT LEÍRÁSA	KOCKÁZATCSÖKKENTŐ MEGOLDÁS
IRÁNYÍTÁS ÉS TÁRSADALMI INNOVÁCIÓ	Korlátozott társadalmi részvétel	Ha helyi szinten az önkéntességet olyan veszélyek fenyegetik, mint a korábban bemutatottak, az akár azt is eredményezheti, hogy kevesebb önkéntes vesz részt a helyi éghajlatváltozás-mérséklési kezdeményezésekben. Például a csökkent részvétel akadályozhatja a közösségi tájékoztatási és oktatási erőfeszítéseket, sőt korlátozhatja a civil társadalom által kidolgozott éghajlati projektek méretét és hatékonyságát is. Lényegében a szilárd önkéntes támogatás hiánya gátolhatja az önkormányzatot abban, hogy erőforrásokat mozgósítson, kihasználja a közösség részvételét, és előmozdítsa a helyi klímasemlegességi célok eléréséhez szükséges rendszerszintű változásokat.	Nagyvárosi szinten ezeket az erőfeszítéseket az IMA IDA fogja koordinálni, ugyanazzal a céllal. A Klímasemlegességi Cselekvési Terv teljes végrehajtása során hatékony, gyakori, átlátható és könnyen érthető nyilvános kommunikációt fogunk fenntartani, hogy segítsük a polgárokat a helyi CO ₂ -kibocsátás csökkentésére irányuló útvonalak fontosságának, közvetlen hatásának és járulékos előnyeinek megértésében.
IRÁNYÍTÁS ÉS TÁRSADALMI INNOVÁCIÓ	A klímasemlegességi célok elérése során korlátozott kormányzási képesség	A klímasemlegesség eléréséhez szükséges irányítási eszközök újszerűsége számos bizonytalanságot vet fel. Ide tartozik az operatív eljárásokkal, az irányítási struktúrákkal, az együttműködési eszközökkel és a beavatkozási módszerekkel kapcsolatos ismeretek hiánya. Ezen felül számos jövőbeli kihívásra lehet számítani, többek között a klímasemlegesség konkrét technikai vonatkozásainak meg nem értésére, a szükséges erőforrások bevonásának nehézségeire, a személyzeti korlátokra, valamint az európai törekvések és a helyi körülmények összehangolásának kihívására.	E kockázat enyhítése elsősorban az M100 Hub által biztosított tanulási és képzési erőforrásokhoz való hozzáféréseken múlik. Mindazonáltal az önkormányzat profitál a GCAP keretében javasolt és végrehajtott irányítási keretrendszerből, amelyet tovább fognak fejleszteni és felhasználni a klímasemlegességre való áttérés elősegítésére. Ezen felül, amint azt korábban jeleztük, az önkormányzat támogatási megállapodást fog kötni a Világbankkal, amelynek keretében a közigazgatás szakosodott technikai segítséget kap a klímasemlegesség területén. Ezen felül folytatja az együttműködést más külső partnerekkel (különféle műszaki tanácsadókkal, egyetemekkel, európai városokkal és egyéb nemzetközi partnerekkel) annak érdekében, hogy olyan klímasemlegességi irányítási modellt valósítson meg, amely összhangban áll az európai prioritásokkal és ajánlásokkal.
EGYÉB ÁTJÁRÓ KOCKÁZATOK	Fenntarthatatlan városfejlesztési minták	A szétszórott, alacsony sűrűségű formákban történő kiterjedt fejlesztés, amely nem biztosít hatékony földhasználatot a már urbanizált, a tömegközlekedési hálózatokhoz jól kapcsolódó területeken, fenntarthatatlan gyakorlatot jelent. Ez a megközelítés földterületet és további gazdasági erőforrásokat emészt fel, megterhelve mind a közlekedési, mind a műszaki infrastruktúrát. Ez a minta elősegíti a személygépkocsikra támaszkodó, fenntarthatatlan életmódot, ami szennyező kibocsátásokhoz vezet. Ezen felül a széttagolt beépített terület és a lakóövezetek egyértelmű elválasztása az ipari, kereskedelmi és szolgáltatási területektől a munkahelyek többségét a város központjába koncentrálnak, ami potenciálisan forgalmi torlódásokhoz és a közlekedésből és mobilitásból származó megnövekedett szennyezéshez vezethet.	Ez a kockázat túlmutat a klímasemlegességen, és enyhítése nem korlátozódik kizárólag a cselekvési terv kereteire. Következésképpen a probléma kezelése az IMA önkormányzat és az IMA IDA közötti szorosabb együttműködésen múlik, de az IMA IDA-n keresztül az IMA-n belüli többi közigazgatási szervvel is. Ugyanilyen fontos lesz a párbeszéd a magánszektorbeli érdekelt felekkel, különösen az ingatlanfejlesztőkkel, a közüzemi szolgáltatókkal és a nagy infrastrukturális projekteken részt vevő szervezetekkel, valamint az IMA önkormányzat környékén létrehozott közösségi fejlesztési társulásokkal. E kockázat átfogó kezelése érdekében a legfontosabb intézkedések az IUDS-ben és a SUMP-ban vázoltak, valamint egy, a teljes nagyvárosi területet lefedő területi fejlesztési terv kidolgozásának szükségessége.
EGYÉB ÁTJÁRÓ KOCKÁZATOK	Az éghajlatváltozás hatásainak kitett lakosság számának növekedése	Ez a kockázat az IMA területén jelen lévő számos elemet foglal magában, mint például a munkanélkülieket, az idősödő népességet és az ebből következő idős és fiatalok közötti eltartási arányt, a szegénység veszélyének kitett és a minőségi oktatáshoz korlátozott hozzáféréssel rendelkező gyermekeket, a különféle egészségügyi problémákkal (pl. légúti megbetegedések) küzdő személyeket, valamint a városi és vidéki területek közötti egyre növekvő szakadékokat. Ezek a tényezők együttesen növelhetik az IMA lakosságának az éghajlatváltozás hatásai iránti sebezhetőségét.	Helyi szinten számos civil szervezet valósít meg projekteket a marginalizált közösségek életszínvonalának javítása érdekében, miközben az önkormányzat közvetlen támogatással, valamint állami szociális és egészségügyi szolgáltatásokkal nyújt segítséget. Hasonlóképpen, nagyvárosi szinten az IMA IDA stratégiai céljai közé felvette a nagyvárosi területen belüli akadálymentesség és az integrált létesítmények fejlesztését, valamint a nagyvárosi területen élő közösségek életkörülményeinek javítását. Összességében az IUDS-ben vázolt szociális intézkedések végrehajtása hozzájárul a hátrányos helyzetű csoportok sebezhetőségének csökkentéséhez, míg ez a cselekvési terv integrálja a

TEVÉKENYSÉGI TERÜLET	AZAZONOSÍTOTT KOCKÁZAT	A KOCKÁZAT LEÍRÁSA	KOCKÁZATCSÖKKENTŐ MEGOLDÁS
			az éghajlati igazságosság dimenzióját minden javasolt beavatkozásába. A jövőre nézve a klímaellenállóképességre összpontosító különböző nemzetközi projektekből való szélesebb körű részvétel lehetővé teszi az Iasi nagyvárosi területen működő hatóságok számára – az Iasi önkormányzat vezetésével –, hogy jobban kielégítsék a gazdasági, társadalmi és éghajlati szempontból kiszolgáltatott lakosság igényeit.
EGYÉB ÁTJÁRÓ KOCKÁZATOK	Egyéb külső kockázatok	Ezek a kockázatok együttesen számos tágabb, makroszintű szempontot fednek le, például a politikai instabilitást, amely a politikák és szabályozások változásához vezethet, a törvények és rendeletek módosulásából fakadó jogi és szabályozási akadályokat, az új vagy kialakulóban lévő technológiák működésével kapcsolatos műszaki kockázatokat, valamint a termékek és szolgáltatások elérhetőségét befolyásoló piaci ingadozásokat.	E kockázatok helyi és nagyvárosi hatásainak enyhítésére irányuló fő megközelítés az Iasi önkormányzat, az IMA IDA és az Iasi nagyvárosi térség egyéb közigazgatási szerveinek adminisztratív kapacitásának növeléséből áll, annak érdekében, hogy azok vészhelyzeti intézkedések végrehajtása révén jobban felkészüljenek az e kockázatokból eredő esetleges kritikus helyzetek hatékony kezelésére. Ezek a szereplők azonban már jelenleg is számos kezdeményezést hajtanak végre e tekintetben, ideértve az adminisztratív kapacitásra összpontosító, vissza nem térítendő forrásokból finanszírozott projekteket, valamint a külső partnerekkel való együttműködéseket. Mindezeket az erőfeszítéseket az elkövetkező években tovább fogják erősíteni, amelyhez jelentős támogatást várnak a Világbank által nyújtandó technikai segítségnyújtásból.
EGYÉB FINANSZÍROZÁSSAL KAPCSOLATOS KOCKÁZATOK	Az uniós források felhasználásának akadályai	Ez a kockázat azokra a bizonytalanságokra vonatkozik, amelyeket a finanszírozó szervezetek okozhatnak a 2027-ig kiosztandó uniós forrásokhoz való hozzáférés folyamatában. Ezek a bizonytalanságok magukban foglalhatnak szigorító feltételeket, a pályázati felhívások késedelmét, elhúzódtó értékelési és szerződés-kötési időszakokat stb. Figyelembe véve, hogy az ebben a cselekvési tervben vázolt beavatkozások többségének finanszírozásához uniós forrásokra van szükség, ez a kockázat hatással lehet a klímasemlegesség elérését célzó intézkedések finanszírozási képességére.	Amellett, hogy az önkormányzat az M100 Hub keretében e kockázat csökkentését szorgalmazza, továbbra is elkötelezett a rendelkezésre álló uniós források igénybevétele mellett, ahogyan azt korábban is tette. Ezen felül, amennyiben a belső kapacitás korlátozottnak bizonyul, az önkormányzat nyitott a külső tanácsadókkal való együttműködésre, akik segíthetnek a finanszírozási pályázatok kidolgozásában és benyújtásában, valamint a projektek szerződés-kötési és végrehajtási folyamatainak irányításában. Ezen felül további belső erőforrásokat fordítanak kiegészítő finanszírozási források – többek között a magánszektorból származó potenciális tőke – igénybevételére. Ez a stratégiai megközelítés azt célozza, hogy a jelenlegi programozási időszak 2027-es lezárásáig a közigazgatás az uniós forrásokon túlmutató, diverzifikáltabb finanszírozási eszközökkel rendelkezzen.
EGYÉB FINANSZÍROZÁSSAL KAPCSOLATOS KOCKÁZATOK	Az infláció által okozott áringadozások	Az infláció által kiváltott áringadozások hatással lehetnek a javasolt beavatkozásokra szánt költségvetésre, különösen figyelembe véve a klímasemleges és intelligens beruházások iránti növekvő keresletet.	Fokozott inflációs nyomás esetén a közigazgatás gazdasági osztályai révén fokozni fogja a helyi költségvetés nyomon követését. Ezen felül a klímasemleges beruházási projektekre vonatkozó finanszírozási javaslatok előkészítése, valamint a műszaki és gazdasági elemzések elvégzése során nagyobb figyelmet fordítanak a költségvetések becslésére, hogy figyelembe vegyék az infláció miatt esetlegesen felmerülő költség-növekedéseket. Ezen felül a cselekvési terv végrehajtása során követendő tökefelhasználási politikák, valamint a jövőbeni alternatív finanszírozási források feltárására irányuló további erőfeszítések (a rendelkezésre álló források diverzifikálása érdekében) tovább fogják csökkenteni ezt a kockázatot. Amennyiben az inflációs kockázat még kifejezettebbé válna, az önkormányzat külső szakértők segítségét fogja kérni egy olyan célzott kockázatkezelési stratégia kidolgozásához, amely kifejezetten az inflációs kockázatokra összpontosít, biztosítva ezzel a tervezett

IAȘI VÁROSHÁZA

POLGÁRMESTERI HIVATAL

81.214. sz. / 2025.06.27.

Címzett:

Európai Bizottság

Kutatási és Innovációs Főigazgatóság

„100 klímasemleges és intelligens város 2030-ig” projektcsoport

KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSI NYILATKOZAT AZ IASI VÁROS ÉS AGYÚJÁTÉK TERÜLETÉNEK KLÍMASEMLEGESSÉGRE TÖRTÉNŐ ÁTÁLLÁSÁNAK FELGYORSÍTÁSÁRÓL, A HATÁLYOS NET-ZERO CÉLOK **2035-RŐL** 2030-RA TÖRTÉNŐ ELŐREHOZÁSÁVAL

Tisztelt Hölgyem, Tisztelt Uram!

Jelen levéllel én, Mihai Chirica, Iasi önkormányzatának polgármestere, hivatalosan kötelezem magam arra, hogy felgyorsítom Iasi önkormányzatának és nagyvárosi területének az éghajlatsemlegesség felé történő átállását azáltal, hogy a hivatalos nettó nulla célkitűzés elérési határidejét 2035-ről 2030-ra előrehozom, amint azt az alábbiakban indokolom.

Konkrétan: a 2024-ben megvalósuló csatlakozásunkkal az M100 Mirror Mission Cities Hub Romania kezdeményezéshez megkezdtük a 2035-ös Klímavárosi Szerződésünk kidolgozását. Ez a kormányzási dokumentum, amely szorosan igazodik az EU „100 klímasemleges és intelligens város” kezdeményezésének módszertanához és keretrendszeréhez, felvázolja a klímasemlegességre való átállásra vonatkozó cselekvési tervet, a beruházási tervet és a vonatkozó hivatalos kötelezettségvállalásokat, amelyek révén Iași városa és agglomerációja vállalta, hogy 2035-re eléri a klímasemlegességet. Ennek a folyamatnak köszönhetően azonban mind helyi, mind nagyvárosi szinten egyidejűleg számos kezdeményezés indult el a belső erőforrások mozgósítása és az éghajlatváltozás mérséklésével kapcsolatos külső lehetőségek kiaknázása érdekében.

A NetZeroCity helyi koalíciókkal együttműködve ezt követően megállapítottuk, hogy megvalósítható a CO₂-kibocsátás legalább 80%-os csökkentésére vonatkozó célkitűzés 2030-ig, amelyet 2035-ig legalább 90%-os további csökkentés követ. 2025. július 4-ig benyújtjuk a frissített Klímavárosi Szerződést.

Az alábbiakban összefoglaljuk azokat a fő tényezőket, amelyek lehetővé teszik ezt a gyorsított előrelépést és a hivatalos ütemterv módosítását a 2030-ra kitűzött klímasemlegesség elérése érdekében.

1. Az M100 Nemzeti Központhoz való csatlakozásunkat követően elindítottuk a NetZeroCity Helyi Koalíciót azzal a céllal, hogy létrehozzunk egy részvételi alapú,

többszektoros és többszintű kormányzási keretrendszer, amely a helyi és nagyvárosi ökoszisztéma legkülönbözőbb érdekelt feleit egyesíti annak érdekében, hogy közös erőfeszítéssel előmozdítsák az éghajlatsemlegesség célkitűzését. Koalíciónk váratlanul nagy mértékű elkötelezettséget és széles körű támogatást kapott: a mai napig több mint 100 helyi szereplő csatlakozott a NetZeroCity Helyi Koalícióhoz, köztük közintézmények, ügynökségek és vállalkozások, nem kormányzati szervezetek (mind a civil társadalmi, mind a környezetvédelmi szektorból), tudományos és kutatóintézetek, magánszektorbeli vállalatok, számos lakástulajdonosi társulás, valamint a Román Építész Kamara területi szervezete. Mindezek a szereplők nem csupán hivatalosan csatlakoztak a koalícióhoz, hanem következetesen kifejezték elkötelezettségüket is az irasi és nagyvárosi térség szén-dioxid-kibocsátásának csökkentése és megkötése iránt. Részvételi motivációjuk különböző formákban nyilvánul meg, például: részvétel a városi projektekben, bekapcsolódás a koalíció által vezetett tevékenységekbe, sőt saját kezdeményezéseik megvalósítása is (pl. helyi vállalkozások energiahatékonysági és körforgásos gazdaságra irányuló beruházásai, civil szervezetek által vezetett társadalmi és környezetvédelmi programok, tudományos intézmények által végzett kutatások stb.).

2. A NetZeroCity Helyi Koalíció égisze alatt nemrég elindítottunk egy sor, az éghajlatsemlegességre fókuszáló rendezvényt (előadások, konzultációs megbeszélések, tematikus találkozók, műhelyek és kerekasztal-megbeszélések), azzal a céllal, hogy mozgósítsuk a helyi érdekelt feleket az éghajlatváltozás mérséklésével kapcsolatos témákban. Ezen rendezvényeken számos stratégiai partner is részt vett mind nemzeti, mind nemzetközi szinten. Az érdeklődés mértéke messze felülmúlta minden várakozásunkat: mintegy 250 résztvevő jelent meg, akik a legkülönbözőbb szektorokat képviselték (ideértve az állami intézményeket, a magánvállalkozásokat, a nem kormányzati szervezeteket, a független szakértőket, a civil társadalmi csoportokat, a lakástulajdonosok szövetségeit és az egyéni polgárokat). Minden résztvevő kifejezte, hogy nagy érdeklődést tanúsít a klímasemlegesség elérését célzó helyi erőfeszítésekhez való aktív hozzájárulás iránt. Ez a hatalmas elkötelezettség arra késztetett minket, hogy újragondoljuk eredeti célkitűzésünket, és felismerjük annak megvalósíthatóságát, hogy a klímasemlegesség elérésének határidejét 2035-ről 2030-ra előrehozzuk. Például:

- a. Számos **magánvállalat** ismertette a szén-dioxid-lábnyom csökkentésére irányuló meglévő terveit és folyamatban lévő beruházásait, mint például az üzemeltetett épületek energiahatékonyságának javítását és a termelési folyamatok fenntarthatóságának növelését.
- b. Számos **ingatlanfejlesztő** (köztük a román piacon az egyik legjelentősebb szereplő, a Iulius Group képviselői) egyértelmű elkötelezettséget vállalt a környezetbarátabb,

kevésbé szennyező és éghajlatváltozásnak ellenálló projektek, mind az általuk épített épületek, mind a környező terek tekintetében.

- c. Több **lakástulajdonosi társulás** is elkötelezte magát amellett, hogy kiegészíti az önkormányzat lakóépületeken végzett hőszigetelési munkálatait azáltal, hogy aktívan mozgósítja lakóit e törekvésekben való részvételre. Kiemelendő, hogy e rendezvények közvetlen eredményeként több mint 10 lakástulajdonosi társulás azonnal csatlakozott a NetZeroCity Helyi Koalícióhoz.

Összefoglalva: figyelembe véve a fent említett fejleményeket és a közigazgatás rövid és középtávú prioritásainak stratégiai átalakítását, azonosítottunk több olyan katalizáló intézkedést, amelyek lehetővé teszik számunkra, hogy a klímasemlegességi célunkat 2035-ről 2030-ra előrehozzuk, az alábbiak szerint:

- R A helyi távfűtési rendszer által okozott szennyező kibocsátások csökkentése a rendszer modernizációjába történő beruházások felgyorsításával és kiterjesztésével, miközben egyidejűleg fokozzuk azokat az erőfeszítéseket, amelyek a lakosokat arra ösztönzik, hogy újra csatlakozzanak a központi infrastruktúrához.
- A közlekedési szektorból származó üvegházhatású gázkibocsátás mérséklése a helyi zöld mobilitási kezdeményezések kiterjesztésével, és különösen azoknak a teljes nagyvárosi területre történő kiterjesztésével, különös hangsúlyt fektetve mind a közúti, mind a vasúti tömegközlekedés fejlesztésére és népszerűsítésére.
 - A lakóépületek szénlábnyomának csökkentése a többlakásos épületek integrált energiahatékonysági korszerűsítésébe történő beruházások növelésével, a lakástulajdonosok társulásaival való megerősített együttműködés támogatásával.
 - A magánépítési szektor kibocsátásának csökkentése a helyi vállalatok által már vállalt (és jelenleg kidolgozás alatt álló új) határozott kötelezettségvállalások alapján, amelyek célja mind az épületeik, mind az üzemeltetési folyamataik energiahatékonyságának javítása. Számos esetben a helyi vállalatok egy része kifejezte jelenlegi érdeklődését a megújulóenergia-rendszerek telepítése és az elektromos járműflottákra való átállás iránt, miközben egyidejűleg növeli alkalmazottai tudatosságát a fenntarthatóbb magatartásformák alkalmazása tekintetében.

Ezzel párhuzamosan – a NetZeroCity Helyi Koalíció keretében a helyi és nagyvárosi érdekelt felek kivételes mobilizációja által inspirálva – **kibővítjük a klímasemlegességre való átállásra vonatkozó cselekvési tervünkben felvázolt „puha” intézkedések hatókörét** (konkrétan az irányításhoz, a szervezeti és társadalmi innovációhoz kapcsolódókat). Pontosabban: koalíciónk hatókörének kihasználásával arra törekszünk, hogy **a lehető legszélesebb körű célcsoportokat vonjuk be** (ösztönözve a polgárokat a klímasemleges viselkedésmódokra, valamint támogatva az intézményeket és

szervezeteket gyakorlatuk és működési folyamataik átalakításában), **ezáltal** olyan **közös kultúrát** alakítva ki, amelynek célja Lászi és a környező települések szénlábnyomának csökkentése.

Ezen felül azt tervezzük, hogy városi zöldítési erőfeszítéseink fokozásával megerősítjük a maradék CO₂-kibocsátás megkötésére irányuló kapacitásunkat. Ez magában foglalja a kék-zöld folyosók fejlesztésére való nagyobb összpontosítást, kihasználva a stratégiai jelentőségű természeti erőforrásokat, mint például a Bahlui-folyót és a Ciric-erdőt.

Amióta csatlakoztunk az M100 Mirror Mission Cities Hub Romania hálózathoz, szoros együttműködésben a NetZeroCity Local Coalition szervezettel és stratégiai partnereinkkel, **gyorsan elindítottunk egy sor célzott intézkedést, hogy felgyorsítsuk az éghajlatsemlegesség felé vezető előrelépésünket**, kiegészítve a már meglévő politikákat, a jelenleg végrehajtás alatt álló programokat, valamint a folyamatban lévő vagy korábban tervezett beruházási projekteket. **Az eddig megvalósított legjelentősebb kezdeményezések között a következők emelhetők ki:**

- R **Nagyvárosi főterv** kidolgozása, amely kiemelt fontosságot tulajdonít mind a szennyezésmentes mobilitásra való átállásnak (különösen a tömegközlekedési infrastruktúra bővítése és a környezetbarát közlekedési megoldások – beleértve az aktív mobilitási lehetőségeket is –, mind pedig a természetalapú megoldásoknak az éghajlat-politika keretében betöltött szerepének (a kék-zöld folyosók kialakítására összpontosítva).
- Tervezési feladatléírás kidolgozása **a Bahlui-folyó mentén húzódó zöld-kék folyosó** kialakítására vonatkozó zónás városrendezési terv (valamint a hozzá tartozó műszaki és gazdasági dokumentáció) támogatására.
- Átfogó **útmutató** kidolgozása **a többlakásos lakóépületek energiahatékonyságáról**, amely referencia-keretként szolgál majd a jövőbeli, nagy léptékű, integrált beavatkozásokhoz mind helyi, mind nagyvárosi szinten.
- **Több innovatív projekt** megvalósítása, többek között egy nagyvárosi vasúti rendszer bevezetése, a Ciric-erdő megóvása, valamint a körforgásos gazdaság és a fenntartható hulladékgazdálkodás terén a Moldovai Köztársaságbeli partnerekkel folytatott határokon átnyúló együttműködés.
- **A helyi tudományos és civil társadalmi szereplőkkel való partnerségek** megerősítése, például az alexandru ioan cuza egyetemmel (Iasi) folytatott együttműködés a helyi városi hőszigetek feltérképezése érdekében, valamint a CIVICA Egyesülettel az „Urban Oases” program népszerűsítése céljából (amely a helyi játszóterek zöldítésére irányul, hogy növelje a lakónegyedek ellenállóképességét a klímaváltozás káros hatásaival szemben).
- **Aktív részvétel az M100 Mirror Mission Cities Hub Romania kezdeményezésben**, azzal a kettős céllal, hogy elmélyítsük az együttműködést a Nemzeti Központba kiválasztott többi várossal, és hogy merítsünk a három román város szakértelméből és bevált gyakorlataiból, amelyek már elnyerték az EU Mission for

Klimasemleges és intelligens városok (nevezetesen Bukarest 2. kerület, Kolozsvár és Szucsava).

R Együttműködés a Világbankkal a klímavédelemmel kapcsolatos az éghajlat-politika számos területén, beleértve a NetZeroCity Helyi Koalíció kapacitásépítését, innovatív, intelligens és zöld projektkezelési kidolgozását, valamint közös éghajlat-mérséklési és alkalmazkodási intézkedések tervezését.

A fentiekre **tekintettel hivatalosan elkötelezzük** magunkat **amellyel, hogy 2030-ra elérjük** a klímasemlegességet Iași önkormányzatának és nagyvárosi területének szintjén. Ezen túlmenően elszántak vagyunk arra, hogy erre **az eredményre** építve **még ambiciózusabb** célokat tűzzünk ki **2035-ig**.

Ezért tisztelettel kérjük, hogy a Lásziói önkormányzatot vegyék figyelembe tagvárosként az „100 klímasemleges és intelligens város” című uniós kezdeményezésbe. Bízunk abban, hogy példaként szolgálhatunk **az** éghajlatváltozás **mérséklésének** bevált gyakorlatai terén európai szinten.

Köszönjük **figyelmüket**, és további **információkért** bármikor rendelkezésükre állunk.

Tisztelettel,

J-tall, Iași polgármestere

Milai Chirica
polgármest
er